

DÁVID KÁROLY TERV

BUDAPEST FŐVÁROS XVIII. KERÜLET PESTSZENTLŐRINC-PESTSZENTIMRE

INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA 2021-2027

2021. november

MEGBÍZÓ:

**Budapest Főváros XVIII. kerület,
Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzat**

Cím: 1184 Budapest, Üllői út 400.
Tel.: +36 1 296 1300, +36 1 296 1400
E-mail: uszi@bp18.hu
Honlap: www.bp18.hu

<i>Szaniszló Sándor</i>	Polgármester
<i>Petrovai László</i>	Alpolgármester
<i>Jankovits Vera</i>	Főépítész
<i>Hartung Melinda</i>	Főépítési asszisztens

TERVEZŐ:

URBANITÁS Tervező és Tanácsadó Kft.

Cím: 1111 Budapest, Stoczek utca 19. IV. em. 3.
Tel.: +36 1 466 2018, +36 1 466 4220
E-mail: urbanitas@urbanitas.hu
Honlap: www.urbanitas.hu

<i>Vojnits Csaba Ferenc</i>	Településrendezési tervező, ügyvezető TT 01-6112
<i>Bertyák Ágnes</i>	Településtervezési munkatárs

HÉTFA Elemző Központ Kft.

Cím: 1051 Budapest, Október 6. utca 19. IV. em. 2.
Tel.: +36 1 951 4780
Fax: +36 1 700 2257
E-mail: info@hetfa.hu
Honlap: www.hetfa.hu

<i>Balás Gábor</i>	Ügyvezető
<i>Szendrei Zsolt</i>	Építész, urbanista
<i>Verhás Georgina</i>	Elemző

Tartalomjegyzék

1. BEVEZETÉS	4
1.1. A tervezés feltételrendszere	4
1.2. Alkalmazott tervezési módszertan és ütemezés	6
2. ELŐZMÉNYEK	11
2.1. Előző ITS (2014-2020) elemzése, megvalósulásának értékelése	11
2.2. Megalapozó vizsgálat eredményei	12
2.3. Településfejlesztési koncepció – jövőkép és átfogó célok	22
3. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI	24
3.1. A stratégiai fejlesztési célok meghatározása	25
3.2. A középtávú célok közötti összefüggések bemutatása	41
3.3. Városrészi célok	42
3.4. Stratégiai célok megvalósításának külső feltételei	45
4. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK	48
4.1. Kulcsprojektek	51
4.2. Tematikus komplex projektcsomagok	62
4.3. Akcióterületi projektek	82
4.4. Hálózatos projektcsomagok	91
4.5. Tervezett beavatkozások ütemezése és vázlatos pénzügyi terve	98
5. ANTISZEGREGÁCIÓS PROGRAM	99
5.1. A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések	99
5.2. A fejlesztések szegregációs hatásainak kivédésére hozott intézkedések	112
5.3. A szegregációt okozó folyamatok megváltoztatására, hatásuk mérséklésére teendő intézkedések	112
6. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI	114
6.1. A stratégia külső összefüggései	114
6.2. A stratégia belső összefüggései	120
7. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI	125
8. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMONKÖVETÉSE	130
8.1. A célok elérését szolgáló nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek	130
8.2. Az integrált településfejlesztési stratégia megvalósításának szervezeti kereteinek meghatározása	133
8.3. Településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok	136
8.4. Monitoringrendszer kialakítása	137
9. MELLÉKLETEK	145

1. BEVEZETÉS

1.1. A TERVEZÉS FELTÉTELRENDSZERE

Az ITS készítés háttere

A 2021-2027-es európai uniós tervezési időszakra való felkészülésben is – csakúgy, mint a korábbi ciklusok esetében is - fontos szerepe van a friss információk alapján, alapos tervezési és egyeztetési folyamatok során véglegesített településfejlesztési dokumentumoknak.

Az új Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) elkészítését Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc Pestszentimre Önkormányzata rendelte meg, mely alapvetően a korábbi 2014-2020-es időszakra vonatkozó ITS felülvizsgálatát jelenti, kiegészítve az új vizsgálatok alapján, időközben szükségessé vált új elemekkel és a korábbi elavult, vagy megvalósult elemek szelektálásával.

Az Önkormányzat a tervezői munkával az URBANITÁS Tervező és Tanácsadó Kft-t bízta meg, de a tervezési/készítési folyamatban alvállalkozóként a Hétfa Elemző Központ Kft. is részt vett (a továbbiakban: Tervezők).

Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc – Pestszentimre Önkormányzata 404/2019. (XII.12.) számú önkormányzati határozatával döntött, a hatályos kerületi ITS felülvizsgálatáról. A 2015-ben elfogadott hatályos ITS felülvizsgálata több okból is időszerűvé vált:

- a korábbi tervezési időszak véget ért, így szükségessé vált a hatályos dokumentumban megfogalmazott lépések és célok áttekintése, felülvizsgálata;
- a hatályos ITS jóváhagyása óta eltelt időszakban bekövetkezett társadalmi, gazdasági, illetve környezeti változások új célokat, megoldásokat igényelhetnek, illetve új projektekre adhatnak lehetőséget, mely lehetőségek részletes elemzése szükséges;
- az új (2021-2027) időszak tervezése során, szükséges felülvizsgálni az aktuális kohéziós politika céljaihoz és prioritásaihoz való illeszkedést is.

Az ITS szerepe, feladata

Az ITS felülvizsgálatának célja a kerület következő évekre szóló fejlesztési víziójának, valamint ezek ismeretében az elérendő fejlesztési célok és azok integrált megvalósítását szolgáló beavatkozások körének meghatározása, a 2021-2027 közötti időszakra kitűzött új kohéziós politika függvényében.

Az ITS tehát olyan középtávra szóló városfejlesztési dokumentum, mely a Kerületi Önkormányzatnak az elkövetkezendő 7 évben megvalósítani tervezett fejlesztési irányait határozza meg. Egyben feladata, hogy az egyes szakági stratégiai dokumentumokban szereplő fejlesztéseket összehangolt módon, a megvalósíthatóság érdekében integrálja, mely folyamathoz felhasználásra kerülnek a szakági kapcsolatok és összefüggések, valamint feltárásra kerülnek az ellenirányú folyamatok is. Az egyensúly fenntartásával kell meghatározni a helyes fejlesztési irányokat és a különböző típusú igények fontossági sorrendjét, valamint az intézkedések leghatékonyabb megvalósíthatóságának eszközrendszerét. Az egyes kitűzött célok eléréséhez olyan beavatkozási pontok, akcióterületek is meghatározásra kerülnek a tervezés során, amelyek a kerületi fejlesztési helyszíneken, a szakági stratégiákban meghatározott szempontok szerint, egymás hatásait erősítve tudnak megvalósulni.

Az ITS felülvizsgálata keretében frissítésre kerül a korábbi részletes megalapozó vizsgálat és elkészítésre kerül a 2021-2027-es programozási időszakra szóló ITS dokumentuma, természetesen a 2030-ig tartó időszakra szóló kerületi Településfejlesztési Koncepció tartalmának figyelembevétele mellett.

A 2021-2027-es programozási időszak kapcsán az Európai Parlament egyetértésével a Tanács 2020. december 17-én elfogadta az erre az időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretet megállapító rendeletet.

A következő többéves pénzügyi keretből történő uniós forrásnyújtás az új és megerősített prioritások – többek között a zöld és a digitális átállás – horizontális érvényesítésére fog irányulni a különböző uniós szakpolitikai területeken. Továbbra is jelentős finanszírozásban részesül majd a kohéziós politika és a közös agrárpolitika, valamint e szakpolitikák korszerűsítésére is sor kerül annak érdekében, hogy a lehető leghatékonyabban tudjanak hozzájárulni Európa gazdasági helyreállításához és az EU zöld és digitális célkitűzéseinek a megvalósításához.

A hosszú távú költségvetés kiadásainak összesen mintegy egyharmada új és megerősített szakpolitikai területekhez fog hozzájárulni. Az új helyreállítási eszköz keretében biztosított finanszírozás a Covid19-válság következményeinek kezelésében fogja segíteni az uniós tagállamokat, erősítve ennek révén a korszerűsítést és a rezilienciát célzó erőfeszítéseket.

A meghirdetett fontosabb programok:

- Digitális Európa program – digitális átállás támogatása
- „Az EU az egészségügyért” program – általános egészségügyi fejlesztésekhez és a Covid19-világjárványhoz kapcsolódó program
- Horizont Európa program – kutatás és innováció témakör
- A migráció és határigazgatás területének megerősítése
- Erasmus+ program – fiatalokat támogató program
- Méltányos Átállást Támogató Alap létrehozása – klímasemleges gazdaság felé való átmenet támogatása

Az EU ágazati finanszírozási programjait a jogalkotók 2021 május 31-ig elfogadták, és azok visszamenőleges hatállyal, 2021 kezdetétől alkalmazandók.

A kerület jelenleg az alábbi Európai Unió által meghirdetett közvetlen forrás, pályázati és partnerkeresési törekvés lehetőségeket biztosító programokat tervezi megpályázni, elemezni:

- Európai Városi Kezdeményezés (European Urban Initiative);
- INTERREG (Cooperating for a Smarter Central Europe, Cooperating for a Greener Central Europe, Cooperating for a Better Connected Central Europe, Improving Governance for Cooperation in Central Europe))
- LIFE – környezeti tematikájú program;
- Europe for Citizens;
- EU MFF és RFF stratégiák elemzése; RFF/NGEU 2021-24 forrásai;
- Smart Cities Network;
- EU Intelligent Cities Challenge;
- European Green Cities;
- NextGenerationEU;
- Erasmus+ program;
- REACT-EU (Recovery Assistance for Cohesion and the Territories of Europe)
- Európai Szolidaritási Testület

1.2. ALKALMAZOTT TERVEZÉSI MÓDSZERTAN ÉS ÜTEMEZÉS

Az ITS felülvizsgálata a 314/2012. (XI.8.). Kormányrendelet előírásait követte, tartalomjegyzéke az 1. és 2. melléklet vonatkozó részei alapján készült. A dokumentáció elkészítését megelőzte egy frissített Megalapozó vizsgálat elkészítése is, mely a korábbiakhoz hasonlóan két fő szerkezeti egységből áll:

- Helyzetfeltáró és – elemző munkarész;
- Helyzetértékelő munkarész.

A frissített Megalapozó vizsgálat – az elérhető legfrissebb KSH által számszerűsített adatokra, tényekre, tendenciákra támaszkodva – bemutatta a kerület főbb társadalmi, humán közszolgáltatási, gazdasági, városgazdálkodási – és üzemeltetési folyamatait, valamint az épített és természeti környezeti adottságait, ágazati szintű SWOT-elemzésekkel összefoglalva mindezek erősségeit, valamint gyengeségeit, problémáit. Minden releváns ágazatspecifikus helyzetfeltáró fejezet a főbb Fejlesztési kihívások rögzítésével zárul.

A Helyzetértékelés egy olyan önmagában is értelmezhető dokumentum, mely rövidített formában összefoglalja a helyzetfeltárás legfontosabb ágazati tényadatait és megállapításait, azokat ágazatonként értékelve, közöttük szintézist teremtve. A Helyzetértékelés átfogó (ágazati összesített) SWOT-elemzéssel és a tervezett lehetséges főbb beavatkozási irányokat megalapozó, összesített Fejlesztési kihívásokkal zárul.

A Megalapozó vizsgálat célja, hogy megfelelő és valós kiinduló alapot szolgáltatson annak érdekében, hogy az új ITS célkitűzései és intézkedései reálisan kerülhessenek megfogalmazásra, a tényleges kerületi szükségletekre támaszkodva, de az objektív lehetőségek figyelembe vételével.

Az elemzések készítésekor a KSH adatállománya mellett nagyban támaszkodtunk önkormányzati és háttérintézményi szakterületi adatbázisokra. Az ITS készítése során Budapest XVIII. kerület Pestszentlőrinc – Pestszentimre Önkormányzata – a korábbi ITS készítésének analógiájára – ezúttal is széleskörű partnerségre épít.

A 314/2012. (XI.8.). Korm. rendelet 9. mellékletében meghatározott államigazgatási szervekkel, érintett területi és települési önkormányzatokkal, továbbá a lakossággal, érintett érdekképviselői, civil és gazdálkodó szervezetekkel történő partnerségi egyeztetés szabályait figyelembe véve, a kerület Önkormányzata korábban kidolgozta a Partnerségi egyeztetés helyi szabályzatát, mely kitér az alábbiakra:

- az egyeztetésekben résztvevő érintettek (partnerek) tájékoztatásának módja és eszközei;
- a javaslatok, vélemények dokumentálásának módja, nyilvántartásának módja, eszközei,
- az el nem fogadott javaslatok, vélemények indoklásának módja, dokumentálásuk, nyilvántartásuk rendje,
- az elfogadott koncepció, stratégia – és településrendezési eszközök - nyilvánosságát biztosító intézkedések.

A partnerségi egyeztetés országos és helyi szabályai alapján az Önkormányzat és a Tervezők közösen dolgozták ki az ITS elkészítésének teljes folyamatát átfogó Partnerségi tervet. A terv alapján végrehajtott partnerségi egyeztetés fő célja az, hogy a kerület – a hatályos Településfejlesztési Koncepcióban rögzített – széleskörű társadalmi elfogadottsággal rendelkező jövőképeinek elérése érdekében olyan középtávú beavatkozási stratégiát alkosson, amely megvalósítható és társadalmi, gazdasági és környezeti szempontból egyaránt fenntartható.

A tervezés első lépéseként a Partnerségi terv kijelöli a fő célkitűzéseket, azonosítja a fontosabb célcsoportokat, majd meghatározza a bevonásukra, tájékoztatásukra alkalmazandó partnerségi kommunikációs tevékenységet, valamint azok megvalósítási eszközeit, végül ütemezi és szakaszolja a partnerségi egyeztetés teljes folyamatát, valamint határidőket és felelősöket rendel a tervezett feladatokhoz. Itt meg kell említenünk, hogy az alkalmazható kommunikációs eszközök tárát sajnos jelentősen csökkentették a COVID19-világjárvány kapcsán meghozott szigorú kormányzati intézkedések, de a lehetőségekhez és a rendelkezésre álló eszközökhöz mérten az Önkormányzat és a Tervezők törekedtek a partnerségi egyeztetés minél szélesebb körű megvalósítására.

A veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet ideje alatt a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletet az 546/2020. (XII.2.) Korm. rendeletben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni, mely utóbbi rendelet alapján az ITS-t érintő esetleges szakmai konzultációt, tájékoztatást, valamint az egyeztető tárgyalásokat elektronikus úton is meg lehet tartani.

A partnerségi egyeztetések rendszere

A partnerségi együttműködés célja, hogy Pestszentlőrinc-Pestszentimre Integrált Településfejlesztési Stratégiájának (ITS) felülvizsgálata során

- a célok és projektek minél megalapozottabb, minél szélesebb információs bázison alapuljon
- figyelembevételre kerüljön minden olyan helyi meghatározó szereplő szándéka és véleménye, aki tevékenységével meghatározó hatást fejt ki a kerület működésére és fejlődésére
- a minél szélesebb partneri kör megszólítása révén új javaslatok gazdagítsák a dokumentumokat

Mindezen célok miatt a kerület a közép- és hosszú távú stratégiai dokumentumok készítése során törekszik az érintett közszféra, a gazdasági szféra, a civil szféra, a kapcsolódó intézményi résztvevők és a lakosság minél szélesebb körű bevonására, véleményük és észrevételeik beépítésére a városfejlesztési dokumentumok céljai és tervezett projektjei közé.

A fejlesztési dokumentumok készítését megelőzően elkészült a Partnerségi Terv, mely lefekteti a partnerségi együttműködés szabályait, fórumait, és az eljárásba előzetesen bevont szereplőket.

A partnerségi eljárás a 314/2012. (XI. 8.) Korm. Rendeletben lefektetett törvényi keretek között történt a 21/2017. (IX.12.) önkormányzati rendelet alapján.

A Partnerségi Terv az alábbi fő elemeket határozta meg:

- Nyilvános fórumok – 2 db

Feladata: **előzetes tájékoztatás** a tervezési folyamat elindulásáról, valamint az addig elvégzett munkáról, valamint **munkaközi tájékoztatás** a tervezési folyamatról, elért eredményekről, és az összeállított dokumentumról.

- Önkormányzati Egyeztető Munkacsoportok – 2x5 db

Feladata: az Önkormányzat és a tervezők munkájának ágazati oldalról történő, konkrét szakmai szintű előkészítése és támogatása, javaslattétel.

- Humán Szociális-Egészségügy-Oktatás Munkacsoport
  - Vezetője: dr. Chrobák Zoltánné aljegyző
  - A munkacsoport tagjai által lefedett tématerületek: humán közszolgáltatások (oktatás-nevelés, szociális és gyermekjóléti ellátások, egészségügy).
- Humán Kultúra-Sport Munkacsoport
  - Vezetője: Somody László Zoltán alpolgármester

- A munkacsoport tagjai által lefedett tématerületek: kultúra, sport-rekreáció, közösségi élet.
- Közbiztonság Munkacsoport
  - Vezetője: Székely Péter Csaba közbiztonsági referens
  - A munkacsoport tagjai által lefedett tématerületek: kerületi rendvédelem, köztisztaság, közbiztonság.
- Épített és Természeti Környezet Munkacsoport
  - Vezetője: Petrovai László alpolgármester
  - A munkacsoport tagjai által lefedett tématerületek: épített és természeti környezet, energetika, közlekedés, közművek.
- Gazdasági Munkacsoport
  - Vezetője: Kőrös Péter alpolgármester
  - A munkacsoport tagjai által lefedett tématerületek: gazdaság, önkormányzati gazdálkodás, városüzemeltetés, turizmus.

- Városrészi egyeztető fórumok

Feladata: nagyobb lehatárolt kerületrészek problémáinak feltárása és fejlesztési igényeik becsatornázása, az érintett területek helyi lakosai, vállalkozásai, civil szervezeteinek részvételével

A partnerségi eljárást kiegészítette az Önkormányzat részéről egy Civil kérdőív. A beérkezett vélemények, észrevételek és a felmerült igények becsatornázása került az Integrált Településfejlesztési Stratégia felülvizsgálata során.

A döntés-előkészítési folyamatokat Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc – Pestszentimre Önkormányzata részéről a kerület Polgármesterének irányítása alatt, az Önkormányzat belső egyeztetési eljárása biztosítja, melynek feladata a tervezési folyamatok és feladatok stratégiai szintű irányítása, a különböző tematikus-területi-térségi szférákból becsatornázott fejlesztési problémák-célkitűzések-beavatkozási javaslatok rendszerező áttekintése és prioritizálása, előterjesztése a Képviselő-testület számára.

Az ITS megvalósulásának finanszírozása

Az ITS felülvizsgálatának idején a Kormány a 240/2014/EU bizottsági rendeletnek megfelelően társadalmi párbeszédet folytatott Magyarország 2021-2027 közötti uniós fejlesztési tervéről. A központi régióban a városfejlesztés témaköre döntően a **Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz)** hatókörébe fog tartozni. A tervezés során ennek 2021. februári egyeztetés alatt álló változatát vettük figyelembe.

A TOP Plusz alapvetően a 2014-2020 TOP tematikáját és integrált területi programokon keresztül megvalósuló modelljét folytatja:

- elsődlegesen a helyi önkormányzati fejlesztéseket finanszírozza, fejlesztési tematikája kiterjed a helyi gazdaságfejlesztésre és foglalkoztatásra, a települési infrastruktúra, településüzemeltetés és helyi közszolgáltatások fejlesztésére,
- a kiemelt térségekben ezeket a fejlesztéseket térségi alapon összehangolja és ezeken túlmenő térség-specifikus fejlesztéseket is finanszírozhat,
- fenntartható városfejlesztési intézkedése keretében a helyi fejlesztési stratégiájuk alapján kiválasztott városok a fenti fejlesztéseket integrált helyi városfejlesztési programokban valósíthatják meg, illeszkedve a helyi klímastratégiákhoz,
- szerepet vállal a helyi jelentőségű turizmus fejlesztésében,
- szerepet vállal a komplex programmal fejlesztendő járásokban helyi társadalmi felzárkózási programok támogatásában.

Az operatív program 6 prioritási tengelyből áll, Budapest az Európai Unió fejlettebb régiói közé tartozik, a fejlesztéseire fordítható forrásokat ezért elkülönülten kell kezelni, így a hat prioritási tengelyből a két budapesti tengely 4 beavatkozása lesz várhatóan meghatározó:

- 5. prioritási tengely: Budapesti infrastrukturális fejlesztések
  - 5.1 Kormányzati hatáskörű kiemelt projektek - zöldfelületi fejlesztések
  - 5.2 Budapesti önkormányzatokkal egyeztetett tartalom, pályázatos konstrukciók
- 6. prioritási tengely: Budapesti humán fejlesztések
  - 6.1 Az országos humánfejlesztési programok budapesti „elemei”
  - 6.2 Budapesti önkormányzatokkal egyeztetett tartalom, pályázatos konstrukciók

A TOP Plusz hatálya alá nem tartozó fejlesztések/projektek várhatóan az alábbi operatív programokból finanszírozhatók, döntően pályázati úton történő projektkiválasztással:

- **Digitális Megújulás Operatív Program Plusz (DIMOP Plusz)**
- **Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz (EFOP Plusz)**
- Magyar Halmazdálkodási Operatív Program Plusz (MAHOP Plusz)
- **Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program Plusz (IKOP Plusz)**
- **Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program Plusz (GINOP Plusz)**
- **Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz (KEHOP Plusz)**
- Végrehajtás Operatív Program Plusz (VOP Plusz)

Az operatív programokhoz kapcsolódó pályázati lehetőségek szakmai kritériumrendszerének kidolgozása, ill. véglegesítése jelenleg folyamatban van, így az ITS-ben szereplő beavatkozási javaslatok, projektötletek esetében:

- még nem egyértelmű a támogathatóság;
- kérdéses a támogatási intenzitás, ill. a szükséges önrész mértéke;
- kialakulatlan a megvalósítás pontosabb feltétel- és keretrendszere stb.

Mindezek figyelembevételével törekedtünk arra, hogy a tervezés jelen szakaszában minden összegyűjtött és a stratégiai munkacsoport tagjai által fontosnak tartott beavatkozási javaslat beépüljön az ITS-be.

Lényeges szempont továbbá, hogy a hazai szervezetrendszer által kezelt, az operatív programok struktúrájába becsatornázott EU-s források mellett a közvetlen brüsszeli finanszírozású európai nagyrégiók területi együttműködési programjai és az EU szakapparátusai által irányított partnerségi programok is megalapozhatnak egy-egy fejlesztést, emellett lehetővé teszik más országokban már kialakult szervezeti és működési struktúrák, jó gyakorlatok megismerését és átvételét. A XVIII. kerület Önkormányzata számára ez már nem ismeretlen terület: a város a 2014-2020-as tervezési időszakban öt EU-s partnerségi projektben is részt vett (NewTREND, SULPiTER, LAirA [Landside Airports Accessibility - CE1074 Interreg Central Europe project], eCentral, Step up) ezekből több esetében vezető partnerként is komoly tapasztalattal rendelkezik. A stratégiailag kiemelt tematikus területeken a 2021-2027-es ciklusban tovább folytatják a nemzetközi projekteket.

2. ELŐZMÉNYEK

2.1. ELŐZŐ ITS (2014-2020) ELEMZÉSE, MEGVALÓSULÁSÁNAK ÉRTÉKELÉSE

A 2021-2027-as tervezési időszak reális célrendszerének kialakításához fontos az előző ciklus projektjeinek értékelése. Ennek érdekében kigyűjtöttük a korábbi 2014-2020-as időszakra vonatkozó Integrált Településfejlesztési Stratégiában rögzített tervezett projekteket, és közösen az Önkormányzat munkatársaival megvizsgáltuk azok megvalósulását. A vizsgálat fontos információt ad arról, hogy az elmúlt időszakban megvalósított önkormányzati projektek keretében milyen arányban használtak fel EU-s támogatást az egyes kerületi/közösségi infrastrukturális, intézményi és környezeti elemek fejlesztésére.

Általánosságban megállapítható, hogy jellemzően a korábbi ITS készítésekor már előkészített fejlesztések valósultak meg nagyobb számban (vagy vannak folyamatban). Bizonyos esetekben a meg nem valósult projektek forráshiány miatt nem tudtak realizálódni. A forráshiány mögött változóan az EU-s pályázati források és hazai költségvetési források hiánya, önerőhiány, vagy a magánérős fejlesztések elmaradása áll.

A korábbi ITS alapján a 2014-2020 közötti időszakban megvalósítani tervezett középtávú fejlesztési projektcsomagok az alábbiak voltak:

I. KULCSPROJEKTEK

KULCS-1	A repülőtéri térség gazdaságfejlesztése
KULCS-2	A kerület zöldfelületeinek lakosságbarát és fenntartható megújítása
KULCS-3	Fenntartható, hatékony energiahasználat megvalósítása

II. TEMATIKUS KOMPLEX PROJEKTCSOMAGOK

TEM-1	A kerületi sportélet és szabadidős tevékenységek fellendítése
TEM-2	Szociális és egészségügyi ellátás fejlesztése
TEM-3	Az önkormányzati gazdálkodás hatékonyságának és fenntarthatóságának további javítása
TEM-4	A helyi közösségi-kulturális élet színesítése, gazdagítása
TEM-5	A kerületi identitás és imázs erősítése
TEM-6	Innovatív, környezetbarát gazdaságfejlesztés - a megújuló barnamezős területek menedzselésével

III. AKCIÓTERÜLETI PROJEKTEK

AKC-1	Városközpont és alközpontok fejlesztése
AKC-2	Élhető és fenntartható Havanna lakótelep
AKC-3	Szociális városrehabilitáció megvalósítása a szegregáció csökkentése érdekében

IV. HÁLÓZATOS PROJEKTCSOMAGOK

HAL-1	A kerületen belüli közlekedési kapcsolatok javítása, a környezetbarát módok előtérbe helyezésével
HAL-2	A közösségi közlekedés szerepének növelése, a kerület elérhetőségének javítása
HAL-3	Infrastruktúra-fejlesztések

A felsorolt projektcsomagok megvalósultságának részletes vizsgálatát – terjedelmi okok miatt - a 2. sz. *melléklet* tartalmazza.

Természetesen a 2014-2020 közötti időszakban, a XVIII. kerületben nagy számban valósultak meg olyan projektek is, melyek nem voltak elemei a korábbi ITS-nek. Ezen megvalósult, vagy jelenleg is megvalósítás alatt levő projekteket a 3. sz. *mellékletben* található táblázat mutatja be részletesen.

Lakossági igényfelmérés

A korábbi ITS tervezési folyamata során alkalmazott mintára, az új ITS tervezési folyamatában is kiemelt figyelmet fordított az Önkormányzat a lakossági igényfelmérésre. Sajnos a felméréshez alkalmazható eszközök számát és a felmérés formáját jelentősen befolyásolták a COVID19-világjárvány kapcsán meghozott szigorú kormányzati intézkedések, de a partnerségi egyeztetés keretében az Önkormányzat és a Tervezők igyekeztek a lehető leghatékonyabb módon a lakosságot is megszólítani és a beérkezett véleményeket a középtávú célrendszer felülvizsgálatakor, valamint a beavatkozások tervezésekor felhasználni.

2.2. MEGALAPOZÓ VIZSGÁLAT EREDMÉNYEI

Az ITS felülvizsgálatához aktualizálásra került a két kötetbe foglalt, összesen több mint 300 oldal terjedelmű Megalapozó vizsgálat, mely a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet 1. melléklete szerint előírt tartalommal, készült el és melynek része egy ágazati SWOT-elemzés, valamint az ebben feltárt gyengeségekből/problémákból következő Fejlesztési kihívások megállapítása is.

A komplexitás és a könnyebb áttekinthetőség érdekében ezeket az értékelő megállapításokat az ITS-ben is bemutatjuk, mivel a középtávú célkitűzések és az ezek elérését elősegítő beavatkozások a Megalapozó vizsgálat során azonosított főbb problémákra reflektálnak.

Ebben a fejezetben az ágazati SWOT-elemzés kerül bemutatásra, míg a fejlesztési kihívások – a középtávú stratégiai célokkal összevetve – a 6.2. Belső összefüggések fejezetben szerepelnek.

SWOT/ TÁRSADALOM, HUMÁN INFRASTRUKTÚRA, HUMÁN KÖZSZOLGÁLTATÁS

ERŐSSÉGEK

Társadalom

- A kerületben a 15 éves kor alattiak és a 60 év felettek aránya kedvezőbb a budapesti átlagnál
- Kedvezően alakul a lakosság iskolai végzettsége: gyakorlatilag teljes körű az általános iskolai végzettség, előnyös az érettségivel és a felsőfokú képesítéssel rendelkezők aránya
- Az egy adófizetőre jutó jövedelem kedvező a szomszédos településekhez képest

Oktatás-nevelés

- Nincs óvodai férőhelyhiány kerületi szinten, területileg differenciáltan folyamatosan bővülnek a férőhelyek, újulnak meg az óvodaépületek
- Az általános iskolai létszám folyamatos növekedése
- Nő az általános iskolai osztályok száma
- A kerületi oktatási intézményi élet közösség- és kultúrateremtő értékkel bír
- Helyben elérhető minőségi középiskolai oktatás, változatos oktatási fenntartói hálózat
- Elérhető felnőtt- és távoktatás a kerületben
- Színes oktatási és óvodai programkínálat és működő módszertani mintaprogramok

Egészségügy

- Megfelelően lefedett felnőtt és gyermek háziorvosi rendszer
- A fogorvosi alapellátás megfelelően biztosított
- 24 órás felnőtt ügyeleti rendszer működik a kerületben
- Számos szűrőprogram, tájékoztató előadás a kerületi polgárok egészségmegőrzése érdekében

Szociális ellátás

- Az önkormányzat feladatkörébe tartozó szociális alapszolgáltatások helyben elérhetőek
- Az önkormányzat rendelkezik szociális bérlet-állománnyal
- Bővülő számú és célterületű egészségügyi prevenciós programok a kerületben
- Az önkormányzat önként vállalt feladatokkal (pl. utcai szociális munka, oktatás-nevelés támogatása), természetbeni juttatásokkal (pl. tűzifa, burgonyaosztás), szakképzésekkel igyekszik a rászorulókat támogatni
- Megújult bölcsődék kerületszerte
- Javuló közfoglalkoztatási mutatók
- A jogos igényként felmerülő bölcsődei ellátás nem ütközik férőhelyhiányba
- A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményekre szorulóknak száma évről évre csökken

Közösségi élet, kultúra

- Strukturált intézményrendszer
- Meglévő jó szakemberek
- Sokszínű, sokszereplős kulturális élet

Sport

- A sportolási lehetőségek folyamatosan bővülnek (Bókay-kert, műfüves focipályák stb.)
- Ingyenes sportolási lehetőségek köre folyamatosan bővül
- Több mint 50 sportegyesület működik a kerületben, melyek nagymértékű önkormányzati támogatásban részesülnek

---

GYENGESÉGEK

Társadalom

- Negatív aktuális vándorlási különbözet
- Az idős aránya növekvő, természetes fogyás tapasztalható
- Az idős népesség eltartottsági rátája relatíve magas
- Az álláskereső aránya növekszik
- Az egy adófizetőre jutó jövedelem a budapesti kerületek közül az utolsó harmadban helyezkedik el a XVIII. kerület

Oktatás-nevelés

- Több oktatási-nevelési intézmény több telephelyen kényszerül működni
- Folyamatosan csökken a középfokú oktatási intézményben tanulók száma

Egészségügy

- Gyermekorvosi ügyelet helyben nem biztosított
- Az 1.000 főre jutó háziorvosok száma alacsonyabb a budapesti átlagnál

Szociális ellátás

- A bérletállomány egy része leromlott állapotban van, 740 milliós tartozást halmozódott fel
- Nincs Anya- és Krízisotthon a kerületben
- Bár a kerületben van idősek otthona, a kerületi lakosok nem élveznek előnyt a bekerülésnél, így sokak számára nem elérhető
- A kerületben nem található népkonyha – közfürdővel és közmosodával, hajléktalanok ellátására, a hajléktalanok étkeztetése csak részben megoldott a civil szervezetek és egyházak közreműködésével
- A szociális foglalkoztatottság, megváltozott munkaképességűek foglalkoztatása alacsony fejlettségi szinten áll
- Az előző ITS által kijelölt idősellátás javítására szolgáló alternatív megoldás még nem indult el (pl. „Lakásért élethosszig tartó ellátás” program)

Közösségi élet, kultúra

- Koordináció hiánya: bár sokszínű a kerületi intézményi és civil kulturális kínálat, de az egymásra szervezett programok kioltják egymást, bizonyos területeken túlkínálat, máshol hiány jelentkezik programtípusban és megvalósulási hely szerint

- Egyes intézmények infrastruktúrábeli hiányosságai.
- Az extrém környezeti és társadalmi kihívásokhoz nehezen adaptálódik a kínálat.
- A kerületben nem található saját mozi, színház
- Az új beköltözők kevéssé ismerik közvetlen környezetüket és az itt élők a környezetükről rendelkezésre álló információs bázisról nem tudnak

Sport

- Lőrinci Sportcsarnok elhúzódó felújítása
- Iskolai nyitott sportlétesítmény hiánya

LEHETŐSÉGEK

Szociális ellátás

- Humán közszolgáltatások területén működő önkormányzati és egyéb fenntartású intézmények, szervezetek között további együttműködési lehetőségek növelése
- A fennálló munkaerőhiány pótlására célzott képzések indítása az ágazatban dolgozók számának növelése érdekében
- További humán közszolgáltatási infrastruktúráis fejlesztések, a meglévők funkcióinak felülvizsgálata, az együttműködési lehetőségeket figyelembe véve - potenciális intenzitásnövelő fejlesztés szükségessége önkéntesek bevonásával
- Komplex akadálymentesítés
- A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás továbbfejlesztése
- Alternatív megoldások alkalmazásával az idősellátás javítása (pl. „Lakásért élethosszig tartó ellátás” program)
- Többnapos, betegség specifikusan az életmódváltás irányába mutató programok az idős ellátottaknak
- Meglévő intézmények népszerűsítése, igény esetén felújítása, kapacitásbővítése pl. idős klubok
- Bentlakásos intézmény létesítése
- Idősügyi Tanács megalapítása
- Az idősek fejlesztése a technikai eszközök kezelésében pl. oktatás, akár kerületi számítástechnikával foglalkozó vállalkozók bevonásával
- A Lakáskonceptió folyamatban lévő változtatása értékes javaslatokat tartalmazhat a bérlakások problémáinak megoldására
- Szolgálati bérlakás-program a szakemberhiány megoldására
- Részmunkaidős, rugalmas, atipikus foglalkoztatás megvalósítása
- Családok Átmeneti Otthona kapacitásnövelés
- Infrastrukturális, korszerűsítést célzó, energiahatékony megoldásokat kínáló pályázatokban való részvétel a források bővítése céljából, amelyeket követően alacsonyabb rezsiköltségű, gazdaságosabban működtethető épületek jöhetnek létre.
- Fogyatékosággal élők nappali felügyeletének megszervezése (napközi otthon), munkalehetőség biztosítása megváltozott munkaképességűek számára, egyéb infrastruktúráis beruházások pl. beszélő jelzőlámpák
- Idős korúakat célzó szolgáltatásfejlesztés a lakótelepeken

Oktatás-nevelés

- Iskolai férőhelyszám bővítése, a területi különbségek szem előtt tartásával
- A területi különbségek célzott szolgáltatásokkal való kiegyenlítése (pl. iskolabusz)
- Felnőtt- és felsőoktatási kínálat bővítése
- Az oktatási nevelési intézmények közvetlen környezetében lévő fejlesztésre alkalmas területek kihasználása

Egészségügy

- Háziorvos- és gyermekorvosi ellátás bővítése szolgálati lakás biztosításával
- Szakrendelések további korszerűsítése, infokommunikációs platformok bevezetése, fokozottabb alkalmazása

Sport

- További ingyenes tömegsport és rekreációs lehetőségek biztosítása
- Egyéb mozgásművészeti ágak (pl. tánc, jóga stb.) fejlesztése: fejlesztő eszközök biztosítása, mozgásművészeti központ kialakítása
- Pestszentimrei Sportkastély és Lőrinci Sportcsarnok funkció portfóliójának meghatározása

Közösségi élet, kultúra

- Környezetvédelem, klímavédelem népszerűsítése (pl. Klímabarát18), további kezdeményezésekben való részvétel, jó gyakorlatok bevezetése és népszerűsítése, szabadtéri programok önkéntesek bevonásával, ismeretterjesztő programcsomag és tanösvény készítése
- Tematikus kulturális bázis további bővítése
- Meglévő gasztrokulturális hagyományok kreatív továbbfejlesztése
- Szabadtéri közösségi helyszínek létesítése és fejlesztése pl. intézményi udvarok, kertek, játszóterek, sportpályák, stb. felhasználása. Foglalkozásvezetők, animátorok, sport és kult. szakemberek képzése, alapvető infrastruktúra kialakítása.
- Halmierdő rekreációs területté fejlesztése
- Helytörténeti értékeken alakuló egységes image és városmarketing kialakítása a jelenlegi eszközök továbbfejlesztése
- Online térben történő kommunikációval a generációk közötti kapcsolatteremtés elősegítése (pl.: szociális intézményi ellátásban résztvevők meseolvasása óvodásoknak, kerületi nagymamák receptjei kerületi éttermek konyháján – e programok digitális rögzítése és promotálása)
- Kerületi kulturális kataszter (ingatlan) összeállítása, amely bemutatja a helyi erőforrásokat, valamint a kerületi közművelődési rendelet aktualizálását is segíti
- Lakossági igényfelmérés, a művelődésben dolgozó szakemberek felkészítése az igényfelmérő és kapcsolattartó munkára, esetlegesen külső szakemberek bevonása
- Koordináció elősegítése pl. rendezvénynaptár, és irányított, támogatott együttműködés az egyes szervezetek között
- IT és közösségi platformok használata, tartalomfejlesztése, munkatársakat és a közönséget felkészítése. Kerületi lehetőségek felmérése (pl. felnőttképzés) és alkalmazása.
- Jó gyakorlatok átvétele - ehhez nemzetközi, országos és budapesti szervezetekkel való intenzív kapcsolattartás. Kiscsoportos formák támogatása. Többcélú kisközösségek pl. PR, online felületre átépíthetőség.
- Kerületi közbeszéd tematizálása pl. intézmények falán LED hirdetőtáblák, kerületi youtube csatorna „megnyitása” lakossági tartalmak számára
- Kerületismereti koncepció kidolgozása a kerületi iskolák számára, a bevonásukkal. Megbízható, stabil kutatásokon alapuló városismereti tudásanyag közzététele mindenki által hozzáférhetően. Városismereti kurzusok kidolgozása és biztosítása több generáció számára
- Zöld kulturális programok létrehozása, kulturális és környezetvédelmi programok összefűzése
- Önkéntesek, diákok, helyi lakók bevonása a kulturális tevékenység szervezésébe, a programkínálat kialakításba, a helyismereti és helytörténeti munkába
- A Covid utóhatások kezelése kulturális programok segítségével

---

VESZÉLYEK

Átfogó

- A Covid-19 vírus okozta járvány és pandémia által okozott problémák és nehézségek mind rövid és hosszútávon károsan befolyásolják az egészségügyi, oktatási, turisztikai, vendéglátási fejlesztéseket, és negatív hatással vannak szinte minden területen
- A Közép-magyarországi régióban felhasználható EU-s források csökkenése
- A kerületi önkormányzatok központi költségvetésének csökkentése
- Fenntartási költségek növekedése
- Az egészségügyi, szociális és kulturális közellátásban az általánosan alacsony bérezés következtében további fluktuáció és szakemberhiány

Szociális ellátás

- A bölcsődei ellátás ugyan nem ütközik férőhelyhiányra, de a maximális kapacitások környékén mozog
- A bölcsődei ágazatban a szakmai felügyeleti szerv javaslatára országosan 2022. szeptemberétől (tervezett) a kisgyermeknevelői adminisztrációra digitalizált formában kerül sor (pl. fejlődési füzet, családi füzet, csoportnapló, bölcsődei törzslap). Az eszközpark kiépítésének költsége olyan magas, hogy elengedhetetlen a külsős források bevonása.
- Időskori elszegényedés, szegénység a kerületi nyugdíjasokat is egyre nagyobb mértékben érinti

Oktatás-nevelés

- A központosított szabályozási környezetben a helyi igényeknek megfelelő optimális működési rend nehézkes
- Pedagógusi szakemberhiány
- Agglomerációból bejáró gyermekek étkezési költségeit a kerület fizeti kompenzáció nélkül
- A középfokú oktatásban résztvevő hallgatók számának további csökkenése

Közösségi élet, kultúra

- A lakosság elszigetelődése, közösséghez tartozás hiánya a Covid-19 vírus okozta pandémia hatására
- További kulturális célú helyszínek létesítése a meglévők állagának megőrzése, valamint a többcélú, és kooperációban történő felhasználása helyett.

Sport

- A nem eléggé diverzifikált sportpályázati lehetőségek nyomán túlságosan egyoldalú fejlesztések valósulnak meg
- A tornatermek hiánya befolyásolja a diákok egészséges fizikai fejlődését

SWOT/ GAZDASÁG. GAZDÁLKODÁS ÉS TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉSI SZOLGÁLTATÁSOK, OKOS VÁROS SZOLGÁLTATÁSOK

ERŐSSÉGEK

- A népesség iskolázottsági értékei kedvezőek, jól képzett munkaerő áll a vállalkozások rendelkezésére
- A munkavállalók számára vonzó, élhető, zöld környezet, valamint jó minőségű sportinfrastruktúra
- A kerület közvetlen kapcsolattal rendelkezik hazai, és így közvetve európai gyorsforgalmi és úthálózattal, vasúthálózattal, nemzetközi repülőtér jelenléte pedig unikális jelentőségű
- Stabil önkormányzati gazdálkodás
- Az Önkormányzat kiterjedt intézményhálózattal rendelkezik, amely jelentős (de korlátozottan forgalomképes) vagyont képvisel
- Kiszámítható és vállalkozásbarát helyi gazdaságpolitika
- A repülőtérhez kapcsolódó vállalatok jelentős adóbevételt biztosítanak
- Jó és aktív kapcsolat az Önkormányzat, a BKIK helyi szervezete és a gazdálkodó szervezetek között
- Számos gazdálkodási/üzemeltetési feladatot saját hatáskörben (Városgazda XVIII. Nonprofit Zrt.) végez el az Önkormányzat
- Az önkormányzati intézmények épületállománya számottevő arányban modernizálódott, energiatékonyabbá vált
- Az Önkormányzat vezető partnerként vett és vesz részt több nemzetközi, tudáscserén alapuló partnerségi projektben A kerület a főváros egyik gazdasági és kereskedelmi kaputársága a repülőtér jelenléte miatt

GYENGESÉGEK

- A vándorlási egyenleg negatív
- Nehézkes a belső közlekedés, a gazdasági területek elérését szolgáló infrastruktúra hiányos
- A repülőtér térségében lévő fejlesztésre alkalmas területek nem a kerületben található
- A repülőtérrel kívül nincs jelentős húzóerőt képező vállalkozás
- A városszéli bevásárlóközpontok elszívó hatása érvényesül, a kiskereskedelmi övezet leértékelődik
- A repülőtér a kerület gazdasági életétől elkülönülten, szigetszerűen működik
- A repülőtér környéki környezet lepusztult
- Jogi akadályok a repülőtér térségi fejlesztése esetén
- A helyben történő munkavállalás lehetőségei korlátozottak
- A kerület lehetősége adózási szempontból erősen korlátozottak
- A helyből származó iparüzési adóbevételek alacsony arányban realizálódnak a kerületben a fővárosi visszaosztási szabályrendszer miatt
- Az Önkormányzat bérlakásállományának egy része leromlott állapotú, nehezen hasznosítható

LEHETŐSÉGEK

- Szervezett formában történő együttműködés a környező településekkel
- A Budapest Airport elmúlt évekbeli fejlesztései pozitívan befolyásolják a térségi ingatlanpiaci és gazdasági folyamatokat
- A környező települések fejlesztései a kerületi munkavállalók számára is versenyképes munkalehetőséget biztosítanak
- A helyi munkalehetőségek bővítése érdekében önkormányzati saját vállalkozások beindítása
- Ingatlanpiaci folyamatok javulása, a piaci árak normalizálódása
- A kerület arculatának fejlesztése, saját városmarketing programja tovaryűrűző jótékony hatást indukál
- A Gyömrői út/Ferihegyi repülőtérre vezető út struktúrája fejlesztésre kerül

- Gazdasági együttműködés jelentős egyetemi és egyéb kutatási intézményekkel, kutatóhelyekkel, egyes kulturális és oktatási szakmai szervezetekkel
- A zöld és fenntartható kerületi imázs további erősítése
- A megújuló energiák igénybevételének növelése (pl. a távhőellátás tekintetében geotermikus hőtermelő kapacitás igénybe vétele)
- Okos költségmegosztók telepítése a távhővel ellátott lakásokba.
- A környezeti és gazdasági fenntarthatóság növelése
- Az Önkormányzat további nemzetközi partnerségi projektekben való részvétele, innovatív projektek generálása
- Kerületi okosváros koncepció kidolgozása a meglévő és bevált alkalmazások integrálásával
- Kerületi szakrendelők online foglalási rendszerének lefejlesztése, leletek és egyéb egészségügyi dokumentumok hozzáférhetősége, az egyes egészségügyi szolgáltatások elérési protokolljának ismertetése, az EESZT használatának támogatása, oktatása
- Kerékpár-megosztó szolgáltatások kiterjesztésének lehetőségei a kerületre
- Önkormányzati tulajdonban lévő üzleti célú ingatlanok felújítására vonatkozó koncepció kialakítása a bérleti bevonásával.
- Meglévő turisztikai attrakciókat összefogó, összehangoló kezdeményezés
- Szálláshely kapacitás bővítése, kiemelten a Repülőtér környéki területeken
- Digitális Önkormányzat létrehozása: önkormányzat és az önkormányzati cégek teljes digitalizációja

VESZÉLYEK

- A Covid-19 vírus okozta járvány és pandémia gazdasági akadályokat gördít a kerületi fejlesztések elé, emellett negatív hatással van a kerületi vállalkozások életére is, valamint a Budapest Airport szerepkörét és jövőbeli fejlesztéseinek alakulását jelentősen befolyásolja
- Az üzleti-, konferencia- és egészségturizmus infrastruktúra feltételeinek megteremtése továbbra is elmarad a külső tényező hatására
- A Közép-magyarországi régióban felhasználható EU-s források mennyiségi tovább csökken
- A gazdaságélénkülés megtorpanása, lassulása (légi utas és teheráru forgalom esetén)
- A repülőtéri közúti és vasúti infrastruktúra kiépülésének ismételt elmaradása, késése
- Gyakran változó, nehezen kiszámítható jogi környezet miatt elmaradó beruházások
- A helyi vállalkozások versenyképessége középtávon sem javul
- Kötelezően emelkedő kerületi részvételi arány a fővárosi fenntartású közszolgáltatások finanszírozásában

AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET ÖSSZEFOGLALÓ SWOT-ANALÍZISE

ERŐSSÉGEK

Fejlesztési és rendezési környezet, illeszkedés:

- A kerületi fejlesztési dokumentumok illeszkednek a fővárosi és magasabb szintű fejlesztési dokumentumok célkitűzéseire;
- A TSZT 2021 és az FRSZ által meghatározott szabad fejlesztési potenciálról a kerület saját hatáskörében, a kerületi tervszközökben rugalmasan mérlegelve rendelkezhet;
- Sokrétű ágazati stratégia készült el, melyek tematikájukban jól kapcsolódnak az uniós célkitűzésekhez;
- Sikeresen elnyert és eredményesen lezárt EU-s pályázatok tapasztalata;

Épített környezet:

- Elővárosi zóna: élhető kertvárosias karakter, zöldövezeti jelleg, csendes városrészek;
- A kerületben több védett építészeti érték is található (országos, fővárosi, helyi szinten);
- A kerület sok szabadidős és sportolási lehetőséggel rendelkezik (Bókay-kert, uszodák, futballpályák, műfüves pályák);
- A nagy zöldfelületek és az átgondolt, arányos telepítés miatt kellemes lakóminőségű, kedvelt lakótelepek találhatóak a kerületben (Lakatos úti lakótelep, Szent Lőrinc-lakótelep);
- A gazdasági területek fejlesztéséhez jó logisztikai és közlekedési kapcsolatok.

Közlekedés:

- Nagy kiterjedésű forgalomcsillapított úthálózat (lakó-pihenő övezetek, Tempo 30 zónák);
- Fejleszthető kerékpáros közlekedés (a domborzati adottságok és a meghatározóan lakó funkciójú területek forgalomcsillapított úthálózata kedvező feltételeket biztosít);
- Helyi közlekedésfejlesztési koncepció, lakótelepek közterületeinek alakítására vonatkozó koncepcióterv a parkolás fejlesztéséért;
- A kerület rendelkezik kerékpárforgalmi hálózati tervvel.

Közművesítés:

- A csatornahálózat jelentős mértékben bővült (a BKISZ projekt keretében közel 90 km új csatorna);
- Az energiaközművek kellőképpen kiépültek, tartalékkal is rendelkeznek, az elektronikus hírközlési hálózatok széleskörű szolgáltatást nyújtanak;
- Kiterjedt, az új fogyasztók, ellátási területek bekapcsolása során bővíthető távhőhálózat;
- Elkötelezettség a környezettudatos, fenntartható energiagazdálkodás iránt: erőforrás-hatékonyság ösztönző programok, megvalósult és tervezett energetikai korszerűsítések, Fenntartható Energia Cselekvési Terv – Budapest XVIII. kerület.

Táji-, természeti adottságok, zöldfelületi rendszer:

- A jelentős méretű, összefüggő erdőterületek ökológiai, táji értéket képeznek;
- Erdőterületek és egyéb kondicionáló zöldfelületek aránya budapesti viszonylatban kedvező;
- Jelentős zöldfelülettel rendelkező, nagy lakóúrsági területek (Lakatos-telep, Szent Lőrinc-lakótelep);
- Jelentős mennyiségű végbement játszótér és közterületi sporttér felújítás;
- Meglévő természeti értékek (tájképvédelmi terület övezete: Halmierdő, egyéb védett állat- és növényfajok: repülőtér területe).

Környezetvédelem, katasztrófavédelem, városi klíma:

- A légszennyező anyagok kibocsátása és a mért imissziók zömében csökkenő tendenciát mutatnak;
- A jelentős ipari szennyezők száma csökkent az elmúlt évtizedekben;
- A kerületben a szelektív hulladékgyűjtés megoldott, a szelektíven gyűjtött hulladékok aránya növekvő tendenciájú;
- A kerületet alábányászott, alápincézett, kedvezőtlen morfológiai adottságú és csúszásveszélyes területek nem érintik, területénfelső küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem nem található;
- A magas zöldfelületi arányú, kertvárosi lakóterületek és a jelentősebb zöldfelületekkel rendelkező külső területek kondicionáló hatással van a teljes kerületre;
- Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Klímastratégiájának elfogadása 2020-ban.

GYENGESÉGEK

Fejlesztési és rendezési környezet, illeszkedés:

- A hatályos Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzat (PPVSZ) még a korábbi jogszabályi környezetben készült, így elengedhetetlen a kerületben egy új Kerületi Építési Szabályzat (KÉSZ) készítése;
- A kerületi koncepció és a magasabb szintű, illetve szomszédsági tervek konfliktusai (Külső Kerületi Körút kérdése, vecsési közútfejlesztési elképzelések).

Épített környezet:

- A kerület regionális, illetve fővárosi szerepe a repülőtér közelségétől eltekintve csekély;
- A település szerkezete történeti adottságai miatt széttagolt. Pestszentlőrinc és Pestszentimre között így gyenge a településszerkezeti kapcsolat;
- Önálló kerületközpont nem alakult ki;
- Kevés a védett épített érték;
- Az Üllői út alacsony beépítése, kisvárosias karaktere ellentmondásban van a főútvonal városszerkezetben betöltött sugárútszerepével. A kialakult telekszerkezet és a nagy forgalom nehezíti a beépítés átalakulását, a degradált állapot konzerválódik;
- A barnamezős területek nincsenek önkormányzati tulajdonban, hasznosításukra a kerület ráhatása csekély.

Közlekedés:

- Gyűrűs/haránt irányú közúthálózati elemek hiánya;
- A Ferihegyi repülőtérré vezető út és a vasútvonalak elválasztó hatása a kerületrészek között, rosszul megválasztott vasúti megálló helyszín (pl.Ferihegy-I), melyre a ráhordás lakossági konfliktus nélkül nem biztosítható;

- Közösségi közlekedéssel a kerület déli és keleti határterületei nem megfelelően ellátottak;
- A parkolás mind a lakótelepeken, mind a kertvárosi részeken, valamint a főutak (Gyömrői út, Üllői út) mentén egyaránt problémás;
- A vasúti és a közúti szintbeni kereszteződések balesetveszélyessége és forgalomlassító hatása;
- A P+R rendszerű parkolók elégtelen mennyisége, illetve belsőbb kerületekben való elhelyezkedése a kerületet nem mentesíti az agglomerációból érkező forgalomtól;
- A kerékpáros infrastruktúra kiépítettségének hiánya.

Közművesítés:

- A kerületben – főként a déli és dél-keleti részen – előfordulnak ivóvízhálózattal ellátott csatornázatlan területek;
- A csapadékvíz elvezető hálózat – különösen az egyre növekvő mennyiségű környezeti havária esetekben – nem mindenütt képes a lehulló csapadék kezelésére, elvezetésére;
- A közműberuházások nagy forrásigényű projektek, míg az önkormányzatok nagy része forráshiánnyal küzd.

Táji-, természeti adottságok, zöldfelületi rendszer:

- A Cséry-telep és az egykori bányák területe rekultiválatlan tájseb;
- Alacsony zöldfelületi intenzitású, roncsolt felületű barnamezős területek jelenléte;
- Az erdőterületek elérhetősége nehéz, használatuk és közbiztonsági szintjük alacsony, növényállománya elöregedett;
- Kertvárosias területeken kevés a közcélú zöldfelület, zöldterület;
- A főútvonalak menti parkolás és a légvezetékek jelenleg akadályozzák a fasorok telepítését;

Környezetvédelem, katasztrófavédelem, városi klíma:

- A kerület főútvonalai, vasútvonalai mentén jelentős a járműforgalomból eredő környezeti terhelés;
- Annak ellenére, hogy egész napra és éjszakára vonatkoztatott repülőterei zajterhelési konfliktus értékek lakóterületet kismértékben érintenek, a szubjektív lakók által érzékelt zajterhelés jelentős;
- Barnamezős területek (mint potenciális szennyezőforrások) az egykori ipari zónában;
- Mélyfekvésű és felszínmozgás veszélyes területek jelenléte a kerületben;
- Alsó küszöbértékű és küszöbérték alatti veszélyes üzemek működése a kerületben;
- Egyes közművek és tevékenységek biztonsági övezeteinek/védőtávolságainak kijelölése a kerületben beépítési korlátozó hatással bír;
- A repülőter és a gazdasági területek területén, valamint az egyes lakótelepeken (Havanna) megjelenő hősziget hatás.

LEHETŐSÉGEK

Fejlesztési és rendezési környezet, illeszkedés:

- A szomszédos kerületekkel és településekkel, valamint a Fővárossal való szoros együttműködés a kerület megfelelő rendezési terveinek elkészítéséhez.

Épített környezet:

- A kerületrészek közötti kapcsolat erősítése;
- A nemzetközi légi forgalmat bonyolító Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér, mely kerületen belüli logisztikai fejlesztésre ad lehetőséget, hatással lehet a kerület gazdasági területeinek átalakulására;
- Ingatlanpiaci fellendülés hatására fejlesztői/beruházási aktivitás növekedése a repülőtér környéki, alulhasznosított területeken;
- Az FRSZ által meghatározott beépítési sűrűség tartaléka a használaton kívüli területek esetében fejlesztési potenciál;
- A 42-es villamos meghosszabbításával a kerület egyes részei felértékelődhetnek;
- Az alulhasznosított, használaton kívüli barnamezős területek megfelelő kihasználásának lehetősége, a zöldmezős beruházások kerülése;
- Az Üllői út presztízsének feltámasztása, arculatának rendezése.

Közlekedés:

- Villamoshálózat meghosszabbítása (42-es villamos a Gloriett lakótelepig, 50-es villamos Vecsésig);
- A kerületen belüli harántirányú közlekedés erősítése javíthatná a kötőtpályás közlekedéshez való hozzáférést;
- Kerékpáros infrastruktúra fővárosi szintű fejlesztése.
- A kerékpáros infrastruktúra már viszonylag alacsony költségű fejlesztése (zárt kerékpár tárolás, gyerekintézményekhez védettkerékpárút stb.) a jó adottságok miatt nagyban elősegítené a kerékpárhasználat elterjedését.

- Elektromos meghajtású járművek (kerékpár, roller, scooter szb.) és a közbringa rendszer kiterjesztése, népszerűsítése;
- Intelligens közlekedési rendszerek alkalmazása;
- Alternatív közösségi személygépjármű használat támogatása és lehetőségeinek biztosítása (pl. car sharing);
- Vegyes üzemű, valamint elektromos autóbuszok üzemeltetése;
- A vasúti közlekedés jobb integrálása a közösségi közlekedésbe.

Közművesítés:

- Alternatív energiák térnyerése.
- Elérhető és megfizethető korszerű energiahatékony technológiák megjelenése, elterjedése;
- Energiahatékonysági, távhő rendszerre történő csatlakozás és megújuló energiaforrásokat hasznosító beruházások fejlesztéspolitikai támogatása;
- Lakossági érdeklődés az energia- és vízfelhasználás csökkentésére;
- Alternatív csapadékvíz-kezelési megoldások keresése és ösztönzése, a csapadékvíz lefolyásának lassítása, helyben tartása műszaki és zöldfelületi megoldásokkal (pl. esőkert).

Táji-, természeti adottságok, zöldfelületi rendszer:

- A meglévő erdők elérésének, használatának javításával a közjóléti erdő funkció erősödhet;
- Magánszektor bevonása közcélú fejlesztésre – például barnamezős területek rehabilitációja során alternatív zöldfelületi megoldások alkalmazása, új zöldfelületek kialakítása;
- A Halmierdőt kezelő Pilisi Parkerdő Zrt. részéről nyitottság, tárgyalások megkezdése a közjóléti erdő funkció erősítéséről;
- A főútvonalak mentén fasorok telepítésével, valamint új közösségi kertek létesítése által a városkarakter minőségileg javítható lehet;
- A kerület meglévő zöldterületeinek fejlesztése által a társadalmi érintkezések tereinek, a közbiztonságnak és a település esztétikai értékének javítása;
- A készülő KÉSZ eszközeivel a városi zöldfelületek növelésének ösztönzése, településrendezési szerződésekben zöld- és fenntarthatóság központú feltételek érvényre juttatása.

Környezetvédelem, katasztrófavédelem, városi klíma:

- Az EU következő támogatási ciklusában előnyben részesíti a városi környezet minőségének javítását célzó beruházásokat;
- A levegőminőség javítása érdekében a távhőrendszer fejlesztése, új fogyasztók, ellátási területek bekapcsolása, valamint a megújuló energia hasznosítási arányának növelése geotermikus hőtermelő kapacitások létesítésével;
- Növekvő környezettudatosság, lakossági tájékoztatás és lehetőségek biztosítása a környezettudatos szemléletmód betartására;
- Községi komposztálás bevezetése és a zöldhulladék helyben történő begyűjtése és kezelése;
- Korszerűbb közlekedési eszközök tervezése és bevezetése által (vasút, légi közlekedés, közösségi és egyéni közlekedés) a zaj és rezgésterhelés visszaesése;
- Feltöltött, szennyezett talajú területek kármentesítése és rehabilitációja;
- Egységes csapadékvíz-gazdálkodó rendszer kiépítése;
- Zöldtetők elterjedtebb használatával és az épületek korszerűsítésével jelentősen javítható lenne a városi mikroklíma.

VESZÉLYEK

Fejlesztési és rendezési környezet, illeszkedés:

- A tervezési fázisban lévő új KÉSZ nem készül el a kijelölt időpontig.
- Elégtelen színvonalú állami egyeztetések a stratégia főbb vitatott elemeit is felülírhatják;
- A repülőtérről fejlesztésének logikus igénye egyúttal társadalmi konfliktusok forrása is, így a fejlesztési elképzelések csak azonnali lakossági kompenzációval együtt értelmezhetők.

Épített környezet:

- A kerület központi helyzetében lévő út átmenő forgalma akadályozza valódi központ létrejöttét;
- A kertvárosias lakóterületeken egy esetleges beépítési intenzitást és/vagy a lakásszámot növelő terv elfogadása esetén a terület nem bír el növekedést az intézménykapacitásában;
- A környező települések lakói általi, kerületi irányú intézményhasználat kiszámíthatatlan;
- A barnamezős területek kármentesítése, rehabilitációja és funkcióváltása a finanszírozás hiánya és az agglomerációban rendelkezésre álló zöldmezős területkínálat miatt elmarad, az esetlegesen megvalósuló várososszöveten belüli iparfejlesztések lakossági ellenállást váltanak ki;

- A fejlesztések következtében megnövekvő forgalom kedvezőtlen hatással lehet a lakófunkciójú városrészekre.
- A funkcióhiányos, szegregációval veszélyeztetett területek konzerválódása a kerületben.
- A magas építészeti minőség és színvonalas lakókörnyezet és a lakáspiaci és vállalkozói lakásépítési trendek konfliktusa.

Közlekedés:

- A személygépjármű ellátottság túlzott növekedése és jelentős átmenő forgalom a főúthálózatokon;
- A Gyömrői út, valamint a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér kötőtpályás kapcsolatának kialakítása projekt fejlesztésének módja, leendő kialakítása nem feltétlenül egyezik a kerület érdekeivel (lehajtások, kapcsolatok stb.);
- A lakótelepi és kertvárosi parkolási problémák megoldatlanok maradnak;
- A közutak, gyalogjárdák és kerékpáros infrastruktúra elemek folyamatos karbantartásának elmaradása;
- P+R rendszerű parkolók továbbra sem megfelelő módon és mennyiségben kerülnek kialakításra.

Közművesítés:

- Jogszabályi környezet ellehetetleníti a megújuló energiaforrások terjedését;
- Megfelelő támogatás nélkül az energiahatékonyságra való törekvések és beruházások nem valósulnak meg;
- A klímaváltozás hatásai fokozzák a közműigényeket: klimatizálás elektromosenergia-felhasználása, öntözés növekvő igénye stb.).

Táji-, természeti adottságok, zöldfelületi rendszer:

- Zöldmezős beruházások előnyben részesítése a barnamezős területekkel szemben, a beépítésre szánt területek terjeszkedése;
- Új beépítések, vagy a beépítés intenzifikálásával zöldfelület, erdőterület csökkenés;
- A lakóutcák menti zöldfelületek parkolási célú burkolása, a „mikro-zöldfelületek” megszűnése.

Környezetvédelem, katasztrófavédelem, városi klíma:

- Forráshiány miatt a barnamezős területek kármentesítése késik (szennyezőanyagok terjedése);
- A nagy átmenő forgalomból adódó környezeti terhelések és egészségügyi kockázatok;
- A repülőtér (nem megfelelő irányú) fejlesztése további környezeti terhelést jelent a kerületnek;
- Illegális hulladéklerakás az erdőterületek szélein, a Cséry-telepen és a lakótelepek környékén;
- Az egyre gyakrabban előforduló időjárási havária esetek – viharok, felhőszakadások stb. – hirtelen talajvíz emelkedést és belvíz veszélyt jelenthetnek a mélyfekvésű területeken;
- Megfelelő támogatási rendszer nélkül a klímavédelmi beruházások nem valósulnak meg;
- A globális felmelegedés erősödése, és a szélsőséges időjárási események és havária esetek növekvő gyakorisága.

2.3. TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ – JÖVŐKÉP ÉS ÁTFOGÓ CÉLOK

Budapest XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata, a 2014-2020-as időszakra vonatkozó Integrált Településfejlesztési Stratégiájával párhuzamosan elkészítette hosszú távú, 2030-ig szóló Területfejlesztési koncepcióját (TFK) is, mely az ITS jelenlegi felülvizsgálata kapcsán nem kerül módosításra, mivel a következő programozási időszak (2021-2027) még belesik a hatályos TFK időtávjába. Az alábbiakban a hatályos TFK legfőbb elemei, a jövőkép és az átfogó célok kerülnek bemutatásra.

A jövőkép nem a vágyak összefoglalása, hanem az adott helyzet, valamint a külső és belső tényezők által meghatározott lehetséges és megvalósítható törekvések együtteséből eredő, hosszú távon elérni kívánt településfejlődési pálya és cél. Kijelöli a kerület távlati pozícióját a fővárosi és az agglomerációs környezetben, valamint felvázolja a társadalom, a gazdaság és a környezet elképzelt jövőbeni állapotát a koncepció időtávján túlmutatva.

A horizontális célok olyan szemléleti alapvetések, amelyeket a célrendszer minden egyes elemére vonatkozóan következetesen alkalmazni kell.

A koncepció célrendszerének keretét a szemléleti alapvetések mellett az átfogó célok alkotják, amelyek a kívánt jövő elérését szolgáló, több ágazatot, tematikát is átfognak.

Ezek együttes figyelembevételével – az ITS jelenlegi felülvizsgálata során – azok a tematikus és területi célok (részcélok) kerültek meghatározásra, amelyek középtávú megvalósítása eredményeként Pestszentlőrinc-Pestszentimre a jövőben alkalmassá válik a kitűzött jövőkép elérésére. A középtávú tematikus és területi részcélok – vagyis az ITS célrendszere – részletesen a 3. fejezetben kerül bemutatásra.

A jövőkép

Pestszentlőrinc-Pestszentimre – a TFK-ban megfogalmazott – hiteles jövőképe a helyzetelemzés során feltárt értékeken alapul, és a hiányosságok, illetve problémák felszámolását tűzi ki célul:

PESTSZENTLŐRINC-PESTSZENTIMRE

ÖNÁLLÓ IDENTITÁSÁT MEGTARTÓ, EGYÜTTAL TÉRSÉGI INTEGRÁLÓ SZEREPKÖRREL, BŐVÜLŐ MUNKAHELYKÍNÁLATTAL RENDELKEZŐ KERÜLET, MELY LAKÓINAK ÉLHETŐ ÉS FENNTARTHATÓ OTTHONA

- önálló, identitását megtartó kerület,
- mely a Főváros és a régió szerves része is egyben: erős kerületközpont, új mellékközpont, kiváló, a kerület igényeit is kiszolgáló közlekedési kapcsolatok, együttműködve megerősödő összvárosi és regionális szerepkörök jellemzik,
  - a repülőtérről környezete Budapest várostérségében is jelentős gazdasági vonzerővel bír,
  - minőségi, biztonságos, zöld (kert)városi lakókörnyezet – kiváló életminőséget biztosít,
- komfortosságát a helyben megtalálható színvonalas szolgáltatások és munkahelyek, valamint a jó minőségű, biztonságos és differenciált belső közlekedési kapcsolatok erősítik,
- népességét környezettudatos, a közösség és az öngondoskodás területén is aktív lakók alkotják.

A koncepció hosszú távú, átfogó céljai

A jövőkép elérése érdekében a TFK hosszú távon három átfogó célt fogalmazott meg:

Aktív, sportos, képzett, összetartó helyi társadalom

A társadalomra vonatkozó célkitűzés Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata számára azt jelenti, hogy lehetőségeihez mérten sokoldalúan gondoskodik lakóiról, s a rendelkezésére álló eszközeivel csökkentse a társadalmi különbségek mélyülésének veszélyét.

Ennek keretében a kerület lakosai számára elérhetővé kell tenni mindazon szolgáltatásokat és eszközöket, melyek biztosítják az egészség megőrzését, a szociális biztonságot és a munkaerőpiacon való sikeres részvételt.

Ehhez fontos, hogy a kerületi oktatási-nevelési intézmények és az intézményen kívüli szolgáltatások már gyermek- és ifjúsági korban megfelelő alapot nyújtsanak a továbbtanulás, szakmaszerzés esélyének növelésére, és képesek legyenek a társadalmi, kulturális háttérből származó hátrányok mérséklésére. Az aktív korú lakosság számára szintén biztosítani kell azokat a képzési, átképzési lehetőségeket, melyek hozzájárulnak a munkaerő-piaci aktivitás növeléséhez.

Fontos cél, hogy a kerületben élők egészségi állapota javuljon, hiszen a megfelelő fizikai, szellemi és pszichés állapot teszi alkalmassá a lakosokat, hogy képesek legyenek munkájuk, munkahelyük megtartására, az új ismeretek megszerzésére, az aktívan és egészségesen megélt életévek meghosszabbítására. Ennek érdekében javítani kell az ellátórendszer működési feltételeit, a prevenciós szűrővizsgálatok körének bővítését és a lakosság részvételi aktivitásának növelését, illetve meg kell teremteni a sportolás, testmozgás és az aktív életvitel feltételeit.

Alapvető feladat a társadalmi összetartozás erősítése is, a közösségi élet feltételeinek megteremtése, többek között a kulturális, sport és helyi identitást erősítő rendezvényeken keresztül.

Komfortos és biztonságos, minőségi, zöld (kert)városi lakókörnyezet

Az épített és természeti környezet tekintetében Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzatának célja, hogy a lakói számára biztosítsa a biztonságos, zöld, minőségi lakókörnyezetet, a kapcsolódó szolgáltatásokkal együtt.

E cél nem csak a kertvárosias, hanem az intenzívebb beépítésű kerületrészekre is vonatkozik. A környezet zöldfelületi rehabilitációja, a parkosítás, a közterek és közterületek minőségi kialakítása, illetve a fasorültetések mind egyaránt ezt a célt szolgálják, melyek kiegészülnek a közbiztonság és a szolgáltatások fejlesztésével is.

A bemutatott célok megvalósulásának egyik legfontosabb eredménye lehet a kerület városképi minőségének javítása, illetve a helyi lakosság elégedettségének növelése, ezzel közvetve a fiatalok esetleges helyben tartása és a környezettudatos szellem minél szélesebb körben történő elterjesztése.

A helyi gazdasági, a szolgáltatási és a kreatív-innovatív szereplők számára egyaránt vonzó vállalkozási környezet

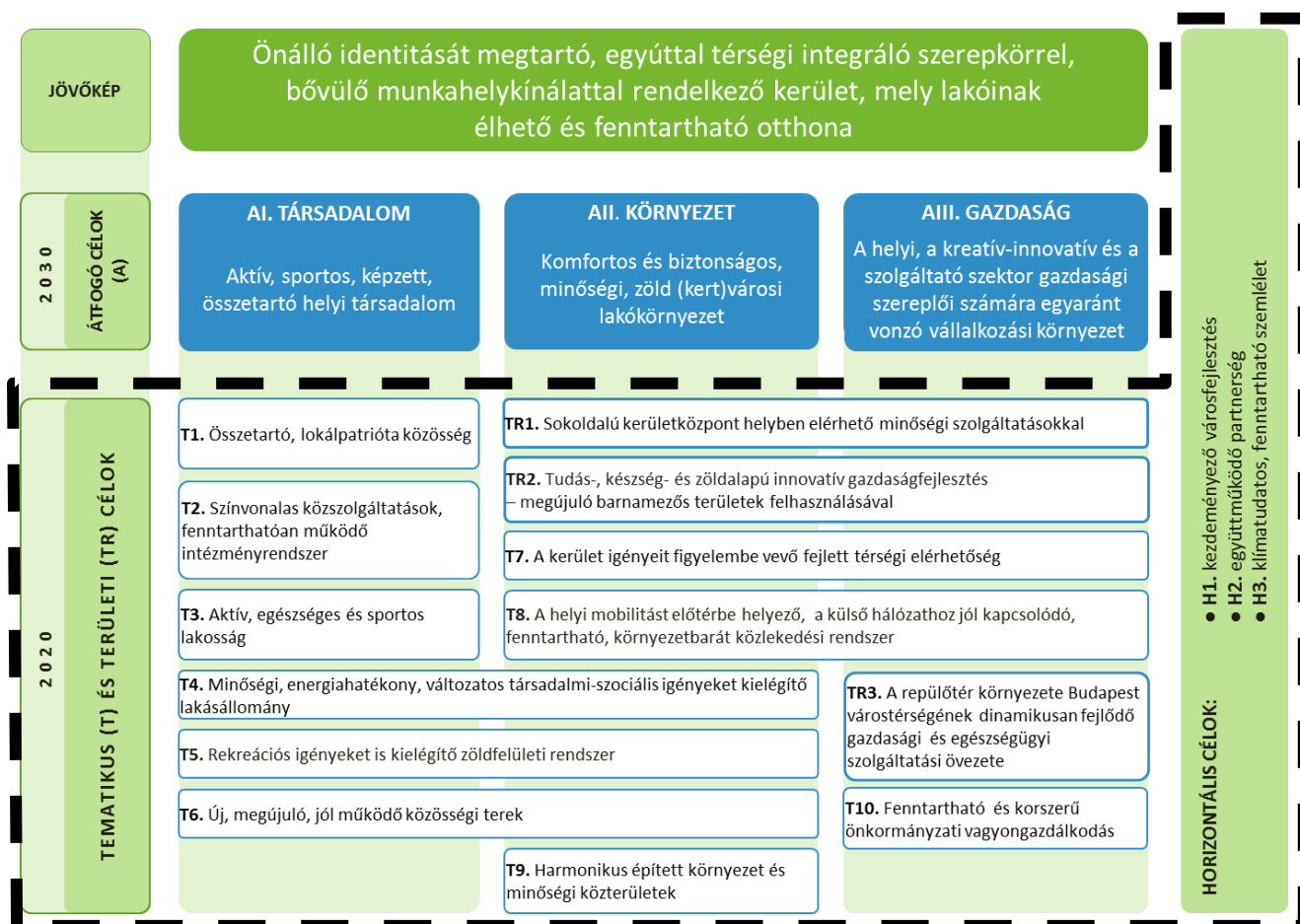
Bár a kerület jelenleg leginkább lakóövezeti jelleggel bír, a hosszútávú kiemelt céljai közt szerepel, hogy a főváros délkeleti térségének gazdasági, közlekedési és oktatási központjává váljon. Ennek keretében a repülőtér térségét kiemelt gazdasági övezetté kívánja fejleszteni a kerület, az üzleti-, egészség- és konferenciaturizmusra alapozva. A cél eléréséhez a mikro-, kis- és középvállalkozások által dominált térségi szereplőkkel történő szoros együttműködés szükséges. A kerület a kereskedelmi kapu-szerepe, illetve a repülőtér városi szövetbe ágyazása a szükséges infrastruktúrafejlesztések révén is erősödhet.

A mikro-, kis- és középvállalkozások megtartása mellett az önkormányzat kiemelt feladatának tartja a nagyvállalatok kerületbe vonzását is, melyhez olyan gazdasági környezetet kíván biztosítani, mely csökkenti az adminisztratív terheket, növeli a vállalkozói kedvet és a kreatív-innovatív ipar megtelepedése számára megfelelő feltételeket teremt.

3. KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI

Az előző fejezetben – a hatályos TFK alapján – bemutatásra került a kerület jövőképe és átfogó céljai. Mivel a TFK jelen tervezési folyamat keretei között nem módosul, így ezen célokat szem előtt tartva, az alábbi fejezet célja, hogy feltárva a célok közti összefüggéseket, feltérképezze a középtávon tervezett beavatkozásokkal való kapcsolatot és megfogalmazza az esetlegesen szükséges módosításokat, illetve azok megvalósításának külső feltételeit.

Az alábbi ábra a hatályos TFK-ban szereplő, a kerület jövőképét, a hosszú- és középtávú, tematikus, területi és horizontális céljait mutatja be:

A TFK-ban rögzített jövőkép és átfogó célok az ITS 2021-2027 közti programozási időszakában is aktuálisnak tekintendők, ugyanakkor a célrendszer tematikus és területi céljai, valamint a kapcsolódási pontok alapján a horizontális célok is (keretezett tartalom), az ITS felülvizsgálata keretében aktualizálandók, szükség szerint kiegészítendők.

3.1 A STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

Átfogó célok

Az átfogó célok az előző fejezetben, a hatályos TFK kapcsán bemutatásra kerültek. Az átfogó célokban az ITS 2021-2027 közti programozási időszakában változás nem tervezett, éppen ezért fontos kiemelni, hogy azok megvalósulását az ITS felülvizsgálata keretében aktualizált tematikus és területi részcéloknak továbbra is támogatniuk szükséges.

Horizontális célok

A TFK-ban megfogalmazott jövőkép megvalósítását közvetlenül a horizontális és átfogó célok szolgálják. Ezen belül a horizontális célok olyan alapelveket jelentenek, melyek a kerület egészének gondolkodását, szellemiségét áthatják, egyben az Önkormányzat fejlesztési filozófiáját is meghatározzák – hosszú- és középtávon egyaránt. Ezek alapján Budapest XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre fejlesztési céljainak megvalósításában és adottságainak, lehetőségeinek minél intenzívebb kiaknázása érdekében kiemelt jelentőségű

- az együttműködés, a - térségi, fővárosi, kerületközi, kerületi partnerség
- a kezdeményező településfejlesztés, valamint
- a klímatusztatosság, fenntarthatóság szemlélete.

Az együttműködés és a partnerség két fő pilléren – egyrészt a kerület határain túlmutató, akár településhatárokon átívelő közös fejlesztéseken, másrészt a kerületen belüli, lakossággal együttműködő, a lakosságot a tervezésbe és megvalósításba egyaránt bevonó szemléleten alapszik.

A kitűzött cél, jellegéből fakadóan folyamatos megvalósítást igényel, így az elmúlt időszak pozitív gyakorlatát folytatva, a jövőben is az együttműködő szemlélet és gyakorlat megvalósítását kell célként kitűzni, vagyis a megfogalmazott horizontális cél nem igényel érdemi változtatást.

Az együttműködéshez és partnerséghez szorosan kapcsolódik a kezdeményező városfejlesztés gyakorlata, melynek keretében olyan együttműködések kiépítésére is szükség van, melyben a kerület magára vállalja a kezdeményező és irányító szerepet annak érdekében, hogy az egyes célokat elérhesse. Az Önkormányzat az ilyen jellegű folyamatokban olyan koordinátorként lép fel, aki kezdeményezi az érintettek közti párbeszédet, biztosítja a működési eszközöket és infrastruktúrát, valamint követi és vezényli a megvalósítási folyamatokat.

A megfogalmazott cél egy modern, folyamatosan fejlődő Önkormányzat esetében evidenciának is tekinthető, így természetesen a kezdeményező településfejlesztés, mint horizontális cél a jövőben is prioritást élvez, a cél módosítása nem indokolt.

A klímatusztatosság és a fenntarthatóság szemlélete a kerületi Önkormányzat elkötelezettségét mutatja a környezettudatos energiagazdálkodás, az energiahatékonyság, valamint az üvegházhatás mérséklése iránt. Ez az alkalmazott technológiákban és a lakossági tudatosság növelésében is megnyilvánul, melyek alapkövetelményei a fenntartható jövő kialakításának.

A kerület komoly eredményeket ért el e területen az elmúlt időszakban, főként a megújuló energiagazdálkodás terén, ugyanakkor az Európai Unió 2050-re céljává tűzte ki a klímaselemleges gazdaság megvalósulását, melyhez a 2020 decemberében elfogadott, a következő programozási időszakra összeállított pénzügyi keretben forrást is biztosít, így a kerület elköteleződése a klímatusztatosság és fenntarthatóság irányában, továbbra is indokolt.

Tematikus és területi (rész)célok

A korábban bemutatott – TFK-ban rögzített – átfogó célok elérését tematikus és területi részcélok támogatják. A tematikus célok - jellegüknek fogva - nem szükségszerűen egy-egy ágazatra korlátozódó érvényességű célok, melyek alapvetően a kerület egészére vonatkoznak, míg a területi célok konkrét, jól lehatárolható területeket érintő célok (pl. lakótelepek, barnamezős területek, kerületközpont stb.).

Az alábbiakban az ITS 2014-2020 közti időszakára megfogalmazott tematikus és területi célokat, illetve azoknak az átfogó célokkal való összefüggéseit mutatjuk be:

Hosszútávú átfogó és középtávú tematikus-területi célok (részcélok) kapcsolata	Aktív, sportos, képzett, összetartó helyi társadalom	Komfortos és biztonságos, minőségi, zöld (kert)városi lakókörnyezet	A helyi, a kreatív-innovatív és a szolgáltató szektor gazdasági szereplői számára egyaránt vonzó vállalkozási környezet
T1. Összetartó, lokálpatrióta közösség	XXX		
T2. Színvonalas közszolgáltatások, fenntarthatóan működő intézményrendszer	XXX	X	X
T3. Aktív, egészséges és sportos lakosság	XXX	XX	XXX
T4. Minőségi, energiahatékony, változatos igényeket kielégítő lakásállomány	XXX	XX	XX
T5. Rekreációs igényeket is kielégítő zöldfelületi rendszer	XX	XXX	X
T6. Új, megújuló, jól működő közösségi terek	XXX	XX	X
TR1. Sokoldalú kerületközpont helyben elérhető minőségiszolgáltatásokkal	XXX	X	XX
TR2. Tudás-, készség- és zöldalapú innovatív gazdaságfejlesztés – megújuló barnamezős területek felhasználásával	XX	XX	XXX
T7. A kerület igényeit figyelembe vevő fejlett térségi elérhetőség	X	XXX	XXX
T8. A helyi mobilitást előtérbe helyező, a külső hálózathoz jólkapcsolódó, fenntartható, környezetbarát közlekedési rendszer	XX	XXX	XX
T9. Harmonikus épített környezet és minőségi közterületek	XX	XXX	X
TR3. A repülőtér környezete Budapest várostérségének dinamikusan fejlődő gazdasági és egészségügyi szolgáltatási övezete	X	X	XXX
T10. Fenntartható és korszerű önkormányzati vagyongazdálkodás	XX	XXX	XX

xxx – erős kapcsolat

xx – közepesen erős kapcsolat

x – gyenge kapcsolat

A fejezet további részében az egyes tematikus és területi célok bemutatására, valamint azok aktualitásának elemzésére kerül sor a 2021-2027 közti programozási időszakra vetítve.

T1. – Összetartó, lokálpatrióta közösség

A kerület számára fontos, hogy olyan összetartó, szolidáris közösség jöjjön létre, melyben a lakosság rendelkezik kerületi identitástudattal. Kiemelt cél, hogy a kerületen belüli foglalkoztatási, iskolai végzettségi és életszínvonalbeli különbségek továbbra is csökkenjenek.

Ezen cél eléréséhez visznek közelebb olyan közösségi-kulturális programok, melyek erősítik a helyi kötődést. Lényeges szempont a különböző korcsoportok és kultúrák közötti, az egyes lakóhelyeken megfigyelhető konfliktusok feloldása, a kapcsolatépítés – ehhez hozzájárulnak a megfelelő közösségi terek, kulturális és közművelődési intézmények (Kondor Béla Közösségi Ház és Intézményei és a Tomory Lajos Múzeum) és a helyi civil, egyházi és nemzetiségi szervezetek által szervezett akciók és programok is. Utóbbiakat az Önkormányzat a továbbiakban is lehetőségeihez mérten maximálisan támogatni kíván.

További cél a szociális szolgáltatások fejlesztése, mely egyes esetekben a Fővárossal közös megoldások keresését jelenti (pl. hajléktalanellátás, idősek ellátása). A színvonalas szociális és gyermekjóléti ellátás érdekében erősíteni kell az együttműködést a szolgáltatók és az intézmények között. A foglalkoztatási helyzet javítása érdekében a kerület innovatív megoldásokat is tartalmazó foglalkoztatási programot szeretne folytatni (pl. részmunkaidő támogatása, atipikus foglalkoztatási rendszer, felnőttképzés).

A cél elérését szolgáló beavatkozások:

- Szélesebb körű, minden korosztály számára elérhető közösségi programok, kulturális aktivitás (pl. gasztrokulturális hagyományok, fiatalokat megszólítani képes programok a lakótelepeken)
- Lokálpatriotizmus erősítése (pl. Kondor Béla, Eötvös Loránd, Krepuska Géza és Bókay Árpád nevével fémjelzett programcsomagok, online városismereti felületek és feladatbank kiteljesítése, helyismereti programsorozatok és vetélkedők folytatása, kerületi séták útvonalainak közzététele, programfejlesztése), neves kerületiek megismertetése a lakossággal, tanulmányi ösztöndíj programok (pl. Kondor Béla születési évfordulója, online városismereti felületek, tudástár feladatbank kiteljesítése, helyismereti versenyek folytatása, kerületi séták felélesztése és fejlesztése)
- A közösségi és helytörténeti értékek megőrzése és fejlesztése (pl. adatbázisok további fejlesztése, népszerűsítése)
- A társadalmi kohézió erősítése: helyi kulturális programokon való részvétel lehetőségét biztosítani a hátrányos helyzetű csoportoknak, fogyatékkal élőknél, célzott, aktivitást igénylő programok demenciával élőknél, hajléktalanoknak
- A covid utóhatások csökkentése speciális célzott kulturális kínálattal (pl. művészetterápia, alkotó programok)
- Ismeretterjesztés/ismeretátadás a pályaválasztás és az egész életen át tartó tanulás szolgálatában különféle partnerek és a helyi tudás- és szakemberbázisra építve (pl. ezermester tanfolyam, reptéri szakmák, vállalkozási ismeretek játékos formában)
- Szociális szolgáltatások hatékonyságnövelése, idősgondozás bővítése (pl. alternatív ellátási formák kidolgozása az idősellátásban, szociális bérlakásprogram koncepcionális felülvizsgálata)
- Közösségerősítő programok szervezése
- Civil, egyházi és nemzetiségi szervezetek kezdeményezéseinek támogatása
- Szegregált és szegregációval veszélyeztetett területek problémáinak komplex kezelése
- Helyi munkahelyteremtés növelése
- A foglalkoztatási helyzet elvárt állapotának más, hatékonyabb eszközökkel való eléréséig a részmunkaidős foglalkoztatás népszerűsítése és alkalmazása

T2 – Színvonalas közszolgáltatások, fenntarthatóan működő intézményrendszer

Pestszentlőrinc-Pestszentimre a főváros egyik növekvő népességével rendelkező kerülete, ahol a lakosság ellátását a közszolgáltatások széles köre biztosítja. Cél, hogy olyan, a modern kor elvárásainak megfelelő infrastruktúra és ellátórendszer épüljön ki, mely a területi egyenlőtlenségeket és a kapacitáshiányt mellőzi. Mindemellett fontos, hogy az intézmények működtetése (pénzügyi és környezetvédelmi) fenntarthatósági szempontokat is figyelembe vegye.

Ezért az egyes területek fejlesztéseit úgy kell megvalósítani, hogy azok képesek legyenek a lakossági igényekre rugalmasan reagálni, mind mennyiségi, mind területi vonatkozásban (pl. megfelelő számú óvodai és bölcsődei férőhely-biztosítás). A valódi szinergiák érvényesítése érdekében az egyes részterületek közötti koordináció és együttműködés elsőrendű kérdés.

A kerület Önkormányzatának célja, együttműködve a lakosság ellátásában közreműködő egyéb szervezetekkel, hogy növelje a közszolgáltatások színvonalát, megfelelő tudású és számú szakember foglalkoztatása mellett megújítsa a szolgáltatásoknak helyt adó épületeket és azok eszközellátottságát.

A szociális, oktatási és egészségügyi szolgáltatások fejlesztése mellett az Önkormányzat kiemelten fontosnak tartja a közösségi, kulturális élet élénkítését a programkínálat színesítése, az intézmények megújítása és a szabadtéri közösségi terek fejlesztése révén.

A cél elérését szolgáló beavatkozások:

- Széles körű, színvonalas közszolgáltatások, melyek hozzájárulnak a lakosság egészségi állapotának javításához, foglalkoztatottsági szintjének, képzettségének növeléséhez, jövedelemszerzési esélyeinek javításához, a társadalmi-szociális vagy egészségi helyzetből adódó hátrányok csökkentéséhez
- A lakossági igényekre rugalmasan reagáló, térben is az igények szerint alakítható, fenntartható közszolgáltatási intézmények és szakemberállomány (pl. Családok Átmeneti Otthonának kapacitásbővítése, szolgálati bérlakásprogram kidolgozása)
- Szolgáltatások megfelelő elérhetőségének biztosítása mindenki számára (akadálymentesítés, megközelíthetőség javítása)
- Kulturális-közösségi intézmények fejlesztése, megújítása
- Közösségi események, generációkon átívelő programok szervezése
- Bölcsődék, nevelési, oktatási intézmények minőségi fejlesztése, kapacitások rugalmas alakítása
- Művészeti oktatás fejlesztése, bevonása a kerület kulturális életébe
- Jól szervezett, hatékony önkormányzati hivatal működtetése
- Meglévő turisztikai attrakciókat összefogó, összehangoló kezdeményezés indítása

T3. – Aktív, egészséges és sportos lakosság

A kerület jövője szempontjából elengedhetetlen, hogy lakóinak olyan környezetet biztosítson, ahol a fizikai, szellemi és munkaerő-piaci aktivitás és az egészséges életmód feltételei helyben adóttak.

Az Önkormányzat célja, hogy – saját eszközei, valamint a helyi szervezetekkel és intézményekkel való együttműködésen keresztül – a sportolási és rekreációs lehetőségek tovább bővüljenek a kerületben, a meglévő infrastruktúrát fejlesszék, ezáltal biztosítsák az egészséges életmód feltételeit.

A középtávú tervek között szerepelt 2014-2020-as ITS során a Bókay-kert fejlesztése, a Pestszentimrei Sportkastély megközelítésének javítása, a Halmierdő közjóléti funkciójának erősítése, valamint a Lakatostelepi-tó rekultivációja és szabadidős területté fejlesztése. A fejlesztési elképzelések részben megvalósultak, valamint folyamatban vannak. További fejlesztések zajlanak érintve a kerületet, mint például a Dél-Budapest kerékpáros barát fejlesztés, amely hatással lehet az aktív, egészséges és sportos lakosság célkitűzésre.

Kiemelten fontos cél a felnőtt- és gyermekorvosi ellátás javítása, mely egyrészt a szakemberállomány bővítését, másrészt az infrastrukturális feltételeket javítását is magában foglalja. Ezen túlmenően továbbra is szorgalmazni kell a megelőzést és egészségtudatosságot előtérbe helyező szemléletformáló képzéseket, illetve a lakosság egészségvédelme érdekében fenn kell tartani a nagy népszerűséggel bíró szűrőprogramokat is.

Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata kiemelt jelentőséget tulajdonít a sportnak, az elmúlt években is jelentős sportfejlesztések történtek a kerületben (pl. MLSZ-támogatás keretében élő- és műfüves focipályák), ahol számos sportlétesítmény áll a helyiek rendelkezésére (pl. Pestszentimrei Sportkastély, Deák Ferenc „Bamba” Sportcentrum, Vilmos Endre Sportcentrum stb.).

A cél elérését szolgáló beavatkozások:

- Meglévő és tervezett rekreációs, sport- és aktív szabadidős területek fejlesztése, kínálatbővítése, minden korosztály számára elérhetően (pl. Lőrinci Sportcsarnok, futókörök és pályák kialakítása, Ovi-Sport Program folytatása)
- Prevenációs- és szűrőprogramok folytatása, a bevont kínálati kör és célcsoportok bővítése
- Utánpótlás-nevelés biztosítása (pl. Sportízélítő 18 fejlesztése, Városgazda Utánpótlás Akadémia)
- Sportélet támogatása, népszerűsítése, a bevont sportágak és célcsoportok szélesítése
- Rekreációs, sport- és aktív szabadidős infrastruktúra fejlesztése
- Óvodai, iskolai sportinfrastruktúra fejlesztése (pl. iskolai tornatermek bővítése)
- Az egészségügyi szakemberállomány növelése
- Gyermekorvosi rendelő infrastrukturális feltételeinek javítása
- Meglévő sport- és közösségi létesítmények kapacitásának optimális kihasználása
- Szabadidős és közlekedési célú kerékpározás lehetőségeinek, biztonságának fejlesztése
- Környezeti terhelés csökkentése
- A lakosság körében tapasztalható légúti megbetegedések számának csökkentése az illegális szeméttégetés és az étetés során levegőbe jutó veszélyes anyagok mértékének visszaszorításával
- Pestszentimrei Sportkastély és Lőrinci Sportcsarnok funkcióinak és portfóliójának meghatározása

T4. – Gazdasági területek fejlesztéseinek támogatása, a lakóterületi és gazdasági területi fejlesztések kiegyensúlyozása

Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzatának célja, hogy a korábbi, lakóterületi fejlesztések irányába eltolódó fejlesztési hangsúlyok egyensúlyozásra kerüljenek a gazdasági területek párhuzamos fejlesztése révén.

Ezen célkitűzéshez illeszkednek a kerület gazdasági programjában (2020-24) kijelölt középtávú célok, a gazdasági területek fejlesztése összhangban áll számos egyéb stratégiai fejlesztési prioritással.

A helyi önkormányzati fejlesztések között hangsúlyos az európai szintű partnerségépítés, a nemzetközi szakmai együttműködések erősítése. Ezen nemzetközi projektek továbbvitele, növelése további gazdasági területek bevonásával jelentős fejlesztő hatással lehet a kerületi gazdaságra.

Pestszentlőrinc-Pestszentimre foglalkoztatási helyzetének alakításában az Önkormányzat - intézményein és társaságain keresztül - közvetlenül foglalkoztatóként, valamint a helyi foglalkoztatást segítő döntéseivel és tevékenységével közvetetten tud részt venni. A foglalkoztatottsági adatok romlása figyelhető meg 2020 során a Covid-19 vírus okozta álláshelyek elvesztése miatt, amelynek javítása a gazdasági célkitűzések központjában állnak.

A kereskedelem (és tágabb értelemben a szolgáltatások szektorban) tevékenykedő vállalkozások dominánsan Pestszentlőrinc és Pestszentimre központibb területein, illetve a főbb közlekedési tengelyek mentén vannak jelen. Ezekben belül kiemelendő az Üllői út. A korábban megvalósult városrehabilitációs projekt, valamint a Pestszentimre Városközpont Helyi Gazdaságfejlesztési Stratégia mellett elindult egy városmarketing-program is, amelynek továbbvitele gazdasági fejlődést generálhat a kerületben. Közös, és fővárosi probléma azonban a vásárlói szokások megváltozásával párhuzamosan átalakult „belvárosi utcakép” konfliktusainak kezelése is: így a kerületrészek központjainak számító útszakaszok nivója lecsökkent, így ezeket fejlesztése kiemelt prioritás az Önkormányzat számára.

A cél elérését szolgáló beavatkozások:

- Lőrinci Sportcsarnok felújításának megvalósítása – funkció portfólió meghatározása
- Havanna Heti Vásár koncepció továbbvitele
- Üllői út felújításában való részvétel
- Nagykőrösi út felújításában való részvétel
- További nemzetközi partnerségben, projektekben való együttműködés szorgalmazása
- Szervezett formában történő együttműködés a környező településekkel
- A helyi munkalehetőségek bővítése érdekében önkormányzati saját vállalkozások beindítása
- Komplex gazdaságfejlesztési stratégia kidolgozása

T5. – Rekreációs igényeket is kielégítő zöldfelületi rendszer és az éghajlatváltozást pozitívan befolyásoló kék infrastruktúra

Pestszentlőrinc-Pestszentimre folyamatos célja, hogy a kerület zöldfelületi rendszerét olyan minőségi zöldterületek alkossák, melyek nagyban javítják a lakosság életminőségét, támogatják az egészségmegőrzést, egyben közösségi térként is funkcionálnak.

Az elmúlt időszak eredményeit figyelembe véve is elmondható, hogy a kerület zöldfelületi rendszere továbbra is folyamatos koncepcionális és infrastrukturális fejlesztést igényel az általános zöldfelületi ellátottság, valamint a közparkok, közkertek megújítása és a közcélú zöldterületek arányának további növelése kapcsán, szem előtt tartva a zöldfelületek kerületi szintű arányos eloszlását is.

A közterületi zöldhálózat hatékony megújítása ütemezett zöldhálózati-rendszerterv keretében valósítható meg. A minőségi zöldfelületi rendszer részei a felújított, funkciójukat megfelelően betöltő területi és vonalas jellegű zöldfelületi elemek. A kerületi közparkok és kertek bővítési lehetőségei a területi adottságok okán korlátozottak, ezért elsősorban a meglévő zöldterületek védelme és funkcióbővítő fejlesztése szükséges, kisebb részben új zöldfelületek kialakítása mellett. A zöldterületek megújítása során szem előtt kell tartani az aktuális rekreációs igényeket is (pl. sport- és játékeszközök minden korosztály számára, extrém sportok, kutyafuttatók, vizes létesítmények stb.).

Az elmúlt időszak tanulságai és a 2021-2027 közötti programozási időszak várható prioritásai tükrében, a zöldfelületi rendszer egységes koncepció alapján történő további fejlesztését célszerű kiegészíteni a kék infrastruktúra elemeivel is. A 2021–2027-es programozási időszakra való felkészülés jegyében, a klímaváltozáshoz történő alkalmazkodás jegyében, napjainkban kulcsfontosságúvá vált a meglévő zöldinfrastruktúra-fejlesztési lehetőségek elemzése, melynek a városi környezetben része kell legyen a természetes és a stratégiaileg megtervezett zöldterületek hálózata mellett a vízi ökoszisztémák alkotta kékinfrastruktúra-hálózat is. Ezek között is kiemelt figyelmet kell fordítani a csapadékvíz kezelésére. A jövőben a csapadékvizet, mint természeti erőforrást célszerű számontartani és előtérbe kell kerülnön az elvezetése helyett az azzal helyben való gazdálkodás, mely pozitív hatással bírna az éghajlatváltozást befolyásoló tényezők hatásainak csökkentésére is.

A csapadékvíz-elvezetés a kerület több pontján okoz időről-időre jelentős problémákat, mely állapotban jelentős javulást hozhat a kialakult állapot pontos feltérképezése, térinformatikai és geodátbázisokat használó háromdimenziós városmodellezéssel, a földfelszín monitorozásával, vagy akár a rendelkezésre álló e-közmű adatbázis felhasználásával. A vizsgálat alapján olyan egységes fejlesztési koncepció alkotható, melynek eredményeként mind a közterületeken, mind a magántulajdonban álló ingatlanok esetében javulhat a csapadékvíz visszatartásának és helyben felhasználásának elterjedése, csökkentve az ennek hiányából fakadó konfliktusokat.

A cél elérését szolgáló beavatkozások:

- Környezetbarát közlekedés minél szélesebb körben való elterjedése: CO₂-kibocsátás, zaj- és légszennyezés csökkentése
- Erdőterületek rekreációs hasznosítása és fejlesztése, a biztonságos megközelítést és a használati infrastruktúra kiépítését is tartalmazó egységes koncepció alapján
- A közjóléti erdő funkció erősítése
- Kertvárosi arculat - közterületi zöldfelületek (fasorok) fejlesztése
- A főútvonalak mentén fasorok telepítésével a városkarakter minőségi javítása
- Közparkok, közkertek, játszótérek optimális területi eloszlása, differenciált funkciókínálat kialakítása, fenntartás színvonalának javítása
- Új pihenőparkok létrehozása
- Környezeti terhelések, konfliktusok mérséklése
- Csapadékvíz kezelésének megoldása (pl. tározókban való gyűjtés, szikkasztás), különösen a kerület mélyfekvésű területein

T6. – Új, megújuló, jól működő közösségi terek

Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzatának célja, hogy a kerület közösségi terei bővüljenek, a megújítások során fő szempontként a helyi lakosság, és azon belüli is a fiatalok szabadidős igényeinek kielégítése teret nyerjen.

A kerület közösségi életében kiemelkedő szerepet játszanak a kulturális és közművelődési, illetve a sportlétesítmények. Ezek fenntartása, a kínálat közösségi igények szerinti bővítése és alakítása az Önkormányzat célkitűzései közt szerepel.

Elsődleges, hogy az itt élő fiatalok és idősek szabadidős alternatívái bővüljenek, mivel a helyi kulturális és szórakozási lehetőségek korlátozottak a kerületben. A probléma megoldását a programkínálat szélesítése jelenti (civil szervezetek bevonásával). Emellett a zöldterületek, rekreációs intézmények funkcióbővítése, korszerűsítése révén azok kiváló szabadtéri találkozási pontokká válhatnak a fiatalok és idősek számára, valamint számos, generáción átívelő program nyerhet így teret a kerületben.

A lakóterületek közterületeinek fejlesztése is kiemelt célja a kerületnek, ezért a közbiztonság és közrend fenntarthatóságát is szolgáló fejlesztésére (pl. LED-fényforrások telepítése, lakosság szemléletformálása), valamint a településkép megújítására (építészet, közterületek állapota, parkolás rendezése) jelentős figyelmet fordít. Újszerű köztéri funkciók telepítésével is hozzá kíván járulni a minőségi, közösségi igényekre reflektáló terek kialakításához.

A cél elérését szolgáló beavatkozások:

- Közösségi események, ifjúsági programok lebonyolítása
- Szabadidős és szórakozási lehetőségek körének bővítése
- Civil szektor kezdeményezéseinek támogatása
- Szemléletformálás a közrend és a közbiztonság területén
- A lakossági parkolás végleges rendezésére a lakótelepek esetében többletférőhelyek létesítése. A kertvárosi területeken a túlépítések ésszerű korlátozása, valamint a közterületek rendezése
- Járdák, utak megújítása
- Lakótelepi zöldterületek rehabilitációja
- Közvilágítási hálózatok korszerűsítése, LED fényforrások alkalmazása, valamint intelligens vezérlések alkalmazása
- Covid hatások csökkentése, a társadalmi kohézió erősítése, a civil szektor és a lakossági kezdeményezések felkarolása és támogatása

T7. – A kerület igényeit figyelembe vevő fejlett térségi elérhetőség

Budapest országos szintű közúti és vasúthálózati elemei áthaladnak a kerület határterületein, egyben ezek biztosítanak közvetlenül országos hálózati jelentőségű kapcsolatot Pestszentlőrinc–Pestszentimre számára. A közúti forgalom jellemzően sugárirányban a Ferihegyi repülőtérre vezető úton, az Üllői úton és a Nagykőrösi úton bonyolódik. A fővároson belüli elhelyezkedés és a közúthálózat adottságai folytán a szomszédos települések irányából a városközpont felé irányuló jelentős közúti átmenő forgalom jelentkezik. A főúthálózat túlterhelt, a forgalom súlyos környezeti problémákat okoz részben az átmenő forgalomnak köszönhetően. Pestszentlőrinc–Pestszentimre területén, illetve annak határán a balesetveszély szempontjából meghatározó szintbeni közúti-vasúti átjárók a Nyugati pályaudvarra befutó vasútvonalakon találhatóak, melyek sok esetben a szomszédos kerületek elérését is akadályozzák, lassítják.

Pestszentlőrinc-Pestszentimre célja, hogy a felsorolt kapcsolatok jól elérhetőek legyenek, a kapcsolódó csomópontok biztonságosak és jól kiépítettek legyenek. A szintbeni vasúti keresztezések átépüljenek, **a kerület belső területeit elkerülő, az országos hálózathoz tartozó főutak kapacitásnövelő fejlesztésével a belső területeken átmenő forgalom környezeti terhelése csökkenjen**, ennek érdekében a Fővárossal történő együttműködés javuljon.

A fővárosi szándékokkal összhangban a Gyömrői út és a Ferihegyi Repülőtérre vezető út rekonstrukciója, illetve fejlesztése a kerület érdekeit is szolgálja, támogatva a repülőtér melletti lehetséges gazdasági területek fejlesztését. Fontos azonban, hogy ennek megvalósulása a kerület igényeinek (környezeti terhelés csökkentése, megfelelő kapcsolatok a kerületi hálózattal) is figyelembevételével történjen.

A közösségi közlekedési fejlesztések célja, hogy Pestszentlőrinc-Pestszentimréről a Belváros és a jelentős forgalomvonzó létesítmények környezetbarát közösségi közlekedési eszközökkel, rövid idő alatt – magas szolgáltatási színvonalat (pl. megfelelő sűrűség, kiszámítható indulási és menetidő, a tájékoztatási rendszer fejlesztése) nyújtva – kényelmesen és biztonságosan elérhetőek legyenek, versenyképes alternatívát teremtve a jelenleg egyéni gépjármű-közlekedést igénybe vevők számára. A témakörben a 142-es vasútvonal fejlesztése – a megfelelő zajvédelmi intézkedések mellett – jelentős változást hozhat a meglévő vágány korszerűsítésével és kétvágányúsításával, az állomások korszerűsítésével és új állomások kialakításával, az állomásokra ráépülő (P+R, B+R) és ráhordó (buszjáratok) közlekedési infrastruktúra elemek fejlesztésével, valamint a külön szintű közúti és gyalogos/kerékpáros átközlekedések biztosításával.

A kerület egyéb gazdasági telephelyeinek, kereskedelmi létesítményeinek megfelelő elérhetősége a versenyképesség egyik meghatározó eleme, melyek megfelelő feltárása lazán beépített, környezeti szempontból kevésbé érzékeny területeken haladva a szomszédos kerületek irányába való eljutást is biztosítja.

A cél elérését szolgáló beavatkozások:

- Az országos közlekedési infrastruktúra-hálózati szempontból kedvező közlekedési kapcsolatok további erősítése, a kerületi igények érvényesítése
- Mind a kerületközi, mind a kerületen belüli töredezett térszerkezet és a gyenge belső területi kohézió okozta problémák feloldása a belső közlekedési hálózat és a külső kapcsolatok javításával (a harántirányú eljutási lehetőségeket is javító alaphálózati infrastruktúra hiányzó elemeinek kialakítása, fejlesztése), ill. a gazdasági területek elérését szolgáló infrastruktúraelemek kiépítésével;
- A közúti, tömegközlekedési és kerékpáros közlekedési hálózatok összehangolt, rendszerszemléletű fejlesztése a fővárosi, valamint az érintett kerületek és szomszédos települések közötti partnerségben, kezdeményező városfejlesztési szemlélet érvényesítésével
- Közúti elérhetőséget javító és a meglévő közúti elemek tehermentesítését biztosító fejlesztések
- Kötőtpályás közösségi és városi-elővárosi vasúti közlekedés fejlesztésének elősegítése, megfelelő ráhordás és kényelmes módváltás kialakítása, P+R és B+R parkolók kialakítása
- A térségi kerékpározás (Eurovelo) támogatása.

T8. – A helyi mobilitást előtérbe helyező, a külső hálózathoz jól kapcsolódó, fenntartható, környezetbarát közlekedési rendszer

A közlekedést biztosító közúthálózat harántirányú kapcsolatai mind a kerületek között, mind kerületen belül hiányosak. A kerület közlekedésének tehermentesítését gátolja az arra alkalmas harántirányú utak – Királyhágó út, Lakatos út, Ráday Gedeon út – nem megfelelő kapcsolódása a Ferihegyi repülőtérre vezető úthoz. Kiemelkedő jelentőségű az Üllői úton közlekedő villamosvonal, azonban ennek kialakítása, keresztmetszeti elhelyezése kedvezőtlen, a határoló terület funkcióit korlátozza. A domborzati adottságok, valamint a túlnyomórészt lakófunkciójú területfelhasználás lakó-pihenő övezetbe, Tempó30-zónába sorolt közúthálózat kerékpározásra kedvező feltételeket biztosít.

Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzatának célja a közlekedésből származó károsanyag-kibocsátás, a zaj- és légszennyezés csökkentése, az egyre növekvő motorizációs szint (a személygépjármű-ellátottság növekedése) mellett a közlekedés és a környezet konfliktusainak elsősorban forgalomtechnikai- és forgalomszabályozási elemekkel való enyhítése, elhárítása.

A kerületközponti területek funkcióinak fellesztése és a lakótelepek megújítása során az egyéni gépjármű-közlekedés és az átmenő forgalom tehermentesítéssel, valamint a parkolás szabályozásával csökkenthető. A gyalogos- és kerékpárforgalom növekedését gyalogosforgalmi övezetek további kijelölésével, valamint differenciált kerékpárforgalmi-hálózat és az azt kiszolgáló infrastruktúra fejlesztésével kell elősegíteni. Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzatának célja, hogy fokozza a gyalogos és kerékpáros forgalomban résztvevők biztonságát is. A magasabb rendű utak által határolt területeken belül a Tempo30 zóna és lakópihenő övezetek kijelölése és a környezetbarát, „szelíd” közlekedési módok (gyalogos és kerékpáros közlekedés) előtérbe helyezése együttesen növelik a közlekedés biztonságát.

A fenti általános érvényű szempontokon túl, az önkormányzat megvalósíthatósági tanulmány elkészítését tervezi az Ipacsfa utca közúti forgalom számára történő megnyitásával kapcsolatban, mely elsősorban a Pestszentimre és Pestszentlőrinc településrészek közötti átközlekedést javítaná, miközben a tehergépjármű forgalmat is elvezetné a környező lakóterületekről.

A környezetbarát közlekedési rendszer kialakítása szempontjából a kerület számára fontos kapcsolódási pont lehet a Budapesti Fejlesztési Központ által készítendő agglomerációs hivatásforgalmi kerékpáros stratégia, mely természetesen érintené a XVIII. kerület területét is és melyben érvényesíteni lehetne egyes kerületi kerékpáros infrastruktúra-fejlesztési elképzeléseket, valamint a korábbi elképzelések szerint kialakítandó délpesti kerékpáros kapcsolatokat Soroksár, Csepel és a XVIII. kerület között. Fontos lenne, hogy a kerületi szempontok becsatornázásra kerüljenek a Nemzeti Kerékpáros Stratégia, a Budapest Aktív és Mikromobilitási Stratégia és Budapesti Kerékpárforgalmi Hálózati terv készülő dokumentumaiba is.

Mint rendelkezésre álló forrásdokumentumot, érdemes még kiemelni a LAirA [Landside Airports Accessibility CE1074 Interreg Central Europe project] keretében, 2019-ben elkészült, a hosszú távú mobilitási stratégiát megalapozó tanulmányt, melynek tartalma számos ponton kapcsolódik a megjelölt tematikus célhoz is.

A cél elérését szolgáló beavatkozások:

- Gyalogos és kerékpárosbarát rendszerek fejlesztése, népszerűsítése és a helyi közlekedési igényeknek megfelelő kerékpáros közlekedés feltételeinek megteremtése, differenciált hálózat kialakítása mellett
- Szoros együttműködés a kerület határain túlmutató összvárosi, térségi, vagy országos jelentőségű közlekedésfejlesztésekért felelős szervekkel (BKK, BFK, NIF stb.)
- Közösségi közlekedési hálózatok tényleges igényeket kielégítő fejlesztése, a módváltás feltételeinek biztosítása
- A forgalomszabályozási és utastájékoztatási rendszer további fejlesztése, a közösségi közlekedés előnyben részesítése
- Közlekedésbiztonsági fejlesztések
- Átmenő forgalom mérséklése, túlterhelt csomópontok fejlesztése, bővítése, balesetveszély miatti átépítése
- A zaj- és légszennyezés (CO₂) csökkentése komplex, összvárosi szintű stratégiák keretében
- A lakóterületeken érzékelhető zajterhelés közlekedési (repülőtér, átmenő forgalom) konfliktusainak oldása
- A hivatásforgalom mind nagyobb mértékben történő helyben tartása kerületi munkahelyek teremtésével

T9. – Harmonikus épített környezet és minőségi közterületek

Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzatának célja a harmonikus épített környezet és a minőségi közterületek biztosítása, mely jelentősen javítja a kerület lakóinak életminőségét, segíti a kerületi identitás kialakulását, hozzájárul Pestszentlőrinc-Pestszentimre elismertségéhez és a kerület vonzóbbá válásához a látogatók, a befektetők és a lakóhelyet keresők számára, és egyúttal szemléletformáló szerepet is betölthet, így közvetve a magánterületek minőségének javulását is segíti.

A megfelelő építészeti minőséget elérő, a városképet javító épületek megjelenésének biztosítása kiemelt feladat. Ennek egyik hatásos eszköze a településképi véleményezés rendszerének aktív működtetése és a településképi szempontok érvényre juttatása.

A helyi építészeti értékek védelme – anyagi támogatással kiegészülve – hozzájárul a jellegzetes településképi kialakításához és a jó példák bemutatásához. A városszerkezetet tagoló városi terek zöldfelületeikkel és építészeti karakterükkel az élhetőséget és a lakófunkció minőségét javítják, karbantartásukról és felújításukról gondoskodni kell, kiemelt figyelmet fordítva a lakótelepi épületek közötti területek kezelésére. Ez utóbbi nem csupán esztétikai, de közösségformáló szerepénél fogva is fontos feladat (pl. fiatalok számára közösségi térként funkcionálhat, generációs különbségek és elszigeteltség leküzdésére közösségi kertek létrehozása). Ehhez kapcsolódóan kiemelt figyelmet szükséges fordítani a közterületek és zöldfelületek védelme kapcsán az illegális hulladéklerakás visszaszorítására is, kamerahálózat kiépítésével, a közterület felügyelet hatékony közreműködésével és a meglévő hulladékátvételi pontok népszerűsítésével.

A kompakt településszerkezet révén csökken az infrastruktúrák kiépítésének és fenntartásának költsége, hatékonyabb a városüzemeltetés, előtérbe kerülhetnek a környezetbarát közlekedési módok.

A vegyes területhasználat a kerület egyes részein már kialakult – ott ennek megőrzése szükséges –, míg a nagy egybefüggő kertvárosias területeken szükség van a lakófunkciót kiegészítő tevékenységek bővítésére.

Az Üllői út – mint a kerület központját átszelő legforgalmasabb út – fejlesztése kiemelt szempont a kerületben mivel a jelenlegi állapotában az Üllői út területhasználati konfliktusokkal terhelt, elhanyagolt érzetet kelt, építészeti karaktere rendezetlen képet mutat és meglehetősen funkcióhiányos is. Az út fejlesztése kapcsán fontos, hogy az önkormányzat megtalálja azokat a támogatható, piacképes beruházásokat, melyek eredményeként a jelenlegi állapothoz képest jelentős javulás várható a térségben, kiemelt figyelmet fordítva a kerületközpontnak számító Kispest határa és a Szarvascsárda tér közti szakaszra. A meglévő villamosvonal adottságait szem előtt tartva fontos cél az Üllői út „humanizálása”, gyalogosbaráttá tétele is (pl. fasorok telepítésével).

A lakótelepek kapcsán cél a megfelelő közlekedési kapcsolataik kialakítása és a lakossági szolgáltatások/intézmények körének optimalizálása.

A cél elérését szolgáló beavatkozások:

- Településképi véleményezési eljárás útján értékőrzés és értékteremtés, színvonalas építészeti minőség megkövetelése
- Az elfogadás előtt álló új Kerületi Építési Szabályzat betartatása és monitorozása
- Helytörténeti értékeken alapuló egységes imázs és városmarketing kialakítása, arculatfejlesztés
- Akcióterületek meghatározása, felülvizsgálata
- Közterületek, zöld- és egyéb közösségi, rekreációs területek fejlesztése, rendezett fenntartása
- A lakossági szemléletmód-váltás elősegítése, a lakossági bevonás erősítése
- Kompakt, vegyes területhasználat elősegítése a központi területen

- A környezeti konfliktusok mérséklése a területhasználat optimalizálásával
- Belső területi tartalékok kihasználása
- Beépítésre nem szánt területek megőrzése, természetvédelmi, zöldfelületi, környezetrendezési szempontok hatékonyabb érvényre juttatása
- Gazdaságilag kevésbé hasznosítható barnamezős területeken zöldfelületek létesítésének preferálása
- Veszélyeztetett, degradálódott lakóterületek csökkentése

T10. – Fenntartható és korszerű önkormányzati vagyongazdálkodás, minőségi, energiahatékony, változatos társadalmi-szociális igényeket kielégítő bérlakásállomány

A kerületi vagyongazdálkodás három fő szegmense a közterület-használat, a középületek fenntartása és az ingatlangazdálkodás. A XVIII. kerület olyan fenntartható rendszert kíván megvalósítani, melyben a bevételtermelés dominál az alapvető feladatok ellátásának költségvonzata mellett.

Az Önkormányzat rendkívül fontosnak tartja az önkormányzati ingatlanvagyon energetikai korszerűsítését, hiszen ezzel hosszú távon fenntarthatóbbá teszi a működést mind pénzügyi (csökkenő energiakiadások), mind környezeti (csökkenő energiafelhasználás) szempontból.

A kerület számára elsődleges cél, hogy a már megújult épületek után további középületek energiahatékony felújítása is megvalósuljon. Ezt támogatja a nemzetközi projektekben való részvétel, ami hozzájárul a naprakész, komplex szemlélet megismeréséhez és alkalmazásához.

A kerületnek célja az igényekhez alkalmazkodó és fenntartható bérlakás-üzemeltetési gyakorlat kialakítása, mely a jelenlegi lakásgazdálkodás ésszerűsítését, a lakások felújítását és energiahatékonyágának javítását, valamint bérbeadásba vont lakások számának növelését jelentheti. A szociális célú lakások bérlői számára az eladósodás megelőzésére és az adósságok felhalmozásának kezelésre érdemes külön eszközöket alkalmazni (képzés, adósságkezelési szolgáltatás, lakások energiahatékonyágának növelése és így a fenntartási költségeinek csökkentése). A költségelví, illetve piaci alapon bérbeadott lakások számának, továbbá a fejlesztésre alkalmas önkormányzati területek növelése a kerületi gazdálkodásban, különös tekintettel a reptér környékére, hozzájárul a bevételek gyarapodásához.

A kerület célja, hogy hosszú távon a kerület lakásállományának minőségi összetétele javuljon, a lakáspiacon a lakások értékállósága növekedjen, az energiahatékonyági korszerűsítéseknek köszönhetően a környezet- és klímavédelmi szempontok érvényesüljenek és a lakásfenntartás költségei csökkenjenek.

A cél elérését szolgáló beavatkozások:

- Középületek korszerűsítése és költséghatékony átalakítása
- Energiahatékonyági korszerűsítések és megújuló energiaforrások alkalmazása önkormányzati intézmények energiafelhasználásának fedezésére
- Aktív ingatlangazdálkodás
- Telekvagyon racionalizálása
- Bérlemények gazdaságossági szempontok szerinti hasznosítása
- Lakásgazdálkodás ésszerűsítése
- Önkormányzati bérlakásállomány minőségi fejlesztése, koncepcionális felülvizsgálata
- Lakossági energiahatékonyági és megújuló beruházások ösztönzése, támogatása és tanácsadás
- Fáy utca és környéke integrált szociális rehabilitáció tervezett véghezvitele

TR-1. Sokoldalú kerületközpont helyben elérhető minőségi szolgáltatásokkal

Pestszentlőrinc-Pestszentimre célja egy gazdasági szempontból is erős, sokoldalú kerületközpont: a központképző intézményi és a kiskereskedelmi funkciók erősítése révén a helyi vállalkezési kedv fellendítése, egy hangsúlyos, többfunkciós központi hely kialakítása.

A kerület központjának a Városháza és a Kossuth Lajos tér környéke, illetve az Üllői út érintett szakasza tekinthető. Az érintett terület sajnos mind funkcionális, mind közlekedési, mind városképi, mind az egységes zöldfelületi rendszer kialakításának szempontjából többszörösen terhelt a meglévő adottságai okán. A jelenlegi helyzet megoldása csak hosszú távon, következetes városfejlesztési elképzelések mentén valósulhat meg.

Annak érdekében, hogy a központ valóban vonzó találkozóhellyé váljon, egyben attraktív legyen a szolgáltató, kereskedelmi vállalkozások számára, az első lépések már korábban megtörténtek. A fizikai környezet megkezdett minőségjavító fejlesztéseit folytatni kell, melyek során a köztetek, zöldfelületek, épített értékek megújulnak. A létrejövő vonzóbb környezet segítheti a vállalkozások megerősödését, a kereskedelmi-szolgáltatási kínálat összetételének és minőségének javulását, továbbá a helyszín alkalmasabbá válhat bizonyos közösségi programok szervezésére is. A cél megvalósulásával, a távlatban javulhat a kerület megítélése és a helyi identitás is erősödhet.

A kerületközpont elérhetőségének javítása érdekében – mind közúti közlekedési, mind gyalogos, mind kerékpáros, mind parkolási szempontból – indokolt a főbb közlekedési tengelyek fejlesztése, mely magával hozhat egy arculati és funkcionális megújulást is.

A nagy forgalmú közlekedési tengelyek mellett elhelyezkedő gazdasági hasznosításra alkalmas területek vonatkozásában cél a környező lakókörnyezetet nem zavaró, magas hozzáadott értéket előállító gazdasági tevékenységek megjelenésének támogatása, ezáltal biztosítva a kerület fővárosi foglalkoztatási szerepének növelését és a szolgáltatási funkciók bővülését.

A cél elérését szolgáló beavatkozások:

- Kerületközpont fejlesztése: a központképző, intézményi funkciók és a reprezentatív városi köztetek szinergiájának erősítése
- Helyi identitást erősítő programok szervezése, hagyományok teremtése
- Széles spektrumú kereskedelmi-szolgáltatási hálózat kialakítása
- Helyi kiskereskedelem támogatása, piac gyalogos megközelíthetőségének erősítése
- Közterületek minőségjavítása, sétálóutca szerepe, gyalogos- és kerékpárosbarát rendszerek preferálása
- Az Üllői út lineáris térsor központoszervező szerepének erősítése, a városképi minőség javítása
- Távlati cél lehet az Üllői úton az akadályozó jelentős átmenő forgalom csökkentése és a villamospálya esetleges áthelyezésével egy kedvezőbb keresztmetszeti kialakítás.

TR-2. Tudás-, kétségalapú, innovatív zöld gazdaságfejlesztés – megújuló barnamezős területek felhasználásával

Pestszentlőrinc-Pestszentimre gazdasági, foglalkoztatási szerepének folyamatos javulás volt megfigyelhető, de a Covid-19 vírus okozta járvány meglehetősen átrendezte az önkormányzat gazdaságfejlesztési lehetőségeit szerte az országban, így a XVIII. kerületben is. A vállalkozások összetételében visszaszorult a szekunder szektor (főként az építőipart érő negatív hatások következtében), a kerületben a tőkeerős nagyvállalatok jórészt a repülőtérhez kötődnek, melynek forgalma szintén visszaesett a 2020-as évben.

Szükség van a meglévő vállalkozások versenyképességének, termelékenységének erősítésére, ennek érdekében fontos, hogy a szektor szereplői élni tudjanak a támogatott finanszírozási lehetőségekkel, megfelelő vállalászási ismeretekkel rendelkezzenek, növeljék érdekérvényesítő erejüket és kooperáljanak egymással.

Ezt segíti elő a kerületben működő Vállalkozásfejlesztési Iroda, melynek célja az innovációra épülő iparágak és szolgáltatások támogatása. Az Online Vállalkozási Inkubátorház pedig a fiatal kis- és középvállalkozások támogatásával kíván hozzájárulni a helyi gazdaság élénkítéséhez.

A Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtéri Régió Gazdaság és Területfejlesztési Klasztert Budapest Főváros XVIII. kerület, Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata, és Vecsés Város Önkormányzata kezdeményezésére a két önkormányzat valamint Budapest Főváros Önkormányzata, Pest Megye Önkormányzata, a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér üzemeltetője, a Budapest Airport Zrt., és légiközlekedés irányítását végző HungaroControl Magyar Légiforgalmi Szolgálat Zrt. alapították, 2017-ben bevonták az alapítói körbe a Nemzeti Befektetési Ügynökséget is.

A Klaszter a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér Régió terület- és gazdaságfejlesztése érdekében jött létre. Célja, hogy Magyarország Közép-Európa egyik legversenyképesebb országává váljon és megerősítse közép-európai üzleti kaputárság szerepét a szolgáltatások, a logisztika, és az innováció területein. A Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér Magyarország gazdasági növekedésének kulcsszereplőjeként meg kívánja erősíteni vezető pozícióját a Kárpát-medencében, a nemzetközi repülőtér térsége pedig a budapesti agglomeráció nemzetközi versenyképessége fokozásának és a keleti országrész felzárkóztatásának egyik motorja kíván lenni, összhangban az országos és területi fejlesztési koncepciókban megfogalmazottakkal.

A Klaszter korábbi feladatait az InnoK (Budapest XVIII. Kerület Innovációs Központja) látja el 2020. január elsejétől.

Ennek érdekében az InnoK feladata:

- a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér területén és a repülőtér térségében működő és az ide befektetni szándékozó gazdasági szereplők együttműködésének elősegítése;
- korszerű ipari-logisztikai, technológiai és innovációs központok létrehozásának elősegítése;
- a térségi foglalkoztatási lehetőségek bővítése;
- a térség nemzetközi versenyképességéhez nélkülözhetetlen infrastrukturális és humántőke fejlesztés elősegítése;
- hazai és nemzetközi szakmai és intézményes befektetők térségbe vonzása;
- a helyi gazdaságfejlesztés hazai és nemzetközi jó gyakorlatának megismerése, adaptálása, alkalmazása és elterjesztése;
- a fenti célok érdekében a Magyar Kormány és az Európai Unió által a helyi gazdaságfejlesztés elősegítésére biztosított pályázati és más források megszerzése.

A vállalatok körében is szükséges az anyag- és energiatakarékos technológiák és innovatív eljárások alkalmazása, az energiahatékonysági beruházások szintjének növelése.

Pestszentlőrinc-Pestszentimre fontos célja a kerületben található barnamezős területek rekultivációjának folytatása, az ehhez szükséges együttműködések kiépítése, és hasznosítása.

A cél elérését szolgáló beavatkozások:

- Befektetői, vállalkozói kedv erősítése, beruházók támogatása, ösztönzése

- Magas hozzáadott értéket előállító, környezetbarát technológiákat alkalmazó vállalkozások támogatása, környezetbarát technológiák, zöldfelületi arány növelése, megújuló energiaforrások alkalmazása
- Gazdasági telephelykínálat bővítése alulhasznosított ingatlanok bevonásával; barnamezős területek közlekedési feltárásának fejlesztése; műszakilag igénybevett területek kármentesítése, újrahasznosítása (pl. Cséry-telep).
- Vállalkozóbarát önkormányzati szerep erősítése; megújulást, átalakulást segítő jogi, szabályozási környezet megteremtése; üzleti szolgáltató szektor megjelenésének elősegítése
- KKV-k telephelyfejlesztésének elősegítése
- Alulhasznosított területek kezelése, a Budapest Főváros Rendezési Szabályzatában biztosított fejlesztési potenciál megfelelő kihasználása fejlesztési stratégiában rögzítettek mentén
- Kerületi okosváros koncepció kidolgozása
- A városi környezet minőségének javítására és a hulladék-újrahasznosítási arány növelésére irányuló beruházások - EU általi - kiemelt szerepéből fakadó lehetőségek kihasználása a 2021-2027-as programozási időszakban.
- Az FKF Szemléletformáló és Újrahasználati Központjával való együttműködés kezdeményezése oktatási szemléletformálási célokra, kapacitásait jobban kihasználni a helyiek számára
- Gazdasági együttműködés jelentős egyetemi és egyéb kutatási intézményekkel, kutatóhelyekkel, egyes kulturális és oktatási szakmai szervezetekkel
- A zöld és fenntartható kerületi imázs további erősítése, környezeti és gazdasági fenntarthatóság növelése
- Kutatás-fejlesztési potenciál további kiaknázása a kerületi magas hozzáadott értékkel rendelkező vállalatok jó gyakorlatai alapján pl. HungaroControl

TR-3. A repülőtér környezete Budapest várostérségének dinamikusán fejlődő gazdasági és egészségügyi szolgáltatási övezete

Hazánk utas- és áruforgalom szempontjából is legjelentősebb nemzetközi repülőtere mind területileg, mind pedig a helyi gazdaságban betöltött szerepe által markánsan elkülönül a kerület többi részétől. A Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér esetében a nemzetközi logisztika szerepe, ill. a légitikötői forgalom kiszolgálására települt vállalkozások szolgáltatótevékenysége meghatározó. A 3,5 millió főt jelentő közép-magyarországi felvevőpiac, a javuló nemzetközi és helyi gazdasági környezet, valamint a kitartóan növekedő utasforgalom erősíti a repülőtéri térség gazdasági potenciálját. Mindez jelentős gazdaságfejlesztési potenciált biztosít a XVIII. kerület számára.

Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzatának hosszú távú célja, hogy a meglévő gazdasági övezet az üzleti-, egészség- és konferenciaturizmusra tudjon alapozni.

A reptér környéki szálláshelyek kiemelt szereppel bírnak, kihasznált bevételi lehetőséget jelentenek számos környező településen, kerületben, amelyre a jövőben a XVIII. kerület is építhet.

Természetesen a Covid-19 vírus okozta járvány visszavetítő hatásait elengedhetetlen kezelni a jövőben, a repülőtér és környezetét szükséges visszaállítani a korábbi dinamikusán fejlődő pályára.

A repülőtéri gazdaság fejlesztésének elősegítése érdekében Pestszentlőrinc-Pestszentimre részt vett számos nemzetközi projektben (pl. airLED, SULPiTER, LAirA [Landside Airports Accessibility - CE1074 Interreg Central Europe project]), néhányban vezető partnerként is. A fejlesztések célja a „repülőtérváros” vízióját szem előtt tartva egy integrált tervezési folyamat előmozdítása volt a közép-európai repülőterek vonzáskörzeteiben, emellett olyan innovatív, környezetbarát megoldások kidolgozása, amely a légitölekedést is zöldebb, környezetbarát irányba képes elmozdítani. A nemzetközi projektek pozitív példáiból adódóan a jövőben is szükséges a partnerségépítés.

A kerület gazdaságfejlesztési törekvései között hangsúlyos elem a magas hozzáadott értéket képviselő innovatív- és turisztikai ipar fejlesztése, megtelepedésének támogatása.

A cél elérését szolgáló beavatkozások:

- Fejlesztési koncepciók kidolgozása az érintett szereplők és szakértők bevonásával
- A Covid-19 vírus okozta járvány hatásainak felmérése, gazdaságfejlesztési program kidolgozása, fejlesztési programban történő részvétel
- Intenzív együttműködés a fővárossal, a szomszédos kerületekkel, az agglomerációval, Pest megyével a repülőtéri zóna fejlesztése érdekében (fejlesztések összehangolása, befektetők vonzása, lobbizás, érdekérvényesítés)
- Kapuszerep gazdaságfejlesztő hatásának kihasználása
- Térségi egészségturisztikai és kulturális vonzerő növelése
- Konferencia- és üzleti turizmus feltételeinek megalapozása
- Barnamezős ingatlanfejlesztés, kínálati portfólió létrehozása
- Helyi kiskereskedelem erősítése, specifikus, vonzó kínálat megteremtésének elősegítése
- További nemzetközi projektben való részvétel, akár vezető partnerként
- Kerületi szálláshely kapacitás növelése a Repülőtér környékén

3.2. A KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉSEK BEMUTATÁSA

Az egyes célok közötti kapcsolat megkérdőjelezhetetlen, a célrendszer „átnyúló” tematikus céljai is ezt támasztják alá. A középtávú célok közötti összefüggést az összefoglaló átfogó célok közti kapcsolat illusztrálja, melyben az egyes, fő kapcsolódási pontokat jelentő tematikus és területi célok (betűjelei) is megjelennek:

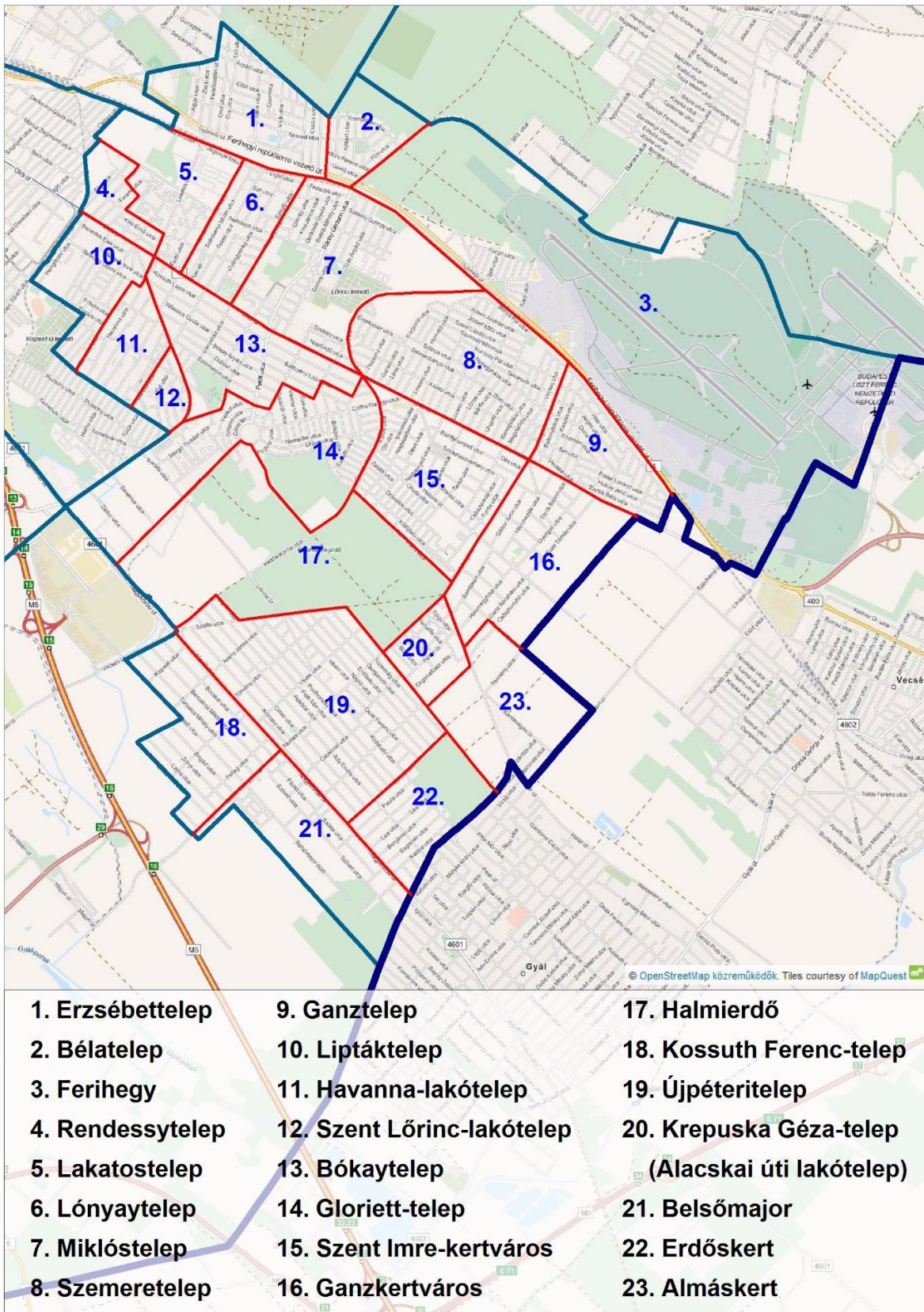
	Aktív, sportos, képzett, összetartó helyi társadalom	Komfortos és biztonságos, minőségi, zöld (kert)városi lakókörnyezet	A helyi, a kreatív-innovatív és a szolgáltató szektor gazdasági szereplői számára egyaránt vonzó vállalkozói környezet
Aktív, sportos, képzett, összetartó helyi társadalom		xxx [T5; T6]	xx [T2; T3;T4]
Komfortos és biztonságos, minőségi, zöld (kert)városi lakókörnyezet			xxx [TR1; TR2; TR3]
A helyi, a kreatív-innovatív és a szolgáltató szektor gazdasági szereplői számára egyaránt vonzó vállalkozói környezet			

x – gyenge kapcsolat   xx – közepesen erős kapcsolat   xxx – erős kapcsolat

1. táblázat A középtávú célok és az összefoglaló átfogó célok közötti összefüggés

3.3. VÁROSRESZI CÉLOK

A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre

A XVIII. kerület településrészei, szerkesztés: BFVT Kft.

Az alábbiakban bemutatásra kerülnek az egyes tematikus és területi célok a csoportosított településrészek vonatkozásában. A csoportosítást a településrészek hasonló adottságai indokolják, melyből következik, hogy a hasonló adottságú településrészek hasonlóképpen viszonyulnak a részcélokhoz.

A csoportok a következők:

- Nagyvárosias, illetve központi jellegű városrészek
- Kertvárosias városrészek
- Jellemzően heterogén, illetve egyedi karakterű városrészek

Nagyvárosias, illetve központi jellegű településrészek

A nagyvárosias, illetve központi jellegű településrészek közé tartozik a Lakatosteleg, a Lónyaytelep, a Havanna-lakótelep, a Szent Lőrinc-lakótelep és a Krepuska Géza-telep (Alacscai úti lakótelep).

A településrészek klasszikus lakótelepeire jellemző az idősök és fiatalok közötti, főként a térhasználati módokból fakadó konfliktus. Ezek oldását többek között közösségi programokkal lehet elérni, amellyel a közösség összetartó ereje nő. A lakótelepeket (elsősorban a Havanna- és Lakatos úti lakótelepeket) jellemzően csak átmeneti otthonának tekinti a fiatal lakosság, amelynek egyenes következménye a lakótelepi lakosság elöregedése. Ez óvodai kapacitásfelesleget idéz elő, illetve nagyobb igényt támaszt az időskori ellátás intézményeire. A Krepuska Géza-telep relatív új építésű lakótelepén ugyanakkor intézményfejlesztés lenne szükséges. Ezért az egyes területek fejlesztéseit hosszú távon úgy kell megvalósítani, hogy azok képesek legyenek a lakossági igényekre rugalmasan reagálni, mind mennyiségi, mind területi vonatkozásban.

A Havanna-, a Lakatos úti és a Szent Lőrinc-lakótelepeken az épületek és a kapcsolódó közterületek, közösségi terek komplex szemlélettel megkezdett rehabilitációjának folytatása szükséges. Ugyancsak komplex programokkal szükséges támogatni azon területrészeket, ahol a fizikai leromlás mellett a társadalmi problémák és az elszegényedés veszélye is fennáll. Ugyanakkor az infrastrukturális beavatkozások mellett hangsúlyt kell fektetni az itt élők felzárkóztatását célzó intézkedésekre is.

A lakótelepi épületek közötti területek rendezése – melyek a közterületek speciális formáját képviselik –, a parkolási problémák felszámolása önkormányzati kontroll mellett végezhető, a zöldfelületek megóvását szem előtt tartva. Ezen területek fejlesztése kiemelten fontos a közösségfejlesztés szempontjából is.

A kerület központjának a Lónyaytelepen lévő Városháza és környezete tekinthető, ugyanakkor a kerületnek igazán klasszikus (egy tér köré szerveződő) központja nincs. Ellentmondásos helyzetet teremt, hogy az Üllői úton – a központi tengelyen – lévő központi funkcióban lévő térsor mai állapotában nem képes a központ szerepét betölteni a nagy átmenő forgalom, valamint az épületek alacsonyabb beépítési sűrűsége és formája miatt. A gépjárműforgalom zavaró hatása, a korlátozott számban rendelkezésre álló parkolási felületek, valamint a villamos – inkább elválasztó, mint felfűző hatású – kialakítása egyszerre érvényesül. A viszonylag alacsony gyalogos forgalom miatt a kereskedelmi-, szolgáltató funkciók a fennmaradás határán működnek, fejlesztési igényt egyelőre korlátozottan generálnak. Az épületállomány városközponti karakterhez méltó átalakulása ezért csak hosszabb távon várható.

A kerületközponti területek funkcióinak felélesztése és a lakótelepek megújítása során az egyéni gépjármű-közlekedés, az átmenő forgalom tehermentesítésével, valamint a parkolás szabályozásával csökkenthető. A gyalogos-és kerékpáros forgalom növekedését gyalogosforgalmi övezetek további kijelölésével, valamint differenciált kerékpárforgalmi-hálózat és az azt kiszolgáló infrastruktúra fejlesztésével kell elősegíteni. A további fejlesztések segíthetik, hogy könnyebben használhatóvá váljon a terület a gyalogosok, kerékpárosok számára, rendezettebbek legyenek a parkolási lehetőségek.

A gazdasági mikrokörnyezetben, amennyiben a sikeres beavatkozások révén a szolgáltatások minősége javul, úgy komplexebb funkciókínálat jelenhet meg a térségben, melynek eredményeképp lehetőséghez és versenyelőnyhöz juthat a helyi kiskereskedelem és növekedhet a kerület vonzereje és erősödhet a helyi identitás.

Kertvárosias településrészek

Kertvárosias településrészek közé tartozik Erzsébettelep, Bélatelep, Szemeretelep, Ganztelep, Bókaytelep, Szent Imre-kertváros, Kossuth Ferenc-telep, Újpéteritelep, de ide sorolhatóak azok a településrészek is, amelyek városszéli elhelyezkedésük okán – egyelőre - nem annyira sűrűn beépítettek: Ganzkertváros, Belsőmajor, Erdőskert és Almáskert.

Ezek a településrészek jellemzően homogén kertvárosias, lakófunkció által dominált területek, amelyek használatához, megjelenéséhez és élhetőségéhez jelentősen hozzájárulnak a városszerkezetet tagoló városi terek zöldfelületeikkel és építészeti karakterükkel. A nagy egybefüggő kertvárosias területeken jellemzően a lakófunkciót kiegészítő tevékenységek bővítésére van szükség.

Habár a kerületben számos sportközpont található, melyek sokféle szolgáltatást biztosítanak a sportolni vágyó helyieknek, ezek fejlesztése, egyes épületek felújítása, megközelítésük javítása – főként a Sportkastély esetében – szükséges lehet. A kerület közösségi életében kiemelkedő szerepet játszik a Pestszentimrei Községi Ház, de ezen felül szükséges az itt élő fiatalok szabadidős lehetőségeinek további bővítése, mivel a szórakozási és a kulturális lehetőségek száma – a lakófunkció erőteljes dominanciája miatt – korlátozott.

A lakóterületek közterületeinek fejlesztése a kertvárosias lakóterületeken is cél, különösen a parkolás rendezése tekintetében.

A közösségi közlekedési fejlesztések célja, hogy a távolabbi kertvárosias területekről (Kossuth Ferenc-telep, Belsőmajor, Újpéteritelep stb.) kényelmesen és biztonságosan elérhető legyen a kerület központja és alközpontjai (Újpéteritelepen Pestszentimre központja, vagy a Béke tér), illetve Budapest belső részei, így teremtve versenyképes alternatívát a jelenleg az egyéni gépjármű-közlekedést preferálók számára. A környezetbarát közlekedési módok közül a kerékpározáshoz kedvező feltételeket biztosítanak a domborzati adottságok, valamint a lakó-pihenő övezetbe, illetve Tempo30 zónába sorolt közúthálózati szakaszok.

A főközlekedési utak és vasútvonalak mentén elhelyezkedő gazdasági hasznosításra alkalmas területek vonatkozásában cél a lakókörnyezetet nem zavaró, magas hozzáadott értéket előállító gazdasági tevékenységek jelenlétének megerősítése, elsősorban a hasznosítatlan barnamezős területek (pl. Szemeretelep vasúti megállóhely környéki területek, Üllői úti volt laktanya Ganzkertvárosban stb.) hasznosításával, melyek a kertvárosias településrészekben is megtalálhatók.

Az innovatív iparágak fejlesztésének és megtelepedésének helyszínéül szolgáló repülőtér környezeteként („Airport City”) Ganzkertváros és Szemeretelep egyes területei is számításba vehetők.

Jellemzően heterogén, illetve egyedi karakterű településrészek

Pestszentlőrinc-Pestszentimrén található olyan településrészek, amelyek a fenti két csoportba nem sorolhatók, leginkább változatos, egyedi karakterük miatt. Ilyenek: Ferihegy, Rendessytelep, Miklóstelep, Liptáktelep, Glorieta-telep, Halmierdő városrészek.

Ferihegyen a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér, – mint a településrész nemcsak területileg, de gazdaságilag is legmeghatározóbb része – részben kertvárosias lakóterület mellett fekszik. Mivel a közúti forgalom sugárirányban jellemzően a Ferihegyi Repülőtérre vezető úton/Gyömrői úton zajlik, a fővároson belüli elhelyezkedés és a közúthálózat adottságai folytán a szomszédos települések irányából a városközpont felé

irányuló jelentős közúti átmenő forgalom jelentkezik. Az átmenő forgalom a lakóterületek esetében környezeti problémákat okoz, melynek enyhítése, megszüntetése fontos szempont. Erre lehetőséget nyújthat a repülőtérre vezető gyorsforgalmi út tervezett átépítése, a repülőtér melletti lehetséges gazdasági területek fejlesztése mellett. Továbbá a repülőtér környezete kifejezetten vonzó térség a kreatív-innovatív- illetve a szolgáltatóipar szereplői számára. A repülőtér esetében a nemzetközi logisztika szerepe, ill. a légikikötői forgalom kiszolgálására települt vállalkozások szolgáltató tevékenysége meghatározó.

A Liptáktelepen és a Rendessytelepen komplex programokkal szükséges segíteni azoknak a területeknek (elsősorban a Fáy utca környékének) a megújítását, ahol a fizikai leromlás mellett a társadalmi problémák, az elszegényedés veszélye fennáll. A lakásállomány és a környezet megújítása mellett ezekben a programokban az itt élőket célzó felzárkóztató intézkedéseknek, projektelemeknek is helyet kell kapniuk. Ezek mellett a két településrész jelentős barnamezős tartalékokkal (pl. a volt Kispesti Textilgyár, a volt Csipkegyár, Lőrinci Hengermű) is rendelkezik, melyek – akár zöldfelületként történő – hasznosítása kedvező változást hozhat.

Miklóstelepen az Üllői út menti, központképző intézményi, lakossági szolgáltatást biztosító funkciók megjelenését Lónyaytelephez hasonló tényezők (Üllői úti térsor, villamos, parkolási lehetőségek szűkös volta) gátolják. Az egyik legfontosabb elem lehet az Üllői út gyalogosbaráttá tétele (például fasorok telepítésével), illetve a városközponti területek összekapcsolása. A településrész kertvárosias lakóterületekkel rendelkezik, ahol az élhető, minőségi zöld- és közterületek fejlesztése fontos feladat. A Szemeretelep vasúti megálló melletti barnamezős területek jelentős fejlesztési potenciállal bírnak.

Gloriett-telepen a már kialakult kompakt, vegyes területhasználat megőrzése szükséges: a nagy-, kis- és kertvárosias lakóterületek mellett kiegészítő tevékenységek bővítésére alkalmas intézményi és fejlesztési potenciállal rendelkező gazdasági területek is találhatóak.

Halmierdő településrészen kiemelten fontos a Halmierdő közjóléti funkciójának erősítése, valamint – a kerület zöldhálózatának megújítása során – az erdő megközelítésének javítása, illetve a Cséry-telep, mint barnamezős terület fejlesztési lehetőségeinek elemzése.

A tematikus és területi célok településrészi vonatkozásait, vagyis azokat a térségeket, területeket, ahol a fejlesztések, beavatkozások – a gazdaság, a társadalom, valamint az épített környezet egyes elemeit tekintve leképződnek, a következő táblázatban foglaltuk össze:

	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	TR1	TR2	TR3
NAGYVÁROSIAS, ILLETVE KÖZPONTI JELLEGŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK													
5. Lakatostelep	xx	xx	xx	x	xx	xx	x	xx	xx	x	xxx	x	
6. Lónyaytelep	xx	xx	xx		xx	xx	x	xx	xx	x	xxx		
11. Havanna-lakótelep	xx	xx	xx		xx	xx	x	xx	xx	x	xxx		
12. Szent Lőrinc-lakótelep	xx	xx	xx		xx	xx	x	xx	xx	x	xxx		
20. Krepuska Géza-telep	xx	xx	xx		xx	xx	x	xx	xx	x	x		
KERTVÁROSIAS TELEPÜLÉSRÉSZEK													
1. Erzsébettelep	xx	x	xx	x	x	x	xx	x	x	x		x	x
2. Bélatelep	xx	x	xx		x	x	xx	x	x	x			x
8. Szemeretelep	xx	xx	xx	xxx	x	x	xx	x	xx	x	x	xx	xx
9. Ganztelep	xx		xx	x	x	x	x	x	x	x			xx
13. Bókaytelep	xx	x	xx	x	x	x	x	xx	x	x	xx		
15. Szent Imre-kertváros	xx	x	xx	x	x	x	x	xx	x	x	xx		
16. Ganzkertváros	xx	x	xx	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
18. Kossuth Ferenc-telep	xx		xx	x	x	x		x	x	x			
19. Újpestertelep	xx	x	xx	x	x	x		x	xx	x	x		
21. Belsőmajor	xx	x	xx	x	x	x		x	x	x			
22. Erdőskert	xx	x	xx	x	x	x		x	x	x			
23. Almáskert	xx		xx	x	x	x	x	x	x	x			
JELLEMZŐEN HETEROGÉN, ILLETVE EGYEDI KARAKTERŰ TELEPÜLÉSRÉSZEK													
3. Ferihegy				xxx			xxx		x	x		xxx	xxx
4. Rendessytelep	xx		xx		x	x		x	x	x		xx	
7. Miklóstelep	xx	xx	xx	x	x	x	xx	x	x	x	xx	xx	xx
10. Liptáktelep	xx		xx	x	x	x		x	x	x		xx	
14. Gloriett-telep	xx	x	xx		x	x	x	xx	xx	x	x	xx	
17. Halmierdő					xx	x	x	xxx	x	x		xx	

xxx - fokozottan érvényesíthető cél, xx - általánosan érvényesíthető cél, x - kevésbé érvényesíthető cél

A városrészeket érintő részcélok és kapcsolatok

3.4. STRATÉGIAI CÉLOK MEGVALÓSÍTÁSÁNAK KÜLSŐ FELTÉTELEI

A I. Aktív, sportos, képzett, összetartó helyi társadalom

Szereplő	Beavatkozások
Kormány / Állami intézmények	<ul style="list-style-type: none"> Az általános iskolákat és gimnáziumokat érintő infrastrukturális fejlesztések, az intézmények támogatása, valamint az Antiszegregációs Program oktatási integrációt célzó elemeinek megvalósítása a Külső-Pesti Tankerületi Központtal együttműködve valósul meg. Fokozott együttműködésre van szükség az Önkormányzat, a közoktatási-köznevelési intézmények, gyermekjóléti feladatot ellátó intézmények, valamint a területen aktív civil és egyházi szervezetek között a támogatásra szociálisan rászoruló gyermekek esetében A járóbeteg-szakellátás és az egészségügyi szakemberállomány optimalizálása érdekében együttműködés Az egészségügyi szemléletformáló, szűrő- és prevenció programok sikerességét elősegítene a központi és EU-s finanszírozás További sportinfrastrukturális fejlesztésekhez szükséges támogatás biztosítása (pl. élő- és műfüves pályák kialakítása) Tehetség- és tanodaprogramok, ismeretterjesztés, helyi identitás erősítése és kulturális kínálat (infrastrukturális és program) bővítési lehetőségek keresése és kihasználása Nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházások megvalósulásai
Főváros	<ul style="list-style-type: none"> A hajléktalanok ellátása érdekében együttműködés a Fővárosi Önkormányzattal
Magánszektor	<ul style="list-style-type: none"> Az üresen álló, kiadható ingatlannal rendelkező tulajdonosok érdekeltté tétele. Vállalkozások, magánszemélyek bevonása az önkéntes tevékenységekbe, adományozásba
Civil szektor / Kerületben működő egyéb intézmények, szervezetek	<ul style="list-style-type: none"> A személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti szolgáltatások területén a meglévő együttműködések fenntartása Az Antiszegregációs Programban megfogalmazott egyes intézkedések további lebonyolításához is civil részvétel szükséges A tervezett népegészségügyi és prevenció programok hatékonyságát növelheti a civil szervezetek bevonása A kerületben működő, nem kerületi fenntartású kulturális és oktatási intézmények bevonása Pestszentlőrinc-Pestszentimre kulturális életébe A kerületben működő sportegyesületek hozzájárulása a lakosság sportolási lehetőségeinek bővítéséhez, a köznevelési törvényben előírt mindennapos testnevelés feltételeinek biztosításához.
Szomszédos önkormányzatok (funkcionális városréségi szereplői)	<ul style="list-style-type: none"> A járóbeteg-szakrendelést nem csak Pestszentlőrinc-Pestszentimre, hanem a környező agglomerációs települések lakossága részére is biztosítja a kerület, így indokolt lenne, hogy az érintett települések hozzájáruljanak a fejlesztési típusú kiadásokhoz. Amennyiben a bevételek nem fedezik a felmerült kiadásokat, az Önkormányzat vizsgálná annak lehetőségét, hogy a működési kiadásokhoz is hozzájárulást fizessenek.

A II. Komfortos és biztonságos, minőségi, zöld (kert)városi lakókörnyezet

Szereplő	Beavatkozások
Kormány/Állami intézmények	<ul style="list-style-type: none"> A kerületen áthaladó vasútvonalak (pl. lajosmizsei) menetrendi optimalizálása, vasútállomások infrastrukturális megújítása kapcsán folyamatos egyeztetés a MÁV-val. További központi és uniós források szükségesek az energiahatékony beruházások folytatásához A szegregációval veszélyeztetett területek rehabilitációja központi és uniós források bevonásával lehet sikeres. A „szelíd mobilitást” előtérbe helyező közlekedési módok kapcsolódó fejlesztései (pl. kerékpárforgalmi-hálózat, módváltás eszközei – P+R, B+R parkolók) uniós forrás segítségével valósulhatnak meg. A környezettudatosságot központba állító képzések uniós támogatása
Főváros	<ul style="list-style-type: none"> A 42-es villamosvonal 2022-től tervezett meghosszabbításához egyeztetés szükséges a Fővárossal. A Gyömrői és Üllői út bevezető szakaszának fejlesztése. A szegregációval veszélyeztetett és a lakótelepi területek komplex fejlesztése a fővárossal együttműködésben valósulhat meg
Magánszektor	<ul style="list-style-type: none"> A közterületek megújítására vonatkozó pályázatok lehetőségeinek kiaknázása. A kerületközpont, az Üllői út arculati fejlesztésének lényeges eleme a vállalkozások megjelenése, a minőségi kínálat kialakulása. A komplex gazdaságfejlesztés kapcsán a magánszektorral való együttműködésre is szükség van a szolgáltatáskínálat fejlesztése érdekében. Parkolási problémák megoldására célszerű a magánszektor bevonása (pl. parkolólétesítmények)
Civil szektor/Kerületben működő egyéb intézmények, szervezetek	<ul style="list-style-type: none"> A szegregációval veszélyeztetett területek rehabilitációja kapcsán a civil szektor tapasztalataira és részvételére van szükség, különösen a humán beavatkozások területén. Közrend fenntartására (pl. illegális hulladéklerakás) civil szervezetekkel való összefogás.
Szomszédos önkormányzatok (funkcionális várostérség szereplői)	<ul style="list-style-type: none"> A kerületközi közúthálózatok fejlesztése, csak a szomszédos kerületek, települések közre- és együttműködésével valósítható meg.

A III. A helyi gazdasági, a szolgáltatási és a kreatív-innovatív szereplők számára egyaránt vonzó vállalkozási környezet

Szereplő	Beavatkozások
Kormány/Állami intézmények	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rendszeres konzultáció (akár a Fővároson keresztül is) a Kormánnyal - a gazdaságfejlesztést érintő számos projekt tartozik a kormányzati felelősségi körbe.
Főváros	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A kerületi gazdaságfejlesztési célok megvalósításába bevont Főváros - a gazdaságfejlesztés számos eszköze nem kerületi, hanem fővárosi felelősségi körbe esik (a helyi iparúzési adók beszedésétől és megosztásától kezdve a tömegközlekedés megszervezésén keresztül az egyes utak megújításáig stb.). ▪ Ugyancsak a Főváros felelősségi körébe tartozik számos projekt, projekteleme megvalósítása
Magánszektor	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A magánszektor sikeres bevonása számos projekt alapvető feltétele (pl. Repülőtéri Klaszter működtetése). ▪ A kerületközpont fejlesztésének lényeges eleme a vállalkozások megjelenése, a minőségi kínálat kialakulása
Civil szektor/Kerületben működő egyéb intézmények, szervezetek	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A civil szektor és a vállalkozások bevonása alapvető fontosságú a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtéri Régió Gazdaság és Területfejlesztési Klaszter működésébe
Szomszédos önkormányzatok (funkcionális városrészi szereplői)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ A szomszédos önkormányzatokkal való együttműködése a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtéri Régió Gazdaság és Területfejlesztési Klaszterben

Kiemelt beruházásokra vonatkozó kormányhatározatok és rendeletek

A kerületet érintő nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházások listája a következő:

- Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér közúti elérhetőségének javítása
- Budapest Liszt Ferenc nemzetközi repülőtér kötöttpályás kapcsolatának kialakítása
- Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér fejlesztésére irányuló beruházások
- Budapest XVIII. ker., Ipacsfa utca 14. (HRSZ. 140018/2) szám alatt létesülő Logisztikai És Szolgáltató Központ
- BMSK Beruházási, Műszaki Fejlesztési, Sportüzemeltetési és Közbeszerzési Zrt. beruházásában 3 általános iskola felújítása, melyek:
  - Brassó Utcai Általános Iskola (1182 Budapest, Brassó utca 1.)
  - Kastélydombi Általános Iskola (1188 Budapest, Nemes utca 56-60.)
  - Gulner Gyula Általános Iskola (1183 Budapest, Gulner Gyula u. 2.)

4. A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK

Az ITS – operatív jellegű stratégiai dokumentumként – azon lényeges fejlesztési jellegű beavatkozásokat tartalmazza, melyek a kerület stratégiai és tematikus célkitűzései eléréséhez rövid- és középtávon – egyes nagyprojektek esetében hosszú távon – szükségesek. A projektek döntő többsége szorosan kapcsolódik az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), az Európai Szociális Alap (ESZA+) és Kohéziós Alap (KA) beruházási prioritásaihoz, így európai uniós forrásból való elvi finanszírozhatóságuk biztosított, de a Közép-magyarországi régió speciális helyzete miatt a gyakorlatban várhatóan kisebb volumenű európai uniós fejlesztési forrással tervezhet a kerület.

Fontos elv a stratégia készítése során, hogy a stratégia céljaihoz kapcsolódóan a megvalósítás fázisában reális lehetőség legyen konkrét projektek megvalósítására; valamint, hogy az előkészítettség különböző fázisában lévő projektelképzelések egymáshoz optimálisan illeszkedve, a lehető leghatékonyabban szolgálják a stratégia céljainak elérését.

A stratégia felülvizsgálata során a beazonosított projektötleteket továbbra is öt fő típusba, ezen belül projektcsomagokba soroltuk. Ezen alkalmazott projekttypusok és főbb jellemzőik:

I. Kulcsprojekt:

- kiemelten fontos fejlesztés, alapvető feltétele valamely fő középtávú kerületi cél elérésének,
- előfeltétele egyéb tervezett fejlesztések megvalósításának,
- széles spektrumú, a kerület egészére hatást gyakorló beavatkozás /-csomag,
- nem feltétlenül integrált, ugyanakkor jellemzően további projektek kapcsolódnak hozzá.

II. Tematikus komplex projekt:

- egy adott tématerülethez szorosan kapcsolódó, de különböző típusú beavatkozásokat tömörítő projektcsomag, mely komplex szemlélettel szoft és infrastrukturális elemeket egyaránt magába foglal,
- a kerület egészére vagy annak jelentős részére kiterjed,
- komplexitásuk miatt várható hatásuk is akkora, hogy érzékelhető változást idézzenek elő az akcióterületen.

III. Akcióterületi projekt

- térben koncentrált és egymással összehangolt részprojektek csomagja,
- egy jól lehatárolt területen (egybefüggő vonallal körülhatárolható akcióterületen végbemenő) végrehajtott, integrált fejlesztési csomag,
- a beavatkozások érzékelhető, közvetlen változást idéznek elő az akcióterületen, közvetett hatásuk kiterjedhet a kerületrész(ek)re, vagy akár az egész kerületre,
- egymással szinergikus hatást fejtenek ki az egyes projektelemek, miközben segítik más projektek megvalósulását, illetve azok hatásának kiteljesedését.

IV. Hálózatos projekt

- egymással tematikailag összehangolt (alapvetően homogén) és térben kapcsolódó részprojektek csomagja,
- a kerület egészére vagy annak jelentős részére kiterjed és/vagy hatást gyakorol,
- az egyes projektelemek egy együttműködő rendszert hoznak létre,
- egyes projektelemei jól lokalizálhatók, a későbbiekben - indokolt esetben - az akcióterületi fejlesztések rendszerébe is bevonhatók.

Egyéb szoft jellegű projektek

- egyéb, a fentiekhez nem besorolható, kisebb léptékű, de lényeges szerepű, hiánypótló társadalmi-közösségi-gazdasági-környezeti célú, „szoft” beavatkozások.
(Bemutatásuk csak szövegesen történik a 8.1. A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek alfejezetben.)

A könnyebb áttekinthetőség és azonosíthatóság érdekében egy egyszerű kódrendszert alkalmazva a négy fő típus szerint csoportosítva listáztuk a tervezett beavatkozásokat az alábbiak szerint:

Budapest XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre ITS 2021-2027 középtávú fejlesztési projektcsomagjai

I. KULCSPROJEKTEK

KULCS-1	A repülőtéri térség gazdaságfejlesztése
KULCS-2	A kerület zöldfelületeinek lakosságbarát és fenntartható megújítása
KULCS-3	Fenntartható, hatékony energiahasználat megvalósítása

II. TEMATIKUS KOMPLEX PROJEKTCSOMAGOK

TEM-1	A kerületi sportélet és szabadidős tevékenységek fellendítése
TEM-2	Szociális és egészségügyi ellátás fejlesztése
TEM-3	Az önkormányzati gazdálkodás hatékonyságának és fenntarthatóságának további javítása
TEM-4	A helyi közösségi-kulturális élet színesítése, gazdagítása
TEM-5	A kerületi identitás és imázs erősítése
TEM-6	Innovatív, környezetbarát gazdaságfejlesztés - a megújuló barnamezős területek menedzselésével
TEM-7	Szociális városrehabilitáció megvalósítása a szegregáció csökkentése érdekében

III. AKCIÓTERÜLETI PROJEKTEK

AKC-1	Városközpont és alközpontok fejlesztése
AKC-2	Élhető és fenntartható Havanna lakótelep
AKC-3	A Gyömrői út menti területek fejlesztése

IV. HÁLÓZATOS PROJEKTCSOMAGOK

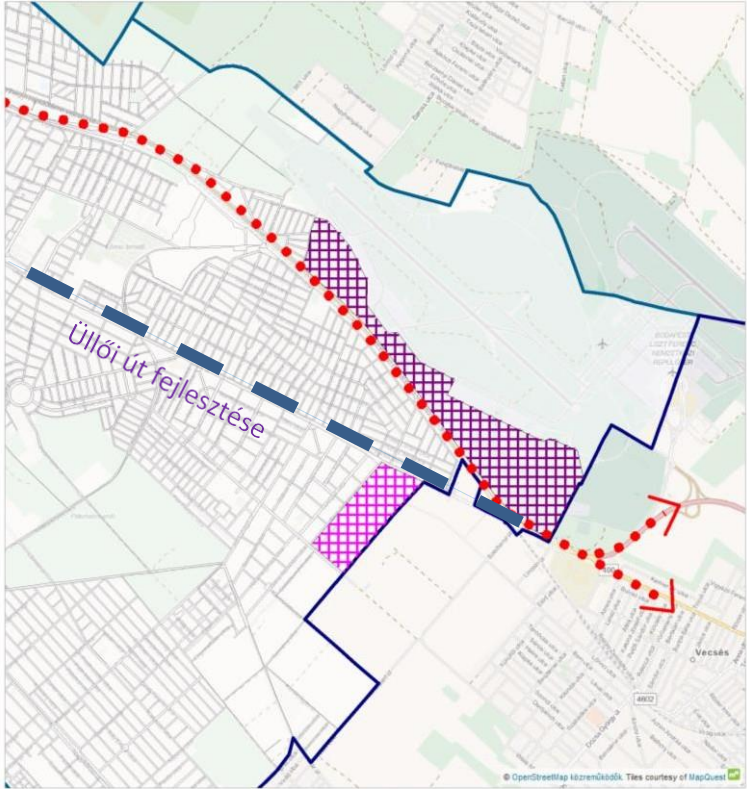

HAL-1	A kerületen belüli közlekedési kapcsolatok javítása, a környezetbarát módok előtérbe helyezésével
HAL-2	A közösségi közlekedés szerepének növelése, a kerület elérhetőségének javítása
HAL-3	Infrastruktúra-fejlesztések

A projekttypusok szerinti bemutatás a fenti összefoglaló lista szerinti sorrendet követve, projektcsomagokba rendezve, egységes adatlapokon történik.

Az adatlapokon alkalmazott jelölések a következők:

- **Célokhoz való illeszkedés:** A TK 2030 hosszú távú, átfogó céljaihoz, valamint az ITS 2021-2027 középtávú célokhoz való illeszkedést mátrix-formában jelöljük. A beszámozott célrendszer az ITS 3. Középtávú célok és azok összefüggései, illetve a 3.1. A stratégiai fejlesztési célok meghatározása fejezeteiben található.
- **Kiemelt projektek jelölése:** a stratégia felülvizsgálata során kiemelt fontosságúként megjelölt kerületi projektek/elemek **félkövér betűvel** szerepelnek az adatlapokon, míg a többi projekt/elem normál betűvel.
- **Szoft projektek:** az infrastrukturális beruházást nem igénylő társadalmi-közösségi-gazdasági-környezeti projektek/elemek (SZOFT) megjelöléssel szerepelnek az adatlapokon.

4.1. KULCSPROJEKTEK

KULCS-1. A repülőtéri térség gazdaságfejlesztése															
Célokhoz való illeszkedés	TK átfogó célok	ITS tematikus és területi célok													
		T1.	T2.	T3.	T4.	T5.	T6.	T7.	T8.	T9.	T10.	TR1.	TR2.	TR3.	
		AI.													
		AII.							X	X	X	X		X	
AIII.				X			X	X				X	X		
Típus	Kulcs		Hálózatos			Akcióterületi			Tematikus			Egyéb			
	x														
Integráltság	Integrált projekt						Nem integrált projekt								
	x														
Megvalósulás helyszíne	<p>A repülőtér, valamint annak az utas- és az áruforgalommal érintett közvetlen környezete; a repülőtér elérésében szerepet játszó útvonalak és azok környezete. Ugyanakkor a repülőtéri gazdaság fejlesztése a XVIII. kerület egészére, de különösen annak gazdaságára, ill. társadalmára hatással bíró, komplex projektcsoomag.</p> <p> Repülőtér fejlesztési területe Poteenciális fejlesztési terület A Gvömrői út / Ferihegyi repülőtérre vezető út fejlesztése </p>														
Előkészítettség (1 = nincs előkészítve, 5 = műszaki/üzleti tervvel alátámasztott)	1		2			3			4			5			
						x									
<ul style="list-style-type: none"> Az érdekelt, bevonható helyi önkormányzatok (XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre, XVII. kerület Rákosmente, Budapest Főváros, Vecsés, Ecsér) és a Budapest Airport Zrt. évek óta foglalkoznak a témával. 															

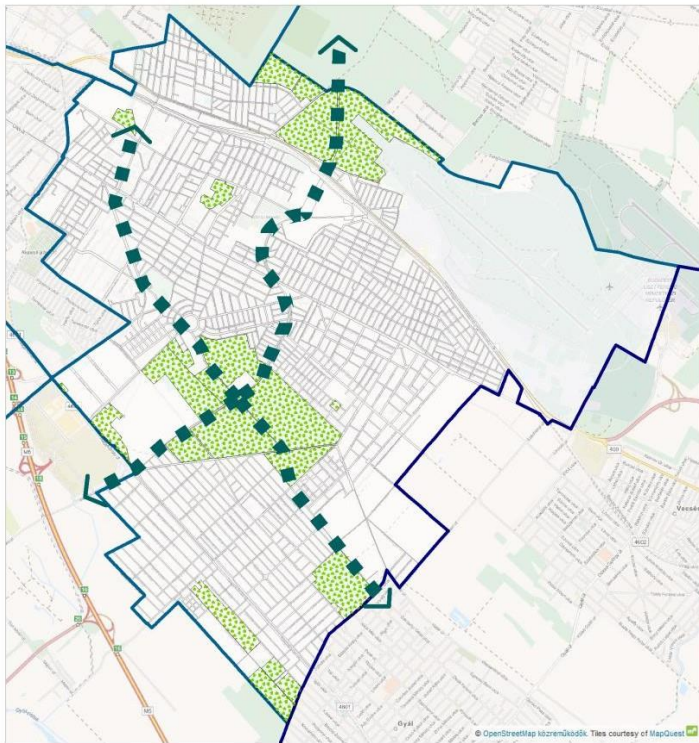
	<ul style="list-style-type: none"> • A XVIII. kerület Önkormányzata az airLED nemzetközi partnerségen alapuló projekt (Central Europe Programme) keretében korábban vizsgálta a reptéri térség gazdaságfejlesztési lehetőségeit. Az akkori projekt outputjai az alábbiak voltak: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kialakult és fennálló működő térségi partnerség (Regionális Fejlesztési Koordinációs Testület az önkormányzatok, ill. vállalkozások részvételével), ○ Elkészült Repülőtéri térség integrált térségfejlesztési terv (2014), ○ Elkészült ingatlanbefektetési prospektus (2014); • 2015 júniusában megalakult a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtéri Régió Gazdasági és Területfejlesztési Klaszter, melynek a Főváros, Vecsés, Pest megye, a Budapest Airport Zrt. és a HungaroControl Zrt. mellett Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata is tagja és melynek célja, hogy az állam, az önkormányzatok és a magánszektor együttműködésével a Budapesti Repülőtéri Régió Európa vezető gazdasági csomópontjává váljon. • Az Önkormányzat, ill. a Városrehabilitáció18 Nonprofit Zrt. gazdaságfejlesztési tevékenységet és vállalkozásokat segítő tanácsadást is végez
<p>A projekt célja</p>	<p>Az országos, illetve a nemzetközi repülőtér jelenlétének köszönhetően európai szinten is előnyös pozícióban levő kerület gazdaságában rejlő lehetőségek jelenlegi alacsony kihasználtságának növelése, új, innovatív iparágak megtelepedésének előmozdítása, a térség alap hálózati infrastruktúrájának fejlesztése:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A reptér és környékének hatékonyabb beágyazása a regionális fejlesztési környezetbe az innovációs lánc érintett szereplői közötti együttműködés további erősítése révén, • A térség nemzetközi versenyképességéhez nélkülözhetetlen infrastrukturális és humántőke fejlesztés elősegítése, • A hazai és nemzetközi szakmai és intézményes befektetők térségbe vonzása, • A térségi, elsősorban egészségügyi- és konferencia fókuszú turisztikai kínálat bővítése, • A kerület igényeit figyelembe vevő térségi elérhetőség javítása (pl.: Ferihegyi Repülőtérre vezető út fejlesztése, a Repülőtér új vasúti kapcsolatának kiépítése), • A helyi foglalkoztatási kínálat bővítése, közvetetten újabb lehetőségek teremtése a (köz)foglalkoztatásban.
<p>A projekt tartalmi elemei</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Folyamatos, szoros együttműködés a gazdasági élet érintett szereplőivel a reptéri potenciál jobb kerületi kiaknázása érdekében (SZOFT) <ul style="list-style-type: none"> ○ A térségi szereplők partnerségi körének folyamatos bővítése és mélyítése, ○ A reptéri térség fejlesztését akadályozó jogi környezet módosítása ○ A terület- és településfejlesztési eszközök folyamatban lévő módosításának befejezése. • Az átalakult Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtéri Régió Gazdasági és Területfejlesztési Klaszter lehetőségeinek kihasználása az InnoK (Innovációs Központ) keretein belül, a folyamatos együttműködés biztosítása (SZOFT) <ul style="list-style-type: none"> ○ Közép-európai folyamatos kapcsolatépítés ○ Új irányítási modellek és tervezési eljárások állami-kutatóintézeti-vállalkozói-társadalmi (<i>quadruple helix-típusú</i>) partnerségen alapuló kifejlesztése • Egészség-, üzleti- és konferenciaturizmus infrastrukturális feltételei megteremtésének támogatása a reptér térségében (SZOFT) <ul style="list-style-type: none"> ○ Menedzsment-szervezet felállítása és működtetése, ○ Tanulmányok, tervek készítése, ○ Aktív együttműködés • Fejlesztési koncepció kidolgozása az Üllői út reptérről bevezető szakaszára, annak funkcióváltására (SZOFT) <ul style="list-style-type: none"> ○ Folyamatos koordináció, egyeztetések a Fővárossal/Állammal ○ A projekt összekapcsolása az Üllői út belső, kerületközponti szakaszának fejlesztésével. • Fejlesztési koncepció kidolgozása a Gyömrői út reptérről bevezető szakasza mentén fekvő területek fejlesztésére, ösztönzésére (SZOFT) <ul style="list-style-type: none"> ○ Folyamatos koordináció, egyeztetések a Fővárossal/Állammal

	<ul style="list-style-type: none"> ○ A projekt önálló akcióterületi tervként (AKC-3) való összekapcsolása a Gyömrői út/Ferihegyi Repülőtérre vezető út rekonstrukciójával ● Az Üllői út menti nagy kiterjedésű üres ingatlanok ésszerű hasznosítása <ul style="list-style-type: none"> ○ A településrendezési eszközök tartalmának a fejlesztési elképzelésekhez való igazítása ● További folyamatos részvétel a gazdasági térség-fejlesztéshez kapcsolódó nemzetközi együttműködési projekteknél, partnerségekben (SZOFT) 	
Megvalósítás	Projektgazda	Feladatai
	Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata	<ul style="list-style-type: none"> ● Konceptiók, stratégiák kidolgozása ● Menedzsmentfeladatok ellátása ● Beruházásösztönző és marketingtevékenység támogatása ● Szükséges településrendezési feladatok elvégzése
	Lehetséges partnerek	
	Térségi önkormányzat(ok)	x
	Helyi, nem önkormányzati intézmény(ek)	
	Fővárosi Önkormányzat	x
	Regionális/országos/államigazgatási szervek/szervezetek/intézmények	x
	Magánbefektetők, üzleti szereplők	x
Civil/egyházi/nemzetiségi szervezetek	x	
Indikatív költségkeret	<ul style="list-style-type: none"> ● 100-300 millió Ft 	
Várt eredmények	<ul style="list-style-type: none"> ● A magasabb hozzáadott értéket előállító vállalkozások számára a térség vonzereje nő ● A Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér működéséhez szorosan kötődő vállalatok gazdasági erősödése, melynek eredményeként a teljes hazai bruttó hozzáadott érték növekedése is várható ● A repülőtér térségének munkaerő-piaci mutatói javulnak, az érintett önkormányzatok iparűzési és idegenforgalmi adóbevételei nőnek ● A további nemzetközi jó gyakorlatok megismerése és partnerségek kialakulása kedvező hatást eredményez az Önkormányzat működésében/gazdálkodásában ● Az átalakult Gazdasági és Területfejlesztési Klaszter hatására az InnoK (Innovációs Központ) keretein belül a térségi vállalatok – és az általuk az érintett terület – versenyképessége nő (javulnak az intézményes kapcsolatok, a beruházásösztönző források hozzáférhetősége, ill. a szabályozási környezet, lehetővé válik a szakértelem, a tudás és az erőforrások megosztása, valamint a személyes kapcsolati hálózat fejlesztése) 	
Indikátorok	<ul style="list-style-type: none"> ● 2027/2030-ig output indikátorok: <ul style="list-style-type: none"> ○ A kerületi érdekek érvényesítése az Állam és a Budapest Airport Zrt. (Klaszter tag) gondozásában készülő új repülőtéri fejlesztési koncepcióban ○ A Repülőtér megközelítését biztosító infrastrukturális fejlesztések támogatása (Gyömrői út rekonstrukciója, Repülőtéri vasútvonal kiépítése), a kerületi érdekek érvényesítése mellett ○ Legalább 1 új nagyvállalat - melynek tevékenysége szorosan kötődik a repülőtéri funkcióhoz - megjelenése, vagy egy a térségben már jelenlévő – szintén a reptérhez köthető - nagyvállalat jelentős beruházással járó fejlesztése a kerület területén ○ Bekapcsolódás min. 2 nemzetközi gazdaságfejlesztési projektbe 	
Lehetséges finanszírozási források	<ul style="list-style-type: none"> ● Önkormányzati saját ● Hazai/központi költségvetési ● EU-s társfinanszírozás: <ul style="list-style-type: none"> ○ TOP Plusz keretein belül meghatározott prioritások ● Magánbefektetői, üzleti 	
Ütemezés	2021-2027/2030 között, szakaszosan több ütemben	

Kockázatok	<ul style="list-style-type: none"> • Támogatási forrás hiányában a fejlesztésekre nincs elegendő önerő • Források hiányában a tervezett infrastrukturális fejlesztések elhúzódnak, vagy nem jönnek létre • Világgazdasági visszaesés • Vállalkozások bekapcsolásának elmaradása, vagy nem kellően hatékony megvalósulása • A repülőtér térségének területhasználati problémái megoldatlanok maradnak, vagy időben jelentősen elhúzódnak
Szinergia, illeszkedés más projektekhez	<ul style="list-style-type: none"> • A közösségi közlekedés szerepének növelése, a kerület elérhetőségének javítása (<i>hálózatos projekt</i>) • A repülőtér környékén tervezett/megvalósult környezetbarát közlekedési infrastruktúra-elemek a kerületi rendszerhez való csatlakoztatása (<i>hálózatos projekt</i>) • A TSZT/FRSZ által biztosított területi tartalékok felülvizsgálata (<i>egyéb projekt</i>)

KULCS-2. A kerület zöldfelületeinek lakosságbarát és fenntartható megújítása

Célokhoz való illeszkedés	TK átfogó célok	ITS tematikus és területi célok												
		T1.	T2.	T3.	T4.	T5.	T6.	T7.	T8.	T9.	T10.	TR1.	TR2.	TR3.
		AI.	X		X		X	X						
AII.					X	X		X	X			X		
AIII.														
Típus	Kulcs		Hálózatos			Akcióterületi			Tematikus			Egyéb		
	x													
Integráltság	Integrált projekt						Nem integrált projekt							
	x													
Megvalósulás helyszíne	<p>Zöldfelületek: Brenner János park környezete (Nefelejcs pihenőpark), Thököly utca és Haladás utca közötti önkormányzati területen (tervezett pihenőpark), Halmierdő, Bélatelepi erdő, Kapocs utca melletti erdő, Belsőmajori erdő, Herrich Károly tér.</p> <p>A szoft projekt a területet kezelő Pilisi Parkerdő Zrt.-vel történő folyamatos egyeztetés a projektek erdőterületeket érintő vonatkozásairól.</p>													
	 <p> ■ Erdő és jelentősebb zöldterületek ■ Rekreációs területeket összekötő, zöldfelületen vezetett kerékpárút </p>													
	<p><i>Megjegyzés: Az átfogó zöldfelületi fejlesztés a teljes kerület lakosságát érintő, komplex projekt-csomag.</i></p>													

	1	2	3	4	5
				x	
<p>Előkészítettség (1 = nincs előkészítve, 5 = műszaki/üzleti tervvel alátámasztott)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata elkötelezett az alábbiakban: <ul style="list-style-type: none"> ○ Új pihenőparkok, közösségi parkok építése ○ Erdőterületek fenntartása, szoros együttműködés fenntartása a kezelővel • Elkészült koncepciótervek, elfogadás előtt álló szabályozási terv • Korábbi fejlesztések: <ul style="list-style-type: none"> ○ Az elmúlt 15 évben felújított zöldfelületek, illetve az eddigi együttműködések eredményeképpen létrejött közjóléti erdőterületi fejlesztések, mint előremutató példák: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sas utca és Közdűlő utca melletti erdei tornapálya, ▪ Halmierdőben erdei infrastruktúra-fejlesztés (sétaút, pihenőhelyek, torapálya, futókör stb.) ▪ Szent Imre-kertvárosban Herrich Károly tér parkosítása ▪ Pihenőparkok, játszóterek, sportpályák elhelyezése a kerület több pontján • Marketing fejlesztések keretében különböző tájékoztatók készültek • Meglévő közterületi zöldfelületek folyamatos fenntartása, állagmegóvása 				
<p>A projekt célja</p>	<p>A kerület zöldfelületi ellátottsága folyamatosan javul, de az adottságok okán az egyes közparkok, közkertek alapvetően mozaikos elhelyezkedésűek. A kerületben található erdőterületek megközelíthetősége nem ideális, a közbiztonság, használati érték további fejlesztésre szorul. Az erdők növényállománya folyamatos karbantartást, cserét/pótlást igényel. A zöldfelületek berendezési tárgyainak folyamatos korszerűsítése szükséges.</p> <p>A projekt átfogó célja a jelenleg nem zöldfelületként hasznosított, de távlatban közparki funkció betöltésére szánt területeken, illetve a nem korszerű meglévő zöldfelületeken komplex, változatos funkciójú zöldfelületek, valamint a meglévő erdősült területeken magas rekreációs értékű és közbiztonságú, jól feltárt és megközelíthető közjóléti erdőterületek kialakítása.</p> <p><u>Specifikus célok:</u></p> <p>A Halmierdő, mint a pesti oldal legnagyobb egybefüggő zöldterülete új közösségi funkcióinak folyamatos, ütemezett megvalósítása – a kerületi erdők fejlesztési koncepciójába illeszkedően:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A lakosság fizikai-egészségi állapotának javítása; • Közösségépítés, közösségfejlesztés: hozzájárulás a (fiatalok) szabadidő eltöltésének hasznosabbá tételéhez, a helyi társadalom összetartozás-érzésének növelése; • Hozzájárulás a táji- és természeti értékek értékmegőrző rehabilitációjához; • A helyi oktatási és kulturális kínálat növelése; <p>Újabb lehetőségek teremtése a (köz)foglalkoztatásban.</p>				
<p>A projekt tartalmi elemei</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A kerület átfogó zöldhálózat-fejlesztési koncepciójának kidolgozása, melynek keretében: <ul style="list-style-type: none"> ○ Folyamatos kapcsolattartás az erdőterületeket kezelő Pilisi Parkerdő Zrt.-vel (SZOFT) ○ Közjóléti funkciók erősítése ○ Zöldfelület kataszter, átfogó zöldfelület-fejlesztési koncepció, terv kidolgozása, ütemezés (SZOFT) ○ A terv alapján feltáró séta- és kerékpárutak (lovaglőútvonalak) kijelölése, erdei tornapályák és játszóterek kialakítása, parkberendezési tárgyak elhelyezése, megközelíthetőség biztosítása (melyek a Halmierdő és Kapocs utcai erdők területén részben már megvalósult) 				

	<ul style="list-style-type: none"> • Kiemelt projektetem: A Halmierdő további komplex fenntartható, rekreációs fejlesztése: <ul style="list-style-type: none"> ○ Zöldállomány megújítása: <ul style="list-style-type: none"> - A meglévő növényállomány megóvása mellett a bozótosok megszüntetése; - Felesleges gyalogutak és ösvények eltüntetése növénybetelepítéssel, ○ Sportinfrastruktúra felújítása, kialakítása: <ul style="list-style-type: none"> - Kerékpárutak és további kerékpáros infrastruktúra (pl. biztonságos tárolás) kialakítása, terepkerékpáros pálya építése; (konceptióterv szinten már előkészített); - Szánkózódomb kialakítása a meglévő meredekebb térszínen; További sportpálya-létesítések lehetőségének vizsgálata (SZOFT). ○ Oktatási-nevelési és családi-közösségi funkció fejlesztése, kialakítása: <ul style="list-style-type: none"> - Oktató-szolgáltató-bemutató házak építése, - Erdei osztályterem kialakítása a környezeti nevelést előtérbe helyező oktatási intézmények diákjai számára, - Tanösvények (kicsi és nagy) kialakítása; - Gyakorlati környezetismeret-oktatás (SZOFT); - Erdei játszóterek építése. ○ Kulturális rendezvények szervezése: <ul style="list-style-type: none"> - Nyáron tájkarakternek megfelelő művészeti, zenei események rendezése (SZOFT) ○ Marketingfejlesztések: <ul style="list-style-type: none"> - A meglévő információs táblák mellett új információs csatornák kialakítása, népszerűsítő kampány (SZOFT); - Komplex aktív internetes felület létrehozatala (SZOFT). • A Brenner János park kialakításának, rehabilitációjának folytatása • Közterületek rendezettségének fenntartása <ul style="list-style-type: none"> ○ A gyakorlat már kialakult a kerületben, de a feladat jellegéből fakadóan ez a projektetem állandó megvalósítást igényel, mert a meglévő közterületek, közösségi terek, zöld felületek stb. folyamatos állagmegóvása, karbantartása, szükség szerinti megújítása állandó igény. ○ Illegális hulladéklerakás visszaszorítása 		
Megvalósítás	Projektgazda	Feladatai	
	Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata	<ul style="list-style-type: none"> • Konceptiók, tervek kidolgozása • Műszaki tervezetés • Szükséges szabályozási feladatok elvégzése (pl. szükség esetén rendezési terv módosítása) • Menedzsmentfeladatok ellátása • Beruházások megvalósítása • Marketingtevékenység, eseményszervezés • Kapcsolódó szoft feladatok ellátása (pl. kiadványkészítés) 	
	Lehetséges partnerek		
	Térségi önkormányzat(ok)		
	Helyi, nem önkormányzati intézmény(ek)		x
	Fővárosi Önkormányzat		
	Regionális/országos/államigazgatási szervek/szervezetek/intézmények		x
Magánbefektetők, üzleti szereplők		x	
Civil/egyházi/nemzetiségi szervezetek		x	
Indikatív költségkeret	<ul style="list-style-type: none"> • Infrastrukturális fejlesztés: 1 milliárd Ft felett; • Szoft projektetek: 100 millió Ft alatt 		

<p>Várt eredmények</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Egészségesebb települési környezet létrejötte: <ul style="list-style-type: none"> ○ nagyobb zöldfelületi intenzitású, jobb növényállományú zöld- és erdőterületek, ○ nagyobb pormegkötő képességű növényzet • Zöldfelületi ellátottság növekedése: <ul style="list-style-type: none"> ○ magasabb színvonalú, megnövekedett rekreációs értékű területek • Városi életminőség növekedése: <ul style="list-style-type: none"> ○ zöld- és erdőterület ökológiai értékének növekedése, ○ egészségesebb, környezettudatosabb, sportoló lakosság arányának növekedése • A Halmierdő táji- és természeti értéke nő • A kerületszomszomszág közötti elválasztó hatás csökken • Az erdőben a közbiztonság nő • A lakosság fizikai-egészségi állapota javul • A lakosság (köztük kifejezetten a fiatalok) szabadidő-eltöltésének feltételei javulnak • A helyi oktatási és kulturális kínálat növekszik • Újabb lehetőségek megjelenése a (köz)foglalkoztatásban
<p>Indikátorok</p>	<p>Output indikátorok:</p> <p>2020/2023-ig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • min. 2 megépült új közösségi-pihenő park - magvalósult <p>2027/2030-ig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 kidolgozott kerületi szintű átfogó zöldfelület-fejlesztési koncepció • min. 5 megvalósított környezeti nevelési program/tanév kerületi szinten
<p>Lehetséges finanszírozási források</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Önkormányzati saját/hitelfelvétel; • Hazai/központi költségvetési; • EU-s társfinanszírozás: <ul style="list-style-type: none"> ○ TOP Plusz keretein belül meghatározott prioritások • Magánbefektetői, üzleti
<p>Ütemezés</p>	<p>2021-2027-2030 között, több ütemben</p>
<p>Kockázatok</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Támogatási forrás hiányában a fejlesztésekre nincs elegendő önerő • Források hiányában a tervezett infrastrukturális fejlesztések elhúzódnak vagy nem jönnek létre
<p>Szinergia, illeszkedés más projektekhez</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A helyi közösségi-kulturális élet színesítése, gazdagítása <i>(tematikus komplex projektcsomag)</i> • A kerületi identitás és imázs erősítése <i>(tematikus komplex projektcsomag)</i> • Az Önkormányzat további nemzetközi partnerségi projektekből való részvétele <i>(egyéb szoft projekt)</i>

KULCS-3. Fenntartható, hatékony energiahasználat megvalósítása														
Célokhoz való illeszkedés	TK átfogó célok	ITS tematikus és területi célok												
		T1.	T2.	T3.	T4.	T5.	T6.	T7.	T8.	T9.	T10.	TR1.	TR2.	TR3.
		AI.	X								X			
	AI.								X					
	AII.									X				
	AIII.									X				
Típus	Kulcs		Hálózatos			Akcióterületi			Tematikus			Egyéb		
	x													
Integráltság	Integrált projekt						Nem integrált projekt							
	x													
Megvalósulás helyszíne	A XVIII. kerület területén található önkormányzati és állami fenntartású intézmények, valamint magántulajdonban levő épületek. A szoft projektek miatt ugyanakkor Pestszentlőrinc-Pestszentimre társadalmára és környezetére hatással bíró, komplex projektcsoomag.													
Előkészítettség	1		2		3		4		5					
(1 = nincs előkészítve, 5 = műszaki/üzleti tervvel alátámasztott)							x							
	<ul style="list-style-type: none"> • Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata és cégei, továbbá helyi civil szervezetek évek óta foglalkoznak a témával, ebből a témakörből a korábbi fontosabb mérföldkövek: <ul style="list-style-type: none"> ○ Elkészült Fenntartható Energia Akcióterv (SEAP) a 2014-2020-as időszakra (2015) – különös tekintettel a CO₂-kibocsátás csökkentésére; ○ Készült egy kerületi intézmények energiahatékonyságát tartalmazó adatbázis ○ Részvétel nemzetközi tudáscserén alapuló, társadalmi és infrastrukturális fenntarthatóság-növelést célzó projektben (URBACT RE-Block, 2013-2015), ○ Rendszeresek a környezeti nevelést célzó iskolai és lakossági szemléletformáló rendezvények, előadások ○ Elkészült a Fenntartható Klíma- és Energiaakcióterv (2018) ○ Elfogadásra került a kerületi Klímastratégia (2020) ○ Szabadon látogatható fenntarthatósági tanösvény fejlesztése a Herrich-Kiss villa kertjében (2021-es, folyamatban lévő projekt) • Számos energiahatékonyság-növelést és alternatív energiaforrások alkalmazását célzó kerületi projekt valósult meg <ul style="list-style-type: none"> ○ intézmények energetikai korszerűsítései; 													
A projekt célja	<p>A kerületben található, jelenleg még alacsony energiahatékonysággal bíró önkormányzati/intézményi épületek, ill. társas- és magánházak korszerűsítése, a megújuló energiaforrások felhasználhatóságát figyelembe véve, valamint az esetenként megnövekedett igények kielégítése végett azok bővítése:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Épületek külső falainak, nyílászáróinak, ill. fűtőrendszereinek korszerűsítése, • Megújuló energiaforrások arányának növelése az épületek energiafelhasználásában, • A kerület egyes intézményeiben (óvodák és iskolák) tapasztalható kapacitásproblémák folyamatos javítása, • A kerületi lakosok energiatudatosságának növelése 													
A projekt tartalmi elemei	<ul style="list-style-type: none"> • Közintézmények korszerűsítése és költséghatékony átalakítása, valamint a lakótelepi társasházak és magánházak energetikai felújítása – az Önkormányzat energetikai tanácsnokának közreműködésével a projektek előkészítése <ul style="list-style-type: none"> ○ Teljeskörű energetikai felmérés az eddigi korszerűsítések tapasztalatait és az elkészült Klímastratégia dokumentumát is felhasználva • Óvodák-iskolák energetikai korszerűsítéseinek folytatása <ul style="list-style-type: none"> ○ Konceptió, terv kidolgozása, ütemezés (SZOFT) • Folyamatos lakossági energetikai tanácsadás és szemléletformálás (SZOFT) <ul style="list-style-type: none"> ○ Előadássorozat / rendezvények szervezése, ○ Tájékoztató kiadványok szerkesztése és terjesztése, ○ Lakossági tanácsadási lehetőség biztosítása 													

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Az "otthon melege" elnevezésű programban az energetikai korszerűsítések folytatása • A Városháza épületének homlokzati felújítása <ul style="list-style-type: none"> ○ Az Üllői út 400. alatti épület homlokzati felújítása során szerzett tapasztalatok felhasználásával a korszerűsítés folytatása • „Jövőház” közösségi energetikai tudásközpont koncepciójának kidolgozása (SZOFT) 	
Megvalósítás	Projektgazda	Feladatai
	Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata	<ul style="list-style-type: none"> • Koncepciók, tervek kidolgozása • Műszaki terveztetés • Menedzsmentfeladatok ellátása • Beruházások megvalósítása • Marketingtevékenység, eseményszervezés • Kapcsolódó szoft feladatok ellátása (pl. kiadványkészítés)
	Lehetséges partnerek	
	Térségi önkormányzat(ok)	
	Helyi, nem önkormányzati intézmény(ek)	x
	Fővárosi Önkormányzat	
	Regionális/országos/államigazgatási szervek/szervezetek/intézmények	x
	Magánbefektetők, üzleti szereplők	x
Civil/egyházi/nemzetiségi szervezetek	x	
Indikatív költségkeret	<ul style="list-style-type: none"> • Infrastrukturális fejlesztés: 1 milliárd Ft fölött; • Szoft projektelemek: 100 millió Ft alatt 	
Várt eredmények	<ul style="list-style-type: none"> • Az épületek energetikai korszerűsítése által csökken azok energiateljesítménye: <ul style="list-style-type: none"> ○ csökkenő működtetési költség, ○ csökkenő széndioxid-kibocsátás az önkormányzati fenntartású intézményekben • Az épületek korszerűsítése eredményeként azok üzemeltetési költsége csökken, • Az intézmények bővítése hatására a helyi közszolgáltatási színvonal javul, • Közvetett eredményként az új fejlesztések hatására egyes közintézmények, ezen belül a köznevelési intézmények akadálymentes elérhetősége szélesebb körben biztosítottá válik • A lakosság energiatakarékos szemléletének fejlődése által a lakóközösségek / háztartások gazdasági helyzete, továbbá a helyi környezet állapota javul. 	
Indikátorok	<p>Eredményindikátor 2020-ig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2010 és 2020 között kerületi szinten az önkormányzati fenntartású intézményekben átlagosan 20%-kal csökken a széndioxid kibocsátás – részben megvalósult <p>Output indikátor 2020/2023-ig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 megvalósított teljes körű energetikai állapotfelmérés az önkormányzati közintézményekben – egyelőre a korszerűsített intézmények tekintetében részlegesen készült <p>Output indikátor 2027/2030-ig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 kidolgozott közösségi energetikai tudásközpont koncepció 	
Lehetséges finanszírozási források	<ul style="list-style-type: none"> • Önkormányzati saját/hitelfelvétel; • Hazai/központi költségvetési; • EU-s társfinanszírozás: <ul style="list-style-type: none"> ○ TOP Plusz keretein belül meghatározott prioritások • Magánbefektetői, üzleti 	
Ütemezés	2021-2027-2030 között, több ütemben	

Kockázatok	<ul style="list-style-type: none"> • Támogatási forrás hiányában a fejlesztésekre nincs elegendő önerő • Források hiányában a tervezett infrastrukturális fejlesztések elhúzódnak vagy nem jönnek létre • A nem önkormányzati fenntartású közintézmények fejlesztésével kapcsolatos egyeztetések folyamata lelassul
Szinergia, illeszkedés más projektekhez	<ul style="list-style-type: none"> • Az önkormányzati gazdálkodás hatékonyságának és fenntarthatóságának további javítása <i>(tematikus projekt)</i> • Az Önkormányzat további nemzetközi partnerségi projektekben való részvétele <i>(egyéb projekt)</i> • Innovatív, környezetbarát gazdaságfejlesztés - a megújuló barmezős területek menedzselésével <i>(tematikus projekt)</i> • Infrastruktúra-fejlesztések: Út- és járdafelújítási program, Kerékpárút-fejlesztés <i>(hálózatos projektek)</i> • Lakótelepek közötti szelíd mobilitás fejlesztése – a kerület presztízsének javítása, a zöld kerületi imázs erősítése – Kerékpárút-fejlesztés <i>(akcióterületi projekt)</i>

4.2. TEMATIKUS KOMPLEX PROJEKTC SOMAGOK

TEM-1. A kerületi sportélet és szabadidős tevékenységek fellendítése															
Célokhoz való illeszkedés	TK átfogó célok	ITS tematikus és területi célok													
		T1.	T2.	T3.	T4.	T5.	T6.	T7.	T8.	T9.	T10.	TR1.	TR2.	TR3.	
		Ai.	X	X	X		X	X							
		Aii.											X		
Aiii.										X					
Típus	Kulcs			Hálózatos			Akcióterületi			Tematikus			Egyéb		
										X					
Integráltság	Integrált projekt						Nem integrált projekt								
	X														
Megvalósulás helyszíne	A kerület egészére kiterjedő, komplex hatókörű projektc somag, ezért akcióterületi lehatárolás nem releváns.														
Előkészítettség <i>(1 = nincs előkészítve, 5 = műszaki/üzleti tervvel alátámasztott)</i>	1			2			3			4			5		
										X					
	<ul style="list-style-type: none"> Sportinfrastruktúra fejlesztésére rendelkezésre állnak tervek és ütemezés, számos beruházás már megtörtént (műfüves pályák átadása, további sportpályák nyitása, meglévő sportcsarnokok fejlesztési munkálatai). A Bókay-kert legtöbb tervezett fejlesztése elkészült (uszoda, BMX-pálya, futópálya stb.), folyamatos felújítási munkálatok folyamatban vannak Bókay-kertben fedett kisméretű műjégpálya építés előkészítése folyamatban Herrich-Kiss-villa felújítása és kulturális hasznosítása megtörtént Lőrinci Sportcsarnok fejlesztése folyamatban Számos sportlétesítmény (pl. uszodák) részleges energetikai felújítása megtörtént További energiahatékonysági projektek vannak előkészítési, tervezési szakaszban; kiemelt területek: uszodák energetikai felújítása A 2015-ben, az Önkormányzat által megalakított Városgazda Utánpótlás Akadémia hét szakosztályán keresztül segíti a kerületi sport és egészségügyi koncepció megvalósítását 														
A projekt célja	<p>A sportélet fellendítése, folyamatos fejlesztése stratégiai cél a kerületben. A sport és rekreációs célú, illetve szabadidős tevékenységek elengedhetetlenek a lakosság egészségességének, jó közérzetének biztosításához, emellett a sport a lokálpatriotizmust és közösségi érzést is erősíti.</p> <p>A projektc somagban található projektelemekek az alábbi főbb célokat szolgálják:</p> <ul style="list-style-type: none"> Fenntartható, a kor elvárásainak megfelelő, mindenki számára elérhető színvonalas sportinfrastruktúra kialakítása; A kerületi közösségi terek és sportolásra alkalmas helyszínek megújítása, hatékonyabb kihasználása lakossági célokra; A gyermekek-fiatalok egészséges fizikai-mentális fejlődésének támogatása; Közösségépítés, helyi kötődés erősítése; A sportolási lehetőségek és sportesemények körének bővítése a kerületben; A lakosság egészségi állapotának, jó közérzetének közvetett javítása; különösen az inaktív csoportok körében a fenntartható közlekedés és az aktív, egészséges életmód ötvözése a tudatos közlekedési módok népszerűsítésével Sportinfrastruktúra kapcsán cél a felületek magasabb arányú hasznosítása, ennek eszközei: célzott hirdetés, digitális foglalási és készpénzmentes fizetési, automatizált beléptetési rendszerek fejlesztése 														

<p>Projekt tartalmi elemei</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sportinfrastruktúra fejlesztése – sportpályák és ahhoz kapcsolódó további infrastruktúra létesítése és fejlesztése • Meglévő szabadidős közösségi helyszínek fejlesztése, kerületi egységes infrastruktúrába történő becsatornázása <ul style="list-style-type: none"> ○ korszerű, innovatív megoldások bevezetése ○ kereskedelem-, és szolgáltatásfejlesztés a rekreációs területeken • OVI-SPORT program folytatása <ul style="list-style-type: none"> ○ az óvodapedagógusok szemléletének fejlesztése, az Ovi-Foci képzésain való részvételének szorgalmazása (SZOFT) • Szemléletformáló- és marketingtevékenység folytatása <ul style="list-style-type: none"> ○ folyamatos igényfelmérés folytatása a lakosság körében ○ kerületi offline sporttérkép (2017) online elérhetővé tétele • Játzóterek további fejlesztése <ul style="list-style-type: none"> ○ további bővítés felnőttek sportolására is alkalmas eszközökkel • Közparkok, sűrűn lakott településrészek és sportpályák körüli futókörök, -pályák és egyéb sportolásra alkalmas lehetőségek (pl. ping pong asztalok, street workout) további kiépítése kerületszerte <ul style="list-style-type: none"> ○ további lehetséges helyszínek: Halmierdő, Brenner János park, lakótelepi részek • Sportízelítő 18 folytatása (SZOFT) <ul style="list-style-type: none"> ○ már működő kerületi sportágválasztó rendezvény folytatása: híres sportolók bevonása, az utánpótlás-nevelés biztosításához színesebb, kedvcsináló programok megtervezése, még több kerületi sportegyesület és sportvállalkozás bevonása a rendezvénybe • Arculat és koncepció egységesítése (SZOFT) <ul style="list-style-type: none"> ○ Bókay-kert funkcióinak és célcsoportjának meghatározása, a további fejlesztések ehhez igazítása ○ Sportkastély és Lőrinci Sportcsarnok funkcióinak lehatárolása, kijelölése, a portfólió ilyen irányba történő elmozdítása 	
<p>Megvalósítás</p>	<p>Projektgazda</p> <p>Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata</p>	<p>Feladatai</p> <ul style="list-style-type: none"> • Projektek előkészítése – tervezés • Fenti projektelemek megvalósítása • Partnerségépítés • Szemléletformáló- és marketingtevékenység
<p>Indikatív költségkeret</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Infrastrukturális fejlesztések: 5 milliárd Ft • Szoft projektelemek: 50 millió Ft/év 	
<p>Várt eredmények</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A XVIII. kerület sportinfrastruktúrája tovább fejlődik • A rendszeresen sportolók száma nő, a lakosság egészségi állapota javul • A szabadidős és közösségi események köre bővül a sportprogramok számának növekedésével • A fiatalok bevonása a sportéletbe és az utánpótlás-nevelés tovább fejlődik 	
<p>Indikátor</p>	<p>Output indikátorok</p> <p>2016-ig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 7 átadott új műfüves pálya – megvalósult, 17 pálya került átadásra • 1 strandlabdarúgó pálya - megvalósult 	

	<p>2020-ig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • min. 1 megvalósult energiahatékony uszodafejlesztés - megvalósult • 11 megépült, új óvodai műfüves pálya – megvalósult, 22 új pálya épült • min. 1 utánpótlás-nevelést szolgáló program folytatása – megvalósult • 5 átadott új műfüves pálya – megvalósult • 2 átadott új élőfüves pálya – megvalósult • 3 átadott új multifunkciós pálya - megvalósult <p>2027/30-ig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • min. 1 db kidolgozott egységes sportfejlesztésekhez kapcsolódó arculati koncepció • min. 1 további utánpótlás-nevelést szolgáló program folytatása <p>Eredményindikátorok</p> <p>2020-ig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a kerületben rendszeresen sportolók száma évente 5 %-kal nő – nem ismert • 1000 kerületi gyermek bevonása az utánpótlás-nevelésbe – megvalósult
Lehetséges finanszírozási források	<ul style="list-style-type: none"> • Önkormányzati saját/hitelfelvétel; • Hazai/központi költségvetési; • Egyéb: civil/alapítványi/egyházi <ul style="list-style-type: none"> ○ TAO és sportági szakszövetségek
Ütemezés	2022-2027/2030 között, ütemezetten több szakaszban
Kockázatok	<ul style="list-style-type: none"> • Az új beruházások kihasználtsága nem igazolja az előzetes elvárásokat • Fenntartási költségek magasak • Néhány célcsoport, egyes sportágak kimaradnak a fejlesztésekből forráshiány miatt • Az EU támogatási források nem vonhatók be sportinfrastruktúra fejlesztésre
Szinergia, illeszkedés más projektekhez	<ul style="list-style-type: none"> • Az önkormányzati gazdálkodás hatékonyságának és fenntarthatóságának további javítása (tematikus projekt) • A kerületi közösségi-kulturális élet színesítése, gazdagítása (tematikus projekt) • A kerületi identitás és imázs erősítése (tematikus komplex projekt) • A kerület zöldfelületeinek lakosságbarát és fenntartható megújítása (kulcsprojekt)

TEM-2. Szociális és egészségügyi ellátás fejlesztése															
Célokhoz való illeszkedés	TK átfogó célok	ITS tematikus és területi célok													
		T1.	T2.	T3.	T4.	T5.	T6.	T7.	T8.	T9.	T10.	TR1.	TR2.	TR3.	
		AI.	x	x	x										
		AII.													
AIII.										x					
Típus	Kulcs			Hálózatos			Akcióterületi			Tematikus			Egyéb		
										x					
Integráltság	Integrált projekt						Nem integrált projekt								
	x														
Megvalósulás helyszíne	A kerület egészére kiterjedő, komplex hatókörű projektsomag, ezért akcióterületi lehatárolás nem releváns.														
Előkészítettség (1 = nincs előkészítve, 5 = műszaki/üzleti tervvel alátámasztott)	1	2	3	4	5										
					x										
	<ul style="list-style-type: none"> A Pestszentimrei Gyermekorvosi Rendelő kivitelezés alatt (2021. január) Prevenációs programok különböző életkorú célcsoportok számára (pl. 60+ korú lakosság) és egyes gyakori betegségtípusok (pl. szív és érrendszeri) megelőzésére már évek folynak a kerületben, ezeknek a folytatása A bérlakásállomány felülvizsgálata, Lakáskonceptió kidolgozása megtörtént (2020-2021) 														
A projekt célja	<p>A projekt átfogó célja a kerületi szociális és egészségügyi ellátórendszer komplex fejlesztése, mely a sérülékeny és segítségre szoruló társadalmi csoportok integrációját különösképpen támogatja. Az intézkedések hatására:</p> <ul style="list-style-type: none"> A prevenációs szemlélet előtérbe kerül; A kerület lakosainak egészségtudatossága és egészségügyi állapota javul; A közszolgáltatások infrastrukturális környezete korszerűsödik; Az ágazati dolgozók leterheltsége csökken; A speciális, családbarát foglalkoztatási formák népszerűsége nő; A sérülékeny/társadalom perifériájára került csoportok ellátási környezete javul. <p>A célok megvalósítása során kiemelt szempont a kerületi városrészek egyéni jellemzőihez, sajátosságaihoz igazítani az adott fejlesztéseket.</p>														
Projekt tartalmi elemei	<ul style="list-style-type: none"> Infrastrukturális korszerűsítés folytatása <ul style="list-style-type: none"> korszerűsítést célzó, energiahatékony megoldásokat kínáló pályázatokban való részvétel szociális ellátást segítő infrastrukturális beavatkozások kezdeményezése pl. beszélő jelzőlámpák számának növelése, zebrákújrafestésre, BKK Futár táblák telepítése meglévő intézmények folyamatos felújítása (igénytől függően), korszerűsítése Házi- és gyermekorvosi ellátás kapacitásbővítése (SZOFT) <ul style="list-style-type: none"> A háziorvosi ellátás szakemberállományának növelése, alternatív megoldási lehetőségek kidolgozása Szolgálati bérlakásprogrammal történő összeegyeztetés Szakrendelések további korszerűsítése, infokommunikációs platformok bevezetése, fokozottabb alkalmazása Lakossági egészségtudatosság, megelőzési szemlélet további javítása (SZOFT) <ul style="list-style-type: none"> Egészségtudatosságot ösztönző képzések, programok Prevenációs szűrőprogramok folyamatos megvalósítása különböző helyszíneken Tájékoztató kiadványok lakossági terjesztése 														

	<ul style="list-style-type: none"> • Bentlakásos szociális intézmény kialakítása • Alternatív ellátási formák feltérképezése a kerületben (SZOFT) <ul style="list-style-type: none"> ○ Lakásért lakhatást, életjáradéki lakásprogram átdolgozása ○ Bentlakásos idősothoni férőhelybővítés lehetőségeinek felmérése ○ Fogytékossággal élők nappali ellátásának megszervezése (napközi otthon), megváltozott munkaképességűek alkalmazásának támogatása ○ Kapacitásbővítés alternatív eszközei pl. helyszínek átalakítása az adott célra megfelelően, funkcióhoz illeszkedő eszközök beszerzése • Családok átmeneti otthona kapacitásnövelési lehetőségeinek felmérése (SZOFT) • Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás további fejlesztése (SZOFT) • Hajléktalanság problémájára közös megoldások kidolgozása a Fővárossal (SZOFT) <ul style="list-style-type: none"> ○ népkonyha létrehozása közfürdővel és közmosodával <ul style="list-style-type: none"> ▪ hatásvizsgálat elkészítése a népkonyha létrehozásáról • Rész munkaidős, családbarát foglalkoztatási mintaprogram kialakítása az Önkormányzatnál és intézményeinél (SZOFT) <ul style="list-style-type: none"> ○ A rész munkaidős foglalkoztatás népszerűsítése, elősegítése ○ 4+4 órás munkarend feltételeinek megteremtése ○ Kisgyermekes szülők és nyugdíjasok foglalkoztatása mintaprogram keretében ○ Lehetséges intézmények: Önkormányzatnál és annak intézményeinél (pl. Városgazda XVIII. kerület Nonprofit Zrt.) • Havanna lakótelep helyi, célzott vizsgálata • Lakótelepi szolgáltatások fejlesztése – kerületi városrészek sajátosságai szerint <ul style="list-style-type: none"> ○ Szolgáltatásfejlesztés az idős korú lakosság számára 		
Megvalósítás	Projektgazda	Feladatai	
	Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata	<ul style="list-style-type: none"> • Részletes koncepció kidolgozása • Projektek előkészítése – tervezés • Fenti projektelemek megvalósítása • Partnerségépítés 	
	Lehetséges partnerek		
	Térségi önkormányzat(ok)		
	Helyi, nem önkormányzati intézmény(ek)		x
	Fővárosi Önkormányzat		x
	Regionális/országos/államigazgatási szervek/szervezetek/intézmények		x
	Magánbefektetők, üzleti szereplők		
Civil/egyházi/nemzetiségi szervezetek		x	
Indikatív költségkeret	<ul style="list-style-type: none"> • Infrastrukturális fejlesztés: 500 millió Ft • Szoft projektelemek: 100 millió Ft alatti 		
Várt eredmények / indikátorok	<ul style="list-style-type: none"> • A prevenció szemlélet előtérbe kerül; • A kerület lakosainak egészségtudatossága és egészségügyi állapota javul; • A közszolgáltatások infrastrukturális környezete korszerűsödik; • Az ágazati dolgozók leterheltsége csökken; • A speciális foglalkoztatási formák népszerűsége nő; • A sérülékeny/társadalom perifériájára került csoportok ellátási környezete javul 		
Indikátorok	<p>Output indikátorok:</p> <p>2018-ig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 kidolgozott és megvalósított önkormányzati rész munkaidős foglalkoztatási mintaprogram – nem ismert • 1 elkészített idősellátási igényfelmérés - folyamatban 		

	<ul style="list-style-type: none"> • Pestszentimrei gyermekorvosi rendelő megvalósított áthidaló rekonstrukciója - megvalósult <p>2020/2023-ig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 új gyermekorvosi rendelő megvalósulásának előkészítése Pestszentimrén - megvalósult • A kerületi háziorvosok számának növelése min. 2 fővel – folyamatban • Havanna célzott, helyi vizsgálat <p>2027/2030-ig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nyugdíjas közösségi ház létrehozása • Népkonyha, közmosoda és közfürdő létesítése <p>Eredményindikátorok:</p> <p>2020/23-ig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Részmunkaidős foglalkoztatás keretében önkormányzati intézményi alkalmazottak száma min. 2 fő - folyamatban • Szűrésen megjelentek számának növelése évente min. 5 %-kal - folyamatban
Lehetséges finanszírozási források	<ul style="list-style-type: none"> • Önkormányzati saját; • Hazai/központi költségvetési; • EU-s társfinanszírozás: TOP Plusz 5., 6. prioritás; • Egyéb: civil/alapítványi/egyházi/nemzetiségi
Ütemezés	2022-2027/2030 között, ütemezetten több szakaszban
Kockázatok	<ul style="list-style-type: none"> • A lakosság bevonása nehéz, érdekeltségük alacsony a prevenció programok esetében; • Támogatási forrás hiányában a fejlesztésre nincs elegendő önerő; • Az önkormányzati szabályozási környezet nem teszi lehetővé a részmunkaidős foglalkoztatást; • Az országosan tapasztalható szakemberhiány hatásai az egészségügyben és a szociális ellátások területén nem mérséklődnek, tovább fokozódnak.
Szinergia, illeszkedés más projektekhez	<ul style="list-style-type: none"> • Az önkormányzati gazdálkodás hatékonyságának és fenntarthatóságának javítása (<i>tematikus komplex projektcsomag</i>)

TEM-3. Az önkormányzati gazdálkodás hatékonyságának és fenntarthatóságának további javítása															
Célokhoz való illeszkedés	TK átfogó célok	ITS tematikus és területi célok													
		T1.	T2.	T3.	T4.	T5.	T6.	T7.	T8.	T9.	T10.	TR1.	TR2.	TR3.	
		AI.													
		AII.													
AIII.				x						x			x		
Típus	Kulcs			Hálózatos			Akcióterületi			Tematikus			Egyéb		
										x					
Integráltság	Integrált projekt						Nem integrált projekt								
	x														
Megvalósulás helyszíne	A kerület területén található önkormányzati ingatlanok, telkek és lakások. A szoft projektelemek révén azonban a XVIII. kerület társadalmára egyaránt hatással bíró, komplex projektsomag.														
Előkészítettség (1 = nincs előkészítve, 5 = műszaki/üzleti tervvel alátámasztott)	1		2		3		4		5						
					x										
A projekt célja	<ul style="list-style-type: none"> A XVIII. kerület Önkormányzata felülvizsgálta a szociális bérlakásprogramot, Lakáskonceptió elkészítése folyamatban megtörtént (várható elkészülés: 2021 április) Az Önkormányzat, ill. a Városgazda XVIII. kerület Nonprofit Zrt. rendelkezik a lakás- és ingatlanállomány-fejlesztés kialakításában és menedzselésében közreműködni képes szakértői állománnyal Balatonakali Gyermektábor felújítása folyamatban – a Városrehabilitáció 18 Zrt. koordinálásában a felújításra készítendő tervezési program összeállításánál tart a munka. Az engedélyes tervek elkészítése tervezett 2021. májusig. A konkrét kivitelezés ütemezetten (a rendelkezésre álló források vonatkozásában) 2022-ben tervezett. 														
	<ul style="list-style-type: none"> A kerületi bérlakásrendszer optimalizálása A hazai és nemzetközi befektetők kerületi letelepedését segítő intézkedések, ezáltal a kerület gazdasági versenyképességének javítása Szakemberek kerületbe csábításával a munkaerőhiány mérséklése A kerület épített és természeti környezetének javítása 														
A projekt tartalmi elemei	<ul style="list-style-type: none"> Jó példák feltérképezése és egyes jól működő programok megismerése (SZOFT) Fővárosi és állami tulajdonú területeket is magába foglaló teljes portfólió kialakítása, adatbázis létrehozása (SZOFT) Állam és fővárosi tulajdonú ingatlanok cserékkel való racionalizálásának elősegítése (SZOFT) Jól megközelíthető, közművesített telephely és kedvezmények/öszöntzők biztosítása önkormányzati segítséggel – infrastruktúra fejlesztésének előmozdítása <ul style="list-style-type: none"> Vizsgálat kedvezmények/öszöntzők nyújtásának lehetőségéről (SZOFT) 														
Megvalósítás	Projektgazda			Feladatai											
	Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata			<ul style="list-style-type: none"> Menedzsmentfeladatok ellátása Szükséges szabályozási feladatok elvégzése (pl. szükség esetén rendezési terv módosítása) 											
	Lehetséges partnerek														
	Térségi önkormányzat(ok)											x			
Helyi, nem önkormányzati intézmény(ek)															

	Fővárosi Önkormányzat	X
	Regionális/országos/államigazgatási szervek/szervezetek/intézmények	X
	Magánbefektetők, üzleti szereplők	X
	Civil/egyházi/nemzetiségi szervezetek	X
Indikatív költségkeret	<ul style="list-style-type: none"> • 50 millió Ft 	
Várt eredmények	<ul style="list-style-type: none"> • A kerületi bérlakásállomány pénzügyi fenntarthatósága javul • Vállalkozások befektetési számára a kerület vonzereje és versenyképessége nő • A kerület épített és természeti környezetének minősége javul 	
Indikátorok	<p>Output indikátorok 2018-ig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 létrehozott adatbázis – nem valósult meg • 1 bérlakás-program felülvizsgálat – megvalósult (2020) • 1 kidolgozott bérlakáskonceptió – megvalósult (2020) • 1 kidolgozott szolgálati bérlakásprogram – nem ismert • 1 létrehozott önkormányzati ingatlanvagyon-portfólió – nem valósult meg <p>2023/25-ig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 létrehozott adatbázis • 1 kidolgozott szolgálati bérlakásprogram • 1 létrehozott önkormányzati ingatlanvagyon-portfólió • 1 kiviteli és műszaki terv a Balatonakali Gyermektábor felújítására <p>2027/30-ig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Balatonakali Gyermektábor felújítása 	
Lehetséges finanszírozási források	<ul style="list-style-type: none"> • Önkormányzati saját • Hazai/központi költségvetési • EU-s társfinanszírozás: TOP Plusz 5., 6. prioritás • Magánbefektetői, üzleti 	
Ütemezés	2022-2027/2030 között, ütemezetten több szakaszban	
Kockázatok	<ul style="list-style-type: none"> • Támogatási forrás hiányában a fejlesztésekre nincs elegendő önerő • A fővárossal / állammal közösen végrehajtandó fejlesztések lelassulnak • A szociális bérlakásokban élők jellemzően gyenge mobilitása miatt a rendszer tervezett átalakítása lelassul 	
Szinergia, illeszkedés más projektekhez	<ul style="list-style-type: none"> • Szociális és egészségügyi ellátás fejlesztése (tematikus projekt) • Innovatív, környezetbarát gazdaságfejlesztés – a megújuló barnamezős területek menedzselésével (tematikus projekt) • Átfogó összehasonlító vizsgálat az önkormányzati fenntartású létesítmények működtetéséről (egyéb projekt) • Az Önkormányzat további nemzetközi partnerségi projekteken való részvétele (egyéb projekt) 	

TEM-4. A helyi közösségi-kulturális élet színesítése, gazdagítása															
Célokhoz való illeszkedés	TK átfogó célok	ITS tematikus és területi célok													
		T1.	T2.	T3.	T4.	T5.	T6.	T7.	T8.	T9.	T10.	TR1.	TR2.	TR3.	
		AI.	x	x			x	x							
		AII.													
AIII.															
Típus	Kulcs		Hálózatos			Akcióterületi			Tematikus			Egyéb			
						x									
Integráltság	Integrált projekt						Nem integrált projekt								
	x														
Megvalósulás helyszíne	A kerület egészére kiterjedő, komplex hatókörű projektcsomag, ezért pontosabb akcióterületi lehatárolás nem releváns.														
Előkészítettség <i>(1 = nincs előkészítve, 5 = műszaki/üzleti tervvel alátámasztott)</i>	1		2		3		4		5						
							x								
	<ul style="list-style-type: none"> A kerület rendelkezik jó gyakorlattal számos fejlesztés esetében (pl. közösségi kert) A Bókay- kert, a Herrich-Kiss villa és a Pestszentimrei Községi Ház fejlesztései színes, változatos funkciókkal bíró közösségi helyszíneket hoztak létre A kerületben régi hagyományai vannak, a kulturális kínálat színes, az intézmények strukturáltak Önkéntesség népszerűsítése pl. Önkéntes Program 														
A projekt célja	<ul style="list-style-type: none"> A Covid-19 vírus okozta járvány utáni adaptáció a megváltozott helyzethez, lehetőségekhez Helyi lakosság minél szélesebb spektrumú ismeretterjesztő tájékoztatása, környezeti szemléletformálása, közösségi életének színesítése, öngondoskodó szemléletének erősítése Önkormányzati/intézményi-lakossági-civil együttműködések bővítése, tapasztalat-és tudásmegosztás Fiatalok kreatív, szabadidős, kulturális, szórakozási és közösségi igényeinek színvonalas kielégítése helyben, új és megújult helyszíneken Helyi hagyományok őrzése, továbbfejlesztése, bővítése új elemekkel A közösségi-kulturális élet további gazdagítása, a lakosság széles körében a helyi identitás, lokálpatriotizmus erősítése 														
Projekt tartalmi elemei	<ul style="list-style-type: none"> Meglévő közösségi helyszínek folyamatos korszerűsítése <ul style="list-style-type: none"> részletes szakmai koncepció kidolgozása a pontos feladatok bemutatásával (lehetséges funkciók: szemléletformáló képzések, tanácsadás, különböző tematikus kiállítások, rendezvények megvalósítása) célcsoportok: a kerület különböző életkorú lakosai, helyi intézmények és civil szervezetek bevonásával, helyi KKV-k megfelelő, önkormányzati tulajdonú helyszín kiválasztása (lehetséges helyszín pl. Üllői út 425.) civil szervezetek széles körű bevonása marketing-kommunikációs eszközökkel a lehetőségek megismertetése a lakossággal folyamatos igényfelmérés a lakosság körében Új hiánypótló szórakozó- és (szabadtéri) közösségi terek kialakítása <ul style="list-style-type: none"> fiatalokat is vonzó, megszólítani képes műsorterv kialakítása kulturális intézményekben (SZOFT) 														

	<ul style="list-style-type: none"> • További újszerű tematikus rendezvények megszervezése hagyományteremtő szándékkal • Közösségi kert-program bővítése, továbbfejlesztése • Önkéntesség kultúrájának további terjesztése a lakosság és célzottan a fiatalok körében, a sikeres projektek továbbvitele (SZOFT) • Régóta magas színvonalon működő kerületi művészetoktatás erősítése jobb infrastrukturális feltételek biztosításával • „KulturPont” projekt <ul style="list-style-type: none"> ○ A kerület különböző helyszínein létrehozható projekt, melynek keretében e célra tervezett utcabútor-installációkra kortárs művek reprodukciói lehetnének kihelyezve. Az utcabútorok találkozási (és előadói) pontokként is tudnak működni, akár egyfajta rotációban időszakosan cserélődni is ○ Helyi érdekeltségű kerületi kortárs művészek, helyi iskolások munkáinak kihelyezése ○ Kiállított tárgyakból később „művészeti galéria” létrehozása • Zöld kulturális programok szervezése, a kulturális és környezetbarát programok összekapcsolása (SZOFT) <ul style="list-style-type: none"> ○ Klímaváltozással kapcsolatos hobbikertek, közösségi kertek gondozásának oktatása pl. felelős vízgazdálkodás ○ Eszközök biztosítása az Önkormányzat által ○ A hagyományos kiskerti kultúra közkinccsé tétele, az idősebb és fiatalabb korosztályok közös bevonása, tudásátadás ○ A Herrich-Kiss villa kertjében fenntarthatósági tanösvényhez programok szervezése különféle partnerek bevonásával 		
Megvalósítás	Projektgazda	Feladatai	
	Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata	<ul style="list-style-type: none"> • Részletes koncepció kidolgozása (ahol releváns) • Igényfelmérés (ahol releváns) • Projektek előkészítése – tervezés • Fenti projektelemek megvalósítása • Partnerség-építés • Civil szervezetek és lakosság bevonása 	
	Lehetséges partnerek		
	Térségi önkormányzat(ok)		
	Helyi, nem önkormányzati intézmény(ek)		x
	Fővárosi Önkormányzat		x
	Regionális/országos/államigazgatási szervek/szervezetek/intézmények		x
	Magánbefektetők, üzleti szereplők		x
Civil/egyházi/nemzetiségi szervezetek		x	
Indikatív költségkeret	<ul style="list-style-type: none"> • 300 millió – 1 milliárd Ft között 		
Várt eredmények	<ul style="list-style-type: none"> • A közösségi-kulturális élet színesedik a kerületben • A lakosság lokálpatriotizmusa és helyi identitása erősödik • A fiatalok szórakozási lehetőségei bővülnek • A helyi hagyományok szélesebb körben ismertté válnak 		
Indikátorok	<p>Output indikátorok 2017-ig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • évente min. 1 lebonyolított új, hagyományteremtő közösségi rendezvény - megvalósult <p>2020/2023-ig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • min. 1 létrejött új közösségi-kulturális intézmény (min. 300 m2) – nem valósult meg • min. 2 megépített, új közösségi kert a kerületben – részben megvalósult <p>2027/30-ig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 „KulturPont” mintaprojekt létrehozása <p>Eredményindikátorok 2027/30-ig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 létrejött új közösségi-kulturális helyszín • 1 létrejött civil ház (akár a fentivel összevonva) 		

Lehetséges finanszírozási források	<ul style="list-style-type: none"> • Önkormányzati saját/hitelfelvétel; • EU-s társfinanszírozás: TOP Plusz 5., 6. prioritás; • Hazai/központi költségvetési; • Magánbefektetői, üzleti; • Egyéb: civil/alapítványi/egyházi
Ütemezés	2022-2027/2030 között, ütemezetten több szakaszban
Kockázatok	<ul style="list-style-type: none"> • Központi, ill. EU támogatási források hiányában/szűkössége miatt a fejlesztésre nem lesz elegendő önkormányzati saját erő a költséges infrastrukturális beruházásokhoz, különösen az új építésűekhez • Magánbefektető bevonása nem sikerül • A lakosság és/vagy a helyi civil szervezetek nem lesznek elég aktívak a szoft projektekben való érdemi részvállalásban, illetve nem lesznek elég kitartóak a megvalósításban • A létrejövő új helyszínek fenntartási költsége túl nagy terhet ró az önkormányzatra
Szinergia, illeszkedés más projektekhez	<ul style="list-style-type: none"> • A kerületi identitás és imázs erősítése (tematikus projekt) • A kerületi kommunikáció és információáramlás javítása (egyéb projekt)

TEM-5. A kerületi identitás és imázs erősítése															
Célokhoz való illeszkedés	TK átfogó célok	ITS tematikus és területi célok													
		T1.	T2.	T3.	T4.	T5.	T6.	T7.	T8.	T9.	T10.	TR1.	TR2.	TR3.	
		AI.	x	x				x							
		AII.								x					
AIII.															
Típus	Kulcs		Hálózatos			Akcióterületi			Tematikus		Egyéb				
									x						
Integráltság	Integrált projekt						Nem integrált projekt								
	x														
Megvalósulás helyszíne	A kerület egészére kiterjedő, komplex hatókörű projektcsomag, ezért pontosabb akcióterületi lehatárolás nem releváns.														
Előkészítettség (1 = nincs előkészítve, 5 = műszaki/üzleti tervvel alátámasztott)	1		2		3		4		5						
									x						
A projekt célja	<ul style="list-style-type: none"> A Herrich-Kiss villa rekonstrukciója folyamatban A Tomory Lajos Múzeum beköltözött a Herrich-Kiss villába Erős helyi kötődésű, nagy tapasztalattal rendelkező lokálpatrióta civil szervezetek működnek a kerületben A tematikus vezetett helytörténeti sétáknak és diákvetélkedőknek megvannak a kialakult helyi hagyományai, amelyek tartalmi elemeire építeni lehet a tudástár és feladatbank kialakításakor, továbbá több online város és környezetismereti interaktív felület érhető el Elkészült diákoknak (4.-es korosztály) szóló papír alapú városismereti kiadvány Komplex projektcsomag készült Eötvös Loránd évfordulójára 														
Projekt tartalmi elemei	<ul style="list-style-type: none"> A kerület arculatának további javítása elsősorban a központi közösségi tereken, utcafrontokon Egységes imázs kialakításának megalapozása arculatfejlesztéssel, hatékonyabb, megújított városmarketing A kerületi lakosság, különösen a fiatalok helyi kötődésének, identitásának, lokálpatriotizmusának erősítése A helytörténeti jelentőségű kerületi emlékek rendszerezése, méltó megőrzése, digitalizálása, gondozása, megismertetése a minél szélesebb nyilvánossággal A kerület közösségi, kulturális életének színesítése Önkormányzati/intézményi-lakossági-civil együttműködések bővítése Helyi hagyományok őrzése, továbbfejlesztése, bővítése új elemekkel 														
Projekt tartalmi elemei	<ul style="list-style-type: none"> Helytörténeti értékeken alapuló egységes imázs és városmarketing kialakítása, arculatfejlesztés <ul style="list-style-type: none"> Kerületi városismereti és városmarketing anyagok egységesítése Egységes városmarketing koncepció és középtávú akcióterv kidolgozása (SZOFT) Kerületismereti koncepció kidolgozása a kerületi iskolák számára (SZOFT) <ul style="list-style-type: none"> A már bevált, iskolásoknak rendezett helyismereti programok folytatása Módszertani továbbfejlesztés interaktív, XXI. századi technikaeszközök alkalmazásával (SZOFT) Pedagógusok és önkéntesek városismereti továbbképzése meglévő jó gyakorlatok alapján (Pl. Tata) (SZOFT) Megbízható, stabil kutatásokon alapuló városismereti tudásanyag közzététele mindenki által hozzáférhetően (SZOFT) <ul style="list-style-type: none"> Online városismereti felületek - tudástár feladatbank kiteljesítése és gondozása (SZOFT) Offline anyagok készítése (az anyagok többféle formában való közzététele, a település több pontján pl. játszóterek kerítésén) 														

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Városismereti kurzusok kidolgozása és biztosítása több generáció számára (SZOFT) • Tomory Lajos Múzeum kiállítóterének és raktárának kapacitásnövelése 	
Megvalósítás	Projektgazda	Feladatai
	Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata	<ul style="list-style-type: none"> • Részletes koncepció kidolgozása (ahol releváns) • Igényfelmérés (ahol releváns) • Projektek előkészítése – tervezés • Fenti projektelemek megvalósítása • Partnerség-építés • Civil szervezetek és lakosság bevonása
	Lehetséges partnerek	
	Térségi önkormányzat(ok)	
	Helyi, nem önkormányzati intézmény(ek)	x
	Fővárosi Önkormányzat	x
	Regionális/országos/államigazgatási szervek/szervezetek/intézmények	x
	Magánbefektetők, üzleti szereplők	x
Civil/egyházi/nemzetiségi szervezetek	x	
Indikatív költségkeret	<ul style="list-style-type: none"> • Infrastrukturális fejlesztés: 100 millió Ft; • Szoft projektelemek: 100 millió Ft/év 	
Várt eredmények	<ul style="list-style-type: none"> • A helyi lakosok helyi identitása erősödik • Az Önkormányzat és a civil szféra összefogása szorosabbá válik • A helytörténeti értékek és a városismereti anyagok dokumentációjának köre bővül, a lakosság részére hozzáférhetőbbé válik 	
Indikátorok	<p>Output indikátorok 2016-ig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 megvalósított kerületi rendezvénysorozat Kondor Béla 85. születési évfordulójára - megvalósult • 1 lebonyolított helyismereti vetélkedő-sorozat - megvalósult <p>2020-ig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Felújított Herrich-Kiss villa helytörténeti múzeum funkcióval - folyamatban • 1 létrejött <ul style="list-style-type: none"> ○ on-line városismereti tudástár és feladatbank – részben megvalósult ○ kerületi helytörténeti értéktár – nem valósult meg <p>2023/25-ig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 kidolgozott kerületismereti koncepció iskolák számára • 1 létrejött online városismereti tudástár és adatbázis • 1 létrejött értéktár <p>2027/30-ig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tomory Lajos Múzeum raktárának és kiállítóterének bővítése <p>Eredményindikátorok 2016-ig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Helyismereti vetélkedőn résztvevők száma min. 600 fő- a legutolsó alkalmon résztvevők száma elérte a 600 főt 	
Lehetséges finanszírozási források	<ul style="list-style-type: none"> • Önkormányzati saját; • EU-s társfinanszírozás: TOP Plusz 5., 6. prioritás; • Hazai/központi költségvetési; • Magánbefektetői, üzleti; • Egyéb: civil/alapítványi/egyházi 	
Ütemezés	2022-2027/2030 között	

Kockázatok	<ul style="list-style-type: none"> • Központi, ill. EU támogatási források hiányában/szűkössége miatt nem lesz elegendő önkormányzati saját erő a költségesebb projekt-elemekhez • Magánereő bevonása nem sikerül • A lakosság és/vagy a helyi civil szervezetek nem lesznek elég aktívak a szoft projektekben való érdemi részvállalásban, illetve nem lesznek elég kitartóak a megvalósításban • A megvalósult új fejlesztések és szoft elemek éves fenntartási költsége túl nagyterhet ró az önkormányzatra
Szinergia, illeszkedés más projektekhez	<ul style="list-style-type: none"> • A kerületi közösségi-kulturális élet színesítése, gazdagítása (<i>tematikus komplex projektcsomag</i>) • A kerületi kommunikáció és információáramlás javítása (<i>egyéb szoft projekt</i>)

TEM-6. Innovatív, környezetbarát gazdaságfejlesztés – a megújuló barnamezős területek menedzselésével

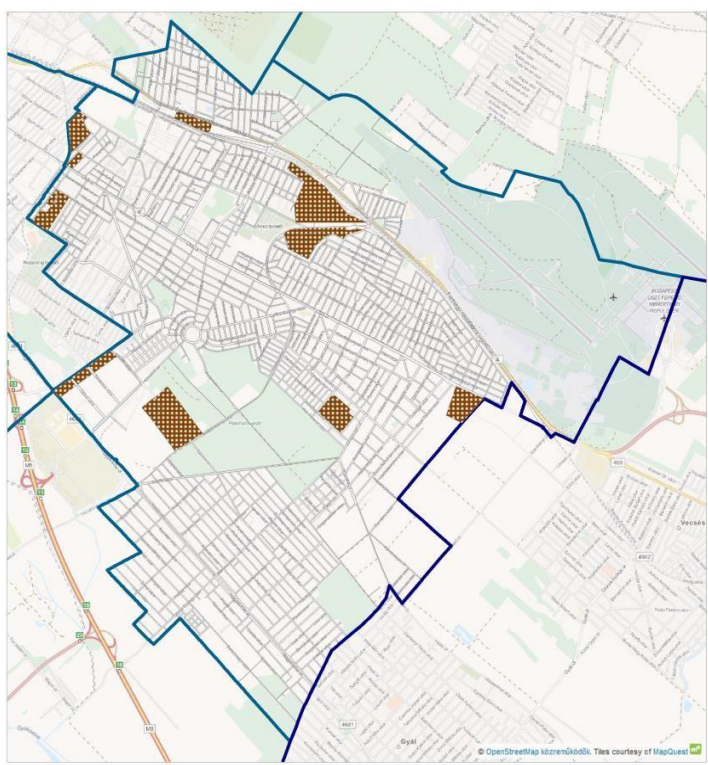
Célokhoz való illeszkedés	TK átfogó célok	ITS tematikus és területi célok												
		T1.	T2.	T3.	T4.	T5.	T6.	T7.	T8.	T9.	T10.	TR1.	TR2.	TR3.
		Ai.												
Aii.									X				X	
Aiii.				X					X		X		X	X

Típus	Kulcs	Hálózatos	Akcióterületi	Tematikus	Egyéb
				X	

Integráltság	Integrált projekt	Nem integrált projekt
		X

A XVIII. kerület területén található fővárosi és kerületi önkormányzati, állami, esetleg magántulajdonú alulhasznosított, üres, ill. használaton kívüli, egykor gazdasági funkciójú területek, valamint egyes kerületi útszakaszok és azok közvetlen környezete. A XVIII. kerület egészére, annak környezetére, gazdaságára, ill. társadalmára egyaránt hatással bíró, szoft projektcsomag.

Megvalósulás helyszíne

- FEJLESZTÉSI TÉRSÉGEK**
Épített környezet
- Erdő és nagyméretű zöldterületek használhatóságának, elérésének, biztonságának javítása, fejlesztése, minőségi megújítás (Péterhalmi-erdő, Kapocs utcai erdő, Büdi-tó)
  - Kertvárosi karakter erősítése (zöldfelületek, értéktérítés, arculat)
  - Gyalogos prioritású közterületmegújítás lehetséges területei (lakótelepi közterületek, központ)
  - Fő közúthálózati elemeket kísérő arculatprogram (Üllői út)
  - Központ erősítése (komplex szolgáltatások, központképző funkciók, Városerősítési minőség, gyalogos prioritású zónák)
  - Alulhasznosított, műszakilag igénybevett vagy használaton kívüli területek fejlesztése
  - Vasúti megálló, B+R
  - Sport, rekreációs és szabadidő funkció

	1	2	3	4	5
Előkészítettség (1 = nincs előkészítve, 5 = műszaki/üzleti tervvel alátámasztott)			x		
	<ul style="list-style-type: none"> Az Önkormányzat, ill. a Városrehabilitáció18 Nonprofit Zrt. rendelkezik a gazdaságfejlesztés folyamatos menedzselésében közreműködni képes szakértői állománnyal Barnamezős adatbázis építése fővárosi szinten (A Barnamező-kataszter elérhető Budapest honlapján, mely adatbázis évente frissül) A Főváros jelenleg a repülőtér területén (szennyeződések megszüntetése, Látogatói Központ létrehozása), valamint a Cséry-telepen (kármentesítés, rekultiváció) tervezti projektek végrehajtását. Városrehabilitáció18 Nonprofit Zrt. rendelkezik aktuálisan futó kutatás-fejlesztési projekkel 				
A projekt célja	<ul style="list-style-type: none"> Az előnyös földrajzi helyzetben levő Pestszentlőrinc-Pestszentimre gazdaságában rejlő lehetőségek jelenlegi alacsony kihasználtságának növelése Új, innovatív iparágak kerületbe vonzásának, megtelepedésének előmozdítása, Barnamezős, valamint hasznosításra váró önkormányzati területek gazdasági termelésbe való bevonhatóságának feltérképezése <p>Közvetett célok:</p> <ul style="list-style-type: none"> egyres hálózati infrastruktúra-elemek fejlesztése által a kerület gazdaságának és környezeti állapotának javítása, hazai és nemzetközi szakmai és intézményes befektetők térségbe vonzásának elősegítése, A helyi foglalkoztatási kínálat bővítésének megalapozása, A mikro-, kis- és közepes vállalkozások működési feltételeinek javítása, a kerületi lakosok vállalkozóvá válásának elősegítése. 				
A projekt tartalmi elemei	<ul style="list-style-type: none"> A kerület „újraiparosítása” környezetbarát vállalatokkal: munkahelyek létszámbővítésének ösztönzése, kerületbe vonzása, barnamezős területek hasznosítása <ul style="list-style-type: none"> Vizsgálat ösztönzők nyújtásának lehetőségéről (SZOFT) Barnamezős területek funkcióváltásáról koncepció, terv készítése: alulhasznosított területek rehabilitálása, új funkció megtalálása (pl. volt Lőrinci Fonó, volt Kistext, Hengermű stb. esetében) (SZOFT) Befektetők felkutatása, marketing (SZOFT) Fejlesztések összekapcsolása és összehangolása a már meglévő várható egyéb fejlesztésekkel pl. lajosmizsei vasútvonal felújítás: Cséry-telep rekultivációja – a mellette elhaladó vasútvonal kapcsán számos korszerűsítés valósulhat meg Zöld- és barnamezős ingatlanfejlesztés, kínálati portfólió létrehozása <ul style="list-style-type: none"> Befektetők felkutatása, marketing (SZOFT) A gazdaságfejlesztés folyamatos menedzselését megvalósító szervezeti és működésfeltételek megteremtése (SZOFT) Logisztikai fejlesztés: a kötöttpályás áruszállítás javítása, használaton kívüli vágányokbeüzemeltetése érdekében érintett cégekkel (pl. MÁV, MÁV CARGO) (SZOFT) Helyi jó üzleti gyakorlatok vizsgálata egy tanulmány keretében, tapasztalatok kiterjesztése a gyakorlatban (SZOFT) A kerületi főútvonalak melletti vegyes funkciójú területek funkcióváltásának szakaszolása és az átalakulás folyamatos menedzsmenete, nyomon követése (SZOFT) Okosváros Koncepció kidolgozása A megalakult Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtéri Régió Gazdasági és Területfejlesztési Klaszterben rejlő hazai és nemzetközi lehetőségek kihasználása (SZOFT) Önkormányzat és az önkormányzati cégek digitalizációja, a modern és átlátható döntéshozatal és döntéstámogató rendszerek kiépítése 				

	<ul style="list-style-type: none"> • Kutatás-fejlesztési potenciál kiaknázására törekvő kezdeményezések, jó gyakorlatok gyűjtése magas hozzáadott értékkel rendelkező kerületi vállalkozások alapján pl. HungaroControl 	
Megvalósítás	Projektgazda	Feladatai
	Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata	<ul style="list-style-type: none"> • Ingatlanmarketing tevékenység • Tárgyalások lefolytatása • Konceptiók, stratégiák kidolgozása • Menedzsmentfeladatok ellátása • Beruházásösztönző és marketingtevékenység támogatása • Szükséges szabályozási feladatok elvégzése (pl. szükség esetén rendezési terv módosítása)
	Lehetséges partnerek	
	Térségi önkormányzat(ok)	x
	Helyi, nem önkormányzati intézmény(ek)	
	Fővárosi Önkormányzat	x
	Regionális/országos/államigazgatási szervek/szervezetek/intézmények	x
	Magánbefektetők, üzleti szereplők	x
	Civil/egyházi/nemzetiségi szervezetek	x
Indikatív költségkeret	<ul style="list-style-type: none"> • 30 millió Ft/év 	
Várt eredmények	<ul style="list-style-type: none"> • A magasabb hozzáadott értéket előállító vállalkozások számára a kerület vonzereje nő, • A kerület munkaerő-piaci mutatói javulnak, az iparűzési adóbevételek nőnek, • A kerület épített és természeti környezetének minősége javul 	
Indikátorok	<p>Output indikátorok</p> <p>2018-ig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 önkormányzati ingatlanportfólió <p>2020/23-ig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • min. 3.000 m2 beépítése <p>2025/27-ig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1 kerületi Okos Város Konceptió kidolgozása 	
Lehetséges finanszírozási források	<ul style="list-style-type: none"> • Önkormányzati saját; • Hazai/központi költségvetési; • Magánbefektetői, üzleti 	
Ütemezés	2022-2027/2030 között, ütemezetten több szakaszban	
Kockázatok	<ul style="list-style-type: none"> • Támogatási forrás hiányában a fejlesztésekre nincs elegendő önerő • Források hiányában a tervezett infrastrukturális fejlesztések elhúzódnak, vagy nem jönnek létre • Vállalkozások bekapcsolásának elmaradása • A lakosság ellenállása miatt a tervezett iparfejlesztések és az útszakaszok tervezett funkcióváltása lelassul 	
Szinergia, illeszkedés más projektekhez	<ul style="list-style-type: none"> • A repülőtérségi térség gazdaságfejlesztése (<i>kulcsprojekt</i>) • Az önkormányzati gazdálkodás hatékonyságának és fenntarthatóságának további javítása (<i>tematikus projekt</i>) • TSZT/FRSZ által biztosított területi tartalékok átgondolt felülvizsgálata (<i>egyéb projekt</i>) 	

TEM-7. Szociális városrehabilitáció megvalósítása a szegregáció csökkentése érdekében															
Célokhoz való illeszkedés	TK átfogó célok	ITS tematikus és területi célok													
		T1.	T2.	T3.	T4.	T5.	T6.	T7.	T8.	T9.	T10.	TR1.	TR2.	TR3.	
		AI.	X					X							
		AII.								X	X				
AIII.															
Típus	Kulcs		Hálózatos		Akcióterületi			Tematikus			Egyéb				
								X							
Integráltság	Integrált projekt						Nem integrált projekt								
	X														
Megvalósulás helyszíne	<p>1. és 2. számú szegregátumokat és az 1. számú szegregációval veszélyeztetett terület.</p> <p>1. szegregátum</p> <p>2. szegregátum</p> <p>4. szegregátum</p> <p>1. számú szegregációval veszélyeztetett terület</p>														

	1	2	3	4	5
					x
<p>Előkészítettség (1 = nincs előkészítve, 5 = műszaki/üzleti tervvel alátámasztott)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Megtörtént az önkormányzati bérlakások állapotának felmérése. A Fáy utca 2. sz. ház szociális rehabilitációs projektjéhez előkészítő tanulmány elkészült, ez alapján a felújítási munkálatok még nem kezdődtek meg. A kivitelezések legkésőbb 2022.05.31-ig készülhetnek el (a szociális tevékenységek a tervezett befejezési határideje pedig 2022.11.30.). A VEKOP-6.2.1-15-2016-0002 azonosítószámú, Fáy utca és környéke integrált szociális célú rehabilitációja című projekt megvalósítása jelenleg folyamatban van, mely kapcsán a Projekt tartalmi elemei részben szereplő tételek közül jó pár megvalósul majd. 				
<p>A projekt célja</p>	<ul style="list-style-type: none"> Az 1. számú szegregációval veszélyeztetett terület (Malomkő utca - Nefelejcs utca - Lenkei utca - Fonal utca - Fáy utca - Kártolók utcák határolta tömb) és a közelében lévő 1. és 2. számú szegregátumokat magában foglaló terület fenntartható megújítása. Kiemelt cél az akcióterületen található önkormányzati lakások és más funkciójú épületek leromlását okozó folyamatok megállítása és megfordítása, az épített környezet rehabilitációja, továbbá az alacsony státuszú lakosság életminőségének és esélyeinek javítása, fókuszba állítva a gyermekek fejlődésének támogatását. Hosszú távú cél, hogy a területre jellemző – az épített környezetre és a humán erőforrásra vonatkozó – mutatók megegyezzenek a kerület mutatóinak értékével. 				
<p>Projekt tartalmi elemei</p>	<ul style="list-style-type: none"> Fáy utca 2-ben (A/B/C lépcsőház) 53 db lakás felújítása, alaprajzi átalakítása, 100%-ban önkormányzati tulajdonban lévő lakóépületek teljes rehabilitációja: a jelenleg kisméretű, komfort nélküli lakások egybenyitása, az így kialakított lakások összkomfortossá tétele, teljes külső-belső felújítása, gépészeti átalakítása, energetikai korszerűsítése, továbbá kert és közterület megújítás 2600 nm-en, Üllői út 317-ben 11 db lakás felújítása, továbbá kert és közterület megújítás 870 nm-en, Üllői út 286-ban 8 db lakás felújítása, üzlethelyiség két db közösségi térré történő átalakítása, egyúttal a szolgálati lakás itt kerül kialakításra, Lenkei utca 7-ben 7 db lakás felújítása, továbbá kert és közterület megújítás 670 nm-en, Kiss Ernő u. 40-42. és Hengersor u. 69-71. sz. alatt lévő épületek bontása <p><u>Infrastrukturális beruházások főbb elemei:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> További önkormányzati bérlakások felújítása, komfortosítása, az energiahatékonyságuk növelését célzó fejlesztések Meglévő infrastrukturális rendszerhez való csatlakoztatás Közbiztonsági felmérés, hatástanulmány elkészítése, infrastruktúra bővítése pl. tűzvíz ellátottság, hálózati felmérés <p><u>Tervezett SZOFT programelemek:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> adósságmegelőző és –kezelő program gyermekek korai fejlesztését célzó program (Biztos Kezdet Ház) közösségi kert program képzési és foglalkoztatási programok (felzárkóztató oktatás, felnőttképzés, tranzitfoglalkoztatási program, piacképes szakképesítés megszerzését támogató képzés) <ul style="list-style-type: none"> a képzési programokkal összekapcsoltan általános lakáshasználati tájékoztatás, életvezetési tanácsadás stb. szociális szakemberek intenzív jelenléte családmentori program szociális munka erősítése a közösségfejlesztő programok támogatása érdekében a közösségi térbe szervezett programok megvalósítása (szakkör-jellegű foglalkozások, játszóház, művészeti képzések, kulturális programok) 				

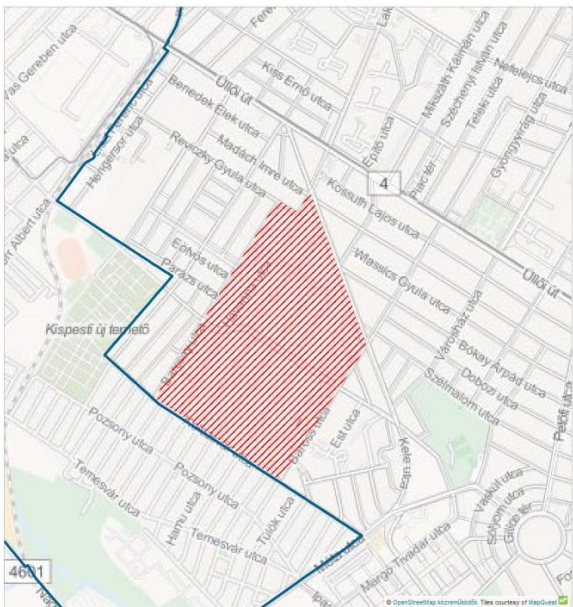
Megalósítás	Projektgazda	Feladatai
	Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata	<ul style="list-style-type: none"> A program koordinációja és végrehajtása, a lehetséges partnerek bevonása a megvalósítás folyamatába.
Megalósítás	Lehetséges partnerek	
	Térségi önkormányzat(ok)	
	Helyi, nem önkormányzati intézmény(ek)	X
	Fővárosi Önkormányzat	
	Regionális/országos/államigazgatási szervek/szervezetek/intézmények	X
	Magánbefektetők, üzleti szereplők	
	Civil/egyházi/nemzetiségi szervezetek	X
Indikatív költségkeret	<ul style="list-style-type: none"> Infrastrukturális fejlesztések: 300 millió-1 milliárd Ft; Szoft projektelemek: 360 millió Ft 	
Várt eredmények	<ul style="list-style-type: none"> A területen lévő önkormányzati lakásállomány és a közterek megújulnak; A terület önkormányzati tulajdonú, illetve társasházi státuszú épületei szerkezetileg és energiahatékonysági szempontból megújulnak; Az területen élők foglalkoztatási mutatói javulnak, a lakhatási helyzetük jobb lesz; A területen élő gyermekek életésélyei növekednek a korai fejlesztés és az oktatást támogató tevékenységek révén. 	
Indikátor	<p>Output indikátorok 2020/23-ig:</p> <ul style="list-style-type: none"> min. 40 önkormányzati bérlakás energiahatékony korszerűsítése, komfortosítása - megvalósult min. 1 létrejött új közösségi tér – megvalósult min. 250 fő hátrányos helyzetű bevont lakos a szoft projektelemekbe - folyamatban min. 60 lebonyolított közösségi-kulturális program – megvalósult <p>2023/25-ig:</p> <ul style="list-style-type: none"> Fáy u. 2. szociális városrehabilitációs beavatkozások elkészülte <p>2027/30-ig:</p> <ul style="list-style-type: none"> min. 1 további létrejött új közösségi tér 1 közösségi kert program létrehozása további önkormányzati bérlakások korszerűsítése 	
Lehetséges finanszírozási források	<ul style="list-style-type: none"> Önkormányzati saját/hitelfelvétel; Hazai/központi költségvetési; EU-s társfinanszírozás: TOP Plusz 5., 6. prioritás Magánbefektetői, üzleti; Egyéb: civil/alapítványi/egyházi 	
Ütemezés	2022-2027/2030 között, ütemezetten több szakaszban	

4.3. AKCIÓTERÜLETI PROJEKTEK

AKC-1. Városmag és alközpontok fejlesztése															
Célokhoz való illeszkedés	TK átfogó célok	ITS tematikus és területi célok													
		T1.	T2.	T3.	T4.	T5.	T6.	T7.	T8.	T9.	T10.	TR1.	TR2.	TR3.	
		Ai.	X	X				X							
		Aii.						X	X		X		X		
Aiii.							X				X				
Típus	Kulcs		Hálózatos			Akcióterületi			Tematikus			Egyéb			
						X									
Integráltság	Integrált projekt						Nem integrált projekt								
	X														
Megvalósulás helyszíne	<p> Ülői út arculatának rendezése Központ és alközpontok erősítése (komplex szolgáltatások, központképző funkciók, városépítészeti minőség, gyalogos prioritású zónák, meglévő közösségi terek felújítása) 50-es villamos és lehetséges meghosszabbítása (kapcsolódó fejlesztések) Pintér Kálmán Szakrendelő melletti üres telek </p> <p>A kerület központi részeire kiterjedő, komplex hatókörű projektcsoomag.</p>														
Előkészítettség (1 = nincs előkészítve, 5 = műszaki/üzleti tervvel alátámasztott)	1	2	3	4	5										
			X			<ul style="list-style-type: none"> A Kossuth Lajos tér fejlesztése részben megvalósult Ösztönző eszközök meghatározása és alkalmazása a magán vagy egyéb tulajdonú épületállomány utcafronti homlokzatának megfelelő/elvárható karbantartása érdekében Közterületek részlegesen megújítása, karbantartása Új kerületi építési szabályzat megalkotása – jóváhagyás előtt Új településképi rendelet megalkotása – használatban 									

A projekt célja	<ul style="list-style-type: none"> • Az infrastruktúra-fejlesztésekkel a városközpont (a Kossuth Lajos tér és környéke –az Üllői út kerülethatár és a Szarvas csárda tér közötti szakasza), valamint • az alközpontok (Pestszentlőrinc: Béke tér, Pestszentimre: Nemes utca) megújítása, közlekedési kapcsolatainak (elsősorban gyalogos és kerékpáros) javítása. 		
A projekt tartalmi elemei	<ul style="list-style-type: none"> • Parkolási feltételek javítása az Üllői út mentén • 50-es villamos vonalhoz kapcsolódó fejlesztési lehetőségek <ul style="list-style-type: none"> ○ Villamos középfekvésűvé alakítása és a vonal Vecsés irányába történő meghosszabbítása ○ Korszerű és biztonságos villamos megállók kialakítása ○ Korszerű, alacsonypadlós villamosok alkalmazása • A közterületek, utak, utcák, meglévő közösségi terek felújításainak folytatása és rendszeres karbantartása • Ötletpályázat kiírása Pestszentlőrinc városközpont fejlesztésére- városépítészeti kialakítás és a fejlesztési irányok meghatározása (a Kossuth tér központi szerepének további erősítése, a piac környezetében kisajátítható területek megvizsgálása stb.) (SZOFT) • A Pintér Kálmán téri szakrendelők közti agóra fejlesztése 		
Megvalósítás	Projektgazda	Feladatai	
	Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata	<ul style="list-style-type: none"> • Konceptciók, tervek kidolgozása • Műszaki terveztetés • Menedzsmentfeladatok ellátása • Beruházások megvalósítása 	
	Lehetséges partnerek		
	Térségi önkormányzat(ok)		
	Helyi, nem önkormányzati intézmény(ek)		x
	Fővárosi Önkormányzat		x
	Regionális/országos/államigazgatási szervek/szervezetek/intézmények		x
	Magánbefektetők, üzleti szereplők		x
Civil/egyházi/nemzetiségi szervezetek			
Indikatív költségkeret	<ul style="list-style-type: none"> • Infrastrukturális fejlesztés 1 milliárd Ft felett; • Szoft projektelemek 100 millió Ft alatt 		
Várt eredmények	<ul style="list-style-type: none"> • A megújuló városközpont a lakosok számára vonzó, minőségi életteret biztosít • A városközpont vizuális megjelenése és ezáltal a kerület imázsa javul 		
Indikátorok	<p>Output indikátorok</p> <p>2018-ig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • min. 1 a Lőrinci Városközpont/Üllői út arculat- és imázsjavítását célzó program lebonyolítása/megszervezése <p>2020/23-ig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • min. 1 parkoló-létesítmény megépülése <p>2027/30-ig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • egy komplex városépítészeti ötletpályázat lebonyolítása Pestszentlőrinc városközpont fejlesztésére 		
Lehetséges finanszírozási források	<ul style="list-style-type: none"> • Önkormányzati saját/hitelfelvétel; • Hazai/központi költségvetési; • EU-s társfinanszírozás: <ul style="list-style-type: none"> ○ TOP Plusz keretein belül meghatározott prioritások 		
Ütemezés	2021-2027/2030 között, több ütemben		

Kockázatok	<ul style="list-style-type: none"> • Támogatási forrás hiányában a fejlesztésekre nincs elegendő önerő • Források hiányában a tervezett infrastrukturális fejlesztések elhúzódnak vagy nem jönnek létre • Az érintett szereplők bevonásának hiányában nem megfelelő érdekérvényesítés
Szinergia, illeszkedés más projektekhez	<ul style="list-style-type: none"> • A kerületi identitás és imázs erősítése (<i>tematikus projekt</i>) • A helyi közösségi-kulturális élet színesítése, gazdagítása (<i>tematikus projekt</i>) • A kerületen belüli közlekedési kapcsolatok javítása, környezetbarát módok előtérbe helyezésével (<i>hálózatos projekt</i>)

AKC-2. Élhető és fenntartható Havanna-lakótelep															
Célokhoz való illeszkedés	TK átfogó célok	ITS tematikus és területi célok													
		T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	TR1	TR2	TR3	
		AI.	X	X	X		X	X				X			
		AII.					X	X			X	X			
AIII.								X		X					
Típus	Kulcs		Hálózatos			Akcióterületi		Tematikus			Egyéb				
						X									
Integráltság	Integrált projekt						Nem integrált projekt								
	X														
Megvalósulás helyszíne	A tágabb akcióterület a Havanna-lakótelep teljes területe.														
	 <p>Megjegyzés: A Havanna-lakótelep fejlesztése közvetve a teljes kerület lakosságát érinti.</p>														
Előkészítettség (1 = nincs előkészítve, 5 = műszaki/üzleti tervvel alátámasztott)	1	2	3	4	5										
				X											
<ul style="list-style-type: none"> A lakótelepen élő lakosság részvételi alapú, aktív bevonásával, széles körű társadalmi-szakmai együttműködésben elkészült Élhető és Fenntartható Havanna Helyi Akcióterv 2020 – az URBACT II program, RE-Block nemzetközi partnerségi projekt keretében. Megvalósult integrált szociális városrehabilitációs projekt („Mi Havannánk”) Kondor Béla sétány felújítása A Heti vásár megújulása Szolgáltatási minőség javítása Társasházak energetikai korszerűsítése Közbiztonsági intézkedések/fejlesztések (térfigyelő rendszer fejlesztése) Népszerűsítő kampány 															

<p>A projekt célja</p>	<p>Általános cél a lakótelep élhetőségének és imázsának javítása: társadalmi-szociális, gazdasági és környezeti-energetikai fenntarthatóságának erősítése, valamint a Havanna presztízsének emelése a városképi megjelenés, építészeti és közterületi minőség fejlesztése, valamint a helyben igénybe vehető szolgáltatások színvonala növelésén keresztül.</p>	
<p>A projekt tartalmi elemei</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A lakótelep közlekedési infrastruktúrájának fejlesztése és a közterületek gyalogosbarát megújítása <ul style="list-style-type: none"> ○ Forgalomtechnikai tanulmányok készítése (SZOFT) ○ Parkolási feltételek javítása, a parkolás fizikai szabályozása • Sport / rekreációs célt szolgáló területek fejlesztése <ul style="list-style-type: none"> ○ Meglévő játszóterek felújítása ○ Futópálya, ifjúsági és felnőtt szabadtéri tornapályák építése ○ Előregedett növényállomány kezelése, pótlása • Új közösségi terek és szolgáltatások kialakítása, a meglévők minőségének javítása <ul style="list-style-type: none"> ○ Szociális intézményeinek fejlesztése ○ Kulturális és szórakozási helyszínek (klubok, szabadtéri színpad, kávézó,) létesítése ○ Közösségi kert kialakítása ○ Hiányzó szolgáltatások biztosítása (Posta létesült az elmúlt időszakban) • Közcélú intézmények és társasházak komplex energiahatékonysági korszerűsítésének folytatása (megújuló energia felhasználásával) • A lakótelep közbiztonságának további javítása <ul style="list-style-type: none"> ○ Átfogó közbiztonsági tanulmány készítése (SZOFT) ○ Közvilágítás minőségének javítása • Képzési, foglalkoztatási és szemléletformáló programok szervezése (SZOFT) <ul style="list-style-type: none"> ○ Felzárkóztató oktatás, ○ Felnőttképzés, ○ Transzfoglalkoztatási program, ○ Piacképes szakképesítés megszerzését támogató képzés, ○ Közfoglalkoztatás ○ Adósságmegelőző és -kezelő program • Marketingfejlesztések és a terület imázsának javítása <ul style="list-style-type: none"> ○ Belső tájékoztató- és hirdetőablak kihelyezése ○ Népszerűsítő kampány folytatása (SZOFT) 	
<p>Megvalósítás</p>	<p>Projektgazda</p>	<p>Feladatai</p>
	<p>Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tanulmány, koncepciók, tervek kidolgozása • Műszaki tervezetés • Szükséges szabályozási feladatok elvégzése (pl. szükség esetén rendezési terv módosítása) • Menedzsmentfeladatok ellátása • Beruházások megvalósítása és ellenőrzése • Programok szervezése • Kapcsolódó szoft feladatok ellátása (pl. kiadványkészítés) • Marketingtevékenység, eseményszervezés
	<p>Lehetséges partnerek</p>	
	<p>Térségi önkormányzat(ok)</p>	
	<p>Helyi, nem önkormányzati intézmény(ek)</p>	<p>x</p>
	<p>Fővárosi Önkormányzat</p>	
	<p>Regionális/országos/államigazgatási szervek/szervezetek/intézmények</p>	<p>x</p>
<p>Magánbefektetők, üzleti szereplők</p>	<p>x</p>	
<p>Civil/egyházi/nemzetiségi szervezetek</p>	<p>x</p>	

Indikatív költségkeret	<ul style="list-style-type: none"> • Infrastrukturális fejlesztés: 1 milliárd Ft felett • Szoft projektelemek: 300 millió – 1 milliárd Ft között
Várt eredmények	<ul style="list-style-type: none"> • A lakótelep belső közlekedési infrastruktúrája fejlődik: <ul style="list-style-type: none"> ○ A gyalogosfelületek minősége javul, funkcionálisan (akadálymentesség) és esztétikailag egyaránt javulnak ○ A parkolási gondok enyhülnek • A terület épített és természeti környezetének színvonala jelentősen javul, a helyben elérhető szolgáltatások köre szélesedik, összességében a lakótelep élhetőbbé válik • A területen lévő önkormányzati bérlakásállomány megújul; • A terület önkormányzati tulajdonú, illetve társasházi státuszú épületei energiahatékonysági (és esztétikai) szempontból megújulnak; • Az akcióterületen élők foglalkoztatási mutatói javulnak, lakhatási helyzetük jobb lesz • A lakosság (köztük kifejezetten a fiatalok) szabadidő-eltöltésének feltételei javulnak • Az akcióterületen élő gyermekek integrációs esélyei javulnak a korai fejlesztés és az oktatást támogató tevékenységek révén • Az infrastrukturális, valamint a szoft típusú fejlesztések révén a terület nivója javul, a Havanna társadalmának identitástudata nő
Indikátorok	<p>Output indikátorok:</p> <p>2018-ig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • min. 2 új ifjúsági közösségi program évente - folyamatos <p>2020/23-ig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • min. 5 energiahatékonysági programba bevont társasházi lépcsőház – nem ismert • min. 1 létrejött szabadtéri közösségi tér – megvalósult <p>2027/30-ig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • min. 1 elkészült forgalomtechnikai és parkolási tanulmány • min. 1 létrejött kulturális programoknak helyet biztosító közösségi hely
Lehetséges finanszírozási források	<ul style="list-style-type: none"> • Önkormányzati saját/hitelfelvétel • Hazai/központi költségvetési • EU-s társfinanszírozás: <ul style="list-style-type: none"> ○ TOP Plusz keretein belül meghatározott prioritások • Magánbefektetői, üzleti • Egyéb: civil/alapítványi/egyházi
Ütemezés	2021-2027/2030 között, több ütemben
Kockázatok	<ul style="list-style-type: none"> • Támogatási forrás hiányában a tervezett infrastrukturális fejlesztések elhúzódnak vagy nem jönnek létre • A szoft programok megvalósításához a civil kapacitások esetlegesek • Lakosság kulturális és közösségi célú programok iránti közömbössége miatt az igény és részvétel alacsony szintű
Szinergia, illeszkedés más projektekhez	<ul style="list-style-type: none"> • A kerületi identitás és imázs erősítése (<i>tematikus projekt</i>) • Szociális és egészségügyi ellátás fejlesztése (<i>tematikus projekt</i>) • A helyi közösségi-kulturális élet színesítése, gazdagítása (<i>tematikus projekt</i>) • Az önkormányzati gazdálkodás hatékonyságának és fenntarthatóságának további javítása (<i>tematikus projekt</i>)

AKC-3 A Gyömrői út menti területek fejlesztése															
Célokhoz való illeszkedés	TFK átfogó	ITS tematikus és területi célok													
		T1.	T2.	T3.	T4.	T5.	T6.	T7.	T8.	T9.	T10.	TR1.	TR2.	TR3.	
		AI.													
		AII.								X					
AIII.							X	X				X	X		
Típus	Kulcs		Hálózatos		Akcióterületi			Tematikus			Egyéb				
					X										
Integráltság	Integrált projekt						Nem integrált projekt								
	X														
Megvalósulás helyszíne	<p>Elsősorban a Gyömrői út X. kerületi kerülethatár és a Csévészó utca közti szakasza menti területeket érintő akcióterület, de a Gyömrői út tervezett rekonstrukciójának az út külsőbb szakaszán is várhatóak hatásai, illetve az akcióterületen tervezett fejlesztések gazdasági és kulturális hatásai kerületi jelentőségűek lehetnek.</p> <p>Gyömrői út környezete</p>														
Előkészítettség	1		2		3			4			5				
(1 = nincs előkészítve, 5 = műszaki/üzleti tervvel alátámasztott)			X												
A projekt célja	<ul style="list-style-type: none"> Gyömrői út rekonstrukciójának állami tervezetése megkezdődött A Gyömrői út 85-87. szám alatti épületben kulturális funkció kialakításának ötlete fogalmazódott meg A Gyömrői út megújulása, az út menti területek kiszolgálását biztosító többsávos út kialakítása, új (esetleg különszintű) csomópontok kialakítása a kerületi jelentőségű főútvonalak kereszteződéseiben, átjárhatóság javítása az északi és déli oldal között. A Gyömrői út térfalának városépítészeti megújulása Az út menti területek funkcióváltása, szolgáltatási elemekkel való bővülése és a déli oldalon elszórtan még jelenlevő lakó funkció megszüntetése Az alulhasznosított területek gazdasági felértékelődése, új munkahelyteremtő vállalkozások számára vonzóvá tétele 														

<p>Projekt tartalmi elemei</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Az állami útrekonstrukciós beruházáshoz kapcsolódó feladatok (SZOFT) <ul style="list-style-type: none"> ○ Konstruktív, szoros együttműködés keretében a kerületi érdekek érvényesítése már a tervezési fázistól kezdve ○ A tervek ismeretében egységes koncepció megalkotása a terület tervezett hasznosítására/fejlesztésére • A Gyömrői út és a vasútvonal közti területen a kulturális jellegű fejlesztések előtérbe helyezése <ul style="list-style-type: none"> ○ A Gyömrői út 85-87. szám alatti épületben kulturális funkció kialakítása ○ A területen a megmaradt lakó funkció felszámolása • Funkcióhiányos területek tartalmi gazdagítása a kapcsolódó területeken • A Gyömrői út tervezett kialakításához kapcsolódó közterületek, utak, utcák, felújítása és rendszeres karbantartása • Hotelfejlesztések a Gyömrői út mentén • A Gyömrői út menti területek gyalogos és kerékpáros megközelíthetőségének javítása, valamint a Gyömrői út északi és déli része közti gyalogos és kerékpáros kapcsolatok javítása <ul style="list-style-type: none"> ○ A meglévő Attila utcai gyalogos felüljáró áthelyezése ○ Lehetőség szerint újabb átközelkedési lehetőségek biztosítása • A hatályos településrendezési eszközök módosítása – szükség esetén (SZOFT) 																			
<p>Megvalósítás</p>	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">Projektgazda</th> <th style="text-align: left;">Feladatai</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata</td> <td> <ul style="list-style-type: none"> • Koncepciók, tervek kidolgozása • Műszaki terveztetés • Menedzsmentfeladatok ellátása • Beruházások megvalósítása </td> </tr> </tbody> </table>	Projektgazda	Feladatai	Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata	<ul style="list-style-type: none"> • Koncepciók, tervek kidolgozása • Műszaki terveztetés • Menedzsmentfeladatok ellátása • Beruházások megvalósítása 	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="2" style="text-align: left;">Lehetséges partnerek</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Térségi önkormányzat(ok)</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Helyi, nem önkormányzati intézmény(ek)</td> <td style="text-align: center;">x</td> </tr> <tr> <td>Fővárosi Önkormányzat</td> <td style="text-align: center;">x</td> </tr> <tr> <td>Regionális/országos/államigazgatási szervek/szervezetek/intézmények</td> <td style="text-align: center;">x</td> </tr> <tr> <td>Magánbefektetők, üzleti szereplők</td> <td style="text-align: center;">x</td> </tr> <tr> <td>Civil/egyházi/nemzetiségi szervezetek</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Lehetséges partnerek		Térségi önkormányzat(ok)		Helyi, nem önkormányzati intézmény(ek)	x	Fővárosi Önkormányzat	x	Regionális/országos/államigazgatási szervek/szervezetek/intézmények	x	Magánbefektetők, üzleti szereplők	x	Civil/egyházi/nemzetiségi szervezetek	
Projektgazda	Feladatai																			
Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata	<ul style="list-style-type: none"> • Koncepciók, tervek kidolgozása • Műszaki terveztetés • Menedzsmentfeladatok ellátása • Beruházások megvalósítása 																			
Lehetséges partnerek																				
Térségi önkormányzat(ok)																				
Helyi, nem önkormányzati intézmény(ek)	x																			
Fővárosi Önkormányzat	x																			
Regionális/országos/államigazgatási szervek/szervezetek/intézmények	x																			
Magánbefektetők, üzleti szereplők	x																			
Civil/egyházi/nemzetiségi szervezetek																				
<p>Indikatív költségkeret</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Infrastrukturális fejlesztés 1 milliárd Ft felett; • Szoft projektelemek 100 millió Ft alatt 																			
<p>Várt eredmények</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Gyömrői út menti területek teljes funkcionális és városépítészeti megújulása • A Gyömrői út menti területek felértékelődése és a gazdasági szereplők számára vonzóbb területté válása 																			
<p>Indikátor</p>	<p>Output indikátorok 2027/30-ig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A Gyömrői út menti területek tervezett hasznosítására/fejlesztésére irányuló egységes koncepció megalkotása • min. 1 kulturális-létesítmény kialakítása a Gyömrői út és a vasútvonal köztiterületen 																			
<p>Lehetséges finanszírozási források</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Önkormányzati saját/hitelfelvétel; • Hazai/központi költségvetési; • EU-s társfinanszírozás: <ul style="list-style-type: none"> ○ TOP Plusz keretein belül meghatározott prioritások 																			
<p>Ütemezés</p>	<p>2021-2027/2030 között, több ütemben</p>																			
<p>Kockázatok</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A Gyömrői út – állami beruházásban történő - rekonstrukciójának időbeli elhúzódnása • Támogatási forrás hiányában a fejlesztésekre nincs elegendő önerő • Az érintett szereplők bevonásának hiányában nem megfelelő érdekérvényesítés 																			
<p>Szinergia, illeszkedés más projektekhez</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A repülőtéri térség gazdaságfejlesztése (<i>kulcsprojekt</i>) • Innovatív, környezetbarát gazdaságfejlesztés (<i>tematikus projekt</i>) 																			

	<ul style="list-style-type: none"> • A kerületi identitás és imázs erősítése (<i>tematikus projekt</i>) • A helyi közösségi-kulturális élet színesítése, gazdagítása (<i>tematikus projekt</i>) • A kerületen belüli közlekedési kapcsolatok javítása, környezetbarát módok előtérbe helyezésével (<i>hálózatos projekt</i>)
--	---

4.4. HÁLÓZATOS PROJEKTC SOMAGOK

HAL-1. A kerületen belüli közlekedési kapcsolatok javítása, a környezetbarát módok előtérbe helyezésével															
Célokhoz való illeszkedés	TK átfogó célok	ITS tematikus és területi célok													
		T1.	T2.	T3.	T4.	T5.	T6.	T7.	T8.	T9.	T10.	TR1.	TR2.	TR3.	
				X											
								X	X	X					
							X	X							
Típus	Kulcs		Hálózatos			Akcióterületi			Tematikus			Egyéb			
			X												
Integráltság	Integrált projekt						Nem integrált projekt								
	X														
Megvalósulás helyszíne	<p>A XVIII. kerület területén található önkormányzati, fővárosi, valamint állami fenntartású úthálózat, közterületek.</p> <p> ——— Nefelejcs utca és Ipacsfa utca jelölt szakaszainak megnyitása - - - - Fedezék u. - Liget u. - Jegenye fasor - Alsó erdősor u. - Vak Bottyán u. vonalának szélesítése, kiépítése - - - - Differenciált kerékpárút-hálózat ..... Kiemelt közlekedési kapcsolatok Csomópontok fejlesztése </p>														

Előkészítettség	1	2	3	4	5
		x			
<p>Előkészítettség (1 = nincs előkészítve, 5 = műszaki/üzleti tervvel alátámasztott)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gilice tér forgalmi rendjének változása • Folyamatos útfelújítások • A repülőtér környéki kiépített kerékpáros infrastruktúra-hálózat jelentősen javult <ul style="list-style-type: none"> ○ a Repülőtérre vezető út menti kerékpárút T1 terminál és Vecsés közötti szakasza már korábban megvalósult ○ a Repülőtér portáihoz való eljutás legtöbb esetben biztosított ○ megfelelő kapacitású, új kerékpártárolók kerültek kiépítésre • Átfogó kerékpáros-hálózat fejlesztési elképzelések előkészítés alatt, melyek kapcsolódási pontok a kerület számára is: <ul style="list-style-type: none"> ○ Agglomerációs hivatásforgalmi kerékpáros stratégia ○ Budapest aktív és mikromobilitási stratégia ○ Budapesti Kerékpárforgalmi Hálózati terv ○ Nemzeti Kerékpáros Stratégia • A Gyömrői út/Ferihegyi gyorsforgalmi út fejlesztésének tervezetése elindult 				
<p>A projekt célja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • A kerületen belüli hálózati kapcsolatok javítása • A fővárosi hálózathoz való, a kerület érdekeit figyelembe vevő kapcsolatok fejlesztése • A CO₂-kibocsátás csökkentése • A lakosság fizikai-egészségi állapotának javítása, szemléletformálás 				
<p>A projekt tartalmi elemei</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kerületi szintű közlekedésvizsgálat, tanulmány: Közösségi közlekedés rendszerének felülvizsgálata: a kerület vasúton való elérhetőségének javítása, intermodális kapcsolatok fejlesztése, P+R / B+R parkolók (SZOFT) • Kiemelt figyelem a harántirányú közúti közlekedési kapcsolatok javítására <ul style="list-style-type: none"> – Dózsa Gy. u. – Nemes u. – Királyhágó u. – Nagybánya u. – Péterhalmi út – Gilice tér – Petőfi u. – Haladás u. – Csévésző u. – Méta u. – Cziffra Gy. u. – Kele u. – Margó Tivadar u. – Bartók L. u. – Lakatosút – Felsőcsatári út (Ipacsfa utca – Lőrinci út – Kisfaludy utca) ○ Alsó erdősor utca vonalának kiszélesítése, a Csévésző utca vonalától Kőbánya-Kispest metróállomásig ○ A Nefelejcs utca Szemeretelep felé való megnyitása ○ Az Ipacsfa utca lezárt szakaszának megnyitása ○ A Nagykőrösi út fejlesztése a tervezett vasúti fejlesztésekhez kapcsolódóan ○ Csomópontok forgalmi rendjének javítása, a kritikus csomópontok és útvonalak bekamerázásával • Differenciált kerületi kerékpárforgalmi-hálózat létrehozása <ul style="list-style-type: none"> ○ Nagy-Burma vasút nyomvonalán zöldben vezetett kerékpárút, távlati csatlakozás a Duna menti kerékpárforgalmi-hálózathoz ○ Gyömrői úton kerékpárút kiépítése a Csévésző utcától a BUD T1 terminálig ○ A Gyömrői út menti belső fejlesztési területek kerékpáros infrastruktúrával való kiszolgálása a Gyömrői út érintett szakaszának átfogó rekonstrukciója keretében ○ A Nagykőrösi út menti kerékpáros infrastruktúra hálózat fejlesztése a tervezett vasúti fejlesztésekhez kapcsolódóan ○ A Gilice tér gyalogos és kerékpáros fejlesztése ○ Kerületi érdekérvényesítés a magasabb szintű kerékpáros infrastruktúra hálózat-fejlesztési elképzelések kidolgozásában (SZOFT) • Környezetbarát és aktív mozgáson alapuló közlekedési módok támogatása <ul style="list-style-type: none"> ○ Elektromos töltőállomások létesítése, elektromobilitás elősegítése ○ Mikromobilitást támogató infrastruktúra kiépítése az intézmények, kulturális létesítmények, szórakozóhelyek, parkok, játszótérek, szolgáltatási pontok környékén – első körben PILOT projektként • Lakossági szemléletformálás - célcsoportok szerint (SZOFT) Folyamatos tájékoztatás a környezettudatos közlekedési formákról minden korosztály számára (kiadványok, előadások, családi programok stb. szervezése) 				

	Projektgazda	Feladatai
Megvalósítás	Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata	<ul style="list-style-type: none"> Koncepciók, tervek kidolgozása Műszaki terveztetés Menedzsmentfeladatok ellátása Beruházások megvalósítása Marketingtevékenység, eseményszervezés Kapcsolódó szoft feladatok ellátása (pl. kiadványkészítés)
	Lehetséges partnerek	
	Térségi önkormányzat(ok)	x
	Helyi, nem önkormányzati intézmény(ek)	
	Fővárosi Önkormányzat	x
	Regionális/országos/államigazgatási szervek/szervezetek/intézmények	x
	Magánbefektetők, üzleti szereplők	
	Civil/egyházi/nemzetiségi szervezetek	
Indikatív költségkeret	<ul style="list-style-type: none"> Infrastrukturális fejlesztés: 300 millió - 1 milliárd Ft között; Szoft projektelemek: 100 millió Ft alatt 	
Várt eredmények	<ul style="list-style-type: none"> A forgalom eloszlása javul, a környezeti terhelés csökken A területek, munkahelyek, intézmények elérhetősége javul A lakosság fizikai-egészségi állapota javul A kerület gazdasági területei felértékelődnek 	
Indikátorok	<p>Output indikátorok:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1 létrehozott kerületi kerékpárforgalmi-hálózati térkép 5 km megépült kerékpárút - 2027/30-ig 	
Lehetséges finanszírozási források	<ul style="list-style-type: none"> Önkormányzati saját; Hazai/központi költségvetési; EU-s társfinanszírozás: <ul style="list-style-type: none"> TOP Plusz keretein belül meghatározott prioritások 	
Ütemezés	2021-2027/2030 között, több ütemben	
Kockázatok	<ul style="list-style-type: none"> Támogatási forrás hiányában a fejlesztésekre nincs elegendő önerő Források hiányában a tervezett infrastrukturális fejlesztések elhúzódnak vagy nem jönnek létre A magasabb szintű projektekben nem sikerül a kerületi érdekeket megfelelően érvényesíteni 	
Szinergia, illeszkedés más projektekhez	<ul style="list-style-type: none"> A kerület zöldfelületeinek lakosságbarát és fenntartható megújítása (<i>kulcsprojekt</i>) A kerületi sportélet és szabadidős tevékenységek fellendítése (<i>tematikus projekt</i>) Innovatív, környezetbarát gazdaságfejlesztés - a megújuló barnamezős területek menedzselésével (<i>tematikus projekt</i>) A közösségi közlekedés szerepének növelése, a kerület elérhetőségének javítása (<i>hálózatos projekt</i>) Infrastruktúra-fejlesztések (<i>hálózatos projekt</i>) 	

HAL-2. A közösségi közlekedés szerepének növelése, a kerület elérhetőségének javítása															
Célokhoz való illeszkedés	TK átfogó célok	ITS tematikus és területi célok													
		T1.	T2.	T3.	T4.	T5.	T6.	T7.	T8.	T9.	T10.	TR1.	TR2.	TR3.	
		AI.													
		AII.							x	x	x		x	x	
AIII.							x	x			x	x			
Típus	Kulcs		Hálózatos		Akcióterületi			Tematikus			Egyéb				
			x												
Integráltság	Integrált projekt						Nem integrált projekt								
	x														
Megvalósulás helyszíne	A kerület egészére kiterjedő, komplex hatókörű projektcsomag, ezért akcióterületi lehatárolás nem releváns.														
Előkészítettség (1 = nincs előkészítve, 5 = műszaki/üzleti tervvel alátámasztott)	1		2		3			4			5				
					x										
	<ul style="list-style-type: none"> • Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata folyamatosan egyeztet az érintett partnerekkel mind állami, mind fővárosi szinten: <ul style="list-style-type: none"> ○ Gyömrői út/Ferihegyi gyorsforgalmi út rekonstrukciója, fejlesztése ○ a repülőtéri gyorsvasút megvalósítása ○ 142-es vasútvonal felújítása/fejlesztése ○ Agglomerációs hivatásforgalmi kerékpáros stratégia ○ Budapesti aktív és mikromobilitási stratégia ○ Budapesti Kerékpárforgalmi Hálózati terv ○ Nemzeti Kerékpáros Stratégia • Vasút utcai P+R megépült 														
A projekt célja	A közösségi közlekedés szerepének növelésével a lakossági autóhasználat mérséklése, amellyel a lakosság komfortérzete növekedhet a lakókörnyezet tekintetében. A kerület elérhetőségének javítása a gazdasági szereplők „megtelepedését” szolgálhatja.														
A projekt tartalmi elemei	<ul style="list-style-type: none"> • Közösségi közlekedés rendszerének felülvizsgálata: intermodális kapcsolatok fejlesztése, vasúti közlekedés elérhetőségének javítása, P+R / B+R parkolók (SZOFT) • 42-es villamos meghosszabbítása és az esetleges pestszentimrei továbbvezetésének biztosítása esetén, közvetlen vasúti átszálló kapcsolat létesítése Pestszentimre vasútállomásnál vagy annak környezetében. • A Gyömrői út / Ferihegyi repülőtérre vezető út fejlesztésében való közreműködés • A repülőtéri gyorsvasút megvalósításában való közreműködés • Parkolási feltételek javítása az Üllői út és a Gyömrői út mentén • Buszjárat rávezetése az Alacsikai útra a Termény utcáig • Nagykőrösi út felújítása, megfelelő helybiztosítás esetén buszsávval kiegészülve • Főközlekedési útvonalak állapota, karbantartása – a főváros kezelésében lévő útburkolatok folyamatos javítása • Együttműködő kezdeményezés nem kerületi tevékenységek megvalósítására (Főváros, MÁV, környező települések) • Pestszentlőrinc vasútállomáson a Gyömrői út felől érkező alul/felüljáró megépítése. • A Lajosmizsei vasútvonalon <ul style="list-style-type: none"> ○ a Méta utcai felüljárónál új vasúti megállóhely kiépítése ○ a vasútvonal tervezett fejlesztéseihez kapcsolódva a kerületi közösségi közlekedési eszközökkel való megfelelő ráhordás megszervezése ○ Szálfa utcai vasúti megállónál rendezett parkolók (P+R) kialakítása • Pestszentimre vasútállomáson közös peronos átszállást lehetővé tevő gyaloglási útvonalakkal ellátott buszfordulók kialakítása 														

	Projektgazda	Feladatai
	Megvalósítás	Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata
Lehetséges partnerek		
Térségi önkormányzat(ok)		x
Helyi, nem önkormányzati intézmény(ek)		
Fővárosi Önkormányzat		x
Regionális/országos/államigazgatási szervek/szervezetek/intézmények		x
Magánbefektetők, üzleti szereplők		
Civil/egyházi/nemzetiségi szervezetek		
Indikatív költségkeret	<ul style="list-style-type: none"> Infrastrukturális fejlesztés 100 millió Ft alatt; Szoft projektelemek 100 millió Ft alatt 	
Várt eredmények	<ul style="list-style-type: none"> a forgalom eloszlásának javítása, környezeti terhelés csökkentése a területek, munkahelyek, intézmények jobb elérhetősége, aktív, egészséges lakosság, gazdasági területek helyzetbe hozása. 	
Indikátorok	Output indikátorok: <ul style="list-style-type: none"> 1 megvalósított közösségi közlekedési felülvizsgálat 50 km javított útszakasz - 2027/30-ig 	
Lehetséges finanszírozási források	<ul style="list-style-type: none"> Hazai/központi költségvetési; EU-s társfinanszírozás: <ul style="list-style-type: none"> TOP Plusz keretein belül meghatározott prioritások 	
Ütemezés	2021-2027/2030 között, több ütemben	
Kockázatok	<ul style="list-style-type: none"> Támogatási forrás hiányában a fejlesztésekre nincs elegendő önerő Források hiányában a tervezett infrastrukturális fejlesztések elhúzódnak vagy nem jönnek létre A nem megfelelő együttműködés következményeként a fejlesztéssel kapcsolatos egyeztetések folyamata lelassulhat Az elmaradó fejlesztések miatt a környezeti terhelés nem csökken 	
Szinergia, illeszkedés más projektekhez	<ul style="list-style-type: none"> A repülőtéri térség gazdaságfejlesztése (<i>kulcsprojekt</i>) Innovatív, környezetbarát gazdaságfejlesztés – a megújuló barnamezős területek menedzselésével (<i>tematikus projekt</i>) A kerületen belüli közlekedési kapcsolatok javítása környezetbarát módok előtérbe helyezésével (<i>hálózatos projekt</i>) Infrastruktúra-fejlesztések (<i>hálózatos projekt</i>) 	

HAL-3. Infrastruktúra-fejlesztések															
Célokhoz való illeszkedés	TK átfogó célok	ITS tematikus és területi célok													
		T1.	T2.	T3.	T4.	T5.	T6.	T7.	T8.	T9.	T10.	TR1.	TR2.	TR3.	
		AI.													
		AII.								x					
AIII.															
Típus	Kulcs		Hálózatos			Akcióterületi			Tematikus			Egyéb			
			x												
Integráltság	Integrált projekt						Nem integrált projekt								
	x														
Megvalósulás helyszíne	A kerület egészére kiterjedő projektcsomag, ezért akcióterületi lehatárolás nem releváns.														
Előkészítettség	1		2		3		4		5						
(1 = nincs előkészítve, 5 = műszaki/üzleti tervvel alátámasztott)							x								
	<ul style="list-style-type: none"> A szennyvízelvezetés kiterjesztése majdnem a kerület teljes egészére Csapadékvízvezetés: szikkasztó kutak létesítése, elvezető-rendszer fejlesztése Sikeres járdafelújítási program Elkészültek a Fővárosi Zöldinfrastruktúra füzetek (Budapest honlapján elérhetőek) 														
A projekt célja	Az infrastruktúra-fejlesztésekkel harmonikusabbá válik az épített környezet, illetve segítségükkel a közösségi terek és közterületek is megújulhatnak.														
A projekt tartalmi elemei	<ul style="list-style-type: none"> A csapadékvíz-elvezető csatornák kitisztítása, a betemetett szakaszok újbóli megnyitása A csapadékvizek helyben tartása és elszikkasztásának preferálása Szemléletformálás támogatása a csapadékvizek helyben történő felhasználásával kapcsolatban (SZOFT) <ul style="list-style-type: none"> zöldtetők, zöld homlokzatok, esőkertek, egyéb zöldfelületek kialakításának támogatása és azok öntözése, fenntartása a csapadékvíz felhasználásával Közösségi, ingyenes internetelérés lehetőségeinek fejlesztése: <ul style="list-style-type: none"> free Wi-Fi pontok intézményeken belüli ingyenes terminálok létesítése. 														
Megvalósítás	Projektgazda			Feladatai											
	Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata			<ul style="list-style-type: none"> Koncepciók, tervek kidolgozása Műszaki tervezetés Menedzsmentfeladatok ellátása Beruházások megvalósítása Tájékoztató és szemléletformáló kampány lebonyolítása 											
	Lehetséges partnerek														
	Térségi önkormányzat(ok)														
	Helyi, nem önkormányzati intézmény(ek)														
	Fővárosi Önkormányzat														
	Regionális/országos/államigazgatási szervek/szervezetek/intézmények														
	Magánbefektetők, üzleti szereplők														
Civil/egyházi/nemzetiségi szervezetek															
Indikatív költségkeret	<ul style="list-style-type: none"> Infrastrukturális fejlesztés 300 millió és 1 milliárd Ft között; Szoft projektelemek 100-300 millió Ft között 														

Várt eredmények	<ul style="list-style-type: none"> • A kerület vízmérlege kiegyensúlyozottabb lesz, • Fenntartható csapadékvíz-kezelés: a talajvíz utánpótlás szélsőséges ingadozások nélkül biztosítható • Belvízveszély csökkentése • Sikeres lakossági kampány
Indikátorok	<p>Output indikátorok</p> <p>2020/23-ig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 1,5 km földút szilárd burkolattal történő ellátása 1 év alatt - sikeres program (km nem ismert) • 16 km járda felújítása – sikeres program (km nem ismert) <p>2027/30-ig:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lakossági kampány lefolytatása a csapadékvizek helyben tartásáról és felhasználásáról • A lakóutcák vízvezető árkaiknak és azok vízáteresztő képességeinek komplex felülvizsgálatát tartalmazó tanulmány elkészítése
Lehetséges finanszírozási források	<ul style="list-style-type: none"> • Önkormányzati saját; • Hazai/központi költségvetési; • EU-s társfinanszírozás: <ul style="list-style-type: none"> ○ TOP Plusz keretein belül meghatározott prioritások
Ütemezés	2021-2027/2030 között, több ütemben
Kockázatok	<ul style="list-style-type: none"> • Támogatási forrás hiányában a fejlesztésekre nincs elegendő önerő • Források hiányában a tervezett infrastrukturális fejlesztések elhúzódnak vagy nem jönnek létre • A belvíz, illetve a hirtelen lezúduló csapadék a beruházás elmaradásának hiányában továbbra is károkat okoz
Szinergia, illeszkedés más projektekhez	<ul style="list-style-type: none"> • Fenntartható, hatékony energiahasználat megvalósítása (<i>kulcsprojekt</i>) • A kerület zöldfelületeinek lakosságbarát és fenntartható megújítása (<i>kulcsprojekt</i>) • Az önkormányzati gazdálkodás hatékonyságának és fenntarthatóságának további javítása (<i>tematikus projekt</i>)

4.5. TERVEZETT BEAVATKOZÁSOK ÜTEMEZÉSE ÉS VÁZLATOS PÉNZÜGYI TERVE

A beavatkozások ütemezése:

Minden egyes projektcsomagot bemutató adatlapon külön került feltüntetésre az ütemezés. Általános elvként a projekttervezési ciklust a 2022-2030 közötti időszakra vonatkoztattuk. Ezen belül több ütemben, szakaszolva történik a legtöbb beavatkozás megvalósítása. Ahol rövidtávú megvalósítási szakasz különíthető el a folyamaton belül (pl. 2022., 2023., 2024. stb. - általában a szoft típusú projektek esetében), ott ezeket a dátumokat külön feltüntettük. Emellett értékelésre kerültek az előző ciklusban (2014-2020) indult, jelenleg is zajló beavatkozások megvalósulásuk szerint.

Vázlatos pénzügyi terv:

Jelen stratégiai tervezési fázisban az indikatív költségkeret – csakúgy, mint az ütemezésnél –csak projektcsomagonként került meghatározásra 4 főbb költségkategóriát alkalmazva:

- 100 millió FT alatt
- 100-300 millió Ft között
- 300 millió – 1 milliárd Ft között
- 1 milliárd Ft felett.

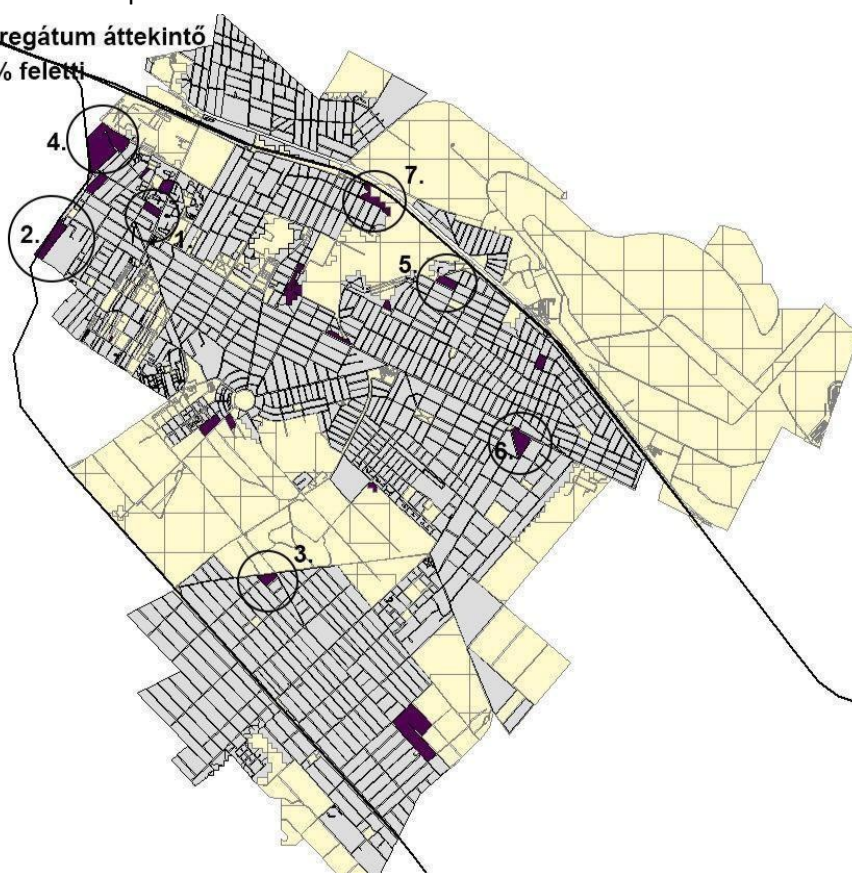
Az előrehaladottabb előkészítettségű projektelemek esetében kerültek ezektől eltérő, konkrétan összegek megadásra.

5. ANTISZEGREGÁCIÓS PROGRAM

5.1. A SZEGREGÁCIÓ MÉRSÉKLÉSÉT VAGY MEGSZÜNTETÉSÉT CÉLZÓ INTÉZKEDÉSEK

A 2011. évi népszámlálási adatok alapján a KSH három szegregátumot és négy szegregációval veszélyeztetett területet jelölt meg a kerületben, mely kijelölések azóta is érvényben vannak. A három városszövetbe ágyazott szegregátum közül az 1-es a Rendessy-telep, a 2-es a Lipták-telep, a 3-as az Újpéteri-telep városrészben helyezkedik el. A 4-es (1. számú szegregációval veszélyeztetett terület) a Rendessy-telep, az 5-ös (2. számú szegregációval veszélyeztetett terület) a Szemere-telep, a 6-os (3. számú szegregációval veszélyeztetett terület) a Ganzkertváros, míg a 7-es (4. számú szegregációval veszélyeztetett terület) a Miklós-telep városrészben található.

Budapest XVIII. ker. szegregátum áttekintő
Szegregációs mutató 20% feletti

2. ábra Budapest XVIII. kerületének szegregátumait és szegregációval veszélyeztetett területeit bemutató térképe. Ábra forrása: Budapest XVIII. Kerület Pestszentlőrinc–Pestszentimre Integrált Településfejlesztési Stratégia 2015-2020

Az Antiszegregációs Program által megvizsgált területek részletes bemutatása, elemzése megtalálható jelen Stratégia Megalapozó vizsgálat: Helyzetértékelés felülvizsgálati munkarészeiben (Szegregált vagy szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolása, térképi ábrázolása és helyzetelemzése).

A következő táblázatban összefoglalásra került a kerület szegregátumainak és veszélyeztetett területeinek státusza a 2011-es népszámlálási és a 2014-es segélyezési adatok alapján. Frissebb adatok a szegregátumok és szegregációval veszélyeztetett területek kapcsán nem érhetők el.

	Társadalom (Demográfia – 2011.)	Társadalom (Foglalkoztatottság (2011.)/ Segélyezés – 2014.)	Lakáshelyzet	Épített környezet / Közterületek minősége	Etnikai szegregáció	Eddigi beavatkozások nyomán bekövetkezett változások	
1-es számú szegregátum	Lakosságszám: 111 fő (2014) A 0-14 évesek aránya 20,8% (másfélszerese a kerületi arányoknak) Alacsony státuszú lakosság aránya: 28,9%)	A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 57,9%. Közfoglalkoztatásban 9 fő vett részt (2014.)	A lakások 10,3%-a komfortnélküli, félkomfortos vagy szükségülakás.	Az infrastruktúra kiépített, de több lakásban díjhátralék miatt lekötésre került a vezetékes víz.	A területen főként romák élnék.	Kiss Ernő u. 40-42. alatti romos épület elbontása tervezett (2019- 2022)	
2-es számú szegregátum	Lakosságszám: 125 fő (2014) A 0-14 évesek aránya 18,4% Alacsony státuszú lakosság aránya:27%	A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 44,4%. Közfoglalkoztatásban 2 fő vett részt (2014).	A lakások harmada alacsony komfortfokozatú. 70%-uk egyszobás.	Az infrastruktúra kiépített, egyedül a Liszt Ferenc közben nincs portmentes út.	A területen főként romák élnek.	A Liszt Ferenc köz (Hengersor u.- vasút közötti szakasz) szilárd burkolattal történő ellátása megtörtént (2019). Hengersor utca 69- 71. szám alatt lévő épületek bontása tervezett (2019- 2022)	
3-as számú szegregátum	Lakosságszám: 81 fő (2014) 0-14 évesek aránya 29,7% (kétszerese a kerületi aránynak) Alacsony státuszú lakosság aránya: 47,1%		A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 52,9%. Közfoglalkoztatásban 1 fő vett részt (2014).	A lakásállomány 19 lakásból áll, melyből kettő Az infrastruktúra egyszobás, egy pedig alacsony komfortfokozatú.	Az infrastruktúra kiépített	A területen romák és nem romák vegyesen élnék.	Konkrét beavatkozás nem ismert.

Budapest XVIII. kerületének a KSH által kijelölt és a kerület által jóváhagyott szegregátumainak státusza –a legsúlyosabb helyzetben lévő területek kiemelésével (témakörönként)

	Társadalom (Demográfia 2011.)	Társadalom (Foglalkoztatottság/Segélyezés – 2011.)	Lakáshelyzet	Épített környezet / Közterületek minősége	Etnikai szegregáció	Eddigi beavatkozások nyomán bekövetkezett változások
1-es számú szegregációval veszélyeztetett terület	Lakosságszám	A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 57,9%. Közfoglalkoztatásban 9 fő vett részt (2014.)	A lakások 10,3%-a komfortnélküli, félkomfortos vagy szükséglakás.	Az infrastruktúra kiépített, de több lakásban díjhátralék miatt lekötésre került a vezetékes víz.	A területen főként romák élnek.	Fáy u.2. szám alatt lévő 58 lakásos, 100%-ban önkormányzati tulajdonban lévő két darab lakóépület teljes rehabilitációja (lakások összkomfortossá tétele, teljes külső-belső felújítás, gépészeti átalakítás, energetikai korszerűsítés, kert és udvarrendezés) Lenkei u. 7. alatti épület felújítása Játszóter fejlesztés a Nefelejcs utcában (2019) Kártoló utca (Kistext-Malomkő u. közötti szakasz) szilárd burkolattal történő ellátása (2019)
2-es számú szegregációval veszélyeztetett terület	Lakosságszám: 125 fő (2014) A 0-14 évesek aránya 18,4% Alacsony státuszú lakosság aránya:27%	A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 44,4%. Közfoglalkoztatásban 2 fő vett részt (2014).	A lakások harmada alacsony komfortfokozatú. 70%-uk egyszobás.	Az infrastruktúra kiépített, egyedül a Liszt Ferenc közben nincs pormentes út.	A területen főként romák élnek.	Üllői út 286., Üllői út 317. alatti épületek felújítása (2019-2022)

	Társadalom (Demográfia 2011.)	Társadalom (Foglalkoztatottság/ Segélyezés – 2011.)	Lakáshelyzet		Épített környezet Közterületek minősége	/ Etnikai szegregáció		Eddigi beavatkozások nyomán bekövetkezett változások
3-as számú szegregációval veszélyeztetett terület	Lakosságszám: 81 fő (2014) A 0-14 évesek aránya 29,7% (kétszerese a kerületi aránynak) Alacsony státuszú lakosság aránya: 47,1%	A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 52,9%. Közfoglalkoztatásban 1 fő vett részt (2014).	A lakásállomány 19 lakásból áll, melyből kettő az infrastruktúra egyszobás, egy pedig alacsony komfortfokozatú.	Az infrastruktúra kiépített	A területen romák és nem romák vegyesen élnek.	Konkrét beavatkozás nem ismert.	Lakosságszám: 81 fő (2014) A 0-14 évesek aránya 29,7% (kétszerese a kerületi aránynak) Alacsony státuszú lakosság aránya: 47,1%	A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 52,9%. Közfoglalkoztatásban 1 fő vett részt (2014).
4-es számú szegregációval veszélyeztetett terület	Lakosságszám: 54 fő (2011) A 0-14 évesek aránya 11,1% (ez 3 százalékponttal alacsonyabb, mint a kerületi mutató). Alacsony státuszú lakosság aránya: 22%.	A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 41,5%. Közfoglalkoztatásban 1 fő vett részt (2014).	Az alacsony komfortfokozatú lakások aránya 17,4%.	Az infrastruktúra kiépített.	A területen romák és nem romák vegyesen élnek.	Konkrét beavatkozás nem ismert.	Lakosságszám: 54 fő (2011) A 0-14 évesek aránya 11,1% (ez 3 százalékponttal alacsonyabb, mint a kerületi mutató). Alacsony státuszú lakosság aránya: 22%.	A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül 41,5%. Közfoglalkoztatásban 1 fő vett részt (2014).

Budapest XVIII. kerületének a KSH által kijelölt és a kerület által jóváhagyott szegregációval veszélyeztetett területeinek státusza – a legsúlyosabb helyzetben lévő területek kiemelésével (témakörönként)

A 2015-ben elfogadott Integrált Településfejlesztési Stratégia számos intézkedést meghatározott a kerület Antiszegregációs Programja keretében. A Program célrendszere és intézkedései röviden a következő kitérve az elmúlt években történt megvalósulásukra:

Antiszegregációs célok

Az anti-szegregációs program horizontális céljai:

Az esélyegyenlőség biztosítása a kerület minden fejlesztési beavatkozásánál, annak figyelembe vételével, hogy semmilyen fejlesztés nem járulhat hozzá a településen belüli, vagy kívüli szegregáció kialakulásához és erősödéséhez. Az esélyegyenlőség, a szegregáció-mentesség biztosítása a településen.

- Lakhatási integráció biztosítása.
- Oktatási integráció biztosítása.
- Az alacsony státuszú lakosság foglalkoztatási helyzetének javítása.
- A szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása.
- Közösségi terek biztosítása.

A szegregátumok megszüntetése nem lehetséges az egyes tömbök lakosság száma miatt, ezért legfőbb cél, hogy a rossz állagú ingatlanok felszámolásával, a mobilizációs lehetőségek megteremtésével a szegregáció oldásra kerüljön, a szegregátumokban élők száma csökkenjen. Emellett fontos, hogy a területek rehabilitációjával meg lehessen teremteni az élhetőbb lakókörnyezetet.

Általános – horizontális antiszegregációs intézkedések

A kerület figyelembe veszi megvalósuló fejlesztéseinél, hogy azok nem okozhatják sem horizontálisan, sem területileg a szegregáció kialakulását vagy erősödését. Az önkormányzat az általa működtetett intézményekkel, a Roma Nemzetiségi Önkormányzattal, az egyházakkal, egyházi szervezetekkel és a kerületben és a kerületért dolgozó civil szervezetekkel együttműködik. A megállapodás eredményeként Integrációs kerekasztalt hoz létre, amely meghatározott időközönként áttekinti a legrosszabb helyzetű családok, a szegregátumokban és szegregációval veszélyeztetett területeken élő lakosság helyzetét, megvizsgálja annak lehetőségét, hogy a rendelkezésére álló eszközök (pl. közfoglalkoztatás) elérik-e ezeket a családokat, és amennyiben nem, intézkedéseket javasol a kerület vezetésének a helyzet javítására. A kerekasztal kiemelt feladata továbbá, hogy az Antiszegregációs Program megvalósulását nyomonkövesse, az arra irányuló monitoringot irányítsa. **Az Integrációs Kerekasztal létrejötte 2021-ig nem történt meg, a szakterületen dolgozó szakemberek konzultálnak a Kerekasztal létjogosultságáról.**

- Budapest XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata Szociális Szolgáltatástervezési Konceptióval rendelkezik és a Képviselő-testületének 2/2004.(II. 03.) önkormányzati rendelete alapján szociális gondoskodásban közreműködő szakemberei, illetve ezen feladatokat ellátó intézmények képviselői, valamint egyéb meghívott szakemberek részvételével Szociálpolitikai Kerekasztalt hozott létre és működtet.
- Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzat Képviselő-testülete a 298/2016. (VI.28.) számú határozatával fogadta el a 2016-2021. évi időtartamra a Helyi Esélyegyenlőségi Programját, mely idén júniusában jár le, ennek okán folyamatban van a 2021-2026 évekre vonatkozó HEP program kidolgozása

A fentiek figyelembevételével az Integrált Településfejlesztési Stratégia keretében nem indokolt az integrációs kerekasztal létrehozása.

Az antiszegregációs beavatkozások egyes elemei két fejlesztési fókuszot tartalmaznak: az infrastruktúra javítására vagy az emberek és közösségeik fejlesztésére irányulnak. A kerület által alkalmazott intézkedések is mind a két fejlesztési fókuszot tartalmazzák.

A kerület vezetésének meggyőződése, hogy az esélyteremtés legfontosabb eszközét a megfelelő színvonalú és mindenki számára hozzáférhető oktatás jelenti. Az óvodai nevelésben és iskolai oktatásban résztvevő feladatellátási helyek között a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egyenletes eloszlását biztosítani kell. A szegregáció kialakulásának megakadályozása érdekében az önkormányzat egyeztetést kezdeményez a Külső-Pesti Tankerületi Központtal, ennek megvalósulása nem ismert a korábbi ASZP és HEP óta.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvénybe (Gyermekvédelmi törvény) 2013. szeptember 1-jei hatállyal került beemelésre a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek fogalma és ezen státuszok megállapításának feltételrendszere. A jogi környezet több módosítással is érintett volt az elmúlt években. A Gyermekvédelmi törvény több alkalommal, de a szociális igazgatásról szóló és szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény is 3 alkalommal került **módosításra 2020-ig. A legfontosabb jogszabályi módosítás a 2018. évi CWVII. törvénnyel lépett hatályba, mely az egyes szociális, gyermekvédelmi tárgyú, valamint egyéb kapcsolódó törvények módosításáról szólt. Emellett az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról szóló 4/2019. (II.27.) EMMI rendelet egy fő szociális diagnózist készítő eszménytervező alkalmazását írja elő a család- és gyermekjóléti központok számára.**

A kerület iskoláiba (általános iskolák és gimnáziumok) 2019-ben 386 sajátos nevelési igényű (SNI) gyermek járt (4,09%), az SNI-s gyermekek aránya növekszik a kerületben az elmúlt években (2018: 3,8%). **Minden általános iskolában a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XVIII. Kerületi Tagintézménye fejlesztőpedagógusai foglalkoznak a beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdő tanulókkal. A SOFI Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola és Készségfejlesztő Iskola utazó gyógypedagógusai a többi gyermekkel részben vagy egészben együtt nevelhető, oktatható SNI-s gyermekek, tanulók ellátását végzik.**

Az óvodába járó gyermekek 1,89 százaléka SNI volt a 2016-os adatok szerint. A kerület óvodái közül ennél legalább kétszeres volt az SNI-s gyermekek aránya a következő óvodáknál: Eszterlanc (10,81%), Lurkó-liget (5,34%), Robogó (4,06%), Aprók falva (4%), legalább másfélszeres pedig két óvoda esetében (Gyöngyszem – 3,55% és Pitypang – 2,64%). **A kerületben élő óvodás gyermekek körében fel kell mérni a sajátos nevelési igényű (SNI) és a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal (BTM) küzdő gyermekeket. Az előző ITS kitért az óvodákban biztosításra kerülő Alapozó terápiára¹, amely szintén bevezetésre került a kerületben.**

A kerületben az integráltan nevelt SNI gyermekek eloszlása az általános- és középiskolákban egyenetlen. Amíg 23 nevelési-oktatási intézményből húszban az SNI-s gyermekek aránya 0 és 2 % között mozog, addig két iskolában ennél lényegesen magasabb: az Ady Endre Általános Iskolában (2019: 12,02%) és az Eötvös Loránd Általános Iskolában (2019: 10,8%). **Ebben a két intézményben azóta alsó az 1-4. alsó tagozaton logopédiai osztály működik beszédfigyeléssel rendelkező tanulók felzárkóztatása céljából².**

A devianciák kiszűrése, a megfelelő fejlődés és a sikeres felnőtté válás érdekében létre kell hozni egy, a gyermekek sikeres előrehaladását a középpontba állító szakmaközi hálózatot, amely a rendszeresen

¹ A terápia alkalmas a képességek sokirányú fejlesztésére, az esetleges képességbeli hiányosságok pótlására, illetve a megkésett beszédfejlődésű, valamint a különböző részfunkció zavaros (térirány zavaros, dyslexia-, dysgráfia veszélyeztetett) gyermekek fejlesztésére. Nagyon jól alkalmazható továbbá figyelem- és magatartás zavaros gyermekek kezelésére is.

² Helyi Esélyegyenlőségi Program 2020 felülvizsgálat

megtartott szakmai műhelyek keretében összehangoltabb, eredményesebb és hatékonyabb szolgáltatásokat tud biztosítani. A hálózat működtetésének célja, hogy a gyerekekkel foglalkozó szakemberek közvetlenül szerezzenek ismereteket egymástól, mindezt a jelzőrendszer hatékonyabb működtetése érdekében. A hálózatban az alábbi szakterületek képviselői kerülnek meghívásra: közoktatási intézmények munkatársai (vezetői), egészségügyi intézmények, szociális és családsegítő munkatársak, igazgatási és foglalkoztatási intézmények munkatársai (vezetői).

A hátrányos helyzetű általános iskolás tanulók egyéni és csoportos fejlesztését, illetve a szabadidő hasznos eltöltését célzó tanoda létrehozása merült fel az önkormányzatnál az előző ITS során, annak érdekében, hogy a kerületben tanuló hátrányos helyzetű gyerekek iskolai előmenetelét támogassák. **Az önkormányzat megvizsgálta, hogy a kerületben található szegregátumok és szegregációval veszélyeztetett területek közelében milyen saját tulajdonú ingatlant tud felajánlani a szolgáltatás működtetésére, a tanoda program szükségességét végül nem találta indokoltnak.**

Az önkormányzat a Külső-Pesti Tankerületi Központtal együttműködve segíti az iskolai drogprevenció, a stressz prevenció és a családi életre nevelés témakörökből rendhagyó prevenció órák rendezését. A kortárscsoport fontos helyszín a serdülők számára, hogy elsajátítsák a személyiségfejlődésükhöz szükséges készségeket, a társas viselkedési formákat.

Általánosan elmondható, hogy a középfokú oktatási intézménybe járó hátrányos helyzetű diákok körében rendkívül magas a lemorzsolódók aránya. Ennek csökkentésére szociális ösztöndíj pályázat (pl. Bursa Hungarica) áll rendelkezésre a tanulók részére. A roma önkormányzatnak ezen felül kiemelt feladata a hátrányos helyzetben levő romák segítése: felzárkóztató programokkal segíti az oktatást, minden évben ösztöndíjjal motiválják diákjaikat a jobb eredmény elérésére.

A nyári szünetben a Csibész Család- és Gyermekvédelmi Központ szervezésében eddig is működtetett nyári napközi továbbiakban való biztosítása szükséges (étkeztetéssel) a hátrányos helyzetű tanulók részére. Annak érdekében, hogy a legrosszabb helyzetű családok gyermekei, a magatartásproblémákkal küzdő tanulók is aktív résztvevői lehessenek a nyári napközis táboroknak, a programban dolgozók kapacitását meg kell erősíteni, akár önkéntesek bevonásával is.

A pedagógusok számára a módszertani megújulás, a kiégettség kezelése, a szociális problémák észlelése és kezelése érdekében érzékenyítő, konfliktuskezelő és kiégés elleni tréningek, módszertani képzések szervezésére van szükség.

A gyermekek számára nyitva álló közösségi terek és az azokba szervezett programok bővítése továbbra is indokolt. Annak érdekében, hogy a gyerekeket és fiatalokat fókuszba állító közösségi programok megszervezése és megtartása az önkormányzat teherbíró képességén belül maradjon, a kerület Önkéntes Program indítását tervezte a korábbi ITS során, amely azóta megvalósításra kerül pl. a Csibész Család- és Gyermekjóléti Központban.

A kerületben a civil aktivitás növelésére a kerület Civil Programot hozott létre, amely során a civilek bevonását saját forrásokból biztosított pályázatokkal segíti az önkormányzat.

A megfelelő színvonalú szociális munka biztosítása érdekében rendkívül fontos a szociális területen dolgozók továbbképzése. A szociális szakemberek rendkívül leterheltek, ezért a szociális intézmény családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatást ellátó részlegének kapacitását továbbra is növelni szükséges.

Az előző (2014-2020) ITS célja volt a szegregátumokban és szegregációval veszélyeztetett területeken élők aktívabb bevonása a közmunka programokba, ennek sikeressége nem ismert, azonban a közmunka program jelenleg központi átszervezés alatt áll.

A kerületben bevezetésre került a 2015-ben tervezett új, szociális és munkaerő-piaci kombinált szolgáltatás elsősorban nők számára a Havanna-lakótelepen. A munkaerő-piaci tanácsadás (önéletrajz és motivációs levél megírásához nyújtott segítség, álláskeresési tréning stb.) mellett konkrét állásinterjú esetén az új intézmény szépségeti szolgáltatásokat (fodrászat, manikűr, kozmetikus) is nyújt az ügyfeleknek, egyfajta „szociális szépségszalontként”.

Horizontális cél	Megvalósítást célzó intézkedés	Felelős	Lehetséges pénzügyi forrás	Megvalósulás lehetséges időtávja	Állapot (2021. január)
1. Esélyegyenlőség biztosítása	Integrációs kerekasztal létrehozása és működtetése	Polgármester együttműködve a RNÖ elnökével	Nem releváns	2015-2023	Nem valósult meg
2. Oktatási integráció biztosítása	Törekvés a HHH (és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult) gyerekek arányának kiegyenlítetttségének biztosítására az óvodai és az iskolai feladatellátási helyek között	Polgármester (a Külső-Pesti Tankerületi Központtal együttműködésben)	Nem releváns	2016-2023	Folyamatban
	Alapozó terápia biztosítása szűrést követően az óvodások részére (5. életév felett)	Óvodavezetők	Saját forrás	2016-2023	Folyamatban
	Prevenációs órák megtartása az iskolákban	Polgármester	Saját forrás	2016-2023	Folyamatban
	Érzékenyítő, módszertani, kiégés elleni tréningek, módszertani képzések szervezése a pedagógusok számára	Polgármester	Saját forrás, korábbi VEKOP 7. prioritási tengely	2017-2023	Folyamatban
	Nyári napközi (étkeztetéssel) működtetése	Polgármester	Saját forrás, nyári gyermekétkeztetési pályázat	2015-2023	Folyamatban
	Tanoda létrehozása és működtetése	Polgármester, együttműködve az RNÖ elnökével	Saját forrás, TOP Plusz 5., 6. prioritási tengely	2016-2023	Nem valósult meg
	HHH diákok (gimnázium és egyéb középfokú intézmény) támogatói ösztöndíjrendszerének kialakítása	Polgármester	Saját forrás és külső (támogatói) forrás	2016-2023	Folyamatban

Horizontális cél	Megvalósítást célzó intézkedés	Felelős	Lehetséges pénzügyi forrás	Megvalósulás lehetséges időtávja	Állapot (2021. január)
3. Az alacsony státuszú lakosság foglalkoztatási helyzetének javítása	A szegregátumban, a veszélyeztetett területeken élők előnyben részesítése a közmunka pályázatok kiajánlásánál, jelenleginél aktívabb bevonásuk közmunka programokba	Városgazda 18 Zrt.	Nem releváns	2015-2023	Megvalósult
4. A szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása	Sz szakmaközi hálózat működtetése, szakmai műhelyek szervezése a jelzőrendszer sikereesebb működése érdekében	Polgármester, Csibész Család- és Gyermekvédelmi Központ	Nem releváns	2015-2023	Folyamatban
	Szociális szakemberek képzése	Polgármester	Pályázati forrás, korábbi VEKOP 7. prioritási tengely	2015-2020	Nem ismert
	Új szociális és munkaerő-piaci kombinált szolgáltatás („Szociális szépségszalon”)	Polgármester	Pályázati forrás, korábbi VEKOP 7. prioritási tengely	2016-2023	Megvalósult
5. Közösségi terek biztosítása	Közösségi terek létrehozása a szegregátumok közelében, gyermek- és ifjúsági programok szervezése.	Polgármester, RNÖ elnöke	Saját forrás	2016-2023	Folyamatban
6. A társadalmi szolidaritás erősítése	Önkéntes Program szervezése	Polgármester	Nem releváns	2015-2023	Folyamatban
	Civil program indítása	Polgármester	Saját forrás	2016-2023	Folyamatban

Terület (szegregátum) specifikus anti-szegregációs intézkedések

Az 1. számú szegregátum a Lakatos-lakótelep szomszédságában van, ahol a közbiztonság javítása érdekében térfigyelő rendszer került kiépítésre. A tömb közbiztonsági helyzetének javítása érdekében szükséges lenne a rendszer kiépítésére a területen. A Kiss Ernő utca 11 bérlakásából 5 üres volt 2015-ben. Az önkormányzat azóta felmérte a lakásállományt. A vizsgálat lezárultával az üresen álló lakások közül azokat, amelyek felújításra javasolt lakások felújításra kerültek. A Csibész Család- és Gyermekvédelmi Központ koncentrált figyelmére van szükség a területen.

A 2. számú szegregátum bérlakásai számára az 1. számú szegregátumnál javasolt intézkedések voltak szükségesek: felújítás, komfortfokozat emelése, az új bérlők kiválasztásánál a rossz szociális helyzetben lévő családok koncentrációjának megakadályozása. A Liszt Ferenc közben pormentes út került kialakításra.

A legrosszabb szegregációs mutatóval rendelkező 3. számú szegregátumban nincsenek önkormányzati bérlakások.

Az 1. számú szegregációval veszélyeztetett területre fókuszálva az önkormányzat szociális városrehabilitációs programot tervezett. A szociális városrehabilitáció keretében az önkormányzat, mint projektgazda a következő tevékenységek megvalósítását hajtotta végre, illetve van folyamatban: önkormányzati tulajdonú vagy társasházi státuszú épületek statikai állapotának megerősítését, az épületgépészeti és energetikai rendszerek cseréjét az energiahatékonyság javítása érdekében, bérlakások felújítását, bérlakások komfortfokozatának emelését, közösségi tér kialakítását. Ezekon felül a gyermek- és felnőtt lakosság számára közösségfejlesztő programokat szervez, tanodát működtet, közösségi kert kialakítását segíti, családi mentorokkal támogatja az itt élők helyzetét, képzési és foglalkoztatási programokat szervez.

A 2., 3. és 4. számú szegregációval veszélyeztetett területek helyzete hasonló: Jórészt kertvárosias tömbök, ahol egy-egy leromlott állapotú házban sokgyermekes, rossz szociális helyzetben lévő családok élnek. Célzott segítségük az önkormányzati szociális intézmények támogatásával történik.

A KSH módszertana miatt a Havanna-lakótelep egyes lépcsőházai nem voltak sem szegregátumnak, sem szegregációval veszélyeztetett területnek minősíthetők. Az ITS helyzetfeltáró részében megvizsgálásra kerültek a segélyezési adatok, melyek alapján megállapítható, hogy a lakótelep több lépcsőházában is a rossz jövedelmi viszonyokkal és alacsony iskolai végzettséggel rendelkező emberek fokozott koncentrációja figyelhető meg. A terület rehabilitációjának szándékáról az önkormányzat így mondott le, adekvát forrás megléte esetén a tömb helyzetének javítására programot dolgozott ki és valósított meg az elmúlt években.

Szegregátum sorszáma	Konkrét intézkedés/ beavatkozás	Érintett terület specifikus cél	Felelős partner	Lehetséges pénzügyi forrás	Megvalósulás lehetséges időtávja	Állapot (2021.január)
1. és 2. szegregátum	Térfigyelő rendszer kiépítése	A közbiztonság javítása	Polgármester	Saját forrás	2015-2016	Megvalósult
1. és 2. szegregátum + az 1. számú szegregációval veszélyeztetett terület	A rossz szociális helyzetű emberek koncentrációjának megszüntetése a bérlakás-politika eszközrendszerével (felújítás, komfortfokozat emelése stb.)	Az elvárható életminőséghez szükséges feltételek elősegítése	Polgármester	Saját forrás	2015-2023	Folyamatban
2. szegregátum	Pormentes út megépítése (Liszt Ferenc köz)	Lakókörnyezet rehabilitációja	Polgármester	Saját forrás	2016	Megvalósult
1. számú szegregációval veszélyeztetett terület	Szociális városrehabilitációs program	Lakókörnyezet rehabilitációja	Polgármester	korábbi VEKOP 6. prioritási tengely	2016-2019	Folyamatban
Valamennyi szegregátum és szegregációval veszélyeztetett terület, kiemelten a városrehabilitáció akcióterülete	Antiszegregációs Program felülvizsgálata	Lakókörnyezet rehabilitációja	Polgármester	TOP Plusz 6. prioritási tengely	2016	Nem valósult meg

Intézkedés	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Szakközvetítő hálózat további működtetése, szakmai műhelyek szervezése a jelzőrendszer sikeresebb működése érdekében	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Szociális szakemberek képzése	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Új szociális és munkaerőpiaci kombinált szolgáltatás („Szociális szépségszalon”)		X	X	X	X	X	X	X	X				
Közösségi terek létrehozása a szegregátumok közelében, gyermek- és ifjúsági programok szervezése.		X	X	X	X	X	X	X	X				
Önkéntes Program szervezése	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Civil Program indítása		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Térfigyelő rendszer kiépítése	X	X											
A rossz szociális helyzetű emberek koncentrációjának csökkentése a bérlakás-politika eszközrendszerével (felújítás, komfortfokozat emelése stb.)	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Pormentes út megépítése (Liszt Ferenc köz)		X											
Szociális városrehabilitációs program		X	X	X	X								
Anti-szegregációs program felülvizsgálata		X					X					X	

Az antiszegregációs beavatkozások ütemezésének felülvizsgálata. Jelölés: szürke: nem megvalósult intézkedés, zöld: megvalósult intézkedés

5.2. A FEJLESZTÉSEK SZEGREGÁCIÓS HATÁSÁNAK KIVÉDÉSÉRE HOZOTT INTÉZKEDÉSEK

A projektfejlesztés során általánosan tartózkodni kell attól, hogy bármilyen beavatkozás esélyegyenlőtlenséghez, diszkriminációhoz, szegregációhoz, vagy ezek konzerválódásához járuljon hozzá. A projektfejlesztés dokumentumainak, a település stratégiai dokumentumainak és a település helyi rendeleteinek elkészítésekor ugyanezen elvek kell, hogy érvényre jussanak.

A projektfejlesztés során az önkormányzat elemi érdeke a tervezett tevékenységek társadalmi elfogadottsága, ezért mind az előkészítés, mind a megvalósítás során biztosítani kívánják a társadalmi párbeszéd lehetséges formáit. A Roma Nemzetiségi Önkormányzatot a kerület bevonja ezen folyamatokba. A közösségi térként és/vagy szociális, oktatási célra is használt épületeket integrált lakókörnyezetben kerülnék kialakításra, ezáltal biztosítva a többségi társadalom tagjainak a részvételét a szolgáltatásokban. A különböző fejlesztések fizikai megközelíthetőségének tervezése elengedhetetlen a mindenki számára biztosított hozzáférés érdekében.

A kerület célirányos kampányt tervezett és hajt végre minden fejlesztés, program, Pestszentlőrinc - Pestszentimre életét befolyásoló esemény, illetve a kerületben megjelenő szolgáltatás széles körű megismertetésére, a hátrányos helyzetű csoportok tájékoztatására.

5.3. A SZEGREGÁCIÓT OKOZÓ FOLYAMATOK MEGVÁLTOZTATÁSÁRA, HATÁSUK MÉRSÉKLÉSÉRE TEENDŐ INTÉZKEDÉSEK

A szegregációt okozó folyamatok hátterében különböző okok húzódnak meg, közülük a legfontosabb az alacsony iskolai végzettségből következő munkanélküliség, a legrosszabb minőségű lakhatáshoz történő hozzáférés lehetősége, az eladósodás és ennek következtében a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés szűkülése.

A legtöbb önkormányzat gazdálkodása feszített, sokszor az alapvető fejlesztésekre sem jut forrás. A településen élő legszegényebb családok támogatását ennek ellenére fel kell vállalniuk az önkormányzatoknak annak érdekében, hogy a rászoruló helyzet javuljon, körük ne bővüljön.

A rossz szociális helyzetben lévő családokon leginkább az segít, ha tagjai munkához jutnak, ez az alapfeltétele annak, hogy jobb helyzetbe kerüljenek. Nagyon fontos továbbá, hogy a legszegényebb családok, köztük a romák gyermekei integrált környezetbe járjanak óvodába, iskolába, hiszen ez az alapja annak, hogy egy kedvezőtlen lakhatási körülmények között élő gyermek minél tovább maradjon az iskolarendszerben (szakképző intézmény, középfokú oktatási intézmény, felsőoktatás), ezáltal életpálya esélyei javuljanak. A lakhatási programok megvalósításánál elsődleges szempont megakadályozni, hogy a legszegényebbek egy tömbben lakjanak, mivel ez gettósodási folyamatot indíthat el. Az önkormányzat tulajdonában lévő lakásállomány elhelyezkedése alapvetően determinálja ezen folyamatot.

Szegregálódási folyamatokat indíthat el az is, ha egy városrész leromlása elindul, az önkormányzat felelőssége, hogy ha ezt észleli, gyorsan reagáljon. Az önkormányzat vezetése, ha valóban kialakul a tulajdonosi szemlélet, mindent el fog követni, hogy a leromló területek további pusztulását megállítsa. Ennek egyik eszköze lehet a hiányzó közszolgáltatások elérhetővé tétele, akár azok átszervezésével.

Az önkormányzat e megnevezett célok elérése érdekében a horizontális és területspecifikus intézkedések megvalósítására törekszik. A fentebb jelzett problémák és lehetséges megoldások – az integrált oktatás feltételeinek megteremtése és az Önkéntes program kivételével – forrásigényesek, ezért az önkormányzatnak törekedni kell arra, hogy megtalálja azokat a külső, leginkább pályázati forrásokat, amelyek segítségével településük legrosszabb helyzetben lévő családrait tudja támogatni.

Az előző Antiszegregációs Program (ASZP) vállalásaként létrehozandó Integrációs kerekasztal létjogosultsága felülvizsgálat alatt áll, így az elfogadását követő második évben (2016) a megfogalmazott célok felülvizsgálata nem történt meg. Ezen eljárást célszerű az Önkormányzat számára összekötni jelen ITS felülvizsgálatával, annak érdekében, hogy a két dokumentumban rögzített célrendszer összehangoltsága biztosított legyen.

Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata a hozzá tartozó valamennyi területen az Anti-szegregációs Intézkedési Tervben foglalt törekvések érvényesítésére és megvalósítására kötelezettséget vállal. Az irányítása alatt lévő, fennhatósága és felügyelete alá tartozó szervek és intézmények számára kötelezővé teszi, hogy döntéseik és tevékenységük során a kialakult területi és/vagy etnikai szegregációs folyamatok megfordítására törekedjenek, azok a szegregáció kialakulását és fennmaradását semmilyen formában nem segíthetik elő.

6. A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

6.1 A STRATÉGIA KÜLSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

Magasabb szintű tervekkel és az EU fejlesztéspolitikai irányjaival való összefüggések

A 2021-2027-as uniós tervezési időszakra való felkészülés jelenleg előkészületi fázisban tart. Az előző programozási időszakra szóló területi és ágazati stratégiák, valamint az új ciklusra készülő operatív programok, az új EU-s szakpolitikai célkitűzések mentén készülnek, míg a 2030-ig szóló koncepciók, programok megvalósulási szakaszuk derekán járnak. Természetesen ezen dokumentumok ismerete, figyelembe vétele a kerületi ITS készítése során is fontos szempont, mivel Budapest XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre fejlesztési irányai, s a célok elérését biztosító projektek megvalósítása is hozzájárul a fővárosi, országos, és az uniós célkitűzések teljesítéséhez –különböző mértékben.

A következőkben az ITS-ben megfogalmazott célkitűzéseknek az alábbi dokumentumokban megfogalmazott célkitűzésekhez való hozzájárulása kerül bemutatásra:

- Az Európai bizottság 2021-27-es programozási időszakra elkészített új kohéziós politikai iránymutatása – öt beruházási prioritással
- Budapest Területfejlesztési Koncepciója (BTFK) és Területfejlesztési Programja (FŐTEP)
- Budapest 2030 Hosszútávú Városfejlesztési Koncepció (továbbiakban: Budapest 2030)
- A Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció által megfogalmazott nemzeti jövőkép szerint „Magyarország 2030-ban Kelet-Közép-Európa egyik vezető gazdasági és szellemi központja lesz, lakosságának biztonságos megélhetést biztosító, az erőforrások fenntartható használatára épülő versenyképes gazdasággal, azzal összefüggésben gyarapodó népességgel, megerősödött közösségekkel, javuló életminőséggel és környezeti állapottal. A nemzeti jövőkép elérése érdekében az OFTK négy hosszú távú, 2030-ig szóló átfogó fejlesztési célt és ezek elérése érdekében tizenhárom specifikus célt, köztük hét szakpolitikai jellegű és hat területi célt fogalmaz meg. A specifikus célok nemzeti jelentőségű ágazati és területi tématerületeket ölelnek fel. Ugyanakkor az OFTK középtávú célrendszere (nemzeti prioritások) a 2014-2020-as időszakra vonatkozik, így az illeszkedést a városfejlesztés terén, illetve a Fővárosra megfogalmazott célokra keresztül a 2021-2030-as időszakra, csak a dokumentum felülvizsgálatát követően lehet érdemben vizsgálni.
- A 2021-27-es programozási időszakra elkészített Otthon Budapesten Integrált Településfejlesztési Stratégia (Budapest ITS 2027)

Az Európai Unió a 2021-27 közötti kohéziós politikájának végrehajtása kapcsán meghatározott célkitűzéseit az alábbi táblázatban szerepeltetjük, melyek kapcsán azt vizsgáltuk, hogy az ITS stratégiai céljai, mely EU-s célok megvalósításához, milyen mértékben járulnak hozzá. A T1-T10. a 3.1 fejezetben ismertetett és részletesen kifejtett tematikus, míg a TR1-TR3. a területi célokat jelöli. A hozzájárulás mértékének értékelése háromfokozatú skálán történt.

Pestszentlőrinc-Pestszentimre ITS kapcsolódása (középtávú célok)

EU szakpolitikai céljai	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	TR1	TR2	TR3
1. Intelligensebb Európa az innovatív és intelligens gazdasági átalakítás előmozdítása révén	x	x	x	xxx	x	x	x	xx	x	xx	xx	xxx	xxx
2. Zöldebb, karbonszegény Európa a tiszta és méltányos energetikai átállás, a zöld és kék beruházás, a körforgásos gazdaság, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, valamint a kockázatmegelőzés és -kezelés előmozdításával	x	xx	xxx	xx	xxx	xx	x	xxx	x	xx	x	xx	x
3. Jobban összekapcsolt Európa a mobilitás és a regionális IKT-konnektivitásfokozása révén	x	x	xx	x	x	x	xxx	xxx	x	x	x	x	x
4. Szociálisabb Európa a szociális jogok európai pillérének végrehajtásával	xx	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
5. A polgárokhoz közelebb álló Európa a városi, vidéki és part menti térségek fenntartható és integrált fejlesztésének elősegítése és helyi kezdeményezések révén	xx	x	x	x	x	xx	x	xx	x	x	xx	x	x

XXX erős hozzájárulás

XX közepes hozzájárulás

X gyenge hozzájárulás

Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és területfejlesztési Koncepció (OFTK)

Az OFTK által megfogalmazott nemzeti jövőkép szerint „Magyarország 2030-ban Kelet-Közép-Európa egyik vezető gazdasági és szellemi központja lesz, lakosságának biztonságos megélhetést biztosító, az erőforrások fenntartható használatára épülő versenyképes gazdasággal, azzal összefüggésben gyarapodó népességgel, megerősödött közösségekkel, javuló életminőséggel és környezeti állapottal.

A nemzeti jövőkép elérése érdekében az OFTK négy hosszú távú, 2030-ig szóló átfogó fejlesztési célt és ezek elérése érdekében tizenhárom specifikus célt, köztük hét szakpolitikai jellegű és hat területi célt fogalmaz meg. A specifikus célok nemzeti jelentőségű ágazati és területi tématerületeket ölelnek fel.

OFTK átfogó és specifikus céljai

Pestszentlőrinc-Pestszentimre ITS kapcsolódása (középtávú célok)

	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	TR1	TR2	TR3
Átfogó fejlesztési célok													
Értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés				xx						x	x	xxx	xxx
Népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom			xxx		xx	x		x					
Természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme				x	xx			x				x	
Térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet													nem értelmezhető
Specifikus célkitűzések													
<i>Szakpolitikában érvényesítendő specifikus célok</i>													
Versenyképes, innovatív gazdaság				xxx							x	xxx	xxx
Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság			xxx		xx	x		x					
Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és -ellátás													nem értelmezhető
Kreatív tudásalapú társadalom, piacképes készségek, K+F+I				x								xxx	
Értéktudatos és szolidáris, öngondoskodó társadalom	x		x							x			
Jó állam: szolgáltató állam és biztonság													nem értelmezhető
Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata és környezetünk védelme				x	x								
<i>Területi specifikus célok</i>													
Az ország makroregionális szerepének erősítése													xx
Többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat													nem értelmezhető

OFTK átfogó és specifikus céljai	Pestszentlőrinc-Pestszentimre ITS kapcsolódása (középtávú célok)
Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése	nem értelmezhető
Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése	nem értelmezhető
Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés	nem értelmezhető
Összekapcsolt terek: az elérhetőség és a mobilitás biztosítása	xxx xx

X: az ITS stratégiai célja kismértékben járul hozzá az OTFK adott céljának eléréséhez

XX: az ITS stratégiai célja közepes mértékben járul hozzá az OTFK adott céljának eléréséhez

XXX: az ITS stratégiai célja nagymértékben hozzájárul az OTFK adott céljának eléréséhez

Budapest területfejlesztési koncepciója (BTFK)

Budapest területfejlesztési koncepciója a főváros hosszú távú területfejlesztési céljait tartalmazza. Az alábbiakban Budapest XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre középtávú céljai kerülnek összevetésre ezekkel.

FŐTEP Stratégiai cél	Pestszentlőrinc-Pestszentimre ITS kapcsolódása (középtávú célok)												
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	TR1	TR2	TR3
1. Kezdeményező, együttműködő terület-, város- és térségfejlesztés	X	XX		X			XXX		X	XX		XXX	XXX
2. Tudásalapú, versenyképes, innovatív és "zöld" gazdaság				XXX			XX	X				XXX	XXX
3. Partnerség – a jövő közös tervezése, összehangolt fejlesztések Budapesten és a várostérségben	X	X		XX			XX	X					XXX
4. Nemzetközi szerepkör erősítése a térségi pozíció kihasználásával													XXX
5. Hatékony városszerkezet kialakítása – kompakt város		XXX		XX		XXX	XXX	XX	XXX	XX	XXX	XX	XX
6. A környezeti erőforrások védelme és fenntartható használata, a természeti értékek és táji adottságok megőrzése			XX	X	XXX			X	X	X		XX	
7. Budapest komplex szerepkörének megfelelő közlekedési rendszer megteremtése							XXX	XXX					XXX
8. Befogadó, támogató, aktív társadalom	XXX	XXX	XXX		XX	XXX	X	XX		X			
9. Rugalmas és korszerű lakásstruktúra kialakítása				XX						XXX			

X: az ITS stratégiai célja kismértékben járul hozzá a BTFK adott céljának eléréséhez

XX: az ITS stratégiai célja közepes mértékben járul hozzá a BTFK adott céljának eléréséhez

XXX: az ITS stratégiai célja nagymértékben hozzájárul a BTFK adott céljának eléréséhez

Megjegyzés: A kerület horizontális középtávú céljai számos esetben illeszkednek a BTFK céljaihoz.

Budapest 2030 Hosszútávú Városfejlesztési Koncepció

Az ITS stratégiai céljainak hozzájárulása a Budapest 2030 céljaihoz:

Budapest 2030 céljai	Pestszentlőrinc-Pestszentimre ITS kapcsolódása (középtávú célok)												
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	TR1	TR2	TR3
Kezdeményező városfejlesztés		x		x			x	x					
Partnerség - a jövő közös tervezése a térségben és országosan	xx			xxx			xxx	xxx				xxx	xxx
Egységes Budapest							xx	xx					
Budapest nemzetközi és európai szerepének erősítése													xxx
Egészséges környezeti feltételek megteremtése	xxx		xxx		xxx								
Klímavédelem és hatékony energiafelhasználás		xxx								x			
Az egyedi városkarakter értékalapú megőrzése és fejlesztése				x		xxx			xx		xx		
A Dunával együttélő város													
Hatékony, kiegyensúlyozott városszerkezet - kompakt város		xxx		x	xxx				xxx	xx	xxx		
A barnamezős területek a városfejlesztés célterületei				x								xxx	
Intelligens mobilitás							xxx	xxx					xx
Tudás, készség és zöldalapú gazdaságfejlesztés				xx								xxx	
Önfenntartó városgazdálkodási rendszer		xxx								xxx			
Kulturális sokszínűség megőrzése és fejlesztése	xxx		xx										
Humán szolgáltatások optimalizálása	xxx	xxx	xxx			xx			xx	xxx			
Igényekhez igazodó, rugalmas lakásstruktúra megteremtése				xx						xx			

X: az ITS stratégiai célja kismértékben járul hozzá a Budapest 2030 adott céljának eléréséhez

XX: az ITS stratégiai célja közepes mértékben járul hozzá a Budapest 2030 adott céljának eléréséhez

XXX: az ITS stratégiai célja nagymértékben hozzájárul a Budapest 2030 adott céljának eléréséhez

Megjegyzés: üres mező esetén nem figyelhető meg közvetlen kapcsolat a célok között.

6.2. A STRATÉGIA BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI

A helyzetelemzés és helyzetértékelés során feltárt fejlesztési kihívások meghatározzák Pestszentlőrinc-Pestszentimre középtávú stratégiai fejlesztési terveit. Az alábbiakban az ITS céljai és a fejlesztési kihívások közötti összefüggések kerülnek bemutatásra:

Fejlesztési kihívások	Az ITS középtávú céljai
<ul style="list-style-type: none"> Közlekedési infrastruktúra hiányzó elemeinek fejlesztése, kerületen belüli, harántirányú elemek erősítése. 	
<ul style="list-style-type: none"> A töredezett térszerkezet és a gyenge belső területi kohézió okozta problémák feloldása a belső közlekedési kapcsolatok javításával (a harántirányú eljutási lehetőségeket is javító alap hálózati infrastruktúra kialakítása), ill. a gazdasági területek elérését szolgáló infrastruktúra-elemek kiépítésével; 	
<ul style="list-style-type: none"> A lakóterületek úthálózata esetében a forgalomcsillapított kialakítás (Tempo 30-as zóna, lakó-pihenő övezet) teljessé tétele. 	
<ul style="list-style-type: none"> Pestszentlőrinc–Pestszentimre területén a helyi közlekedési igényeknek megfelelő kerékpáros közlekedés feltételeinek megteremtése (differenciált hálózat: főútvonalakat párhuzamos hálózati elemek kísérik párhuzamos utcákban, iskolákhoz és más szükséges helyeken védett kerékpárútvonalak, zöldben vezetett hálózati elemek rekreációs zöldfelületeket összekötve, Tempo 30-as zónákban forgalomszervezési eszközök; kiegészítő infrastruktúra: zárt, biztonságos tárolók, B+R tárolók, stb.); 	- A helyi mobilitást előtérbe helyező, a külső hálózathoz jól kapcsolódó, fenntartható, környezetbarát közlekedési rendszer
<ul style="list-style-type: none"> A közlekedés biztonságossá tétele – vasúti-közúti szintbeni kereszteződése, 50-es villamos és keresztező útjai); 	
<ul style="list-style-type: none"> A közlekedést – a gyalogos közlekedés kivételével – a kerülethatárokat átszelő hálózatok (közúthálózat, tömegközlekedési hálózat, kerékpárforgalmi-hálózat) jellemzik, ezért a közlekedés fejlesztése sok esetben csak több kerület közlekedésének, vagy a fővárosi közlekedési rendszer egészének figyelembe vételével lehetséges; 	
<ul style="list-style-type: none"> A közlekedést – a gyalogos közlekedés kivételével – a kerülethatárokat átszelő hálózatok (közúthálózat, tömegközlekedési hálózat, kerékpárforgalmi-hálózat) jellemzik, ezért a közlekedés fejlesztése sok esetben csak több kerület közlekedésének, vagy a fővárosi közlekedési rendszeregészének figyelembe vételével lehetséges. 	- A helyi mobilitást előtérbe helyező, a külső hálózathoz jól kapcsolódó, fenntartható, környezetbarát közlekedési rendszer
<ul style="list-style-type: none"> Pestszentimre átmenő forgalom alóli tehermentesítése. 	- A kerület igényeit figyelembe vevő fejlett térségi elérhetőség
<ul style="list-style-type: none"> P+R parkolók kiépítése a kötőtpályás közlekedési eszközök megállóinak közelében; 	
<ul style="list-style-type: none"> Rendszerszintű közlekedési infrastruktúra fejlesztés a kerületen belül (közlekedés vizsgálat, tanulmány); 	
<ul style="list-style-type: none"> Intenzív együttműködés a fővárossal, a szomszédos kerületekkel, agglomerációval, Pest megyével a repülőtéri zóna fejlesztése érdekében (fejlesztések összehangolása, befektetők vonzása, lobbizás, érdekérvényesítés). 	
<ul style="list-style-type: none"> A repülőtér közelségéből adódó idegenforgalmi potenciál kihasználása az üzleti, konferencia- és egészségturizmus feltételeinek megteremtésével, a térségi önkormányzatok partnerségén alapulva; 	- A repülőtér környezete Budapest várostérségének dinamikusan fejlődő gazdasági és egészségügyi szolgáltatási övezete
<ul style="list-style-type: none"> Ingatlanpiaci fellendülés hatására fejlesztői/beruházási aktivitásnövekedés lehetőségének kihasználása a repülőtér környéki, alulhasznosított területeken; 	

-
- A repülőtér közelségéből adódó idegenforgalmi potenciál megtorpanása a Covid-19 vírus okozta pandémia külső befolyása miatt;
-
- A kerület gazdaságát megerősítendő új, húzóerőt képviselő vállalkozások megtelepedésének elősegítése a reptéri térség kiemelt vállalozási övezetté fejlesztésével, valamint nemzetközi partnerségen alapulva gazdasági klaszter kiépítésének folytatása;
- A repülőtér környezete Budapest várostérségének dinamikusan fejlődő gazdasági és egészségügyi szolgáltatási övezete
  - Tudás-, készség alapú, innovatív zöld gazdaságfejlesztés – megújuló barnamezős területek felhasználásával
-
- Szabad, beépíthető területeken befektetők vonzása a kerület jövőképehez illeszkedő funkciójú egységek letelepüléséhez.
  - Innováció-orientált vállalkozások megtelepedésének elősegítése;
- Gazdasági területek fejlesztéseinek támogatása, a lakóterületi és gazdasági területi fejlesztések kiegyensúlyozása
-
- A népességváltozásban megfigyelhető negatív trendek – természetes fogyás, elöregedő lakosság, eltartottsági ráta növekedése – hatásainak csillapítása, azokhoz történő lehető legjobb alkalmazkodás; idősök aktivizálása
  - A lakossági prevenció és az egészséges életmódra nevelés elősegítése; külső források szerzése, kiemelkedő szerep a kulturális és sport intézmények esetén
- Aktív, egészséges és sportos lakosság
-
- Lakossági tömegsport és rekreációs lehetőségek – térítésmentes vagy kedvezményes – biztosításának szélesítése (pl. minél többféle sportlehetőség, futóköri kialakítása, szabadtéri tornapályák fejlesztése), célcsoport-specifikus kínálat megteremtése; a helyi ismeretekkel rendelkező animátorok megtalálása, képzése, és alkalmazása
-
- A vagyongazdálkodási rendszer bevételtermelő képességének növelése az önkormányzati bérlakásállomány költségelvű hasznosíthatóságának erősítésével.
- Fenntartható és korszerű önkormányzati vagyongazdálkodás, minőségi, energiahatékony, változatos társadalmi-szociális igényeket kielégítő bérlakásállomány
-
- Kezdeményező önkormányzat szerepvállalása a fejlesztésekben,
  - Közvilágítási hálózatok korszerűsítése, LED fényforrások alkalmazása, valamint intelligens vezérlések alkalmazása.
-
- A kerületi bérlakásprogram fejlesztése-kiterjesztése az önkormányzati bérlakásállomány minőségi javításával, ill. lehetőség szerinti bővítésével, a kerületi megújuló Lakáskonceptióval összeegyeztetve
- Fenntartható és korszerű önkormányzati vagyongazdálkodás, minőségi, energiahatékony, változatos társadalmi-szociális igényeket kielégítő bérlakásállomány
-
- Az intézményi energetikai és egyéb fenntarthatósági célú felújítások folytatása, a megújuló energiaforrások alkalmazhatóságának figyelembe vételével;
- Színvonalas közszolgáltatások, fenntarthatóan működő intézményrendszer
-
- Új szerkezeti terv kerületi szintre való leképzése, új KÉSZ készítése.
-
- A kerület arculatának javítása Pestszentlőrinc és Pestszentimre központjainak további fejlesztése, a „zöld és fenntartható kerület” imázs erősítése;
-
- A kerület hazai idegenforgalmi jelentőségének növelése a meglévő kerületi adottságokat kihasználva: egyedi attrakciók létrehozása tudatos brand-építéssel és városmarketing-tevékenységgel;
- Harmonikus épített környezet és minőségi közterületek
-
- Magas építészeti minőség mind az új építések, mind a meglévő épületek felújítása tekintetében.
-
- A lakossági parkolás végleges rendezésére a lakótelepek esetében többlet férőhelyek létesítése. A kertvárosi területeken a túlépítések ésszerű korlátozása.
-

- A kerület talajviszonya nem kedvez a csapadék talajba történő gyors felszívódásának, azonban tározókban való összegyűjtése, és locsolásra történő felhasználása csökkentheti a területről lefolyó csapadékvíz mennyiségét, illetve a hirtelen, nagy mennyiségű esővíz megjelenését a csatornában, ezáltal csökkentve azok túlterhelését.
- Csökkenteni a burkolt felületek mértékét, illetve szabályozni a telkek beépítési arányát, hogy legyen elég zöldfelület a csapadékvíz elvezetésére, tárolására.
- A környezeti konfliktusok mérséklése a területhasználat optimalizálásával.
- A töredezett térszerkezet és a gyenge belső területi kohézió okozta problémák feloldása a belső közlekedési kapcsolatok javításával (a harántirányú eljutási lehetőségeket is javító alap hálózati infrastruktúra kialakítása), ill. a gazdasági területek elérését szolgáló infrastruktúra-elemek kiépítésével;
- Az újonnan beépülő lakóterületeken a kertvárosias, magas zöldfelületi aránnyal rendelkező telkek preferálása és megőrzése.
- Faszorok telepítése, útmenti zóldsávok rendezése.
- Az elavult, alulhasznosított zöldfelületek, parkok fejlesztése.
- A zöldfelületi, környezetrendezési szempontok hatékonyabb érvényesítése a gazdasági visszaesés ellenére.
- Az erdőterületeket kezelő Pilisi Parkerdő Zrt.-vel folyó tárgyalások lehetőségének kihasználása

- Veszélyeztetett, degradálódott lakóterületek csökkentése,

- Harmonikus épített környezet és minőségi közterületek

- A nagy lakótelepeken (különösen a Havanna-lakótelepen) a nagy egybefüggő épülettömegek hőszigetethatásának oldása.

- Fenntartható és korszerű önkormányzati vagyongazdálkodás, minőségi, energiahatékony, változatos társadalmi-szociális igényeket kielégítő bérlakásállomány

- A kerület zöld arculatának, élhetőségének fenntartható megóvása, erősítése, a Halmierdő rekreációs területté fejlesztése; a Lőrinci Temető, valamint a Lőrinci Piac zöldterületi fejlesztése

- Harmonikus épített környezet és minőségi közterületek

- Rekreációs igényeket is kielégítő zöldfelületi rendszer és az éghajlatváltozást pozitívan befolyásoló kék infrastruktúra

- A zaj- és légszennyezés csökkentése komplex, összvárosi szintű stratégiák keretében.

- Kezdeményező városfejlesztés

- Együttműködő partnerség

- A környezettudatos szemlélet még mindig nem eléggé elterjedt, vagy csak látszólagosan valósul meg, így klímavédelem nem kap kellő hangsúlyt; a klímaadaptáció gyakorlati megvalósítása kezdetleges

- Zöldtetők elterjedtebb használatával jelentősen javítható lenne a városi mikroklima.

- Klímatudatos, fenntartható szemlélet

- Energiahatékonysági korszerűsítések és megújuló energiaforrások alkalmazása önkormányzati intézmények energiafelhasználásának fedezésére.

- Játszótereken, parkokban ivókutak létesítése.

<ul style="list-style-type: none"> Csapadékvíz kezelésének megoldása, különösen a mélyfekvésű területeken 	
<ul style="list-style-type: none"> A potenciálisan talajszennyezett, illetve roncsolt talajfelszínű, szennyezett vízkészletű területek kármentesítése. 	
<ul style="list-style-type: none"> Lakossági energiahatékonysági és megújuló beruházások ösztönzése, támogatása és tanácsadás. 	- Fenntartható és korszerű önkormányzati vagyongazdálkodás, minőségi, energiahatékony, változatos társadalmi-szociális igényeket kielégítő bérlakásállomány
<ul style="list-style-type: none"> A lakóterületeken érzékelhető közlekedésből (repülőtér, átmenő forgalom, vasút) eredő zaj és rezgésterhelés konfliktusának oldása (zajcsökkentés – új technológiák, eszközök; szigetelés stb.). 	
<ul style="list-style-type: none"> Identitáserősítő és közösségfejlesztő lakossági események, programok bővítése, a lebonyolításhoz új szabadtéri közösségi terek (pl. közösségi kertek, szabadidős park) kialakítása kerületek közötti arányos lefedettséggel; 	
<ul style="list-style-type: none"> A népességmegtartó erő növeléséhez a kerületi fiatalok helyi identitása és lokálpatriotizmusának erősítése a korosztály közösségi, szabadidős és kulturális igényeire válaszoló hatékony megoldások; 	- Összetartó, lokálpatrióta közösség
<ul style="list-style-type: none"> Az Önkormányzat és a civil, az egyházi és a nemzetiségi szervezetek, valamint a kerületi oktatási, nevelési intézmények közötti kapcsolat és együttműködés további elmélyítése; 	- Összetartó, lokálpatrióta közösség
<ul style="list-style-type: none"> Nagyobb szerep biztosítása a lokálpatriotizmusnak a kerület gazdaságának erősítésében; 	- Tudás-, készség alapú, innovatív zöld gazdaságfejlesztés – megújuló barnamezős területek felhasználásával - Gazdasági területek fejlesztéseinek támogatása, a lakóterületi és gazdasági területi fejlesztések kiegyensúlyozása
<ul style="list-style-type: none"> A lakosság minél szélesebb körű bevonása a kerületfejlesztésbe és a meglévő értékek megóvásába; IT platformok bevezetése az okos város koncepció részeként 	- Összetartó, lokálpatrióta közösség - Aktív, egészséges és sportos lakosság
<ul style="list-style-type: none"> Barnamezős területeken zöldfelületek létesítése, növelése (Nefelejcs utcai egykori hulladéklerakó rehabilitációja, Csérytelep rekultivációja stb.); 	- Rekreációs igényeket is kielégítő zöldfelületi rendszer és az éghajlatváltozást pozitívan befolyásoló kék infrastruktúra
<ul style="list-style-type: none"> Az erdő használatához biztonságos megközelítés és használati infrastruktúra kiépítése 	- Rekreációs igényeket is kielégítő zöldfelületi rendszer és az éghajlatváltozást pozitívan befolyásoló kék infrastruktúra
<ul style="list-style-type: none"> Beépítésre nem szánt területek megőrzése, természetvédelmi érdekek érvényre juttatása. 	- Harmonikus épített környezet és minőségi közterületek
<ul style="list-style-type: none"> Alközpontok megújítása, kialakítása 	- Sokoldalú kerületközpont helyben elérhető minőségi szolgáltatásokkal
<ul style="list-style-type: none"> Kerületközpont fejlesztése: a központképző, intézményi funkciók és a reprezentatív városi közterek (pl. Kossuth tér környéke) szinergiájának erősítése, szolgáltató és kereskedelmi funkciók, megfelelő gyalogos kapcsolatok, kedvezőbb keresztmetszeti kialakítás 	- Sokoldalú kerületközpont helyben elérhető minőségi szolgáltatásokkal - Harmonikus épített környezet és minőségi közterületek
<ul style="list-style-type: none"> Üllői út lineáris térsora: központoszervező szerepének erősítése, a városképi minőség javítása, az akadályozó jelentős átmenő forgalom csökkentése, a villamospálya áthelyezésével kedvezőbb keresztmetszeti kialakítás 	- Gazdasági területek fejlesztéseinek támogatása, a lakóterületi és gazdasági területi fejlesztések kiegyensúlyozása

<ul style="list-style-type: none"> • A fiatalabb korcsoportokban megfigyelhető, ingadozó népességváltáshoz igazodó oktatási, nevelési, bölcsődei infrastruktúra kialakítása a differenciált kerületrészi igények figyelembe vételével;	
<ul style="list-style-type: none"> • Háziorvosi- és gyermekorvosi ellátás bővítése;	
<ul style="list-style-type: none"> • Időseket ellátó intézményrendszer átfogó fejlesztése: bentlakásos és nappali, szociális és költségtérítéssel szolgáló szolgáltatások bővítése;	- Színvonalas közszolgáltatások, fenntarthatóan működő intézményrendszer
<ul style="list-style-type: none"> • A szociális ellátórendszer kapacitásainak bővítése (pl. Családok Átmeneti Otthona, idősek bentlakásos és nappali - elsősorban szociális alapú - ellátása, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás továbbfejlesztése);	
<ul style="list-style-type: none"> • Energetikai korszerűsítés, akadálymentesítettségi arány további javítása a humán közszolgáltatási intézményekben;	
<ul style="list-style-type: none"> • Aktív és minőségi időskor időbeli kiterjesztésének társadalmi-szociális kerületi támogatása;	
<ul style="list-style-type: none"> • A kiterjedt kerületi intézményhálózat és az önkormányzati közszolgáltatások erőforrásgazdaságosan, fenntartható módon történő fejlesztése, a „szolgáltató önkormányzat” imázs erősítése;	- Színvonalas közszolgáltatások, fenntarthatóan működő intézményrendszer - Fenntartható és korszerű önkormányzati vagyongazdálkodás, minőségi, energiahatékony, változatos társadalmi-szociális igényeket kielégítő bérlakásállomány
<ul style="list-style-type: none"> • A kerületi mikro-, kis- és közepes vállalkozások támogatásának erősítése különösen a mikrovállalkozásokat érintő helyi rendeletek felülvizsgálatával; a kerületi vállalkozói kedv növelése	
<ul style="list-style-type: none"> • Alulhasznosított területek kezelése, az FRSZ-ben biztosított fejlesztési potenciál átgondolt kihasználása fejlesztési stratégiában rögzített mentén;	- Tudás-, készségalapú, innovatív zöld gazdaságfejlesztés – megújuló barnamezős területek felhasználásával
<ul style="list-style-type: none"> • Műszakilag igénybevett területek kármentesítése, újrahasznosítása	- Gazdasági területek fejlesztéseinek támogatása, a lakóterületi és gazdasági területi fejlesztések kiegyensúlyozása
<ul style="list-style-type: none"> • A barnamezős és alulhasznosított/hasznosítatlan területek hasznosítását, rendezését és az esetleges szennyezettségek felszámolását ösztönző intézkedések.	
<ul style="list-style-type: none"> • Barnamezős területeken zöldfelületek létesítése, növelése (Nefelejcs utcai egykori hulladéklerakó rehabilitációja, Csérytelep rekultivációja stb.);	- Tudás-, készségalapú, innovatív zöld gazdaságfejlesztés – megújuló barnamezős területek felhasználásával - Rekreációs igényeket is kielégítő zöldfelületi rendszer és az éghajlatváltozást pozitívan befolyásoló kék infrastruktúra
<ul style="list-style-type: none"> • Játzótereken, parkokban ivóutak létesítése.	- Új, megújuló, jól működő közösségi terek

7. A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia megvalósításának főbb kockázatait az alábbi táblázatban foglaltuk össze. Az azonosított kockázatok eltérő mértékben, de a stratégia céljainak sikeres elérését veszélyeztetik, ezért kiemelt szempont a külső és belső kockázatok kezelése: csökkentése, illetve kiküszöbölése, lehetőség szerint preventív eszközökkel.

A kockázatokat jellegük szerint csoportokba soroltuk, melyek: finanszírozási, együttműködési, megvalósítás szervezeti hátterét érintő, jogi, műszaki, társadalmi, gazdasági, környezeti, megvalósulást érintő, ill. fenntarthatósági.

A megnevezett kockázatot a bekövetkezés valószínűsége szerint (3. oszlop) közepes vagy nagy minősítéssel láttuk el (a kis bekövetkezési valószínűséggel rendelkező, alacsony kockázatokat – azok nagy száma miatt – külön nem tüntettük fel). Emellett kiemelt vizsgálandó szempont volt, hogy a kockázat bekövetkezése milyen hatást gyakorol a stratégia megvalósulására (4. oszlop). Itt szintén közepes vagy nagy jelzőket alkalmaztunk. Mind a 3., mind pedig a 4. oszlop esetében a nagy minősítés jelenti a legerősebb kockázatot, így az ezek kezelésére, csökkentésére tett intézkedések (5. oszlop) bírnak leginkább jelentőséggel. Értelemszerűen a közepes kockázat kivédése egyszerűbb. Ugyanakkor fontos figyelembe venni azt a tényezőt, hogy közepes bekövetkezési kockázatnak is lehet nagy hatása a stratégia megvalósulására, ezért is kell együtt vizsgálni ezt a két szempontot.

Jelen kockázatelemzés átfogó, általános hatókörű, elsősorban azokat a kockázatokat vizsgáltuk, melyek stratégia szinten, illetve több projekt vonatkozásában a projektek életciklusa alatt jelentkeznek. Elemzésünk nem terjed ki az egyes, konkrét tervezett projektek, programok konkrét kockázataira, ezeket az adott fejlesztéshez kapcsolódó, részletes elő/megvalósíthatósági tanulmány, illetve akcióterv kockázatelemzése vizsgálja majd.

jelleg	Kockázat és hatásainak leírása	Bekövetkezés valószínűsége	Hatása	Kivédésére javasolt intézkedések
finanszírozási				
	A Közép-magyarországi régióban a 2014-2020 között elérhető uniós támogatások jelentősen szűkülnek a korábbi időszakhoz képest, erős „verseny” a finanszírozási forrásokért	nagy	nagy	Jól előkészített, "indítható" projektek; Költség-haszon elemzések alapján projektek előzetes prioritizálása - fontossági sorrend pontosítása; Projektek finanszírozási tervében a különböző forráslehetőségek feltárása, opciók meghatározása - egyéb külső forrásbevonás előkészítése; Ütemezett megvalósítás nagyobb projektek esetében; Közvetlen uniós források lehetőségének feltárása; Együttműködés a fővárossal/kormányval a fővárosi/országos jelentőségű projektek előkészítésében; Érdekérvényesítés

jelleg	Kockázat és hatásainak leírása	Bekövetkezés valószínűsége	Hatása	Kivédésére javasolt intézkedések
	Alacsony támogatási intenzitás a közép-magyarországi régiós projekteknél –, így önerő biztosítása szükséges.	nagy	nagy	Projektek finanszírozási tervében az önerő biztosítására különböző opciók figyelembe vétele, értékelése, előkészítés az éves költségvetés tervezés során
	A kulcsprojektek előkészítését megalapozó (elő) megvalósíthatósági tanulmányokra nincs forrása az Önkormányzatnak vagy más projektgazdának.	nagy	közepes	Rendszeres kapcsolattartás a központi tervezést végző, érintett szervekkel, a vonatkozó problémák kommunikálása feléjük; Érdekvényesítés a támogatott, megelőlegezett előkészítési források elérésére
	A közpénzek mellett piaci források bevonása meghiúsul.	közepes	közepes	Alapos igény-/szükségfelmérés; Együttműködés a pénzügyi szereplőkkel a konstrukció kidolgozása során (forrásbevonás lehetőségeinek, szintjének feltárása).
	Az önkormányzati hitelfelvétel a saját erő, önerő biztosításához nehézségekbe ütközik, meghiúsul vagy elhúzódik.	nagy	nagy	A tervezett nagyléptékű beruházások megfelelő előkészítése finanszírozási szempontból is reális ütemezés
	Többletköltségek jelentkezése a megvalósítás során a projekteknél.	közepes	nagy	Alapos projekt előkészítés A közbeszerzés során a kivitelező körültekintő kiválasztása, szerződések keretében a többletköltségek és felelősségvállalás kezelés.
együttműködési				
	A vonatkozó jogszabályi környezet, eljárásrendek, forráskeretek folyamatos változása az előkészítés során.	magas	magas	Kapcsolattartás a változtatásokban érintett szervezetekkel;
megvalósítás szervezeti hátterét érintő				
	Megnövekedett menedzsmentfeladatok ellátása, emberi erőforrás és/vagy kompetenciahiány.	közepes	közepes	A stratégiai és operatív menedzsment megfelelő időben történő megerősítése további személyekkel és a hiányzó kompetenciákkal.
jogi				
	Tulajdonjogi problémák – pl. közlekedésfejlesztési projektek előkészítésénél.	közepes	nagy	Időben történő menedzselés, jogi eszközök (településrendezési eszközök) alkalmazása, partnerségépítés.

jelleg	Kockázat és hatásainak leírása	Bekövetke-zés valószínű-sége	Hatása	Kivédésére javasolt intézkedések
	Egyes projektek megvalósíthatóságát országos/fővárosi szintű jogszabályok ellehetetlenítene, más, szakmailag esetleg kevésbé támogatott projekteket kitüntetett helyzetbe hoznak.	közepes	közepes	Együttműködés a Kormánnyal és a Fővárosi Önkormányzattal a kerületi fejlesztések előkészítésében, a kerületi fejlesztési szándékok, érdekek folyamatos kommunikációja, érdekérvényesítés.
	Sikertelen/elhúzódó közbeszerzési eljárások.	közepes	nagy	A közbeszerzési eljárások alapos szakmai előkészítése jól képzett közbeszerzési szakértő bevonásával csökkentheti a kockázatot.
	Projektek ütemezésének csúszása a kivitelező hibájából.	közepes	nagy	Jól előkészített közbeszerzési folyamatok – kivitelező körülmények között kiválasztása, szerződésekben megfelelő jogi eszközök (biztosítékok, garancia-vállalás stb.) beépítése; Műszaki ellenőrzésre vonatkozó közbeszerzések körülmények között lefolytatása - megfelelő referenciák stb.
műszaki				
	Nagyprojektek összetett műszaki tartalmával összefüggő egyedi műszaki problémák.	közepes	közepes	Projektek professzionális előkészítése, kockázatok és vis major esetek kezelésére való felkészülés.
társadalmi				
	Társadalmi-szociális projektek iránt lakossági közömbösség.	közepes	nagy	Kommunikáció, bevonási stratégiák alkalmazása már a projektek előkészítése során is, hatékony kommunikáció és nyilvánosság-biztosítás.
	Helyi lakossági és civil szervezetek egyet nem értése, ellenállása egyes fejlesztésekkel szemben.	közepes	közepes	Partnerség-építés a helyi lakossággal és a civil szervezetekkel a tervezés kezdeti szakaszától, részvételi alapú, interaktív kommunikáció, folyamatos visszacsatolási lehetőségek biztosítása személyesen és internetes felületeken (lakossági fórumok, műhelytalálkozók, konzultációk, honlap, közösségiportálok stb.).
gazdasági				
	Barnamezők funkcióváltása a tervezett beavatkozások ellenére lassú (kereslet hiánya, szomszédos agglomerációs települések „zöldmezős” területkínálata)	nagy	közepes	Az előkészítés során a megfelelő lépték, beavatkozási irányok és helyszínek megválasztása; Kereslet szintű felmérések.

jelleg	Kockázat és hatásainak leírása	Bekövetke-zés valószínű-sége	Hatása	Kivédésére javasolt intézkedések
környezeti				
	A projektek megvalósításánál az ökoinnovációs szempontok nem tudnak kritériumként megfelelően beépülni.	közepes	közepes	Főváros érdekérvényesítő szerepet kell, hogy felvállaljon a pályázatok, támogatási konstrukciók feltételrendszerének kialakításában; A fővárosnak saját projektjein keresztül demonstratív jelleggel kell az ökoinnovációs szempontokat alkalmazni és ezt kommunikálni.
megvalósulást érintő				
	Megfelelően megalapozott, számszerű mutatók (eredményindikátorok) meghatározásának nehézsége a tervezett beavatkozásokhoz.	magas	magas	A szakmai jogosultsági kritériumrendszer rendelkezésre állásakor a stratégia kiegészítése, pontosítása a megfelelő indikátorokkal.
	A betervezett indikátorok egy része nem teljesül.	közepes	magas	Reálisan teljesíthető, mérhető indikátorok tervezése.
	A kerületi fejlesztésekből származó pozitív externáliák kezelése projektszinten nem történik meg; nincs kiaknázva a magánszektor, illetve a lakosság kisebb léptékű szerepvállalása a kapcsolódó fejlesztések, fenntartás vonatkozásában.	nagy	közepes	Az operatív projektmenedzsment-szervezet gazdálkodási szerepkörének biztosítása (nemcsak a végrehajtás és a fenntartási időszak menedzselése, hanem „fejlesztői” feladatok, mandátumok megadásával).
	Beavatkozások pontatlan vagy nem reális ütemezése.	közepes	közepes	Rendszeres kapcsolattartás a központi tervezést végző, érintett szervezetekkel; A szükséges információk rendelkezésre állásakor az ütemezés véglegesítése az ITS-ben vagy a projektet előkészítő, (elő) megvalósíthatósági tanulmányban, illetve az akciótervben.
	Kivitelezéskor nem várt problémák merülnek fel (pl. régészeti leletek, robbanásveszélyes háborús szerkezetek stb.), csúszik a határidő.	közepes	nagy	Alapos helyzetfeltárás, részletes tanulmánytervek elkészítése az előkészítő szakaszban.

jelleg	Kockázat és hatásainak leírása	Bekövetke-zés valószínű-sége	Hatása	Kivédésére javasolt intézkedések
<i>fenntarthatósági</i>				
	A Lőrinci Sportcsarnok fenntartási költségek lényegesen magasabbak az előzetesen betervezettnél.	közepes	közepes	Kockázat-kezelés terv készítése
	A megújult közintézmények és közterületek (zöldfelületek) fenntartási költségei lényegesen magasabbak az előzetesen betervezettnél.	közepes	közepes	Alapos tervezés, reális költségkalkuláció, költséghaszon-elemzés elvégzése, projektszinten kockázatok feltárása, kockázat-kezelési terv készítése
	A megújult lakótelepi lakások fenntartási költségei (rezi+hiteltörlesztés) magasabbak az előzetesen betervezettnél.	közepes	közepes	Alapos tervezés, reális költségkalkuláció, költséghaszon-elemzés elvégzése, projektszinten kockázatok feltárása, kockázat-kezelési terv készítése.
	A megújított vagy újonnan telepített zöldfelületek és utcabútorok gyors leromlása, pusztulása	közepes	alacsony	A tervezési fázisban alapos szükségletfelmérés, megfelelően képzett, tapasztalt szakemberek bevonása, telepítési szabályok betartatása

8. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMONKÖVETÉSE

8.1. A CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ NEM BERUHÁZÁSI JELLEGŰ ÖNKORMÁNYZATI TEVÉKENYSÉGEK

Az ITS célrendszerében megjelenő stratégiai és tematikus célok megvalósulásához a bemutatott beruházási – infrastrukturális – típusú projektek mellett ún. fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek is nagyban hozzájárulnak.

Ezen tevékenységek döntő hányada tételesen szerepel a kulcs, tematikus, hálózatos, valamint az akcióterületi projektcsomagokban (SZOFT) elemként külön megjelölve (Lásd 4. fejezetben az adatlapok „A projekt tartalmi elemei” oszlopában!), terjedelmi okból megismétlésük itt nem célszerű.

Emellett tervezettek egyéb, szoft jellegű projektek, melyek hasonló szerepet töltenek be, mint a beavatkozások konkrét szoft projektelemei, de ezek a tevékenységek átfogóbban, többértően kapcsolódnak az ITS megvalósításához. (A bemutatásnál a beavatkozásoknál alkalmazott kódrendszert ezekre a projektekre is kiterjesztettük).

Egyéb, középtávú szoft projektek megvalósítása az ITS 2020 keretében

SZOFT-1. A kerületi kommunikáció és információáramlás javítása

A kerületi lakosságot és intézményeket érintő, aktuális hírek, programok, rendezvények időben történő eljuttatása érdekében az információáramlás javítása:

- Egységes elektronikus kerületi rendezvénynaptár kialakítása fejlesztés és működtetés folyamatos frissítés a kerületi (www.bp18.hu) honlapon kapcsolattartás az intézményekkel. Javasolt működtető: Önkormányzat;
- Belső használatú, előzetes rendezvénynaptár kialakítása online kommunikációs felület létrehozása a kerületi önkormányzati és egyéb intézmények számára az intézmények (előzetes) programfeltöltésének támogatása, átfedések csökkentése a programkínálatban. Javasolt működtető: Önkormányzat;
- A kerületi TV és youtube csatorna műsortervének, arculatának megújítása.

SZOFT-2. Átfogó összehasonlító vizsgálat az önkormányzati fenntartású létesítmények működtetéséről

- Az Önkormányzat tulajdonában lévő rendezvény- és sportlétesítmények üzemeltetési költségek és rekonstrukciós/korszerűsítési igények szerinti, egyszerű áttekinthető felmérése
- Kapacitáskihasználtság és jövedelmezőség elemzése, összevetés
- Optimális működtetés megvalósítása érdekében a meglévő funkciók javítási lehetőségeinek vizsgálata (pl. szellőzés, sötétítés, parkolás)
- További sport- és rendezvényhelyszínek szükségességének mérlegelése a vizsgálat eredményeinek fényében, tapasztalatok beépítése

SZOFT-3. Az Önkormányzat további nemzetközi partnerségi projekteken való részvétele

- Az előző programozási ciklus tapasztalatainak felhasználása, az elindított (és megvalósított) nemzetközi partnerségi projektek folytatása (pl. Interreg CENTRAL EUROPE)

- Innovatív projektek generálása
- A szoft típusú, közösségépítést támogató nemzetközi partnerség elősegítése (pl. testvérvárosi kapcsolatok ápolására)

SZOFT-4. TSZT/FRSZ által biztosított területi tartalékok átgondolt felülvizsgálata

- A 2021-ben várhatóan elfogadásra kerülő – a korábbi PPVSZ-t leváltó – új Kerületi Építési Szabályzat (BP18 KÉSZ) alkalmazásával összefüggő tapasztalatok összegyűjtése, elemzése és az esetlegesen szükségessé váló további módosítások kezdeményezése a TFK/ITS 2021-2027 által meghatározott célok elérése érdekében.

További nem beruházási jellegű önkormányzati fejlesztési tevékenységek

Szabályozási környezet

Az ITS-ben megjelenő projektek és a magánérős fejlesztések vonatkozásában egyaránt kiemelt jelentőségű a kiszámítható, stabil országos és helyi szabályozási környezet, az átlátható és következetes jog- és rendeletalkotói és –alkalmazói magatartás, valamint a támogató adminisztratív környezet. Fontos tehát, hogy Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata a rendeletalkotás és annak alkalmazása során minden esetben szem előtt tartsa ezeket a szempontokat.

Az Önkormányzat - a Fővárosi Önkormányzattal együttműködésben - a szerkezeti terv, illetve a saját hatáskörébe tartozó kerületi építési szabályzat és az annak mellékletét képező szabályozási terv, valamint településképi rendelet segítségével képes közvetlen hatást gyakorolni egyes ingatlanok, területek településképi és gazdasági potenciáljának alakulására (pl.: egy ingatlan beépíthetővé válik, vagy intenzívebb beépítés válik lehetővé az adott területen, esetleg ha egy ingatlant belterületbe vonnak stb.). E tekintetben kiemelt szereppel bírnak az Önkormányzat saját ingatlanjai, melyeken bármely beavatkozás a környező ingatlanokra is jelentős befolyással lehet, ezzel akár fejlesztéseket és gazdaságélénkítést is előidézve. Optimális esetben a folyamat hatékony, stratégiai szemléletű ingatlanpolitikával is kiegészül.

A fentiek alapján az Önkormányzat kiemelt feladata kell legyen a kerület építési szabályzatának rendszeres felülvizsgálata és szükség szerinti módosítása annak érdekében, hogy a kerület számára fontos fejlesztések megvalósulhassanak.

Stratégiaalkotás, projekt-előkészítés

Az egységes szabályozási környezethez szorosan kapcsolódik a fejlesztési elképzelések előre lefektetett stratégiai irányok és programok mentén történő megvalósítása. A korábban elkészült számos ágazati stratégia, akcióterv és program mellett – melyeket a felülvizsgált Megalapozó vizsgálat Helyzetfeltárás munkarésze részletesen, ágazatonként bemutat – ezt igazolja a koherens dokumentumrendszerként létrejövő Településfejlesztési Konceptió és Integrált Településfejlesztési Stratégia.

Az Önkormányzat a Városrehabilitáció18 Nonprofit Zrt. bevonásával a beruházási projektek előkészítésében szintén kiemelt szereppel bír: a projektek megalapozásának első lépését számos esetben tanulmány-, koncepció- vagy programterv kidolgozása jelenti.

Gazdaságfejlesztés

Az Önkormányzat a kívánatos gazdaságfejlesztés irányát meghatározza saját tervek, koncepciók, programok által. Ezek megalkotása széles körű egyeztetések mentén folyik, így a közös elvek és célok lefektetése az elképzelések megvalósulását reálissá teszi. Az Önkormányzat több, egymással párhuzamosan futó

tevékenysége folytán a gazdasági szféra különböző szintjein próbálja az igényeket felmérni, valamint élelni a gazdaságot. Az Önkormányzat megbízásából a Városrehabilitáció18 Nonprofit Zrt. vállalkozásokat (KKV) segítő tanácsadást végez.

A városfejlesztési elképzelések megvalósításához a magántőke bevonása is szükséges, ezért a kerületnek is befektetés-ösztönző politikára kell törekednie. A befektetők idevonása korszerű gazdasági szolgáltatások biztosításával, helyi adókedvezményekkel és az egyablakos ügyintézés továbbfejlesztésével egyaránt támogatható.

A repülőtéri térség gazdaságfejlesztése kiemelt terület középtávon, hiszen a nemzetközi repülőtér jelenlétének köszönhetően európai szinten is előnyös pozícióban levő XVIII. kerület gazdaságában rejlt lehetőségek jelenlegi alacsony kihasználtságának növelése, új, innovatív iparágak megtelepedésének előmozdítása, a térség alaphálózati infrastruktúrájának fejlesztése az egyik fő célkitűzés. (Lásd 2. fejezet KULCS-1. projekt adatlapja!) Ugyanakkor az Önkormányzat elsősorban a nem beruházás jellegű, szoft tevékenységek megvalósításában visz aktív szerepet.

Előzményként említhetők az airLED nemzetközi partnerségen alapuló projekt (Central Europe Programme), valamint a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtéri Régió Gazdaság és Területfejlesztési Klaszter outputjai:

Kialakult és fennáll működő térségi partnerség (Regionális Fejlesztési Koordinációs Testület az Önkormányzatok, ill. vállalkozások részvételével),

- Elkészült a Repülőtéri térség integrált térségfejlesztési terv (2014),
- Elkészült ingatlanbefektetési prospektus (2014),
- Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtéri Régió Gazdaság és Területfejlesztési Klaszter megalapítása (2015),
  - workshop
  - Airport-metropolisz régió konferencia
  - „Budapest ipari, logisztikai központ: esélyek és lehetőségek”
- Airport Regions Conference (ARC) értekezlet (2016),
  - „Branding Airport Regions” (Reptéri régiók márkázása) címmel nemzetközi konferencia
- Reptéri fejlesztések (2017),
- Légi ipari ágazati egyeztetés (2018),
- Reptéri Régió jövőkép workshopok, konzultációk (2018),
  - Okosút konzultációk
  - Kormányzati kapcsolatok, konzultáció folytatása
  - Klaszterkonferencia
- Logisztikai ágazati rendezvény (országos repülőtér-fejlesztési program, konténerterminálok stb.)
- Gazdasági fórumok (2019),
- BUDAPEST AIRPORT CARGO CITY SULPiTER találkozó (2019)
- Transznacionális projektek kapcsán események
  - LairA projekt [Landside Airports Accessibility - CE1074 Interreg Central Europe project] bemutatása, repülőtér megközelítése, üzleti reggeli és további „stakeholder” találkozók
  - SULPiTER projekt kiskereskedelmi cégekkel találkozók megszervezése.

A repülőtérhez kapcsolódóan 2020-ig az alábbi szoft tevékenységek megvalósítása szerepelt az ITS-ben:

- Stratégia és cselekvési terv megalkotása a gazdasági élet szereplőivel közösen a reptéri potenciál jobb kerületi kiaknázása érdekében
- Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér Gazdaság- és Térségfejlesztési Klaszter létrehozása, az érintett településekkel, gazdasági szereplőkkel való együttműködés intézményesítése - megvalósult
- Egészség-, üzleti- és konferenciaturizmus infrastrukturális feltételei megteremtésének támogatása a reptér térségében - folyamatban
- Fejlesztési koncepció kidolgozása az Üllői út repterről bevezető szakaszára, funkcióváltására – nemzetgazdasági kiemelt beruházás folyamatban
- Fejlesztési koncepció kidolgozása a Gyömrői út repterről bevezető szakaszára, fejlesztések ösztönzése – nemzetgazdasági kiemelt beruházás folyamatban
- Az Üllői út menti nagy kiterjedésű üres ingatlanok ésszerű hasznosítására koncepció megalkotása

További, 2027/30-ig megvalósítandó szoft tevékenységek:

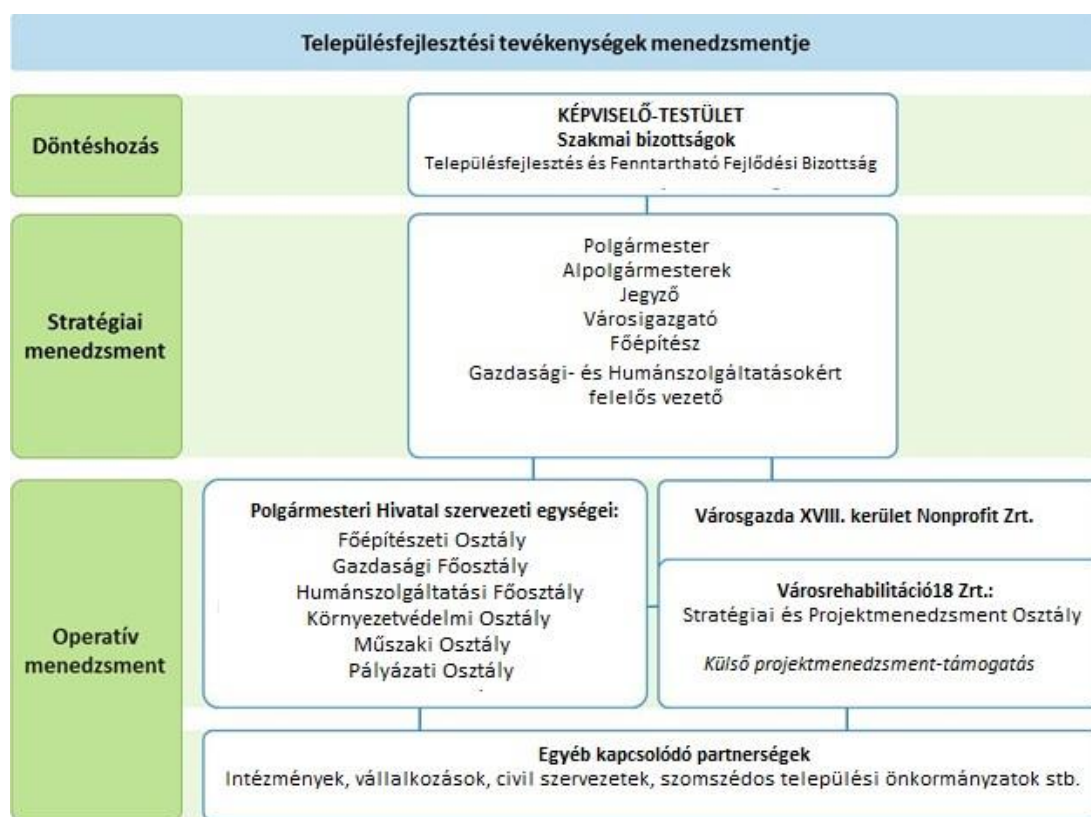
Humán közcélú és közösségépítési szolgáltatások, programok továbbfejlesztése

Az Önkormányzat éves költségvetése terhére, lehetőségeihez mérten folytatni kívánja mindazon önként vállalt jóléti, közcélú, közösségépítő támogatási/fejlesztő tevékenységeket, programokat, akciókat, melyek népszerűek, beváltak, illetve szükségesek – az igények/lehetőségek függvényében tovább fejlesztve azokat. A teljesség igénye nélkül néhány kiemelhető, jó példa ezek közül: a Nyugdíjas (Szenior) Akadémia, Városgazda Utánpótlás Akadémia, közösségi kert program stb. Ezek a beavatkozások minden, a Megalapozó vizsgálatban elemzett területen/ágazatnál tételesen fel vannak sorolva (*Lásd Megalapozó vizsgálat Helyzetelemzés I.4. és Helyzetértékelés II.1. fejezetek!*)

8.2. AZ INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZERVEZETI KERETEINEK MEGHATÁROZÁSA

A korábbi stratégiák tapasztalataira építve, az ITS-sel kapcsolatban kiemelt elvárás, hogy a megvalósítás szervezeti keretei és mechanizmusai szervesen illeszkedjenek az Önkormányzat meglévő struktúrájába, működési rendjébe. Mivel az ITS átfogja a középtávú városfejlesztési célok teljes palettáját, ezért az abban foglalt feladatok megvalósítása a városvezetés, az Önkormányzat, a Polgármesteri Hivatalban és az önkormányzati intézményeknél, társaságoknál dolgozó munkatársak mindennapi munkájának részét kell, hogy képezze.

Jelen fejezetben először bemutatjuk az ITS megvalósításának menedzsmentstruktúráját, mely a fenti elvek mentén, az alábbi szervezeti keretek között tervezett:

ITS megvalósításának aktuális menedzsmentstruktúrája, 2021

Döntéshozás: Képviselő-testület és szakmai bizottságai

Az Önkormányzat általános működési modellje szerint a legfelsőbb döntéshozó szerv a Képviselő-testület, mely a jogszabályokban meghatározott és az önként vállalt feladat- és hatásköröket látja el. Ennek megfelelően az ITS megvalósítása során is a törvényben, illetve SZMSZ-ben rögzített feladat- és hatáskörök szerint jár el. A Képviselő-testület munkáját szakmai bizottságok segítik. Az ITS tervezésében és megvalósításának stratégiai szempontú nyomon követésében a Településfejlesztési és Fenntartható Fejlődési Bizottság illetékes.

Stratégiai Menedzsment

Az ITS megvalósításának stratégiai szintje a középtávú városfejlesztési célok átfogó tervezését, koordinálását és ellenőrzését öleli fel. A stratégiai döntéshozatal a kerület felső vezetésének feladata és felelőssége, akik az ITS-tervezés során mindvégig aktívan és rendszeresen együttműködnek (A tagokat lásd fentebb A településfejlesztési tevékenységek menedzsmentje c. ábrán!).

A Stratégia menedzsment feladatai az ITS megvalósítása során:

- Stratégiai szintű tervezés: az ITS-ben foglalt beavatkozásokkal kapcsolatos stratégiai szintű tervezési feladatok meghatározása; döntés az ITS-projektek ütemezett előkészítéséről és megvalósításáról, a kapcsolódó pályázati, beruházási tevékenységről; a szükséges beszerzések lefolytatásának felügyelete; a szükséges szabályozási és egyéb támogató háttér biztosítása; költségvetés biztosítása a feladatok ellátásához; szükség esetén érdekérvényesítés a kerület érdekében.

- Stratégiai szintű irányítás, végrehajtás: a beavatkozások, projektek operatív szintű megvalósításának felsőbb koordinációja, irányítása; a pályázatok, beruházások megvalósításának elrendelése, a munkafolyamatok nyomon követése; a pénzügyi teljesítések felügyelete; a szükséges partnerségek kialakítása és fenntartása; a működtetés megszervezése; a megvalósítás és működtetés során esetlegesen fellépő kockázatok értékelése és szükség esetén válságmenedzsment
- Stratégiai szintű ellenőrzés: az ITS és a projektek megvalósításának ellenőrzése, a vállalások teljesülésének nyomon követése, ellenőrzése; a pályázatok, beruházások pénzügyi és adminisztratív lezárásának felügyelete; teljesítményértékelés; monitoringrendszer kialakítása és felügyelete.

A Településfejlesztési és Fenntartható Fejlődési Bizottsággal és az Önkormányzat projektmenedzsment szervezetével - a kapcsolattartást a városfejlesztési tevékenységet ellátó Főépítési Osztály végzi, amely az Önkormányzaton belül a bizottsági döntések szakmai dokumentumainak előkészítését is végzik.

Belső Operatív projektmenedzsment

Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzatának belső projektmenedzsment-szervezete a Városrehabilitáció18 Zrt., mely komplex városrehabilitációs projektek menedzsmentjét is képes ellátni. A kerületi tulajdonú Városgazda XVIII. kerület Nonprofit Zrt. leánycége az ITS projektjeinek és beavatkozásainak a megvalósítása során a különböző fázisokban a következő feladatokat látja el:

Pályázatfigyelési, pályázatírási, stratégiai tevékenység:

- pályázatfigyelés és pályázatírás (pályázati és egyéb befektetői források felkutatása, pályázati adatlapok kitöltése, részletes pályázati dokumentációk összeállítása: költségvetés, ütemezés, kockázatelemzés elkészítése stb.);
- stratégiai tevékenység (város- és gazdaságfejlesztéshez kapcsolódó koncepciók, stratégiák, megvalósíthatósági tanulmányok, költség-haszon elemzések készítése).

Tervezési, projektelőkészítési munkák:

- tervezés (funkciósémák készítése, vázlat- és felmérési tervek, tanulmány és koncepciótervek készítése);
- energetikai tanúsítás és auditálás (energetikai tanulmányok készítése, megtérülési ráták számítása);
- pályáztatás (közbeszerzési és egyéb beszerzési eljárások teljes körű lebonyolítása);
- terveztetés (engedélyes, kiviteli és egyéb tervek elkészítésének műszaki koordinációja);
- egyeztetés (gazdasági/civil és közigazgatási partnerek koordinációja, lakosság bevonása).

Projektmenedzsment-tevékenység:

- műszaki lebonyolítás (önkormányzati beruházások esetében a beruházói feladatok ellátása: terveztetés, kivitelezési munkák pályáztatása, megrendelése, a munkálatok folyamatos ellenőrzése, az elkészült munkák átvétele);
- műszaki ellenőrzési feladatok ellátása (generál, építész, gépész, villamos szakági);
- pénzügyi menedzsment (teljes körű elszámolás, kifizetési kérelmek összeállítása);
- szoft menedzsment (beszámolási, tájékoztatás-nyilvánosság, horizontális, programalap stb.);
- adminisztratív tevékenység ellátása (kapcsolattartás a megrendelővel, a vállalkozókkal, lakossággal, hitelezőkkel, konzorciumi partnerekkel, közreműködő szervezetekkel, minisztériumokkal);
- fenntartás koordinációja (garanciális bejárások, helyszíni szemlék lebonyolítása és a fenntartási jelentések elkészítése).

Az Önkormányzat és a Városrehabilitáció18 Zrt. viszonyát alapszerződés szabályozza, valamint az ITS projektjeinek és beavatkozásainak a menedzsmentjére megbízási szerződés kerül megkötésre.

Külső Operatív projektmenedzsment-támogatás

Az Önkormányzat törekszik a projektek saját erőforrásból történő megvalósítására, bizonyos esetekben azonban szükség lehet külső projektmenedzsment-támogatásra is, melyet a Városrehabilitáció18 Zrt. csak kiegészítő jelleggel tervez igénybe venni. E feladatkörök többnyire: villamos műszaki ellenőr, jogi- és közbeszerzési tanácsadó stb. Ezen kívül nagyobb léptékű beruházási projektek, illetve nemzetközi pályázati programok esetében a szükséges szakértelem és gyakorlat biztosítása érdekében külső projektmenedzser megbízása is indokolt lehet.

Egyéb, kapcsolódó partnerségek

A fenti feladatokban további fontos szerepet vállalnak az Önkormányzat saját fenntartású intézményei, valamint egyéb helyi, térségi szereplők is: intézmények, vállalkozások, civil szervezetek, a közsféra szereplői, szomszédos települési önkormányzatok stb. Az ITS megvalósítása során tervezik az előkészítés keretében kialakított kiterjedt partnerségi együttműködések folytatását, bővítését.

Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata hangsúlyt fektet a széles körű társadalmasítására, a lakossági tájékoztatási-nyilvánossági tevékenységre is: az ITS megalapozása, tervezése során elindított részvételi alapú bevonást az akcióterületi tervek, és a megvalósíthatósági tanulmányok készítése, valamint a projektek megvalósítása során is folytatni kívánják.

8.3. TELEPÜLÉSKÖZI KOORDINÁCIÓ MECHANIZMUSAI, EGYÜTTMŰKÖDÉSI JAVASLATOK

Ahogy az a korábbi programozási időszakra is jellemző volt, a 2021-2027-es időszakra tervezett ITS-nek is fontos alapkövetelménye, hogy a tervezés keretei ne álljanak meg a kerület közigazgatási határain, és azokat a fejlesztési szükségleteket is tartalmazza, melyek a környező térségeket, vagy akár a teljes fővárost is érintik.

A Kormány 1181/2013. (IV. 5.) Korm. határozata tartalmazta a várostérségi integrált programok tervezési térségeinek lehatárolásával kapcsolatos irányelveket. Ebben a Kormány javasolta Budapest és agglomerációja együttes tervezésén alapuló integrált városfejlesztési program kidolgozását. Időközben a Budapesti Agglomeráció Területrendezési Tervéről szóló törvény hatályát veszítette, helyét Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló CXXXIX. törvény vette át, melynek 7. melléklete tartalmazza a Budapesti Agglomeráció Területrendezési Tervét. Ezzel együtt a lehatárolás során ajánlott szempontok kiemelten:

- a térség kapcsolatrendszere, kiemelten a munkaerőpiac szempontjából (pl. térségi ingázási zóna, közösségi és egyéni közlekedési kapcsolatok),
- a településekkel közös érdekeltségű fejlesztések (pl. közös közműszolgáltatások, humán szolgáltatások körzetei, közlekedési kapcsolatok fejlesztési lehetőségei, közös gazdasági alapokon nyugvó együttműködések),
- egyéb földrajzi és kulturális tényezők (pl. domborzati viszonyok, közös hagyományok, kisebbségek megoszlása).

A XVIII. kerület a Főváros mellett a környező kerületekkel (X. XVII., XIX., XX., XXIII.) is folyamatos, élő kapcsolatot tart fenn. Ezen kívül a szomszédos Pest megyei városokkal (Gyál, Vecsés), valamint a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér térségének fejlesztése témájában ugyancsak érdekelt Ecsér városával.

Az együttműködés kapcsán érdemes kiemelni a 2015 júniusában alakult Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtéri Régió Gazdasági és Területfejlesztési Klasztert, melynek a Főváros, Vecsés, Pest megye, a Budapest Airport Zrt. és a HungaroControl Zrt. mellett Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata is tagja és melynek célja, hogy az állam, az önkormányzatok és a magánszektor együttműködésével a Budapesti Repülőtéri Régió Európa vezető gazdasági csomópontjává váljon.

8.4. MONITORINGRENDSZER KIALAKÍTÁSA

Európai uniós monitoring keretrendszer

Az Európai Bizottság a 2021-27-es programozási időszakra elkészítette az új kohéziós politika iránymutatását:

A 2021–2027 közötti időszakban a Bizottság a kohéziós politika korszerűsítését javasolja. A középpontban az öt beruházási prioritás áll, a regionális fejlesztési beruházások erőteljesen az 1. és 2. célkitűzésre (Intelligensebb Európa, Zöldebb, karbonmentes Európa) helyezik majd a hangsúlyt. Az ERFA és a Kohéziós Alap erőforrásainak 65 %–85 %-át e prioritásokra allokálják, a (tagállamok) relatív gazdagság(á)tól függően. A kohéziós politika továbbra is minden régióban végrehajt beruházásokat, még mindig 3 kategória alapján (kevésbé fejlett, átmeneti, fejlettebb). Az alapokra vonatkozó allokációs módszer még mindig nagymértékben az egy főre jutó GDP-n alapul. Új kritériumokat vezetnek be (ifjúsági munkanélküliség, a tanulmányi végzettségek alacsony szintje, éghajlatváltozás, valamint a migránsok befogadása és integrálása), hogy jobban tükröződjön a valós helyzet.

A kohéziós politika továbbiakban is támogatja a helyi irányítású fejlesztési stratégiákat, és eszközöket nyújt a helyi önkormányzatoknak a források kezeléséhez. A kohéziós politika városi dimenziója megerősödik: az ERFA 6%-át fenntartható városfejlesztésre fordítják, emellett pedig elindul az Európai Városfejlesztési Kezdeményezés, amely a városi hatóságok új hálózat- és kapacitásépítési programja.

Minden program tartalmazni fog számszerűsíthető célokat (létrehozott munkahelyek száma, további hozzáférés a széles sávú rendszerhez) tartalmazó teljesítménykerettel. Az új keret éves teljesítmény-felülvizsgálatot vezet be, amelyre a programhatóságok és a Bizottság közötti szakpolitikai párbeszéd formájában kerül sor. Az ITS monitoringrendszerének kialakításakor indokolt tehát ezen közös európai indikátorrendszer figyelembe vétele és beépítése. Emellett, az eredményindikátorok teljesülésének értékelése továbbra is nagy hangsúlyt kell, hogy kapjon.

Az Európai Regionális Fejlesztési Alap, az Európai Szociális Alap +, valamint a Kohéziós Alap támogatásaiból részesülő programok monitoringjához kapcsolódó pontos iránymutatás még kialakítás alatt van. A monitoringrendszer kialakításához az alábbi jogi szabályozások jelentik a kiinduló módszertani alapot:

- Egységes szabálykönyv 7 megosztott irányítás alá tartozó alpra vonatkozóan (CPR)
  - Egyeztetés alatt: Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi és Migrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a Határigazgatási és Vízügyeszközeire vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról [COM (2018) 375; 2018/0196 (COD)]³
- Közös KA és ERFA rendelet: AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE az Európai Regionális Fejlesztési Alapról és a Kohéziós Alapról (2018)⁴ (javaslat)
- 3 alap egyesítése az ESZA+ létrehozására: Az ESZA, a FEAD (a leginkább rászoruló személyeket támogató európai segítségnyújtási alap) és az IFK egyesítése

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX:52018PC0375>

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=COM:2018:0372:FIN>

- AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELET az Európai Szociális Alap Pluszról (ESZA+)⁵ (javaslat)
- A Tanács (EU, Euratom) 2020/2093 rendelete (2020. december 17.) a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről⁶

A helyi szintű monitoringmutatók és azok ellenőrzési rendszere a tervezés jelen fázisában még nem alakítható ki teljeskörűen, csak a várt főbb eredmények ill. outputok szintjén indikatívan (*Lásd még 2. fejezet A megvalósítást szolgáló beavatkozások projektcsomagok adatlapjai!*):

- A TOP Plusz-hoz és az ágazati operatív programokhoz kapcsolódó módszertani útmutatók és pályázati kritériumrendszer kidolgozása jelenleg van folyamatban, így azok nem publikusak még;
- A stratégiában megjelenő projektek finanszírozhatósága a tervezés jelen szakaszában nem garantálható, a megvalósító intézményrendszerre vonatkozó szabályok még nem véglegesek;
- A stratégiában megjelenő projektek jelentős részének előkészítettsége nem teszi lehetővé pontos, számonkérhető indikátorok meghatározását.

A monitoringrendszer feladata és módszertana

A monitoringrendszer feladata a városfejlesztési feladatok folyamatának, előrehaladásának nyomon követése. A monitoringrendszer kialakításának célja tehát annak feltárása, hogy adott időpontban hol tart a városfejlesztési folyamat, milyen eredményeket értek el, hol vannak elmaradások és esetleges kockázatok, és milyen kiegészítő intézkedésekre van szükség ezen kritikus pontok feloldásához, a terv szerinti megvalósítás folytatásához.

A hatékony monitoringrendszer fő ismérvei:

- Rendszeresség: a hatékony monitoringtevékenység beépül a városfejlesztés folyamatába, így folyamatosan naprakész információt szolgáltat a teljesítményértékeléshez.
- Strukturáltság: a hatékony monitoringtevékenység nem ad hoc módon, hanem előre meghatározott rendszer szerint működik, átfogva a szervezet teljes működését.
- Döntéstámogatás: a monitoringtevékenység célja, hogy olyan releváns és naprakész információkat állítson elő, amelyek segítik a megalapozott döntéshozatalt a kritikus pontokban.
- Rugalmasság: a jó monitoringrendszer tervezett keretek között zajlik, de rugalmasan igazodik a változó feltételekhez, körülményekhez is, így dinamikus rendszerként értékelhető.

A monitoringtevékenység kialakításának feladatai az ITS szempontjából:

- A városfejlesztési folyamat hatékonyságának értékelése: a városfejlesztési folyamatba épített monitoringtevékenység a szervezeti, működési mechanizmusokat, folyamatokat értékeli, feltárja az esetleges szűk keresztmetszeteket, problémákat, kritikus pontokat.
- A városfejlesztési tevékenység eredményességének értékelése: a városfejlesztés eredményességét a kitűzött célok eléréséhez kapcsolt indikátorok mutatják, az indikátorok teljesülésének vizsgálata ezért a monitoringtevékenység kiemelt eleme.

A monitoringtevékenység lehet folyamatos, illetve egyedi értékelés: míg előbbi folyamatos adatgyűjtést, -értékelést, elemzést jelent, addig utóbbi meghatározott időpontokban vizsgálja az előrehaladás aktuális állását, számszerűsíthető értékeit. A folyamatos monitoringtevékenység így elsősorban a városfejlesztési folyamatot értékeli, míg az eredményességet jelző indikátorok célértékeinek vizsgálata egyedi értékeléshez kötött.

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A52018PC0382>

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.LI.2020.433.01.0011.01.HUN&toc=OJ%3AL%3A2020%3A433I%3ATOC>

A monitoringrendszer működtetési mechanizmusainak meghatározása

A monitoringrendszer működtetéséhez szükséges alapvető feltételek:

- Felelős kijelölés: a monitoringrendszer eljárásrendjeinek kialakításáért, a rendszer működtetéséért az ITS Stratégiai Menedzsment szervezet vezetője a felelős, szükség szerint bevonva ebbe a Polgármesteri Hivatal illetékes munkatársait, illetve a városvezetést.
- Monitoringrendszer kialakítása: kialakításra kerül a monitoringrendszer, kidolgozásra kerül a működést szolgáló belső eljárásrend a szükséges információs- és adatáramlási modellekkel, mechanizmusokkal, a feladat- és felelősségi körök kijelölésével.

A monitoringrendszer felépítésének fő lépései, részfeladatai:

- Monitoringrendszer céljainak pontos meghatározása (Mit akarunk mérni?). A monitoringrendszer alapját az éves cselekvési tervek jelentik, amelyek rögzítik adott évben megvalósítani tervezett célfeladatokat, ezek időbeli ütemezését is. A tevékenységek előrehaladása ezen célokhoz viszonyítva értékelhető.
- Monitoringmutatók meghatározása (Mivel akarjuk mérni ezeket?)
  - Számszerűsíthető mutatók meghatározása
  - Nem számszerűsíthető mutatók meghatározása
- Adatigény meghatározása (Hogyan akarjuk mérni ezeket?)
  - Szükséges adatok körének meghatározása (milyen adatokra, milyen időközönként van szükség)
  - Rendelkezésre álló adatbázisok feltárása (milyen adatok érhetők el már jelenleg is)
  - További szükséges adatbázisok meghatározása (milyen adatok nem állnak rendelkezésre jelenleg)
  - Adatbázis-struktúra kialakítása (lehetőség szerint szoftvertámogatással)
- Feladat- és felelősségi körök meghatározása, ütemezés (Ki méri ezeket?)
  - Információgyűjtésben résztvevő szervezeti egységek, szereplők meghatározása
- Monitoringmutatók előállítása (Milyen módon állítjuk elő ezeket?)
  - Időbeli ütemezés
  - Adatok információáramlási rendjének kialakítása (adatszolgáltatás rendje)
  - Adatfeldolgozás módja, eszközei (adatok feldolgozása, számítási képletek)
  - Monitoringmutatók előállítása
- Monitoringtevékenység eredményeinek feldolgozása (Hogyan kezeljük az eredményeket?)
  - Negyedéves értékelő beszámoló készítése
  - Éves teljesítményértékelő beszámoló készítése (összevetve az éves cselekvési tervben foglalt célokkal az elért eredményeket; valamint értékelve az ITS célok megvalósításának előrehaladását)
  - Belső eljárásrend kidolgozása az értékelések megfelelő szintű kezeléséről (pl. vezető testület elé terjesztés, képviselőtestület elé terjesztés rendje)
- Visszacsatolások (Milyen utánkövetés szükséges?)
  - Következő évi tervezés módosítása
  - Kockázatelemzések készítése
  - Kockázatkezelési, válságmenedzsment forgatókönyv készítése.

Rendszeres, folyamatba illesztett értékelés

A városfejlesztés folyamatainak, hatékonyságának nyomon követését a hivatali munkába illesztett folyamatos monitoringtevékenység szolgálja. A rendszeres, folyamatba illesztett értékelés működése a polgármesteri hivatali működés napi rutinjának részét kell, hogy képezze.

Feladatai:

- Adatbázisok kialakítása, működtetése
- Információk folyamatos gyűjtése, feldolgozása, kiértékelése
- Releváns információk biztosítása a monitoringrendszer felelősének
- Szükséges további adatgyűjtések meghatározása és lefolytatása
- Adatok feldolgozása, kiértékelése, értékelő jelentések készítése
- Szükséges intézkedések meghozatala

A monitoringeljárás szervezeti kerete

A korábban bemutatott stratégiai menedzsment szervezet (*Lásd 6.2. alfejezet!*) egyik fontos feladata lehet a monitoringtevékenység szervezése és irányítása, azaz tevékenysége részben vagy teljesen fedésbe hozható a monitoringbizottságával. Javasolt tehát az ITS megvalósítási szakaszának előkészítéseként egy monitoring bizottság (MB) felállítása szervezeti fejlesztés keretében. Ez a szervezet végzi az ITS-re vonatkozó előrehaladási jelentések értékelését, melyek alapján javaslatot tesz a stratégia végrehajtására vagy - szükség esetén - annak módosítására fogalmaz meg észrevételeket, ezzel támogatva a városfejlesztési döntések előkészítését. Az MB tagjai a városvezetés, helyi döntéshozók mellett az önkormányzat (Polgármesteri Hivatal), valamint különböző külső érintetti csoportok (pl. civil szervezetek, vállalkozók, intézmények) képviselőiből kerülnek ki.

A folyamatos monitoringfeladatok lényegében az operatív végrehajtással kapcsolatos adatokat, tényeket rögzítik, ez által lehetővé téve a végrehajtás értékelését, szükség szerinti módosítását (pl. az ütemezés, outputok stb. területeken).

Folyamatos monitoringfeladatok:

- Ráfordítások (anyagi, humán erőforrás, időbeli) nyomon követése;
- Pénzügyi monitoring;
- Partnerségi folyamatok nyomon követése;
- Visszacsatolások az akciótervek és a megvalósítási eszközök irányába;
- Pályázati támogatások felhasználásának monitoringja;
- Pályázati eljárásrend szerinti feladatok ellátása: jelentéskészítés, helyszíni ellenőrzések stb.;
- Forráslehetőségek nyomon követése.

Az ITS felülvizsgálata

A stratégiában kitűzött célok megvalósulását, a beavatkozások eredményességét, hatásait csak hosszabb távon lehet értékelni reálisan. A 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet alapján az ITS legalább négyévenkénti felülvizsgálata szükséges. A stratégia felülvizsgálatát a Polgármester és/vagy a Képviselőtestület kezdeményezi, szakmai előkészítését, koordinációját a PH Főépítési Osztálya végzi.

A monitoringrendszer működtetése az EU-s társfinanszírozású projektek esetében a vonatkozó közösségi és hazai jogszabályoknak megfelelően történik. A tervezett és megvalósított célértékek teljesülését egy, a Miniszterelnökség által kijelölt közreműködő szervezet ellenőrzi, a helyi stratégiai és operatív városfejlesztési szereplők felelősek a nyomon követéséért, időbeli és tartalmi, mérhető és maradéktalan megvalósulásáért.

Az ITS megvalósulását a Képviselőtestület fogadja el; annak megvalósítását és a vállalt főbb indikátorok időarányos teljesülését a szakterületi felelősökön (érintett osztályvezetők) és az operatív menedzsmentszervezeten (Városrehabilitáció 18 Zrt.) keresztül folyamatosan figyelemmel kíséri, értékeli.

Indikátorok

A következő táblázatokban az ITS megvalósításához kapcsolódó indikátorrendszert mutatjuk be, az Európai Bizottság által meghatározott, közös használatú indikátorok figyelembe vételével.

A városfejlesztés eredményességének mérését az egyedi értékelésen alapuló indikátorrendszer biztosítja. Az indikátorok számszerűsítik a legfontosabb fejlesztési célokat, megmutatva a városfejlesztés eredményességét.

Az indikátorok meghatározása során az ún. SMART kritériumok figyelembevétele szükséges, azaz akkor jó az indikátor, ha

- specifikus (Specific)
- mérhető (Measurable)
- elérhető (Achievable)
- reális (Realistic) és
- időalapú (Time-based)

Az ITS-hez kapcsolódóan az alábbi kétféle indikátortípust alkalmazzuk:

- Outputindikátor: adott tevékenység konkrét kimenetét mutatja
- Eredményindikátor: a projekt eredményeként elért változást mutatja

Az alábbi fejezet a fő célokhoz igazodó indikátorokat – valamint azok adatforrásait és mérési gyakoriságát – tartalmazza, részben a korábban fő támogatási forrást jelentő VEKOP indikátorkészletéhez igazodva, részben saját, ITS-specifikus mutatók meghatározásával, a továbbiakban kiegészítendő a jövőbeli fő támogatási forrást jelentő TOP Plusz indikátorkészlettel.

Mutatók	Mértékegység	Adatszolgáltató megnevezése
Eredményindikátorok		
Megújított önkormányzati bérlakásokban élők száma	fő	Önkormányzat
Jobb egészségügyi ellátásban részesülő lakosság	fő	Önkormányzat
Bővülő idősellátási mutatók – ellátástípus szerint	fő	Önkormányzat
Korszerűsített általános iskolákban tanuló gyermekek	fő	KÜLSŐ-PESTI TANKERÜLETI KÖZPONT
Kibővített / új szolgáltatásokon keresztül támogatásban részesülő gyermekek, fiatalok	fő	Önkormányzat/KÜLSŐ-PESTI TANKERÜLETI KÖZPONT
Önálló életvitelük fenntartásában támogatott időskorúak	fő	Önkormányzat
Megújított közösségi tereket használó lakosság	fő	Önkormányzat/Civil szervezetek
Az új többfunkciós civil/közösségi házat igénybe vevő civil szervezetek	db	Önkormányzat/Civil szervezetek
Foglalkoztatási programokkal elért lakosság	fő	Kormányhivatal/Kerületi Hivatal Munkaügyi Kirendeltsége
A munkaerő-piacra belépők száma	fő	Kormányhivatal/Kerületi Hivatal Munkaügyi Kirendeltsége /KSH
Közösségi-kulturális programokon résztvevő lakosság	fő	Önkormányzat/Kulturális intézmények/Civil szervezetek
Rendszeresen sportoló lakosság számának változása	%	Önkormányzat/Sportegyesületek
CO ₂ -kibocsátás csökkenése	%	Önkormányzat
Létrehozott közösségi tereket használó lakosság	fő	Önkormányzat/Kulturális intézmények/Civil szervezetek

Mutatók	Mértékegység	Adatszolgáltató megnevezése
Projektek output indikátorai		
Megújított önkormányzati bérlakások; épített önkormányzati bérlakások;	db	Önkormányzat
Újonnan kialakított szolgálati bérlakások száma	db	Önkormányzat
Felújított háziorvosi, házi gyermekorvosi rendelők	db	Önkormányzat
Létrehozott új kapacitások/szolgáltatások az időseket ellátó intézményeknél	fő	Önkormányzat/Humán közszolgáltató háttérintézmények
Felújítással érintett járóbeteg-szakellátás / kialakított új szakrendelő	m ²	Önkormányzat
Egészségügyi szűrőprogramokban résztvevők	fő	Önkormányzat
Korszerűsített általános iskolák	db	KÜLSŐ-PESTI TANKERÜLETI KÖZPONT
Mindennapos testneveléshez szükséges infrastruktúra	m ²	KÜLSŐ-PESTI TANKERÜLETI KÖZPONT
Új általános iskolai férőhelyek	fő	KÜLSŐ-PESTI TANKERÜLETI KÖZPONT
Új óvodai férőhelyek	fő	Önkormányzat
Új bölcsődei férőhelyek	fő	Önkormányzat
Létrehozott / kibővített szolgáltatások kamaszok/fiatalok részére	db	Önkormányzat/Humán közszolgáltató háttérintézmények
Időskorúak gondozóházában rendelkezésre álló férőhelyek	fő	Önkormányzat/Humán közszolgáltató háttérintézmények
Demens időskorúak nappali ellátására rendelkezésre álló férőhelyek	fő	Önkormányzat/Humán közszolgáltató háttérintézmények
Létrehozott új multifunkcionális központ	m ²	Önkormányzat/Humán közszolgáltató háttérintézmények
Felújított kulturális intézmények	m ²	Önkormányzat/Humán közszolgáltató háttérintézmények
Felújított sportpályák	m ²	Önkormányzat
Létrehozott sportpályák	m ²	Önkormányzat
Telepített sporteszközök	db	Önkormányzat/Sportegyesületek
Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza	km	Fővárosi Önkormányzat/ Önkormányzat
Létrehozott többfunkciós civil/közösségi-kulturális ház	m ²	Önkormányzat/Kulturális intézmények/Civil szervezetek
Létrejött közművelődési intézmények	m ²	Önkormányzat/Közművelődési háttér-intézmények
Létrehozott közösségi kertek	db	Önkormányzat/Civil szervezetek
Létrehozott közösségi-kulturális programok	db	Önkormányzat/Kulturális intézmények/Civil szervezetek
Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és fiatalok iskolai sikerességét elősegítő programok	db	KÜLSŐ-PESTI TANKERÜLETI KÖZPONT
Munkaerő-piaci szempontból hátrányos helyzetű lakosság foglalkoztatását elősegítő programok	db	Kormányhivatal/Kerületi Hivatal Munkaügyi Kirendeltsége
Szilárd útburkolattal ellátott földutak hossza	km	Fővárosi Önkormányzat/ Önkormányzat
Felújított útszakasz hossza	km	Fővárosi Önkormányzat/ Önkormányzat

Mutatók	Mértékegység	Adatszolgáltató megnevezése
Szociális-közösségi célú szoft projektelemekekbe bevont hátrányos helyzetű lakosok	fő	Önkormányzat/ Kerületi Hivatal Munkaügyi Kirendeltsége
Energiahatékonysági korszerűsítési programba bevont háztartások	db	Önkormányzat
Imázsjavítást célzó programok	db	Önkormányzat
Megépült parkolólétesítmények	db	Önkormányzat
Megújult zöldfelületek	m ²	Önkormányzat
Megvalósult szemléletformáló programok	db	Önkormányzat/ Civil szervezetek
Megvalósult energiahatékonysági vizsgálatok	db	Önkormányzat
Megvalósult önkormányzati részmunkaidős foglalkoztatás mintaprogram	db	Önkormányzat
Gazdaságfejlesztésbe bevont hasznosított ingatlanok	db	Önkormányzat
Kidolgozott ágazati/tematikus fejlesztési koncepciók	db	Önkormányzat
Megalakult gazdaság- és térségfejlesztési klaszterek	db	Önkormányzat
Kidolgozott szolgálati bérlakásprogramok	db	Önkormányzat
Létrehozott önkormányzati ingatlanportfóliók	db	Önkormányzat

VEKOP mutatói	Mértékegység
Képzésben részt vevők száma	fő
Munkahelyi képzésben részt vevők száma	fő
Munkaerő-piaci kompetencia-fejlesztésben résztvevők száma	fő
Munkaerő-piaci kompetencia-fejlesztésben részt vevő alapkú (ISCED 1), vagy alsó középfokú (ISCED 2) végzettséggel rendelkező résztvevők	fő
A jobb energiafogyasztási osztályba sorolt háztartások száma	fb
Az üvegházhatású gázok becsült éves csökkenése	CO ₂ -egyenérték tonnában
A lakóépületek éves elsődleges energia-fogyasztásának csökkenése	kWh/év
Kialakított kerékpárosbarát települések vagy településrészek száma	db
Kialakított kerékpárforgalmi létesítmények hossza km	km
Közlekedésbiztonsági fejlesztést megvalósított települések vagy településrészek száma db	db
Kialakított új, forgalomcsillapított övezetek száma db	db
Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db
Újonnan létrehozott, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db
Fejlesztett, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db
Újonnan létrehozott, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db
Városfejlesztés: integrált városfejlesztési stratégiákba bevont területek lakossága	fő
Városi területeken létrehozott vagy helyreállított nyitott terek	db
Városi területeken épített vagy renovált köz- vagy kereskedelmi épületek	db
Helyreállított lakóegységek városi területeken	db

VEKOP mutatói	Mértékegység
Szociális célú településrehabilitációval érintett akcióterületen élő lakosság száma	fő
Szegregátumok integrálását szolgáló programok száma	db
Fejlesztett egészségügyi infrastruktúra férőhely kapacitás	db
Jobb egészségügyi szolgáltatásokban részesülő lakosság	fő
Egészségfejlesztő és betegségmegelőző programokban részt vevő személyek száma	fő
Szervezetfejlesztési intézkedésekkel érintett intézmények száma	db
Támogatott programokban részt vevő tanulók száma	fő
Képzésben, átképzésben résztvevő pedagógusok száma	fő
Informális és nem formális képzésben résztvevő gyerekek és fiatalok száma	fő
Továbbképzési programokban részt vevő humán közszolgáltatásokban dolgozó személyek száma	fő

9. MELLÉKLETEK

1. MELLÉKLET: A HELYI CIVIL SZERVEZETEK SZÁMÁRA KIKÜLDÖTT KÉRDŐÍV

KÉRDŐÍV HELYI CIVIL SZERVEZETEKNEK

BUDAPEST XVIII. KERÜLET PESTSZENTLŐRINC-PESTSZENTIMRE INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJÁNAK FELÜLVIZSGÁLATÁHOZ

Szervezet neve:

Címe:

Szervezet honlapja:

Képviselője:

Képviselő elérhetőségei

E-mail:

Telefonszám:

1. Kiket képvisel – elsősorban - civil szervezetük, mely területe(ke)n tevékenykednek ? *Címszavakban elegendő válaszolni!*

2. Hány tagjuk van jelenleg?

3. Együtt kívánnak-e aktívan működni Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzatával az új településfejlesztési stratégiai kialakításában? *Aláhúzással jelölje a megfelelő választ!*

a. IGEN

b. NEM

Ha igen, mely területe(ke)n? *Aláhúzással jelölje a megfelelő választ/válaszokat!*

a. helyi kötődés, lokálpatriotizmus erősítése, helytörténet

b. kultúra

c. humán közszolgáltatások (oktatás, foglalkoztatás, szociális ügyek, egészségügy)

d. környezetvédelem

e. épített környezet védelme

f. közbiztonság

g. esélyegyenlőség

h. sport, rekreáció

i. egyéb, éspedig:.....

4. A kerületben jelenleg melyik a 3 legégetőbb, megoldandó probléma véleményük szerint? *Elegendő röviden, csak címszakban megadni, a legfontosabb legyen az első.*

5. Milyen fejlesztési javaslataik vannak az Önkormányzat számára a főbb kerületi problémák kezelésére? *Rangsorolják ezeket - a legsürgősebb beavatkozási javaslattal kezdve!*

Azonnali beavatkozások (sürgősen, 1-2 éven belül):

Középtávú beavatkozások (3-5 év)

Hosszú távú beavatkozások (6-10 év)

6. Kiegészítések, megjegyzések, javaslatok – *amennyiben a fenti szempontokon túl szeretnék még kiegészíteni.*

.....

.....

.....

.....

A KITÖLTÖTT KÉRDŐÍVET KÉRJÜK, HOGY

AZ its@bp18.hu E-MAIL CÍMRE

LEGKÉSŐBB 2021. 01. 11-IG JUTASSÁK VISSZA.

EGYÜTTMŰKÖDÉSÜKET, VÁLASZAikat KÖSZÖNJÜK!

BUDAPEST FŐVÁROS XVIII. KERÜLET

PESTSZENTLŐRINC-PESTSZENTIMRE ÖNKORMÁNYZATA

2.MELLÉKLET: A 2015-ÖS ITS 2014-2020 KÖZÖTTI IDŐSZAKBAN MEGVALÓSÍTANI TERVEZETT PROJEKTJEI MEGVALÓSULTSÁGÁNAK RÉSZLETES VIZSGÁLATA

	Megvalósult	Részben megvalósult	Nem valósult meg	Rövid megjegyzés
KULCSPROJEKTEK				
KULCS-1. A repülőtéri térség gazdaságfejlesztése				
1. Stratégia és cselekvési terv megalkotása a gazdasági élet szereplőivel közösen a reptéri potenciál jobb kerületi kiaknázása érdekében (SZOFT)	x			
A térségi szereplők partnerségi körének bővítése és mélyítése	x			Budapest Klaszter
A reptéri térség fejlesztését akadályozó jogi környezet, ill. a terület-és településfejlesztési eszközök módosítása			x	
2. Ferihegy Gazdaság- és Térségfejlesztési Klaszter létrehozása, az érintett településekkel, gazdasági szereplőkkel való együttműködés intézményesítése (SZOFT)	x			
Közép-európai kapcsolatépítés	x			
Új irányítási modellek a tervezési eljárások állami-kutatóintézeti-vállalkozói-társadalmi (<i>quadruple helix-típusú</i>) partnerségen alapuló kifejllesztése			x	
3. Egészség-, üzleti- és konferenciaturizmus infrastrukturális feltételei megteremtésének támogatása a reptér térségében (SZOFT)			x	
Menedzsment-szervezet felállítása és működtetése			x	
Tanulmányok, tervek készítése			x	
Aktív együttműködés			x	
4. Fejlesztési koncepció kidolgozása az Üllői út reptérről bevezető szakaszára, funkcióváltására (SZOFT)			x	
5. Fejlesztési koncepció kidolgozása a Gyömrői út reptérről bevezető szakaszára, fejlesztések ösztönzése (SZOFT)			x	
6. A Gyömrői út/Ferihegyi repülőtérre vezető út fejlesztése	x			HAL-2
Folyamatos koordináció, egyeztetések a megvalósító Fővárossal/Állammal			x	
7. Az Üllői út menti nagy kiterjedésű üres ingatlanok ésszerű hasznosítása	x			Barnamezős ingatlanfejlesztési kínálati portfólió TEM-6
Hasznosítási koncepció megalkotása (SZOFT)			x	
8. További részvétel gazdasági térség-fejlesztéshez kapcsolódó nemzetközi együttműködési projektekből, partnerségekben (SZOFT)	x			Norvég Alap
KULCS-2. A kerület zöldfelületeinek lakosságbarát és fenntartható megújítása				
1. A kerület átfogó zöldhálózat-fejlesztési koncepciójának kidolgozása: Péterhalmi erdő, Csévész utca menti erdő, Kapocs utca melletti erdő, Belsőmajori erdő, Herrich Károly tér rekreációs fejlesztése			x	
Egyeztetés az erdőterületeket kezelő Pilisi Parkerdő Zrt.-vel–Közjóléti funkció elősegítését célzó, szorosabb együttműködésen alapuló terv kidolgozása (SZOFT)				Folyamatos

Átfogó zöldfelület-fejlesztési koncepció, terv kidolgozása, ütemezés (SZOFT)		x	
A terv alapján feltáró séta- és kerékpárutak (lovaglótvonalak) kijelölése, erdei tornapályák és játszóterek kialakítása, parkberendezési tárgyak elhelyezése, megközelíthetőség biztosítása	x		Péterhalmi erdő, Kapocs utcai erdő fejlesztése megvalósult.
2. A Péterhalmi erdő komplex fenntartható, rekreációs fejlesztése (Kiemelt projekt)	x		
Zöldállomány megújítása		x	
A meglévő növényállomány megóvása mellett a bozótosok megszüntetése		x	
Felesleges gyalogutak és ösvények eltüntetése növénybetelepítéssel		x	
Meglévő erdei infrastruktúra felújítása, fejlesztése	x		
Sétautak fejlesztése, közvilágítás kialakítása, útbaigazító táblák kihelyezése	x		
Pihenőhelyek kialakítása, fejlesztése	x		
Sportinfrastruktúra felújítása, kialakítása	x		
Az erdei tornapálya állomásainak felújítása, további pályák létesítése	x		
Kerékpárutak és további kerékpáros infrastruktúra (pl. biztonságos tárolás) kialakítása, terepkerékpáros pálya építése		x	Koncepcióterv szinten létezik.
Futókör kialakítása	x		
Szánkózódomb kialakítása meglévő meredekebb térszínen		x	
További sportpálya-létesítések (pl. futballpálya) lehetőségének megvizsgálása (SZOFT)		x	
Oktatási-nevelési és családi-közösségi funkció fejlesztése, kialakítása		x	
Oktató-szolgáltató-bemutató házak építése		x	
Erdei osztályterem kialakítása a környezeti nevelést előtérbe helyező oktatási intézmények diákjai számára		x	
Tanösvények (kicsi és nagy) kialakítása		x	
Gyakorlati környezetismeret-oktatás (SZOFT)		x	
Erdei játszóterek építése		x	
Kulturális rendezvények szervezése		x	
Nyáron tájkarakternek megfelelő művészeti, zenei események rendezése (SZOFT)		x	
Marketingfejlesztések		x	
Belső tájékoztatósi táblák, népszerűsítő kampány (SZOFT)		x	Információs táblák kerültek kihelyezésre.
Komplex aktív internetes felület létrehozása (SZOFT)		x	
3. Közterületek rendezettségének fenntartása	x		
Meglévő közterületek: közösségi terek, zöldfelületek stb. folyamatos állagmegóvása, karbantartása, szükség szerinti megújítása	x		Folyamatos
4. Új pihenőparkok, közösségi park építése a Lakatostelepi-tó környezetében, illetve a Thököly utca és Haladás utca közötti területen	x		
Koncepció, terv kidolgozása, ütemezés		x	
A terv alapján pihenőparkok kialakítása, játszóterek, sportpályák elhelyezésével		x	
5. Szent Imre-kertvárosban Herrich Károly tér parkosítása	x		
KULCS-3. Fenntartható, hatékony energiahasználat megvalósítása			
1. Közintézmények korszerűsítése és költséghatékony átalakítása, valamint a lakótelepi társasházak és magánházak energetikai felújítása – az Önkormányzat energetikai tanácsnokának közreműködésével a projekt előkészítése	x		
Teljeskörű energetikai felmérés az eddigi korszerűsítések tapasztalatait is felhasználva		x	
Koncepció, terv kidolgozása, ütemezés		x	Elkészült a Helyi klímastratégia.
2. Óvodák – iskolák energetikai korszerűsítése	x		
Koncepció, terv kidolgozása, ütemezés (SZOFT)		x	Korszerűsítések történtek. Koncepció, terv ütemezés nem készült.

3. Lakossági energetikai tanácsadás megvalósítása (SZOFT)		
Előadássorozat / rendezvények szervezése		x
Tájékoztató kiadványok szerkesztése és terjesztése		x
Lakossági tanácsadási lehetőség biztosítása		x
4. A Városháza – régi és új – épületeinek homlokzati felújítása	x	Az Üllői út 400. alatti épület homlokzati felújítása történt meg.
5. „Jövőház” közösségi energetikai tudásközpont koncepciójának kidolgozása – összhangban a hatékonyabb energiafelhasználást és a környezet védelmét célzó nemzetközi partnerségi projektek célkitűzéseivel (SZOFT)		x

TEMATIKUS KOMPLEX PROJEKTSOMAGOK

TEM-1. A kerületi sportélet és szabadidős tevékenységek fellendítése		
1. Sportinfrastruktúra fejlesztése – sportpályák és ahhoz kapcsolódó infrastruktúra létesítése és fejlesztése	x	
Atlétikapálya és kiegészítő létesítmények fejlesztésének megvalósítása a Gerely utcában	x	
Lőrinci sportcsarnok megújítása: férőhelybővítés, korszerűsítés	x	Folyamatban lévő
Thököly úti sportszálló és öltözők bővítése több ütemben	x	
Sátorral fedett, szezonális jégpálya létrehozása a Thököly úton	x	
További élő- és műfüves labdagurópályák létesítése (2015-2016 folyamán 7 db 20x40 és 12x24 m-es műfüves, 1 db élőfüves pálya)	x	1db műfüves pálya 75,4x113 m és 1 db élőfüves pálya felújítása 74x113 m) továbbá az öltözőépület bővítése valósult meg. Gerely utcai spotpálya 1 db élőfüves pálya felújítása 75,4x113 m, valamint egy öltözőépület valósult meg-2018-2019
Meglévő labdarúgó pályák felújítása (Vilmos Endre Sportcentrum, Gerely utcai sportpálya, PSK sportpálya, Gloriett iskola)	x	
2. Bókay-kert átfogó fejlesztésének folytatása		x
A kertben található uszoda fejlesztése több ütemben: tanmedence építése, tanuszoda felújítása, kültéri medence építése, élménymedence és kert létesítése		x
A meglévő BMX-pálya rendbehozatala, felújítása	x	
További tevékenységek (Herrich-Kiss-villa felújítása és kulturális hasznosítása, kiegészítő létesítmények építése, kertrendezés)	x	2019-2020-re is vannak ütemezett fejlesztések, a 2019-ben benyújtott második pályázat alapján.
3. Multifunkcionális közösségi tér/csarnok létrehozása	x	Pestszentimre Agóra, Kossuth tér TEM-4
hiánypótló közösségi tér, nagyszabású sportrendezvények, színházi előadások, koncertek lebonyolításához 2-3000 fő befogadására alkalmas, high-tech fejlesztés		x
4. Ovi-Sport programban való részvétel	x	
11 kerületi óvodában 6x12 m-es multifunkcionális sportpálya létesítése	x	16 db Óvodában létesült 6x12 m-es multifunkcionális sportpálya.
Az óvodapedagógusok szemléletének fejlesztése, az Ovi-Sport képzéseiben való részvételének szorgalmazása (SZOFT)		x
5. Utánpótlás-nevelés 5-14 éves kerületi gyermekek bevonásával		x
Városgazda Utánpótlás Akadémia megalakítása, toborzás	x	
Szemléletformáló- és marketingtevékenység		x
Heti 3-4 edzés és sporttábori részvételi lehetőség biztosítása		x
A program további bővítése		x

6. Játszóterek fejlesztése – éves ütemterv szerint	x	
Bővítés felnőttek sportolására is alkalmas eszközökkel	x	
7. Közparkok és sportpályák körüli futókörök, pályák kiépítése kerületszerte (lehetséges helyszínek: Gergely utcai sporttelep, Péterhalmi erdő, Kossuth tér, Sportkastély és Lőrinci Sportszarnok környéke)	x	Halmierdő területén 2017. évre. Sportkastély területén sportpark.
8. Kassa Utcai Általános Iskolában tornacsarnok építése	x	Felújítás csak.
9. 3 kerületi uszoda (Kastélydombi, Vilmos Endre, Bókay-kerti) energiahatékony felújítása	x	Csak a Kastélydombi uszoda felújítása történt meg.
Elkészült és elfogadott tervek alapján a kivitelezés ütemezett megvalósítása	x	
10. Sportüzemeltető 18 továbbfejlesztése (SZOFT)	x	
Már működő kerületi sportágválasztó rendezvény továbbfejlesztése: híres sportolók bevonása, az utánpótlás-nevelés biztosításához színesebb, kedvesítő programok megtervezése	x	
11. Kivilágított gördeszkapálya létrehozása a kerületben (lehetséges helyszínek: Piac és Sportszarnok közti területen, Lakatos-lakótelepen)	x	
TEM-2. Szociális és gazdaságügyi ellátás fejlesztése		
1. Házi- és gyermekorvosi ellátás kapacitásbővítése (SZOFT)	x	
A háziorvosi ellátás szakemberállományának növelése, alternatív megoldási lehetőségek kidolgozása	x	Rezidens Támogatás
Szolgálati bérlakásprogrammal történő összeegyeztetés	x	
2. A pestszentimrei gyermekorvosi rendelő problémájának megoldása	x	
Rövidtávon a jelenlegi gyermekorvosi rendelő állapotának javítása	x	
Középtávon a kinőtt épület kiváltása, új rendelő építése a már elfogadott tervek alapján	x	2019-2020 üzemeltet - megvalósult
3. Lakossági egészségtudatosság, megelőzési szemlélet további javítása (SZOFT)	x	
Egészségtudatosságot ösztönző képzések, programok	x	
Prevenációs szűrőprogramok folyamatos megvalósítása különböző helyszíneken	x	Évi hat alkalommal.
Tájékoztató kiadványok lakossági terjesztésre	x	
4. Alternatív ellátási formák feltérképezése a kerületben (SZOFT)	x	
Lakásért lakhatást, életjáradéki lakásprogram átdolgozása	x	
Bentlakásos idősoththoni férőhelybővítés lehetőségeinek felmérése	x	
5. Családok átmeneti otthona kapacitásnövelési lehetőségeinek felmérése (SZOFT)	x	
6. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás további fejlesztése (SZOFT)	x	
7. Hajléktalanság problémájára közös megoldások kidolgozása a Fővárossal (SZOFT)	x	
8. Rész munkaidős, családbarát foglalkoztatási mintaprogram kialakítása az Önkormányzatnál és intézményeinél (pl. Városgazda XVIII. kerület Nonprofit Zrt.) (SZOFT)	x	
A rész munkaidős foglalkoztatás népszerűsítése, elősegítése	x	
4+4 órás munkarend feltételeinek megteremtése	x	
Kisgyermekes szülők és nyugdíjasok foglalkoztatása mintaprogram keretében	x	
TEM-3. Az önkormányzati gazdálkodás hatékonyságának és fenntarthatóságának további javítása		
1. A jelenlegi lakásgazdálkodási rendszer koncepcionális megváltoztatása, ésszerűsítése	x	
Lakások összehasonlító adatbázisának létrehozása (SZOFT)	x	
Koncepció megalkotása, ütemezés (SZOFT)	x	
2. Szolgálati bérlakásprogram kidolgozása (2017-ig) a helyi szakemberhiány enyhítésére, megvalósítás több ütemben	x	
Jó példák feltérképezése és egyes jól működő programok megismerése (SZOFT)	x	
Koncepció megalkotás, ütemezés (SZOFT)	x	
3. Szociális bérlakás-program felülvizsgálata, optimalizálása (SZOFT)	x	

4. Aktív ingatlangazdálkodás: önkormányzati vagyontörzvény kialakítása, ingatlanok funkcióváltásának előkészítése; telekvagyon racionalizálása, lakásgazdálkodás ésszerűsítése		x	
Adatbázis létrehozása (SZOFT)		x	
Fővárosi és állami tulajdonú területeket is magába foglaló teljes portfólió kialakítása (SZOFT)		x	
Állami és fővárosi tulajdonú ingatlanok cserékkel való racionalizálásának elősegítése (SZOFT)		x	
5. Jól megközelíthető, közművesített telephely és kedvezmények/öztöngzők biztosítása önkormányzati segítséggel – infrastruktúra fejlesztések előmozdítása		x	
Vizsgálat kedvezmények/öztöngzők nyújtásának lehetőségéről (SZOFT)		x	
Koncepció, terv készítése (SZOFT)		x	
TEM-4. A helyi közösségi-kulturális élet színesítése, gazdagítása			
1. Multifunkcionális közösségi helyszín létrehozása	x		2019-2020 Pestszentimrei Agóra
Részletes szakmai koncepció kidolgozása a pontos feladatok bemutatásával <i>(lehetséges funkciók: szemléletformáló képzések, tanácsadás, különböző tematikus kiállítások, rendezvények megvalósítása)</i>		x	
Célcsoportok: a kerület különböző életkorú lakosai, helyi intézmények és civil szervezetek bevonásával, helyi KKV-k		x	
Megfelelő, önkormányzati tulajdonú helyszín kiválasztása <i>(lehetséges helyszín Üllői út 425.)</i>		x	
2. Civil Ház létesítése a kerületben – esetleg több funkcióra pl. KKV-k számára		x	
Megfelelő, lehetőleg önkormányzati tulajdonú helyszín kijelölése <i>(Vizsgálható lehetséges helyszín a Baross utcában a volt tisztáskaszinó épülete, vagy Üllői út 425.)</i>		x	
3. A fiatalok részére új hiánypótló szórakozó- és (szabadtéri) közösségi terek kialakítása <i>(lehetséges helyszínek: a Kossuth tér és környéke, Bókay-kert, Nemes utca környékén és a Krepuska Géza-telep)</i>	x		Kossuth tér megújulása, közösségi tér kialakítása.
Havanna lakótelepen önkormányzati tulajdonú, fiatalok részére kialakított, kis alapterületű közösségi terek létrehozása		x	
Fiatalokat is vonzó, megszólítani képes műsorterv kialakítása művelődési intézményekben (SZOFT)	x		
4. Kerületi gasztrokulturális hagyományokat továbbfejlesztő közösségi programok szervezése (SZOFT)	x		
Újszerű tematikus rendezvények megszervezése hagyományteremtő szándékkal <i>(Lehetséges helyszínek: Lőrinci városközpont – Kossuth tér és Szarvas csárda tér környéke)</i> (SZOFT)	x		
5. Községi kert-program bővítése, továbbfejlesztése <i>(lehetséges helyszínek: pl. Krepuska Géza-telep, Havanna-lakótelep, Lakatos-lakótelep 2.)</i>		x	
A Lakatos-lakótelepen sikeresen működő program folytatása		x	2017-es jelentés szerint folyamatban.
Lakossági igényfelmérést követően (SZOFT), megfelelő önkormányzati közterületek kijelölése a helyi lakosok, civil szervezetek, valamint a környékbeli óvodák, iskolák tanárai és diákjai bevonásával		x	
Önkéntesség kultúrájának terjesztése a lakosság és célzottan a fiatalok körében (SZOFT)		x	
6. Kerületi zenei művelődési-kulturális központ kialakítása lehetőségeinek felmérése		x	
A régóta magas színvonalon működő kerületi művészetoktatás, kiemelten a zeneoktatás erősítése jobb infrastrukturális feltételek biztosításával		x	
A kerületi amatőr művészeti csoportok működési feltételeinek javítása, támogatása próba- és előadóteremmel, műhelyszobákkal, stúdiókkal		x	
Részletes koncepció kidolgozása, helyszín biztosítása		x	

TEM-5. A kerületi identitás és imázs erősítése		
1. Helytörténeti értékeken alapuló egységes imázs és városmarketing kialakítása, arculatfejlesztés	x	
Egységes városmarketing koncepció és középtávú akcióterv kidolgozása (SZOFT)	x	
<i>Rövidtávon (2017) üzletportál-megújítási pályázati mintaprogram kidolgozása és meghirdetése a szentlőrinci kerületközpontban az Üllői úton; érintett vállalkozók, szolgáltatások bevonására motivációs rendszer kidolgozása (SZOFT)</i>		x
<i>Street art mintaprogramok folytatása: új, kreatív elképzelések begyűjtésére, diákok számára ötletpályázat kiírása (SZOFT)</i>	x	
2. Online városismereti felületek – tudástár feladatbank kiteljesítése és gondozása (SZOFT)	x	Kossuth tér internetes felülete.
A széles nagyközönség és a helyismeret-oktatás számára az önkormányzat térinformatikai rendszerének felhasználásával: a kerületi helytörténeti tudásanyag összegyűjtése, digitalizálása, közzététele	x	Olyan internetes felületek kerültek kialakításra, melyeken Google térkép segítségével kereshetők a Kossuth tér épületei, illetve 1956 kerületi helyszínei, eseményei
E-learninges – városismereti tananyag kidolgozása	x	
3. Kerületi infópontok létrehozása (SZOFT)		x
4. Köztéri térképek és utcanév-eredet tájékoztató táblák elhelyezése kerületszerte		x
A rövid koncepció részleteinek kidolgozása, elfogadtatása a helyi lakossággal (SZOFT)		x
5. Helyi épített és kulturális örökséget összegyűjtő Értéktár teljes kialakítása, működtetése		x
Feltöltés, karbantartás (SZOFT)		x
6. A jelenlegi Helytörténeti Gyűjtemény áthelyezése, múzeummá fejlesztése	x	
Herrich-Kiss villa – már közbeszerzés alatt álló – rekonstrukciójának megvalósítása	x	2019-2020 az megvalósulás időpontja.
A helyi képzőművészeti gyűjtemény megalapozásával a közgyűjtemény múzeummá fejlesztése	x	
7. A már bevált, iskolásoknak rendezett helyismereti vetélkedők folytatása	x	2016. évben folyamatosan
Módszertani továbbfejlesztés interaktív, 21. századi technikai eszközök alkalmazásával (SZOFT)	x	Internetes felületekkel és tabletek segítségével.
8. Kondor Béla születésének 85. évfordulójára méltó megemlékezési rendezvénysorozat lebonyolítása 2016-ban	x	
Érintett nevelési, oktatási, valamint kulturális-közösségi intézmények és civil szervezetek bevonásával összehangolt kerületi rendezvényterv kidolgozása és megvalósítása (SZOFT)	x	
9. Séták Pestszentlőrincen és Pestszentimrén helytörténeti programsorozatok újraélesztése, továbbfejlesztése (SZOFT)	x	
TEM-6. Innovatív, környezetbarát gazdaságfejlesztés – a megújuló barnamezős területek menedzselésével		
1. A kerület „újraiparosítása” környezetbarát vállalatokkal: munkahelyek létszámbővítésének ösztönzése, kerületbe vonzása, barnamezős területek hasznosítása		x
Vizsgálat ösztönzők nyújtásának lehetőségéről (SZOFT)		
Barnamezős területek funkcióváltásáról koncepció, terv készítése: alulhasznosított területek rehabilitálása, új funkció megtartása (pl. volt Lőrinci Fonó, volt Kistext, Hengermű stb. esetében) (SZOFT)		x
Befektetők felkutatása, marketing (SZOFT)		x
2. Barnamezős területekről portfólió összeállítása	x	
A Cséry-telep rekultivációja, volt Kispesti Textilgyár, volt Csipkegyár, volt Lőrinci Fonó területe, Lőrinci Hengermű, Szemeretelep vasúti megálló környéki területek, Méta utca menti területek, Halom úti volt laktanya, Üllői úti volt laktanya		x

3. Zöld- és barnamezős ingatlanfejlesztés, kínálati portfólió létrehozása (2017-ig)	x
Befektetők felkutatása, marketing (SZOFT)	x
4. A gazdaságfejlesztés folyamatos menedzselését megvalósító szervezeti és működési feltételek megteremtése (SZOFT)	x
5. Helyi adópolitikai célkitűzések áttekintése, felülvizsgálata (SZOFT, 2017-ig)	x
6. Logisztikai fejlesztés: a kötöttpályás áruszállítás javítása, használaton kívüli vágányok beüzemelése érdekében érintett cégekkel (pl. MÁV, MÁV CARGO) (SZOFT)	x
Tárgyalások lefolytatása, lehetséges kapcsolatok vizsgálata (SZOFT, 2017-ig)	x
7. Helyi jó üzleti gyakorlatok vizsgálata egy tanulmány keretében, tapasztalatok kiterjesztése a gyakorlatban (SZOFT, 2017-ig)	x
8. A kerületi főútvonalak melletti vegyes funkciójú területek funkcióváltásának szakaszolása és az átalakulás folyamatos menedzsmenete, nyomon követése (SZOFT)	x

AKCIÓTERÜLETI PROJEKTEK

AKC-1. Városcsopont és alközpontok fejlesztése		
1. Parkolási feltételek javítása az Üllői út mentén	x	
2. 50-es villamos vonalhoz kapcsolódó fejlesztési lehetőségek	x	
Villamos középfekvésűvé alakítása és a vonal Vecsés irányába történő meghosszabbítása	x	
Korszerű villamos megállók kialakítása	x	
3. A közterületek, utak, utcák, meglévő közösségi terek felújítása és karbantartása	x	
4. Ötletpályázat kiírása Pestszentlőrinc városcsopont fejlesztésére – városépítészeti kialakítás és a fejlesztési irányok meghatározása (a Kossuth tér központi szerepének további erősítése, a piac környezetében kisajátítható területek megvizsgálása stb.) (SZOFT)	x	
5. Az Üllői út arculatának rendezése: helyi önkormányzati ösztönző eszközök meghatározása és alkalmazása a magán vagy egyéb tulajdonú épületállomány utcafronti homlokzatának megfelelő/elvárható karbantartása érdekében (SZOFT)	x	
6. A Pintér Kálmán Szakrendelő melletti üres telek rendezése, szökőkút létesítése pihenőpark jelleggel	x	
AKC-2. Élhető és fenntartható Havanna-lakótelep		
1. A lakótelep közlekedési infrastruktúrájának fejlesztése és a közterületek gyalogosbarát megújítása	x	
Kondor Béla sétány felújításának folytatása	x	Egyetemisták tervei alapján.
Forgalomtechnikai tanulmányok készítése (SZOFT)	x	
Parkolási feltételek javítása, a parkolás fizikai szabályozása	x	
2. Sport/rekreációs célt szolgáló területek fejlesztése	x	
Meglévő játszóterek felújítása	x	
Futópálya, ifjúsági és felnőtt szabadterei tornapályák építése	x	
3. Új közösségi terek és szolgáltatások kialakítása, a meglévők minőségének javítása	x	
Szociális intézményeinek fejlesztése	x	
Kulturális és szórakozási helyszínek (klubok, szabadterei színpad, kávézó) létesítése	x	
Közösségi kert kialakítása	x	
Hiányzó szolgáltatások biztosítása	x	Posta létesítése.
4. Közcélú intézmények és társasházak komplex energiahatékonysági korszerűsítése (megújuló energia felhasználásával)	x	
A megkezdett fejlesztések ütemezett folytatása	x	
5. A lakótelep közbiztonságának további javítása	x	
Átfogó közbiztonsági tanulmány készítése (SZOFT)	x	

Közvilágítás minőségének javítása		x	
Meglévő térfigyelő rendszer bővítése	x		
6. Képzési, foglalkoztatási és szemléletformáló programok szervezése (SZOFT)			x
Felzárkóztató oktatás			x
Felnőttképzés			x
Tranzitfoglalkoztatási program			x
Piacképes szakképesítés megszerzését támogató képzés			x
Közfoglalkoztatás			x
Adósságmegelőző és –kezelő program			x
7. Marketingfejlesztések és a terület imázsának javítása	x		A felújítások által a terület hírnevének helyreállítása is a célok között szerepel.
Belső tájékoztató- és hirdetőtáblák kihelyezése			x
Népszerűsítő kampány folytatása (SZOFT)	x		
AKC-3. Szociális városrehabilitáció megvalósítása a szegregáció csökkentése érdekében			
1. Infrastrukturális beruházások főbb elemei			
Önkormányzati bérlakások felújítása, alapterületük növelése (lakásösszevonásokkal), komfortosítása, az energiahatékonyságuk növelését célzó fejlesztések		x	Lakásösszevonás nincs a tervek között, 2022-ig tart az ütemezés.
Az önkormányzati tulajdonú vagy társasházi státuszú épületek statikai állapotának megerősítése, az épületgépészeti és energetikai rendszerek cseréje a fenntarthatóság megteremtése és az energiahatékonyság javítása érdekében	x		
Közösségi tér kialakítása az akcióterületen		x	
2. Tervezett SZOFT programelemek			
Adósságmegelőző és –kezelő program			x
Gyermekek korai fejlesztését célzó program (Biztos Kezdet Ház)	x		
Tanoda működtetése			x
Közösségi kert program	x		
Képzési és foglalkoztatási programok	x		
Felzárkóztató oktatás	x		
Felnőttképzés	x		
Tranzitfoglalkoztatási program			x
Piacképes szakképesítés megszerzését támogató képzés	x		
Közfoglalkoztatás			x
Szociális szakemberek intenzív jelenléte az akcióterületen	x		
Családmentori program	x		
Szociális munka erősítése a közösségfejlesztő programok támogatása érdekében	x		
A közösségi térbe szervezett programok megvalósítása	x		
Szakkör-jellegű foglalkozások	x		
Játszóház, művészeti képzések			x
Kulturális programok			x

HÁLÓZATOS PROJEKTC SOMAGOK

HAL-1. A kerületen belüli közlekedési kapcsolatok javítása, a környezetbarát módok előtérbe helyezésével			
1. Kerületi szintű közlekedésvizsgálat, tanulmány: Közösségi közlekedés rendszerének felülvizsgálata, a kerület vasúton való elérhetőségének javítása, intermodális kapcsolatok fejlesztése, P+R/B+R parkolók (SZOFT)			x
Kiemelt figyelem a haránt irányú közúti közlekedési kapcsolatok javítására			x
Dózsa Gy. u. – Nemes u. – Királyhágó u. – Nagybánya u.			x
Péterhalmi út – Gillice tér – Petőfi u. – Haladás u. – Csévéző u.			x
Méta u. – Cziffra Gy. u. – Kele u. – Margó Tivadar u. – Bartók L. u. – Lakatos út – Felsőcsatári út (Ipacsfa utca - Lőrinci út - Kisfaludy utca)			x
Alsó erdősor utca kiszélesítése, Kőbánya-Kispest metróállomásig való meghosszabbítása			x
A Nefelejcs utca Szemeretelep felé való megnyitása			x

Csomópontok forgalmi rendjének javítása	x	Gilice tér forgalmi rendjének változása.
2. Differenciált kerületi kerékpárforgalmi-hálózat létrehozása	x	
Nagy-Burma vasút nyomvonalán zöldben vezetett kerékpárút, távlati csatlakozás a Duna menti kerékpárforgalmi-hálózathoz (Zöld Gyűrű koncepció lehetséges eleme)	x	
Gyömrői úton kerékpárút kiépítése a Csévész utcától a vecsési városhatárig	x	
3. Lakossági szemléletformálás – célcsoportok szerint (SZOFT)	x	
Folyamatos tájékoztatás a környezettudatos közlekedési formákról minden korosztály számára (kiadványok, előadások, családi programok stb. szervezése)	x	
HAL-2. A közösségi közlekedés szerepének növelése, a kerület elérhetőségének javítása		
Közösségi közlekedés rendszerének felülvizsgálata: intermodális kapcsolatok fejlesztése, vasúti közlekedés elérhetőségének javítása, P+R/B+R parkolók (SZOFT)	x	Vasút utcai P+R
42-es villamos meghosszabbítása és az esetleges pestszentimrei továbbvezetésének biztosítása esetén közvetlen vasúti átszálló kapcsolat létesítése Pestszentimre vasútállomásnál vagy annak környezetében	x	
A Gyömrői út/Ferihegyi repülőtérre vezető út fejlesztése	x	
Parkolási feltételek javítása az Üllői út és a Gyömrői út mentén	x	
Buszjárat rávezetése az Alacsikai útra a Termény utcáig	x	
Főközlekedési útvonalak állapota, karbantartása – a főváros kezelésében lévő útburkolatok (pl. Nemes utca, Kisfaludy utca, Nagykőrösi út) javítása	x	
Együttműködő kezdeményezés nem kerületi tevékenységek megvalósítására (Főváros, MÁV, környező települések)	x	
Ferihegy vasútállomáson gyalogos úrszelvényű aluljáró kialakítása, rámpával történő akadálymentesítéssel	x	
Ferihegy vasútállomáson a tervezett B+R parkolók mellett, közös peronos átszállást lehetővé tevő gyaloglási útvonalakkal ellátott buszfordulók kialakítása (Nap utca, Bakonybánk utca, Szinyei Merse utca), valamint az S-Bahn koncepciójában szereplő haránt irányú vasúti járatok fordítópontjának kiépítése is (a járatsűrűség növelése érdekében), a repülőtéri iparvágány használaton kívüli vontatóvágányainak felújításával	x	
Pestszentlőrinc vasútállomáson a Harmat utca meghosszabbításaként a Gyömrői út felől érkező alul/felüljáró megépítése	x	
A Lajosmizsei vasútvonalon a Méta utcai felüljárónál új vasúti megállóhely kiépítése	x	
Pestszentimre vasútállomáson közös peronos átszállást lehetővé tevő gyaloglási útvonalakkal ellátott buszfordulók kialakítása	x	
HAL-3. Infrastruktúra-fejlesztések		
1. Lakossági környezetvédelmi tájékoztató és szemléletformáló kampány a közüzemi csatornahálózatra történő rákötés érdekében (SZOFT)	x	
A csatornabekötés támogatási, finanszírozási rendszerének kidolgozása és konkrét támogatása kamatmentes kölcsönrel a hátrányos helyzetű háztartások részére (SZOFT)	x	
Szankcionálás rendszerének kidolgozása (SZOFT)	x	
2. Járda felújítási program	x	
3. A csatornázás befejezése után útburkolat felújítás	x	
Földutak szilárd burkolattal való ellátása	x	
4. A szennyvízelvezetés megoldását követően (befejezése folyamatban) a csapadékvíz kezelése	x	
Szikkasztó kutak	x	
Elvezetés	x	
5. Közösségi, ingyenes internetelés lehetőségének fejlesztése	x	
Free Wi-Fi pontok	x	
Intézményeken belüli ingyenes terminálok létesítése	x	

EGYÉB, KÖZÉPTÁVÚ SZOFT PROJEKTEK

SZOFT-1: A kerületi kommunikáció és információáramlás javítása	
1. Egységes elektronikus kerületi rendezvénynaptár kialakítása	x
Fejlesztés és működtetés	x
Folyamatos frissítés a kerületi honlapon	x
Kapcsolattartás az intézményekkel	x
2. Belső használatú, előzetes rendezvénynaptár kialakítása	x
Online kommunikációs felület létrehozása a kerületi önkormányzati és egyéb intézmények számára	x
Az intézmények (előzetes) programfeltöltésének támogatása, átfedések csökkentése a programkínálatban	x
3. A kerületi TV műsortervének, arculatának megújítása	x
SZOFT-2: Átfogó összehasonlító vizsgálat az önkormányzati fenntartású létesítmények működtetéséről	
Az Önkormányzat tulajdonában lévő rendezvény- és sportlétesítmények üzemeltetési költségeik és rekonstrukciós/korszerűsítési igények szerinti, egyszerű áttekinthető felmérése	x
Kapacitáskihasználtság és jövedelmezőség elemzése, összevetés	x
Optimális működtetés megvalósítása érdekében a meglévő funkciók javítási lehetőségeinek vizsgálata (pl. szellőzés, sötétítés, parkolás)	x
További sport- és rendezvényhelyszínek szükségességének mérlegelése a vizsgálat eredményeinek fényében, tapasztalatok beépítése	x
SZOFT-3: Az Önkormányzat további nemzetközi partnerségi projekteken való részvétele	
Az előző programozási ciklus tapasztalatainak felhasználása, az elindított (és megvalósított) nemzetközi partnerségi projektek folytatása (pl. URBACT III, CENTRAL EUROPE Programme, Danube Transnational Programme keretében)	x
Innovatív projektek generálása (pl. CE-INNOVAIR)	x
A szoft típusú, közösségépítést támogató nemzetközi partnerség elősegítése (pl. testvérvárosi kapcsolatok ápolása)	x
SZOFT-4: TSZT/FRSZ által biztosított területi tartalékok átgondolt felülvizsgálata	
Szükség esetén a beépítési sűrűség csökkentése a kerületi terveszköz (PPVSZ) keretein belül, a TFK/ITS által meghatározott célok érdekében	x

3. MELLÉKLET: A 2014-2020 KÖZÖTTI IDŐSZAKBAN MEGVALÓSULT, VAGY JELENLEG IS MEGVALÓSÍTÁS ALATT LEVŐ PROJEKTEK

Projekt címe	Projekt rövid ismertetése	Össz.ktsg. (mil HUF)	Támogatás (mil HUF)	Finanszírozás forrása	Megvalósulás Évszám
<i>Lakó- és középületek energetikai felújítása (hőszigetelés, fűtéskorszerűsítés, megújuló energia felhasználással megvalósuló fűtési és hűtési célú energiatermelés);</i>					
Dohnányi Ernő Zeneiskola – homlokzati felújítás a földszintes épületen	Épület homlokzati felújítása, vízszigetelése, vízvezetése	16,9	3,5	Főváros Műemléki keret	megvalósult 2017
Energetikai fejlesztések megvalósítása Budapest XVIII. kerületében	Bókay Általános Iskola, Dohnányi Ernő Zeneiskola Alapfokú Művészeti Intézmény Tagintézménye, Micimackó Bölcsőde	198,51	140,02	KEHOP - ITM	megvalósult 2017
Herrich- Kiss Villa homlokzatának felújítása	Épület homlokzatának felújítása	11,2	5	Főváros Műemléki keret	megvalósult 2018
Kassa Iskola felújítása	<ul style="list-style-type: none"> • kézilabdapálya lefedésének felújítása, • kézilabdapálya elektromos és gépészeti hálózatának korszerűsítése, • öltözőépület homlokzati hőszigetelése és hozzá kapcsolódó kiegészítő szerelvények cseréje. 	49,3	34,5	MKSZ	megvalósult 2018-2019
Sport és Ifjúsági Szálló felújítása I. ütem	<ul style="list-style-type: none"> • homlokzati hőszigetelés • utólagos vízszigetelés • tető felújítása • homlokzati hőszigetelés • külső nyílászárók cseréje • bútorok beszerzése • elektromos és gépészeti hálózat korszerűsítése • fűtési/hűtési rendszer korszerűsítése • a belső helyiségek átalakításával további két szoba kialakítása • rekreációs és erőnléti szoba kialakítása • elektromos gépek beszerzése • napelemes rendszer kiépítése 	129,95	90,97	MKSZ	megvalósult 2018-2019
Sport és Ifjúsági Szálló felújítása II. ütem	<ul style="list-style-type: none"> • homlokzati hőszigetelés • belső felújítás • beépített bútorok • tűzvédelmi rendszer felújítása 	19,82	13,88	MKSZ	megvalósult 2019

Projekt címe	Projekt rövid ismertetése	Össz.ktsg. (mil HUF)	Támogatás (mil HUF)	Finanszírozás forrása	Megvalósulás Évszám
Vilmos Endre Sportcentrum	A Sportcentrum területén működő tornaterem gépészeti és fűtési rendszer korszerűsítése	29,6	20,71	MKSZ	megvalósult 2019
<i>A kerület fejlesztését nagymértékben meghatározó, kiemelt jelentőségű projektek [pl. uniós fejlesztési forrásból támogatott projektek (KEOP; KEHOP; KMOP; VEKOP; GOP; GINOP); egyéb gazdasági, infrastrukturális nagyprojektek], amelyek a klímavédelmi törekvéseket jelentősen befolyásolhatják</i>					
Fáy utca és környéke integrált szociális célú rehabilitációja	Lakóépületek és a lakókörnyezet megújítása, az intézmények fejlesztése, a szociális környezet javítása és a helyi társadalom felkarolása, felzárkóztatása	1.500	1.500	VEKOP - PM	folyamatban 2021
Budapesti Útépítési Program I. ütem	A kerületben található 22 utca szilárd burkolattal történő ellátása, összesen 4,1 km-en	1.437,74	829,6	Miniszterelnökség	megvalósult 2020
Budapesti Útépítési Program II. ütem	A kerületben található 5 utca szilárd burkolattal történő ellátása, összesen 2,3 km-en	925,88	585,81	Miniszterelnökség	folyamatban 2021
<i>A levegővédelemhez kapcsolódó projektek</i>					
E-töltők létesítése	A kerületben a Vasút utcában és a Teleki utcában elektromos autó töltő állomások kiépítése	7,1	4,95	NGM	megvalósult 2017-2018
E-autók beszerzése	2 db elektromos autó beszerzése	14,2	2*1,5	NGM	megvalósult 2017-2018
<i>Települési zöldfelület-gazdálkodásra irányuló projektek (pl.: települési zöldfelületek bővítése);</i>					
Kossuth tér megújítása I. ütem	Kossuth tér Üllői út felé eső részének felújítása: <ul style="list-style-type: none"> új épület kialakítása: kávézó, nyilvánosan használható mellékhelyiség, több funkcióval ellátott helyiség park környezetrendezése, növénytelepítés 	217,19	173,75	Főváros TÉR_KÖZ 2013	megvalósult 2016
Kossuth tér megújítása II. ütem	Kossuth tér Üllői úttól távolabbi részének megújítása, szökőkút építés és a tér kiegészítése a környező középületekig	336,25	120	Főváros TÉR_KÖZ 2016	megvalósult 2018

Projekt címe	Projekt rövid ismertetése	Össz.ktsg. (mil HUF)	Támogatás (mil HUF)	Finanszírozás forrása	Megvalósulás Évszám
Herrich Károly tér I. ütem 1956-os emlékliget	<ul style="list-style-type: none"> 72 nm vízáteresztő burkolat 11 db fa 126 nm fűvesítés 3 db lámpa 	11,1	5	Történelem és Társadalom Kutatásért Közalapítvány	megvalósult 2017
OVI-SPORT pályák létesítése	Sport pályák létesítése (6*12 m műfüves játéktér) 22 óvodában	209	62,7	OVI-SPORT Közhasznú Alapítvány	megvalósult 2016-2019
Sportparkok létesítése	10 db sportpark és 2 400 m-es futókör létesítése a kerületben	174 sportparkok + 57,15 futókörök	174 sportparkok + 25,4 futókörök	BMSK	megvalósult 2018-2019
Virágos Magyarország	10 db várostűró fa ültetése a Bókay-kertben	0,5	0,5	Magyar Turisztikai Ügynökség	megvalósult 2020
Gyermekorvosi rendelő környezetrendezése	A Nemes utca 22. szám alatt létrejövő új gyermekorvosi rendelő környezetrendezése	140	65	Főváros TÉR_KÖZ 2018	folyamatban 2021
Egészségügyi és katasztrófavédelmi intézményhálózat fejlesztése (elsősorban mentők, tűzoltók eszközállományának bővítése, fejlesztése)					
Egészséges Budapest Program I. ütem	Zsebők Zoltán szakrendelőben labor felújítás és labor eszközök beszerzése	212,9	147,9	EMMI	megvalósult 2019-2020
Egészséges Budapest Program II. ütem	Kondor Béla sétány – Felöltött háziorvosi rendelő felújítása	118	75	EMMI	megvalósult 2020
Új gyermekorvosi rendelő építése	Pestszentimrén a Nemes utca 22. szám alatt új gyermekorvosi rendelő építése	407	350	BM	megvalósult 2019-2020
Energia- és klímatudatosság fejlesztésére irányuló projektek (pl. energiamegtakarításra, energiatakarékosságra, megújuló energiahasználatra ösztönző és figyelemfelkeltő akciók);					
New Trend	A projekt célja egy felhő alapú szolgáltatás kifejlesztése, ami támogatja az integrált tervezési folyamatot, valamint segíti a szereplők közötti együttműködést az épületenergetikai fejlesztések kapcsán. A Bókay Iskola energetikai fejlesztése kapcsán BIM Modell kidolgozása.	-	-	Az önkormányzat a projektben a felújítás alatt lévő Bókay Iskolát biztosított, hogy nyomon követhessék a tervezés és felújítás folyamatait.	megvalósult 2016-2018
SULPITER projekt - Fenntartható Városi Logisztikai Tervezés a Regionális Árufuvarozás Erősítésére	Mobilitás-tervezéshez kapcsolódó kapacitások fejlesztése Funkcionális Városi Térségekben, a CO2 kibocsátás csökkentése érdekében	60,1	56,1	Interreg CENTRAL EUROPE	megvalósult 2016-2019

Projekt címe	Projekt rövid ismertetése	Össz.ktsg. (mil HUF)	Támogatás (mil HUF)	Finanszírozás forrása	Megvalósulás Évszám
LAirA projekt - Zöld úton a repterekhez	A projekt a közép-európai repterek multimodális, intelligens és alacsony CO2 kibocsátású megközelíthetőségével, közlekedési hálózatba való szervezesebb integrációjával foglalkozik. A projekt elsődleges célja, hogy a reptér és környezete közötti utas- és teherforgalom során elhasznált energia mennyisége, és az ennek során megvalósuló környezetszennyezés mértéke csökkenjen.	118,6	113,1	Interreg CENTRAL EUROPE	megvalósult 2017-2018
eCentral projekt - Energiahatékony középületek a Central Europe Programban	A projekt támogatja a közszféra szereplőit és érdekeltjeit a közép-európai régióban az újonnan bevezetésre került, közel nulla energiaigényű épületek (nZEB) előnyeinek megismerésében. A projekt során több kerületi intézményre megvalósíthatósági tanulmány készül az épületek energetikai fejlesztése kapcsán.	123,3	117,1	Interreg CENTRAL EUROPE	folyamatban 2017-2021
Step up	A projekt célja egy új folyamat kidolgozása az energetikai felújításokhoz – mellyel közel „0” energiaigényű épületek jönnek létre -, mely során a gyors tervezéssel a teljesítményhiány minimalizálása és a beruházások optimalizálása, valamint az ígéretes technológiai megoldások növelése lenne fő irányvonal. A projekt keretében megvalósulna a Zöld-liget óvoda teljes energetikai felújítása – „0” energiaigényű épületté alakítása	94,5	78	Horizon 2020	folyamatban 2019-2023

Projekt címe	Projekt rövid ismertetése	Össz.ktsg. (mil HUF)	Támogatás (mil HUF)	Finanszírozás forrása	Megvalósulás Évszám
KlímaBarát18 – Klímatudatosságot erősítő szemléletformálás a XVIII. kerületben	A projekt keretében elkészült a kerület klímastratégiája, valamint a kerület lakosságának figyelmét különböző szemléletformálási programok segítségével szeretnénk felhívni a klímaváltozás hatásaira és a klímatudatosság fontosságára	20	20	ITM	megvalósult 2019-2020
Egyéb					
BMX pálya létesítése	A Bókay-kertben versenypálya felújítása, extrém gördeszka pálya építése	44	20	EMMI	megvalósult 2018
Kerületi földutak burkolása	Vörösmarty, Ady Endre és Teleki utcák útfelújítása	140,33	50	BM	megvalósult 2018
Lurkó Liget Óvoda és Csibekas Bölcsőde fejlesztése	A Lurkó-liget Óvoda kapacitás fejlesztése egy emeleti szint ráépítésével, valamint a Csibekas Bölcsőde belső felújítása	150,5	100	BM	megvalósult 2017-2018
A budapesti nemzetközi repülőtérre épülő a helyi gazdaságfejlesztés ösztönzése új munkaerő-piaci szolgáltatásokkal Bp. 18. kerületében és Vecsésen	A projekt célja a XVIII. kerület és Vecsés területén működő reptéri gazdasági potenciáljának átfogó, eredményesebb kiaknázása volt. A projekt a reptérhez kötődő helyi foglalkoztatás ösztönzését célozta meg új és innovatív szolgáltatások bevezetésével. A projekt keretében létrehozásra került az Üllői út 317. szám alatt egy Képzéskoordinációs Iroda is.	134	123,9	Norvég Alap	megvalósult 2016-2017
Havanna Hetivásár megújítása I. ütem	<ul style="list-style-type: none"> • Építészeti statikai munkák • közművek kiépítése, bővítése • gépészet • elektromos • Baross utca felőli parkolók felújítása teljesen 	342,75	100	Főváros TÉR_KÖZ 2016	megvalósult 2019-2020

Projekt címe	Projekt rövid ismertetése	Össz.ktsg. (mil HUF)	Támogatás (mil HUF)	Finanszírozás forrása	Megvalósulás Évszám
Havanna Hetivásár megújítása II. ütem	<ul style="list-style-type: none"> • Vásárlói, árusítói és akadálymentes WC kialakítása • árusító helyek feletti napellenzők elhelyezése • kapcsolók, aljzatok, fűtés, termosztátok elhelyezése • környezetrendezési munkák • aszfaltburkolat felújítása 	167,5	90	Főváros TÉR_KÖZ 2018	megvalósult 2019-2020
Csiga-biga Bölcsőde átalakítása	A használaton kívüli, illetve a használat szempontjából túlzott méretű kiegészítő helyiségek felhasználásával, azok teljes körű belső átalakításával és felújításával 2 db új csoportszoba kialakítása a hozzájuk tartozó átadó és vizesblokk helyiségekkel	69,3	48,6	PM	folyamatban 2020-2021
Herrich-Kiss villa nagy verandájának felújítása	A villa fa veranda eredeti állapotának rekonstrukciója	50	14	Főváros Építészeti Örökségvédelmi Támogatás 2017	megvalósult 2020
Herrich-Kiss villa kis verandájának felújítása	A villa utcai homlokzatán elhelyezkedő kis veranda eredeti állapotának helyreállítása	6,8	3	Főváros Építészeti Örökségvédelmi Támogatás 2018	megvalósult 2020
Futópálya létesítése	A Havanna lakótelepen 1 km-es futópálya létesítése	55	27,5	Miniszterelnöki Kabinetiroda	folyamatban 2021
Kubinyi Ágoston Program 2016	A Herrich-Kiss villában működő Tomory Lajos Múzeum állandó kiállításának fejlesztése I. ütem, egy Kondor Béla emlékszoba kialakításával	4	4	EMMI	megvalósult 2017
Kubinyi Ágoston Program 2017	A Herrich-Kiss villában működő Tomory Lajos Múzeum állandó kiállításának fejlesztése II. ütem	3,5	3	EMMI	megvalósult 2018
Járásszékhely múzeumok szakmai támogatása 2017	A Tomory Lajos Múzeum által használt MúzeumDigitár program fejlesztése és az azt használó munkatársak tovább képzése	0,615	0,615	EMMI	megvalósult 2018
Járásszékhely múzeumok szakmai támogatása 2018	A Tomory Lajos Múzeum gyűjteményi adatbázis kialakításának és közzétételének elősegítése	1,2	1,2	EMMI	megvalósult 2019

Projekt címe	Projekt rövid ismertetése	Össz.ktsg. (mil HUF)	Támogatás (mil HUF)	Finanszírozás forrása	Megvalósulás Évszám
Fényvetítés	A Polgármesteri Hivatal épületé fényvetítéssel megemlékeztünk a reformáció 500 helyi vonatkozásairól, és Szécsi Margit évfordulójáról	1,1	0,5	Nemzeti Kulturális Alap	megvalósult 2018
Pestszentlőrinc-Pestszentimre gyerekeknek	Pestszentlőrinc-Pestszentimre gyerekeknek című kiadvány elkészítése	3	1,75	Nemzeti Kulturális Alap	megvalósult 2019
Környezeti kalandozások a kertvárosban	Környezeti kalandozások a kertvárosban nyári napközis táborok keretében	0,8	0,8	Nemzeti Kulturális Alap	megvalósult 2020
Közbiztonság növelése	<ul style="list-style-type: none"> • Rendőrségi központ fejlesztése • Gloriett lakótelepen lévő kamerák felújítása • Lakatos lakótelepen lévő kamerák felújítása • Új hálózat tervezése és kivitelezése 	92,2	80	BM	megvalósult 2019-2020
Budapest Főváros XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata ASP központhoz való csatlakozása	Az önkormányzat ASP központhoz való csatlakozása, mely kapcsán a lakosság számára számos ügyintézési folyamat elektronikusan is elvégezhető. Továbbá az önkormányzati ügymenetek és a magasabb szintű szervek felé történő jelentések elektronikusan is intézhetőek	7,5	5,59	Miniszterelnökség	megvalósult 2019